

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

113'üncü Birleşim 18 Temmuz 2017 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	564
II.- GELEN KÂĞITLAR	568
III.- YOKLAMALAR	600,601,611,612,617
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	569
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>569:573</i>
1.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, hasta tutukluların sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	569:570
2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	571:572
3.- Çankırı Milletvekilli Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, "15 Temmuzda Çankırı" konusuna ilişkin gündem dışı konuşması	572:573

V.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın açlık grevinin 131'inci gününde olduklarına ve dosyalarının OHAL İnceleme Komisyonunda öncelikli olarak ele alınmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması 573
- 2.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, şiddetli yağmur nedeniyle İstanbul'un sular altında kaldığına, altyapı sefaleti ve basiretsiz AKP belediyeçiliğinin hayatı felç ettiğine ilişkin açıklaması 574
- 3.- Mersin Milletvekili Ayтуğ Atıcı'nın, Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın açlık grevinden ölmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması 574
- 4.- İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, bir insan, bir baba, bir Türkiye Cumhuriyeti yurttaşı olarak Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın çığılığına kulak vermesi için Başbakana seslendiğine ilişkin açıklaması 574
- 5.- Kayseri Milletvekili Sami Dedeoğlu'nun, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'ne ve 15 Temmuz şehitleri ile tüm şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 574:575
- 6.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, Emlak Konut projesi kapsamında yaşam alanlarına el konulma girişimi nedeniyle Kocaeli'nin Gebze Kirazpınar Mahallesi sakinlerinin mağduriyet yaşadıklarına ve bir an önce bu yıkım kararının durdurulmasını, hukukun uygulanmasını istediklerine ilişkin açıklaması 575
- 7.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Anıtkabir'in bu milletin tarihi, destanı, onuru ve umudu olduğuna ilişkin açıklaması 575
- 8.- Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak'ın, Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz'ın zorunlu din dersi müfredatıyla ilgili bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 575:576
- 9.- İstanbul Milletvekili Osman Boyraz'ın, 15 Temmuzda Türk tarihinin en sinsi, en zalim ve en vahşi ihanetlerinden birini gerçekleştirmeye çalışanlara gereken cevabı aziz milletin verdiğiine ilişkin açıklaması 576
- 10.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu'nun, Türkiye'de bir daha darbe, kalkışma, cumhuriyet ve demokrasiyi ortadan kaldırmaya dönük cemaat yapılanması olması istenmiyorsa 15 Temmuzun bütün karanlık yönlerinin ortaya çıkarılması gerektiğine ilişkin açıklaması 576
- 11.- Adana Milletvekili İbrahim Özdiş'in, dış kaynaktan üniversite mezunu olarak subaylığa kabul edilip sonra KHK'yla askerî öğrencilik statüsünü kaybedenlerin başvurularının OHAL İnceleme Komisyonu tarafından reddedildiğine ve yaşadıkları mağduriyetin nasıl giderileceğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 577

12.- Denizli Milletvekili Melike Basmacı'nın, İç Tüzük'ü değiştirmeyi fırsat bilerek milletvekillerinin konuşma sürelerinin azaltılmasının adalet olmadığına ilişkin açıklaması

577

13.- Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım'ın, özellikle OHAL'den sonra belediyelere kayyum atanması ve kayyumların Kürtçeyi ortadan kaldırmaya yönelik çalışmalar yapmalarının kabul edilecek uygulamalar olmadığına ilişkin açıklaması

577

14.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfaspor'un Birinci Lig'den şike yoluyla düşürüldüğüne ve şike yaptığı iddia edilen spor takımları ile kişiler hakkında gereken işlemin yapılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

577:578

15.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, insan hakları savunuculuğu yaptığını söyleyenlerden bugüne kadar 20 Şubat 2015 tarihinde PKK'lı vatan hainleri tarafından şehit edilen Fırat Yılmaz Çakıroğlu'yla ilgili tek bir kelime kinama duyulmadığına ilişkin açıklaması

578

16.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, İstanbul'da şiddetli yağmur nedeniyle yaşanan sıkıntılara, bu tür felaketlerin bir daha yaşanmaması için tedbir alınması gerektiğine ve dört gündür Mescidi Aksa'nın da içinde bulunduğu eski Kudüs'e giriş çıkışa izin verilmemesine ilişkin açıklaması

578

17.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, İstanbul'da ciddi bir sel felaketi yaşandığına, bir kişinin sadece Diyarbakır eski Büyükşehir Belediye Başkanı Gültan Kışanak'ın fotoğrafını paylaştığı için suçlanmasına, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken ile Nursel Aydoğan hakkında katıldıkları bir protesto yürüyüşü nedeniyle açılan davaya ve HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş'ın Meclis Başkanlığından bir talebini sunmak istediğine ilişkin açıklaması

579:580

18.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, İstanbul'u yirmi beş yıldır yönetenlerin yaşanan sel felaketinin sorumluluğundan sıyrılmalarının mümkün olmadığına, AK PARTİ'nin İstanbul'da uyguladığı rant politikasını kınadıklarına, Hükümetin derhâl tedbir alması ve Parlamente'ya bilgi vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması

580:581

19.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, iklim değişikliğine karşı küresel ölçekli bir çalışmanın önemli olduğuna ve hayatını kaybeden İranlı Matematikçi Maryam Mirzakhani'ye Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

581:582

20.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Emniyet mensuplarının özlük haklarıyla ilgili hep birlikte bir çalışma yapmayı ümit ettiğine ve Tunceli Milletvekili Gürsel Erol'un doğrudan gündeme alınma önergesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

615:616

21.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, 2003 yılından beri polislerin özlük sorunlarıyla ilgili çok sayıda kanun teklifi getirdiklerine ve Tunceli Milletvekili Gürsel Erol'un kanun teklifinin gündeme alınmasının AK PARTİ milletvekillerinin oylarıyla reddedildiğine ilişkin açıklaması

616

22.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, polislerin, uzman erbaş ile uzman jandarmaların çalışma şartlarının iyileştirilmesine ilişkin çok sayıda kanun teklifleri olduğuna ve bunların bir an evvel komisyonlarda gündeme alınmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması

616:617

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

582,612

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

582:587

1.- Antalya Milletvekili Mustafa Akaydın ve 22 milletvekilinin, Antalya Akdeniz Üniversitesinde 2008-2015 yılları arasında gerçekleştirildiği iddia edilen yolsuzluk iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/583)

582:584

2.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsni Bozkurt ve 21 milletvekilinin, esnaf ve sanatkârların büyük marketler ve AVM'ler karşısında karşı karşıya kaldıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/584)

584:585

3.- Ağrı Milletvekili Berdan Öztürk ve 22 milletvekilinin, ev emekçilerinin sorunlarının ve çözüm yollarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/585)

585:587

B) ÖNERGELER

612:615

1.- Tunceli Milletvekili Gürsel Erol'un, (2/1693) esas numaralı Emniyet Teşkilat Kanunu ile Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/102)

612:615

VII.- ÖNERİLER

587,600,601,612

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

587:598,600,601:611,612

1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir tarafından, ekonomik yaşamı derinden etkileyen uygulamaların tüm boyutlarıyla değerlendirilmesi amacıyla 18/7/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 18 Temmuz 2017 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

587:598,600,601:611

2.- CHP Grubunun, Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve arkadaşları tarafından, Artvin Cerattepe ihalesine fesat karıştırıldığı ve Artvin halkının açmış olduğu davalara siyasi iktidarın müdahale edip adaletsiz karar verildiği iddialarının araştırılması amacıyla 17/7/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 18 Temmuz 2017 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

612

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

598

1.- Mardin Milletvekili Erol Dora'nın, Nevşehir Milletvekili Ebubekir Gizligider'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

598:599

2.- Bitlis Milletvekili Mizgin Irgat'ın, Nevşehir Milletvekili Ebubekir Gizligider'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

599

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

616

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, Başkanlık Divanı olarak şehit öğretmen Necmettin Yılmaz'ı sevgi ve saygıyla andıklarına ilişkin konuşması

616

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

617

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

617,617:690

1.- Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/839) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 490)

617,617:690

2.- İş Mahkemeleri Kanunu Tasarısı (1/850) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 491)

690

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

691

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın afet yönetim planına ve İstanbul'da bağlı kurum ve kuruluşlara ait binalarda depreme karşı alınan önlemlere ilişkin sorusu ve Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun cevabı (7/14837)

691:693

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak beş oturum yaptı.

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan, Artvin ilinin sorunlarına,

Balıkesir Milletvekili Kasım Bostan, 15 Temmuz hain darbe girişimine,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı;

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'a geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ve annesine Allah'tan rahmet dilediğine,

Tüm şehitlere Allah'tan rahmet ve gazilerin bir an evvel sağlıklarına kavuşmalarını dilediğine,

İlişkin birer açıklamada bulundu.

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, Çukurova'da üzüm hasadının başladığına ve taban fiyatların açıklanması gerektiğine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, 15 Temmuz hain darbe ve işgal girişimine geçit vermeyerek büyük bir destan yazılmasına vesile olan aziz şehitleri rahmetle, kahraman gazileri minnetle yâd ettiğine,

İstanbul Milletvekili Didem Engin, 15 Haziranda başlayan Adalet Yürüyüşü ile yürüyüş sonunda 9 Temmuzda yapılan mitinge katılanlara teşekkür ettiğine ve demokratik, özgürlükçü, laik Türkiye Cumhuriyeti için mücadelelerinin azim ve kararlılıkla devam edeceğine,

İzmir Milletvekili Murat Bakan, tarımsal üretimde klorprifos kullanımının yasak olmasına rağmen devam ettiğine ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının ülke genelinde yaptığı çalışmalarda klorprifos kalıntısı tespit ettiği gıda ürünleriyle ilgili verileri açıklamadığına,

Trabzon Milletvekili Ayşe Sula Köseoğlu, 15 Temmuz hain darbe girişiminin 1'inci yıl dönümüne ve o gün şehit olanları rahmet ve minnetle andığına,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, 15 Temmuz hain darbe ve işgal girişiminin 1'inci yıl dönümüne ve FETÖ terör örgütüne karşı sürdürülen mücadelenin Cumhurbaşkanının liderliğinde her alanda kararlılıkla devam ettiğine,

İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir, Cumhurbaşkanının 15 Temmuz Millî Birlik ve Demokrasi Günü anma törenlerinde yaptığı konuşmasında CHP Genel Başkanı hakkındaki söylemlerini şiddetle kınadığına,

İstanbul Milletvekili Serap Yaşar, 15 Temmuz darbe girişimin 1'inci yıl dönümüne,

Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak, Paris İklim Anlaşması'nın Mecliste onaylanmadığına ve gelecek kuşakların yaşam koşullarını belirleyen böylesi anlaşmalarda Hükümeti daha duyarlı olmaya davet ettiğine,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, Şanlıurfaspor'un Birinci Lig'den şike yoluyla düşürülmesine,

Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu, 15 Temmuz gecesi hainlere karşı direnenlere teşekkür ettiğine, şehitleri rahmet ve minnetle andığına, gazilere sağlıklı, uzun ömürler dilediğine ve demokrasinin güvencesi parlamenter sistemden asla taviz vermeyeceklerine,

Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç, 15 Temmuz hain darbe girişiminin 1'inci yıl dönümüne, Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı, AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 15 Temmuz hain darbe girişiminin 1'inci yıl dönümünde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm, eğitimci Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın açlık grevlerinin 131'inci gününde olduklarına ve onları yaşatmak için gerekli adımların acilen atılması konusunda Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Adalet Bakanına seslendiğine,

Denizli Milletvekili Kazım Arslan, cezaevlerinde avukat-şüpheli görüşmelerindeki haksız uygulamaların ne zaman kaldırılacağını ve Nuriye Gülmen ile Semih Özakça'nın hastanede tedavi ettirilip yaşama haklarına kavuşmaları için ne zaman müdahale edileceğini öğrenmek istediğine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, şehit olan Uzman Çavuş Hakan Demirci'ye Allah'tan rahmet dilediğine ve Nevşehir Valisinin şehidin cenaze törenindeki tutumunu kınadığına, bu konuda AK PARTİ grup yöneticilerinin ne düşündüklerini kendisinin ve kamuoyunun bilmek istediğine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Bingöl'de şehit düşen Üsteğmen Arif Kalafat'a Allah'tan rahmet, Hakkâri'de yaralanan askerlere acil şifalar dilediğine, 15 Temmuzda Türkiye Cumhuriyeti'ne yönelik alçak bir darbe girişiminde bulunanlara karşı devletin verdiği mücadeleye ve bu mücadele bütünüyle yanlış yapılmıyormuş izlenimi uyandıran bir dili şiddetle reddettiğine ve FETÖ mensuplarının yargılanmaları sırasında yaşanan bazı olaylara,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Hakkâri'de yaralanan askerler ile Samsun'da Gülsan Sanayi Sitesi'nde bir imalathanede meydana gelen patlama sonucu yaralananlara acil şifalar dilediğine, 15 Temmuz hain darbe girişimi sırasında şehit olanlara Allah'tan rahmet dilediğine ve bütün siyasi partilerin birlik ve beraberliği bozucu davranışlardan kaçınması gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 15 Temmuz darbe girişiminin yıl dönümü nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, bu ülkede demokrasi isteniyorsa öncelikle siyasilerin birbirlerine karşı doğru, dürüst, demokratça ve barışçıl sözlerle yaklaşması gerektiğine, bütün darbeleri lanetlediğine ve yaşamını kaybeden bütün vatandaşlara rahmet dilediğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş ve 28 milletvekilinin, Basın İlan Kurumuna ilişkin iddialar ile kamunun ilan ve reklamlarının yayınlanmasıyla ortaya çıkan sorunların (10/580),

Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 20 milletvekilinin, Millî İstihbarat Teşkilatı ile Emniyet teşkilatının terör saldırıları konusundaki istihbarat zafiyetlerinin ve Ankara başta olmak üzere bazı il ve ilçe emniyet müdürlüklerinde atama yapılmamasının nedenlerinin (10/581),

Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız ve 26 milletvekilinin, Aydın ve çevresinde yaşanan hava kirliliğinin nedenlerinin, jeotermal santrallerin toprak, su ve hava kirliliği üzerindeki etkilerinin ve Türkiye ortalamasının üstüne çıkan kanser vakalarının (10/582),

Araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önerileri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önerilerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 490 ve 491 sıra sayılı Kanun Tasarılarının bu kısmın sırasıyla 1’inci ve 2’nci sıralarına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun 17/7/2017 Pazartesi günü (bugün) birleşiminde Anayasa’nın 127’nci maddesi ile 2935 sayılı Olağanüstü Hâl Kanunu’nun 3’üncü maddesinin 1’inci fıkrasının (b) bendine göre ülke genelinde devam etmekte olan olağanüstü hâlin uzatılması hakkında (3/1167) sayılı Başbakanlık Tezkeresi ile 14/7/2017 tarihli ve (3/1165) ile (3/1166) sayılı Anayasa’nın 92’nci maddesi uyarınca Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesine ilişkin Başbakanlık Tezkerelerinin okunarak görüşmelerinin aynı birleşimde yapılmasını müteakip 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarına devam etmesine; 18 ve 25 Temmuz 2017 Salı günü Birleşimlerinde sözlü soruların görüşülmemesine; 490 ve 491 sıra sayılı Kanun Tasarılarının İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Başbakanlığın;

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 21/7/2016 tarihli ve 1116 sayılı Kararı’yla ülke genelinde ilan edilen ve 18/4/2017 tarihli ve 1139 sayılı Kararı uyarınca devam etmekte olan olağanüstü hâlin, 19/7/2017 Çarşamba günü saat 01.00’den geçerli olmak üzere üç ay süreyle uzatılmasına (3/1167),

Birleşmiş Milletler Geçici Görev Gücü bünyesinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin UNIFIL hareketine iştirak etmesi hususunda Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27/6/2016 tarihli ve 1115 sayılı Kararı’yla uzatılan izin süresinin 5/9/2017 tarihinden itibaren 31/10/2018 tarihine kadar tekrar uzatılmasına ve Hükûmet tarafından gerekli düzenlemelerin yapılması için Anayasa’nın 92’nci maddesi uyarınca Hükûmete izin verilmesine, (3/1165),

Birleşmiş Milletlerin Mali ve Orta Afrika Cumhuriyeti’nde icra ettiği harekât ve misyonlar kapsamında hudut, şümül, miktar ve zamanı Hükûmetçe takdir ve tespit edilmek üzere Türk Silahlı Kuvvetlerinin yurt dışına gönderilmesi ve Hükûmet tarafından verilecek izin ve belirlenecek esaslar çerçevesinde bu kuvvetlerin kullanılması için Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2/8/2016 tarihli ve 1119 sayılı Kararı’yla Hükûmete verilen izin süresinin Anayasa’nın 92’nci maddesi uyarınca 2/8/2017 tarihinden itibaren 31/10/2018 tarihine kadar uzatılmasına (3/1166),

İlişkin tezkereleri Genel Kurulun bilgisine sunularak yapılan görüşmelerinden sonra kabul edildi.

Ankara Milletvekili Levent Gök, Ankara Milletvekili Fatih Şahin’in (3/1167) sayılı Başbakanlık Tezkeresi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında CHP Grup Başkanı sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı, Ankara Milletvekili Fatih Şahin’in (3/1167) sayılı Başbakanlık Tezkeresi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Levent Gök, Başbakan Yardımcısı Nurettin Canikli’nin (3/1167) sayılı Başbakanlık Tezkeresi üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Başbakan Yardımcısı Nurettin Canikli, Ankara Milletvekili Levent Gök’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, Başbakan Yardımcısı Nurettin Canikli’nin (3/1167) sayılı Başbakanlık Tezkeresi üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Yakup Akkaya, Başbakan Yardımcısı Nurettin Canikli'nin (3/1167) sayılı Başbakanlık Tezkeresi üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Başbakan Yardımcısı Nurettin Canikli, İstanbul Milletvekili Yakup Akkaya'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Levent Gök, Başbakan Yardımcısı Nurettin Canikli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, Millî Savunma Bakanı Fikri Işık'ın (3/1166) sayılı Başbakanlık Tezkeresi üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı, Millî Savunma Bakanı Fikri Işık'ın (3/1166) sayılı Başbakanlık Tezkeresi üzerinde Hükûmet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Hatay Milletvekili Hacı Bayram Türkoğlu ve ailesine geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna ilişkin bir açıklamada bulundu.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1'inci sırasına alınan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/839) ve Adalet Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 490) görüşmelerine başlanarak tümü üzerindeki görüşmeleri tamamlandı, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Ankara Milletvekili Necati Yılmaz, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grup Başkanına,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Ankara Milletvekili Levent Gök, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Alınan karar gereğince, 18 Temmuz 2017 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşime 00.33'te son verildi.

Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

Başkan Vekili

Mücahit DURMUŞOĞLU

Osmaniye

Kâtip Üye

Fatma KAPLAN HÜRRİYET

Kocaeli

Kâtip Üye

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 168

18 Haziran 2017 Salı

Kanun Hükmünde Kararname

1.- Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/863) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.07.2017)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Antalya Milletvekili Mustafa Akaydın ve 22 Milletvekilinin, Akdeniz Üniversitesinde 2008 - 2015 yılları arasında gerçekleştiği öne sürülen yolsuzluk iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/583) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.03.2016)

2.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt ve 21 Milletvekilinin, esnaf ve sanatkârların sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/584) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.03.2016)

3.- Ağrı Milletvekili Berdan Öztürk ve 22 Milletvekilinin, ev kadınlarının çalışma yaşamında karşılaştıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/585) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.03.2016)

18 Temmuz 2017 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Ömer SERDAR (Elâzığ), Fatma KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 113’üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, hasta tutukluların sorunları hakkında söz isteyen İzmir Milletvekili Müslüm Doğan’a aittir.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Sayın Başkan, toplantı yeter sayısı nasıl var?

BAŞKAN – Böyle var işte.

Sizi de saydım.

Buyurun Sayın Doğan.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan’ın, hasta tutukluların sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MÜSLÜM DOĞAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; siyasi iktidar yargıyı yeniden yapılandırıyor, dolayısıyla da yeni bir devlet düzeni önümüze koymuş ve yeni devlet düzenine de halkımızı alıştırmaya çalışıyor.

İktidar bu yetkiyi referandumla almış olabilir, tartışmalı bir sürecin sonucunda böyle bir yetki almış olabilir. Bu yetkinin nasıl kullanıldığını ülkedeki hak ihlallerine bakarak anlayabiliriz. On binlerce kamu emekçisi işinden edilmiş, akademisyenler işinden edilmiş, gözaltılar, tutuklular, tam bir kaosa çevrilmiş ülkemiz. Bu sonuçlar çok ağır ve kabul edilemezdir.

Siyasi faaliyetleri nedeniyle yapılan tutuklamalarda, tutukluların sağlık sorunları başlı başına bir sorun olmaya devam etmektedir cezaevlerinde. Tutuklu ve hükümlülerin tedavisindeki ihmaller nedeniyle ölümler olmakta ya da ölümler beklenmekte ve bu konuda onlarca dava AİHM sürecinde görüşülmeyi beklemektedir.

Tutuklu ve hükümlülerin insanca yaşama koşullarının sağlanması, iç ve uluslararası hukuk anlamında garanti altına alınmıştır. AİHM’in pek çok kararında belirtildiği gibi bireylerin tutukluluk koşulları insan haysiyetine uygun olmalıdır. Tutuklu olmanın kaçınılmaz bir biçimde yol açtığı güçlüklerin ötesinde güçlükler ya da acılar getirmemesi gerekmektedir. Bu çerçevede devletin kendi gözetimindeki kişilerin sağlığını korumak konusundaki pozitif uygulamaları devam etmelidir. Devlet bu kişilerin sağlığıyla ilgili önlemleri almakla, gereken tedavi ve ilaçları sağlamakla yükümlüdür. Devletin bu yükümlülüklerini yerine getirmemesi, sözleşmenin işkence ve kötü muameleyi yasaklayan 3’üncü maddesinin ihlaline yol açmakta ve ülkemizin uluslararası hukuk nezdinde yargılanmasına neden olmaktadır.

Uzun tutukluluk hâli ve hükümlülük, hasta insanların uzun süre tutuklu kalması tek başına ihlal nedeni de sayılmaktadır uluslararası hukukta. Uzun süren tutukluluk hâli, yargı önüne çıkarılmama konuları artık ülkemizde olağan sayılmaktadır. Gerekçe? Olağanüstü hâl durumu diyorlar. OHAL öncesi tutukluluk hâlinin uzun sürmesinin nedeni peki neydi? Bu da açıklanamıyor.

Bir örnek vermek istiyorum sayın vekiller: Manisa’da tam yirmi bir aydır 91 kişi yargı önüne çıkmayı bekliyor. Suçları konusunda kendilerine sunulmuş henüz bir iddianame hazırlanmış değil. Sayın Bakana onlarca kez sormamıza rağmen sorularımız cevaplandırılmıyor bu konuda.

Değerli milletvekilleri, uluslararası hukuk anlamında olsun, iç hukuk anlamında olsun, aşağıda belirtilen tüm hususların Adalet Bakanlığı nezdinde sürekli izlenmek zorunda olduğunu belirtmek istiyorum ve bu bilgilerin ilgilinin yakınına gerektiği ve istendiği zamanda sunulması gerekmektedir:

- 1) Tutuklunun sağlık durumu,
- 2) Tutukluluk sırasında gösterilen bakım ve tedavinin yeterli olup olmadığı,
- 3) Sağlık durumu göz önünde bulundurulduğunda tutukluluk durumunun devamının doğru olup olmayacağı,
- 4) Hastanın durumunun kötüleşme olasılığı.

Bunlar çoğaltılabilir. Tutuklu, hastalığı nedeniyle serbest bırakılamıyorsa o zaman devletin yeterli tedavi ve destek verip vermediğinin kaydının çok net bir şekilde tutulmuş olması gerekmektedir. Yani tutuklu hastanın tedavisine ilişkin kayıtların düzgün tutulması zorunludur. Tutuklu ve hükümlülerin sosyal yaşamda ihtiyaç duyduğu tüm dergi, gazete, kitap, resim yapma aracı, müzik elemanları vesaire her türlü araç ve gereci sağlamak ve de kullanımının şartlarını yaratmak zorundadır. Sosyal hukuk devletin görevidir.

Değerli milletvekilleri, tutuklular anlamında bir başka sorun daha var. Uluslararası hukuk kararlarına göre, tutuklama için gerekli olan suç işlendiğine ilişkin makul kuşku tutuklamanın devamı kararı için yetersiz sayılmaktadır. Yargıç tutuklamanın sürdürülmesine karar verirken sanığın kaçma, kanıtları ortadan kaldırma ya da yeniden suç işleme olasılığının bulunduğunu somut bir biçimde göstermek zorundadır. Ancak, maalesef, ülkemizde tam olarak bunun da tersi yapılmaktadır. Tutuklama süresi uzadıkça yargıcın gerekçelerinin daha ayrıntılı ve somut olması gerekirken bu süreç, tam tersi, bu şekilde işletilmektedir.

Ağır ve ölümcül olan ya da tedavilere cevap vermeyen hastalıklarla ilgili olarak, tutuklu ve hükümlülerin kaçma, kanıtları karartma ya da yeniden suç işlemesi beklenemeyeceğine göre tutukluluğun sürdürülmesi haklı gösterilemez.

Uluslararası hukuk ve AİHM’in en çok üzerinde durduğu konulardan biri de ağır hastalıkları bulunan bir kişinin neden teminatla tahliye edilmediği hususudur. AİHM kararları devletler bakımından bağlayıcıdır. Ayrıca, Anayasa’nın 90’ıncı maddesinde yaptığımız değişiklikle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile yasalar arasında uyumsuzluk varsa sözleşme hükümlerinin esas alınacağını kabul etmiş durumdayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜSLÜM DOĞAN (Devamla) – Bu nedenle yargılama sürecinde AİHM kararlarının göz önünde bulundurulması gerekir.

BAŞKAN – Sayın Doğan, teşekkür ederim.

MÜSLÜM DOĞAN (Devamla) – Bu, aynı zamanda, Türkiye’nin Avrupa hukuk düzenine uyum sağlamasının ön koşuludur.

Saygılarımı sunarım. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Niğde’nin sorunları hakkında söz isteyen Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer’e aittir.

Buyurun Sayın Gürer. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Niğde ili, Orta Anadolu'da, tarihi köklü olan, geçmişten gelen değerleri olan bir ilimiz ama ne yazık ki on beş yıllık Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde verilen sözlerin gerçekleştirilmediği, bu anlamda da büyük mağduriyet yaşayan illerimizden biri. Bu bağlamda Niğde'ye gelen bakanlarımız söz veriyorlar, sonra, Niğde'den ayrıldıktan sonra verdikleri sözleri genelde unutuyorlar. Onları yeniden anımsatmak üzere söz almış bulunuyorum.

Niğde iline havaalanı konusu, 1996'da temeli atılmıştı, o günden bu yana konuşuluyor. Niğde'nin sanayisinin, ticaretinin, üniversitesinin gelişmesi için havaalanı ciddi bir ihtiyaç. Referandumdan önce yine, bakanlar yaptıkları açıklamalarda Niğde havaalanının yapılacağını söylediler. Ancak bu konuda, geçtiğimiz günlerde, Ulaştırma Bakanı, dört ayrı yere yapılacak yeni havaalanı ihalelerinin içinde Niğde'nin adını unuttu, keza Aksaray da unutulmuş. Niğde ve Aksaray yine vaatte kalmış oldu.

Ayrıca, Ankara-Niğde otoban yolu yıllardır ihale edilir, “Yapılır, yapıldı.” denir ama ne yazık ki hâlâ bu konuda da bir yol alınmadı.

Niğde-Tepeköy-Çiftlik yolu 30 kilometre. Bu yolun yapımına 2013'te başlandı, aradan geçen sürede 30 kilometrelik yol nasılsa bir türlü bitmiyor. Keza, Kayseri-Niğde yolu Nevşehir ayrımında bir kavşak düzenlememiz var. Görürsünüz, orası anıta döndü, yol yapılmadı, aylardır da o kavşağın yapılması bekleniyor. Gölcük-Kitreli ile Altunhisar-Ankara yol bağlantısında da duble yol Niğde için büyük ihtiyaç. Bugüne kadar bu anlamda da bir yol alınmadı.

Ayrıca, Niğde'de yüksek hızlı trenle ilgili hiçbir proje yok. Yani Devlet Demiryollarının 1934'te yaptığı demir yolunun dışında, Niğde yüksek hızlı tren projesinin kapsamı dışında. Ama bunun yanında, Devlet Demiryolları, 2012 yılında, Niğde merkeze lojistik köy yapılacağını açıklıyor, aradan beş yıl geçmiş, çivi çakılmadı.

Niğde'de, halk deyimiyle, askerî fabrikamız vardı, fabrika son noktaya geldi, kapanmak üzere. Bunun yerine acemi birliği gelecek diye iki yıl önce söylendi, ortada acemi birliğiyle ilgili de bir çalışma yok.

Keza, Niğde'de enerji ihtisas bölgesi kurulacağı 2015 yılında açıklandı. Aynı dönemde Konya için Karapınar'da başlatılan çalışma yol aldı, Niğde'de bu konuda da bir tek çivi çakılmadı.

Niğde'nin enerji sorunu da var. Düzenli gelmeyen enerjiler nedeniyle çiftçi de mağdur, vatandaş da sık sık kesintilerden şikâyetçi. Biraz evvel hemşehrilerim konuşma yapacağımı duyunca aradı, dediler ki: “Yüksek enerji veriliyor. Bizim trafolarımız yüklemekten dolayı patlıyor ve büyük mağduriyet yaşıyoruz.”.

Ayrıca Niğde'de sulama suyu da enerjiyle yer altından çıkarılıyor. Sulama suyuna çözüm bulunmadığı için üreticinin maliyeti artıyor. Gübre pahalı, ilaç pahalı, bunun yanında bir de enerjiyle çıkarılan su ek külfet getiriyor ve üretici ürettiği ürünü pahalıya üretmek zorunda kalıyor. Zaten ürettiği ürünün de çoğunu satamıyor, tüccarın eline geçtikten sonra değer buluyor.

Bunun yanında, Niğde “IPARD” kapsamına alınmadı yani Avrupa Birliği Kırsal Kalkınma Projesi'nde Niğde yok. Oysa Niğde tarım ve hayvancılıkla geçimini sağlayan bir yer.

Bunun yanında, lisanslı depoculuk teşvikinde de Niğde devre dışı bırakıldı. Yani ürün üreten bir bölge lisanslı depoculuk teşvikinde devre dışı.

Keza, Niğde mera hayvancılığı yetiştiricilik bölge kapsamına alınmadı.

Niğde'de üretilen ürünlerin işlenebileceği bir tek entegre tesisimiz yok.

Bunun yanında, Ulukışla ilçesinin içme suyu sorununun yanında bir de hastane sorunu var; yıllardır, yapıldı yapıyor, açıldı açılıyor deniyor. Ne yazık ki bu hastane de açılmadı.

Şeker fabrikasının modernize edilmesi gerekiyor. Ayrıca, Karayollarında ve şeker fabrikasında çalışan geçici işçilerimizin kadroya alınma beklentisiyle ilgili yıllardır söz veriliyor, gerçekleştirilmiyor.

Niğde’de Kale çevresi master projesi yılan hikâyesine döndü; beş yıldır hep söyleniyor, gerçekleşmiyor. Niğde turizmden yeterli payını alamıyor.

Bu anlamda Niğde’de yapılması gerekenler gerekli dikkat gösterilerek gerçekleştirilmediği gibi sağlıkta da Niğde’nin sorunları var. Hemşehrilerimiz Kayseri ile Ankara’ya taşınmaktan bir hâl oldular. Onun için, Niğde’nin sağlık sorunlarının da çözülmesini bekliyoruz.

Esnaflarımızın çoğunun iş yeri kapanıyor, fabrikalar kapanıyor, işsizlik almış başını gidiyor. Niğde bu anlamda Hükümetin unuttuğu yerlerden biri. Bakanlarımız geliyor, gönlümüzü alıyor, söz veriyor, yapılan bir şey yok.

Akkaya Barajı gibi çevre felaketi için, kaçınıcı kez söz verdiler. Yine Akkaya’nın kokusu Niğde’yi sardı, o anlamda da yapılan yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) – Kısacası, Niğde için iki saat yetmez ama ilk anda söyleyeceklerim bu kadar.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gürer, size de teşekkür ederim.

Gündem dışı üçüncü söz, “15 Temmuzda Çankırı” konulu gündem dışı söz isteyen Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’na aittir.

Buyurun Sayın Akbaşıoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun, “15 Temmuzda Çankırı” konusuna ilişkin gündem dışı konuşması

MUHAMMET EMİN AKBAŞIOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; seneidevriyesi münasebetiyle “15 Temmuzda Çankırı” konulu gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle hepinizi hürmetle selamlıyorum.

14 Temmuz 15 Temmuzla bağlayan gece hep beraber burada çalışmalarını bitirmiş, akabinde, öğleden sonra Çankırı’ya geçmiştik. Bir dizi programa katıldıktan sonra, 15 Temmuz gecesi yatısı namazını kıldıktan sonra danışmanımızın “Tanklar boğaz köprüsünü tutmuş, İstanbul’da geçit artık sona erdirilmiş, F16’lar da Ankara’da alçak uçuş yapıyorlarmış.” bilgisini vermesi üzerine, 22.35 sularında Mustafa Şentop Hocamızı aramıştım “İstanbul’da gerçekten bu doğru bilgi midir?” diye. Böyle bir bilginin paylaşıldığı, böyle bir askerî kalkışmadan bahsedildiği ifadesini kullandı ve kendisiyle Cumhurbaşkanımızın durumu hakkında konuştuğumuzda Cumhurbaşkanımızla konuştuğunu ve iyi olduğu bilgisini paylaştı. Bunun üzerine, Değerli Vekilimiz Hüseyin Bey’i Ankara’da F16’ların alçak uçuş yaptığı bilgisini teyit için aradığımızda, kendisi Ilgaz’da olduğunu ve gerçekten böyle bir askerî kalkışmadan bahsedildiğini ifade edince Çankırı Valimizle bir durum değerlendirmesi yaptık. Belediye başkanımız, il başkanımız, merkez ilçe başkanımızla 22.45 sularında bir toplantı yapmamız gerektiğine ilişkin karşılıklı istişarelerde bulunduk ve saat 23.00 sularında Teşkilat Başkanımız Mustafa Ataş Bey’i aradığımızda bu konuda genel merkezimizin kararının il merkezlerinde ve ilçe merkezlerinde toplanılmasına yönelik olduğunu öğrendik ve bu konuda, 23.30 sularında, il binamızın önünde, ilk basın toplantısını oraya gelen 200-300 vatandaşımızla birlikte deruhte ettik ve akabinde, bütün siyasi partilerimize mensup vatandaşlarımız, sivil toplum kuruluşlarımıza mensup insanlarımızla beraber yarımda, 00.30 sularında, yaklaşık 30 bin insanımızın meydana tek yürek ve tek bilek olarak demokrasiye sahip çıktığını, milletin, devletin ve liderinin yanında yer aldığını hep beraber

müşahede ettik. Evet, Çankırılı hemşehrilerimiz, 300 bin kişi olarak İstanbul'da, 500 bin kişi olarak da Ankara'da aynı şecaati, cesareti ve kararlılığı ortaya koydu ve hakikaten 81 vilayetimizin tamamı, 80 milyon insanımızın tamamı milletine, devletine, dinine, vatanına, demokrasisine ve liderine sahip çıktığını bütün dünyaya ilan etti, Allah'a çok şükür.

Tabii, bu, bir bedel karşılığında oldu, 250 şehit, 2.250'ye yakın gazimizle bu destanı yazdık. Bu 250 şehidimizin arasında çoğunluğu Ankara'da olmak üzere, Ankara ve İstanbul'da 11 Çankırılı hemşehrımız din ve devlet, vatan ve millet müdafaası hususunda canını feda etti. Bu 11 şehidimize ve 250 şehidimize ve bu uğurda şehit düşen bütün şehitlerimize Allah'tan rahmet ve mağfiret diliyorum; 2.200 gazimize, bugüne kadar bu uğurda gazi olan bütün gazilerimize bu vesileyle geçmiş olsun, Cenab-ı Hak kendilerine sıhhat, afiyet ihsan etsin dileklerimi arz ediyorum.

Vatan şairimiz Akif'in ifadesiyle "Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın,

Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.

Doğacaktır sana vadettiği günler Hakk'ın,

Kim bilir, belki yarın belki yarından da yakın." mısralarını 81 vilayette...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – ...80 milyon insanımızla yaşayan aziz ve asil milletimize bu cesaretleri, bu kahramanlıkları, bu fedakârlıklarını, dinine, devletine, vatanına ve milletine, liderine sahip çıkmalarını...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, teşekkür ederim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – ...bütün dünyaya ilan etmeleri münasebetiyle her birine teşekkürlerimi arz ediyor, hepinize selam, saygı ve hürmetlerimi sunuyorum.

Sağ olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın milletvekilleri, şimdi söz talebinde bulunan 15 milletvekiline yerlerinden birer dakika söz vereceğim.

Söz vereceğim sayın milletvekillerinin isimlerini okuyorum: Sayın Kayışoğlu, Sayın Engin, Sayın Atıcı, Sayın Gürer'in yerine Sayın Sertel, Sayın Taşkın'ın yerine Sayın Dedeoğlu, Sayın Özdemir'in yerine Sayın Kaplan Hürriyet, Sayın Bakan, Sayın Çamak, Sayın Boyraz, Sayın Bektaşoğlu, Sayın Özdiş, Sayın Basmacı, Sayın Yıldırım, Sayın Tanal, Sayın Şimşek.

Buyurun Sayın Kayışoğlu, sizden başlıyoruz.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın açlık grevinin 131'inci gününde olduklarına ve dosyalarının OHAL İnceleme Komisyonunda öncelikli olarak ele alınmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkürler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Nuriye Gülmen ve Semih Özakça açlık grevinin 131'inci günündeler ve artık kritik bir dönemdeler.

Buradan Başbakana sesleniyorum: 20 Temmuz OHAL sürecinin mağdur ettiği bu iki genç eğitimcinin ölümü göze alan bu pasif çılgınlıklarını duyun artık. OHAL Komisyonunda aciliyeti nedeniyle öncelikli olarak Nuriye ve Semih'in dosyaları incelensin ve adil bir şekilde değerlendirme yapılarak bu iki gencin çok masumane talebi olan işe iade talepleri karşılansın.

BAŞKAN – Sayın Engin...

2.- *İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, şiddetli yağmur nedeniyle İstanbul'un sular altında kaldığına, altyapı sefaleti ve basiretsiz AKP belediyeciliğinin hayatı felç ettiğine ilişkin açıklaması*

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; İstanbul sular altında, altyapı sefaleti ve basiretsiz AKP belediyeciliği hayatımızı felç etti. Tüneller, metrolar, caddeler sularla doldu; insanlar boğulma tehlikesi geçirdi. İstanbullular olarak bu sefaleti ilk kez yaşamıyoruz.

İstanbul gibi eşsiz güzelliğe sahip bir şehrin doğasını ve yeşilini katlederek şehrin iklim dengesini altüst eden, altyapısını düzgün planlayamayan ve her yağmurda İstanbul caddelerini, tünellerini âdetâ birer gölete çevirmeyi başaran İstanbul Büyükşehir Belediyesini eminim tüm dünya kentleri kıskanmıştır. İstanbul'u yirmi üç yıldır, Türkiye'yi on beş yıldır yönetenler, hiç mazeret aramayın, İstanbul'u mukaddes bir emanet değil, rant kapısı olarak görerek sadece bugünkü İstanbullulara değil, İstanbul'da yaşayacak gelecek nesillerimize de en büyük kötülüğü yaptınız, eserinize övünebilirsiniz.

BAŞKAN – Sayın Atıcı...

3.- *Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın, Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın açlık grevinden ölmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Nuriye Gülmen ve Semih Özakça açlık grevinde ölmemelidir! Nuriye Gülmen ve Semih Özakça açlık grevinde ölmemelidir! Nuriye Gülmen ve Semih Özakça açlık grevinde ölmemelidir! Nuriye Gülmen ve Semih Özakça açlık grevinde ölmemelidir! Nuriye Gülmen ve Semih Özakça açlık grevinde ölmemelidir! Nuriye Gülmen ve Semih Özakça açlık grevinde ölmemelidir! Nuriye Gülmen ve Semih Özakça açlık grevinde ölmemelidir! Nuriye Gülmen ve Semih Özakça açlık grevinde ölmemelidir! Nuriye Gülmen ve Semih Özakça açlık grevinde ölmemelidir! Nuriye Gülmen ve Semih Özakça açlık grevinde ölmemelidir! Nuriye Gülmen ve Semih Özakça açlık grevinde ölmemelidir!

BAŞKAN – Sayın Sertel...

4.- *İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, bir insan, bir baba, bir Türkiye Cumhuriyeti yurttaşı olarak Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın çığığına kulak vermesi için Başbakana seslendiğine ilişkin açıklaması*

ATILA SERTEL (İzmir) – Bir insan, bir baba, bir Türkiye Cumhuriyeti yurttaşı olarak Sayın Başbakana sesleniyorum: Nuriye Gülmen ve Semih Özakça, bu iki kardeşimizi cezaevinde ziyaret ettim, onlar sadece işlerine geri dönmek istediler, hiç kimseye bir kötülükleri olmadı, kimseye zararları olmadı. Açlık grevini sadece işini ve aşını korumak için yaptılar. Açlık grevi sürerken onları cezaevine attınız. Şimdi bu genç insanlar ölümle pençeleşiyor. Onlar ölmemeli, aramıza dönmeli. Onların çığığına kulak verin, onların sesine kulak verin.

BAŞKAN – Sayın Dedeoğlu...

5.- *Kayseri Milletvekili Sami Dedeoğlu'nun, 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'ne ve 15 Temmuz şehitleri ile tüm şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması*

SAMİ DEDEOĞLU (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 15 Temmuz Demokrasi ve Millî Birlik Günü'nün 1'inci yıl dönümünü, şehitlerimize dualarımızla, Fatihalarımızla, minnet ve şükranlarımızla, meydanlarda nöbetlerle kutladık.

Çanakkale'yi geçemeyenler 15 Temmuzda Boğaz Köprüsü'nü geçeceklerini zannettiler fakat şanlı Türk milletini karşılarında görenler bir kez daha Boğaz Köprüsü'nü geçemeyeceklerini anladılar. Hainler ve kallesler olduğu sürece Türk milleti olarak birbirimize daha sıkı sarılacağız. 15 Temmuz gecesi Sayın Cumhurbaşkanımızın, Başbakanımızın halkı meydanlara çağırmasıyla yediden yetmişe bütün vatandaşlarımız ve özellikle genç kardeşlerimiz meydanlara çıkarak ülkenin geleceğine, kendi geleceğine, çocuklarının geleceğine sahip çıkarak büyük ve güçlü Türkiye'nin temellerini attılar. Biz diyoruz ki: "Bu millet varsa biz varız, bu ülke varsa biz varız, bu devlet varsa biz varız, bu bayrak varsa biz varız."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAMİ DEDEOĞLU (Kayseri) – 15 Temmuz şehitlerimize ve tüm şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaplan Hürriyet...

6.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet’in, Emlak Konut projesi kapsamında yaşam alanlarına el konulma girişimi nedeniyle Kocaeli’nin Gebze Kirazpınar Mahallesi sakinlerinin mağduriyet yaşadıklarına ve bir an önce bu yıkım kararının durdurulmasını, hukukun uygulanmasını istediklerine ilişkin açıklaması

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kocaeli Gebze Kirazpınar Mahallesi sakinleri, yaşam alanlarına Emlak Konut projesi kapsamında haksız el konulma girişimleri karşısında mağduriyet yaşamaktadır. Daha önce imarlı, ifrazlı, tapulu iken imarı iptal edilerek “gecekondu önleme bölgesi” ilan edilen gayrimenkullerin Emlak Konutla görüşmeler sırasında metrekaresine 800 lira verilmiştir ama o bölgeye dair taşınmazlara ait kamulaştırma dosyalarında metrekaresine 2 binden az bedel öngörülmemiştir. Mahalle halkını yok sayan ve Kirazpınar sakinlerini evlerinden etmeye çalışan Emlak Konut projesi için yürütmeyi durdurma talebiyle dava açılmış, mahkeme de yürütmeyi durdurma kararı vermiştir. Mahkemenin kararına rağmen, bu kararı hiçe sayan Gebze Belediyesi 14 Temmuz cuma günü mahalle halkına yaptığı tebligatla söz konusu evleri 18 Temmuzda –yani bugün- yıkacağını bildirmiştir. Gebze Belediyesinin tebligatı alenen mahkeme kararını yok saymaktır. Yıkım hazırlıkları için bugün ekipler oraya gittiğinde mahalle sakinlerinin direnciyle karşılaşmıştır. Bugün hâlâ orada gerginlik yaşanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Bir an önce bu yıkım kararının durdurulmasını ve hukukun uygulanmasını istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakan...

7.- İzmir Milletvekili Murat Bakan’ın, Anıtkabir’in bu milletin tarihi, destanı, onuru ve umudu olduğuna ilişkin açıklaması

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu onurlu ülkenin onurlu anıtı Anıtkabir’e bir yandan yandaş kurumlar, bir yandan da kimden yana olduğu berrak olmayan Sayın Gökçek eliyle ince bir tuzak seziyoruz. Aşık Mahzuni “Parsel parsel eylemişler dünyayı/Bir dikili taştan gayrı nem kaldı?” der. İşte parsel parsel edip memleketin derelerini, dağlarını, yaylalarını, sahillerini sattınız ve satıyorsunuz hâlâ. Unutmayın, bu vatan evlatlarının elinde kalan o dikili taş, o abide var ya, o abide bu toplumun Anıtkabir’idir. Anıtlaşan bir efsanenin, Mustafa Kemal Atatürk’ün yattığı yerdir. Anıtkabir, bu milletin tarihidir, destanıdır, onurudur, umududur. Ona el atanın eli, ona dil uzatanın dili yanmıştır her daim, bu böyle biline.

BAŞKAN – Sayın Çamak...

8.- Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak’ın, Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz’ın zorunlu din dersi müfredatıyla ilgili bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HÜSEYİN ÇAMAK (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Millî Eğitim Bakanı İsmet Yılmaz, zorunlu din dersinin müfredatında artık cihat kavramının da olacağını açıkladı. Bunun neden eklendiğini soranlara ise şu cevabı verdi: “Cihat, bizim dinimizde olan bir unsur, bunun öğretilmesinden niye rahatsız oluyorsunuz?” Ben de buradan kendisine Bakara suresinin 208’inci ayetini hatırlatarak seslenmek istiyorum. Bizim dinimizde sevgiyi ve

barışı vurgulayan unsurlar da var. Orta Doğu'daki Selefi cehenneminin ateşine odun atacak unsurları öğreteceğimize gelin, bu toprakları artık huzura kavuşturmak için çocuklarımıza savaşı değil, barışı öğretilim; nefreti değil, sevgiyi öğretilim; ölmeyi ve öldürmeyi değil, yaşamayı, yaşatmayı, hoşgörüyü ve insan haklarını öğretilim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim ben de Sayın Çamak.

Sayın Boyraz...

9.- İstanbul Milletvekili Osman Boyraz'ın, 15 Temmuzda Türk tarihinin en sinsi, en zalim ve en vahşi ihanetlerinden birini gerçekleştirmeye çalışanlara gereken cevabı aziz milletin verdiğiine ilişkin açıklaması

OSMAN BOYRAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Devletin kurumlarını sinsi taktiklerle işgal eden, milletimizin engin hoşgörüsünü, mukaddes değerlerini kullanarak suistimal eden FETÖ terör örgütü 15 Temmuzda Türk tarihinde en sinsi, en zalim ve en vahşi ihanetlerinden birini gerçekleştirmeye çalıştı ama unuttukları bir şey vardı. FETÖ'nün maskeli haydutlarının unuttuğu şey, şıarı hürriyet, ideali şehadet olan bu milleti hiçbir zaman anlayamamışlardı. “Vatanın bağrına düşman dayamış hançerini / Yok mudur kurtaracak bahtı kara maderini.” dendiğinde 15 Temmuz gecesi milyonlar ırmak olup nehir nehir çağlayarak alanları doldurdular. Ve o gece Başkomutanımızın meydanlara daveti üzerine: “Yiğitler çıktı meydana birer birer. Tank, top, tüfek neyle gelirsene gelin, ne fark eder. Aldırma Reis aldırma, söz konusu vatan oldu mu toprağa düşeriz birer ikişer.” diyerek bu hadsizlere gereken cevabı aziz milletimiz vermiştir.

Bu uğurda şehadet şerbeti içen şehitlerimize Allah'tan rahmet, gazilerimize de acil şifalar diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Bektaşoğlu...

10.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu'nun, Türkiye'de bir daha darbe, kalkışma, cumhuriyet ve demokrasiyi ortadan kaldırmaya dönük cemaat yapılanması olması istenmiyorsa 15 Temmuzun bütün karanlık yönlerinin ortaya çıkarılması gerektiğine ilişkin açıklaması

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye'de bir daha darbe, kalkışma, cumhuriyet ve demokrasiyi ortadan kaldırmaya dönük cemaat yapılanması olmasını istemiyor isek 15 Temmuzun bütün karanlık yönlerinin ortaya çıkarılmasını samimiyetle istemek zorundayız. Biz bunu istiyoruz ama ne yazık ki bir dirençle karşılaşıyoruz, sorularımıza cevap dahi verilmiyor. Mesela, hain darbe girişiminde, başbakanların, ilgili bakanların tercihlerinin, yanlışlarının ve aldığı kararların geçmişte ve hâlen görev yapan Genelkurmay başkanlarını destekleyici mahiyette etkisi olmuş mudur? Millî Güvenlik Kurulunda FETÖ'yle ilgili kararlara neden uyulmamıştır? FETÖ'nün ordu içindeki yapılanması neden görmezden gelinmiştir? FETÖ militanı hâkim ve savcılar kim yetkilendirmiştir? Genelkurmay Başkanı Sayın Orgeneral Hulusi Akar'ın darbe kalkışması öncesi ve sürecinde komuta etmedeki kabiliyeti yeterli midir; izlediği yöntem, aldığı ve uyguladığı kararlar kesin doğru mudur? Bunların bilinmesini istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özdiş...

11.- Adana Milletvekili İbrahim Özdiş'in, dış kaynaktan üniversite mezunu olarak subaylığa kabul edilip sonra KHK'yla askerî öğrencilik statüsünü kaybedenlerin başvurularının OHAL İnceleme Komisyonu tarafından reddedildiğine ve yaşadıkları mağduriyetin nasıl giderileceğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sorum Sayın Başbakana.

Dış kaynaktan üniversite mezunu olarak subaylığa kabul edilen, eğitimleri devam ederken FETÖ darbe girişimi sonrası idari izne gönderilen, sonra da KHK'yla askerî öğrencilik statüsünü kaybedenlerin başvuruları “Kimlik bilgileriniz OHAL kapsamında başvuru yapmaya uygun değildir.” gerekçesiyle OHAL İnceleme Komisyonu tarafından alınmıyor, reddediliyor. Bu kişilerin yaşadığı mağduriyet nasıl giderilecek; dertlerini nereye anlatacaklar, nereye başvuracaklar Sayın Başbakan?

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özdiş.

Sayın Basmacı...

12.- Denizli Milletvekili Melike Basmacı'nın, İç Tüzük'ü değiştirmeyi fırsat bilerek milletvekillerinin konuşma sürelerinin azaltılmasının adalet olmadığına ilişkin açıklaması

MELİKE BASMACI (Denizli) – Sayın Başkan, sevgili vekiller; hepinizi hak, hukuk, adalet diyerek selamlıyorum.

“Adaleti Mecliste arayın.” diyenlere sormak istiyorum: İç Tüzük'ü değiştirmeyi fırsat bilerek milletvekillerinin konuşma sürelerini parmak çokluğuna güvenerek değiştirmeye çalışmak, azaltmak, seslerini kısmak adalet midir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim ben de.

Sayın Yıldırım...

13.- Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım'ın, özellikle OHAL'den sonra belediyelere kayyum atanması ve kayyumların Kürtçeyi ortadan kaldırmaya yönelik çalışmalar yapmalarının kabul edilecek uygulamalar olmadığına ilişkin açıklaması

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Teşekkürler Başkanım.

Bir kardeş düşünün, bin yıldır beraber yaşadığı Kürt'ün Kürtçe tabelasından, Kürtçe olan köy ve mahalle isimlerinden rahatsız olsun ancak İngilizce, Rusça yahut Fransızcaya hayranlık duysun. Bir kardeş düşünün, ülke toprakları dışındaki Arap, Fars, Türkmen kazanımlarına şapka çıkarsın ancak bin yıldır beraber yaşadığı Kürt'ün kazanımlarına, İŞİD gibi barbar bir çeteye karşı kendini savunmasına fitil olsun. Bunun adı milliyetçilik, hatta ırkçılık değildir, bunun adı Kürt düşmanlığıdır. Sürekli kardeşlikten dem vuran AKP ve saraya diyorum ki: “Böyle kardeşlik olmaz.” Özellikle, OHAL'den sonra halkın yüzde 80, 90 oy oranları alarak kazandığı belediyelere kayyum ataması ve bu kayyumların her gün artan Kürtçeyi ortadan kaldırmaya yönelik çalışmaları kabul edilecek uygulamalar değildir. Kürt halkının bundan son derece rahatsız olduğunun bilinmesini belirtiyor, eğer iktidar da bu uygulamadan rahatsızsa gereğini yapmalıdır diyorum.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

14.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfaspor'un Birinci Lig'den şike yoluyla düşürüldüğüne ve şike yaptığı iddia edilen spor takımları ile kişiler hakkında gereken işlemin yapılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, dün de dile getirdim ama bakanlıktan ve Türkiye Futbol Federasyonundan ilgilenen olmadığı için her gün burada mümkün olduğu kadar dile getireceğim.

Basındaki iddialara göre, Şanlıurfaspor Birinci Lig’den şike nedeniyle düşürülmüştür. Şike yaptığı iddia edilen spor takımları ve kişiler mükafatlandırılmaktadır. Bu durum Şanlıurfaspor’u mağdur etmektedir. Şikeciler ve şike yapan takımlar ligde düşürülmelidir. Şanlıurfaspor’un bu mağduriyeti giderilmediği müddetçe her gün Meclis kürsüsünde Şanlıurfaspor’un bu mağduriyetini dile getireceğim. Hiçbir din, hiçbir ahlak, hiçbir kural şikeciliği mükafatlandırmaz, cezalandırır ama maalesef şike yapanlar, şikeciler ödüllendirildi, Şanlıurfaspor cezalandırıldı. Buna izin vermeyeceğiz, Şanlıurfaspor sahipsiz değildir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Şimşek...

15.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek’in, insan hakları savunuculuğu yaptığını söyleyenlerden bugüne kadar 20 Şubat 2015 tarihinde PKK’lı vatan hainleri tarafından şehit edilen Fırat Yılmaz Çakıroğlu’yla ilgili tek bir kelime kınama duyulmadığına ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Fırat Yılmaz Çakıroğlu 20 Şubat 2015 tarihinde Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi 4’üncü sınıf öğrencisiyken PKK’lı vatan hainleri tarafından üniversite kampüsü içerisinde şehit edildi. Yalnız, bugüne kadar insan hakları savunuculuğu yaptığını söyleyenlerden ve adalet arayanların hiçbirinden Fırat Yılmaz Çakıroğlu’yla ilgili tek bir kelime, kınama ve lanet duymadık. Fırat Yılmaz Çakıroğlu’nun bugün karar duruşması var. “Katile müebbet, Fırat’a adalet.” diyoruz ve şehidimiz Fırat Yılmaz Çakıroğlu’na tekrardan rahmet diliyorum, Allah rahmet eylesin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, söz talebinde bulunan sayın grup başkan vekillerine söz vereceğim.

Buyurun Sayın Usta.

16.- Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın, İstanbul’da şiddetli yağmur nedeniyle yaşanan sıkıntılara, bu tür felaketlerin bir daha yaşanmaması için tedbir alınması gerektiğine ve dört gündür Mescidi Aksa’nın da içinde bulunduğu eski Kudüs’e giriş çıkışa izin verilmemesine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İstanbul son otuz iki yılın en şiddetli yağmurlu gününü yaşadı, Avrasya Tüneli kapandı, metro istasyonlarını su bastı, evleri su bastı. Öncelikle ben İstanbullulara geçmiş olsun diyorum. Zararı olan vatandaşlarımızın da zararının bir an önce telafi edilmesi lazım. Aslında bu tür felaketlerin bir daha yaşanmaması için de gerekli tedbirlerin alınması gerekir diye düşünüyorum, yağışın dışında yani bizim yapabileceğimiz türden tedbirlerin alınması lazım.

Sayın Başkan, dört gündür Mescidi Aksa’nın da içinde bulunduğu eski Kudüs’e giriş çıkışlara izin verilmiyor, âdeta abluka altına alındı. İsrail İç Güvenlik Bakanı da Mescidi Aksa’nın Müslümanlara kapatılmasına ilişkin olarak “Mescidi Aksa bizim elimizde, açılıp kapanması konusunda ilk ve son söz İsrail’e aittir.” diyerek diğer devletlerin konuyla ilgili ne düşündüklerini de umursamadıklarını söyledi. Tabii İsrail’in bu tutumunu kabul etmek mümkün değil, ben bu tutumu burada kınıyorum. Uluslararası toplumun da bu konuda sessiz kalması anlaşılabilir bir husus değil.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu.

17.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir 'in, İstanbul 'da ciddi bir sel felaketi yaşandığına, bir kişinin sadece Diyarbakır eski Büyükşehir Belediye Başkanı Gültan Kışanak 'ın fotoğrafını paylaştığı için suçlanmasına, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken ile Nursel Aydoğan hakkında katıldıkları bir protesto yürüyüşü nedeniyle açılan davaya ve HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş 'ın Meclis Başkanlığından bir talebini sunmak istediğine ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben de öncelikle bu fotoğrafları göstererek aynı zamanda vekili olduğum İstanbul ilinin durumunu bilmeyen kamuoyunun ve Meclisin dikkatine sunmak istiyorum. Gerçekten İstanbul ciddi bir sel felaketi yaşıyor ama bu hani “iş kazası değil cinayet” dediğimiz gibi bir durum maalesef çünkü İstanbul 'da artık toprak kalmadı, ağaç kalmadı ve Büyükşehir Belediye Başkanı “Toprak suya doymuştur, dikkatli olalım.” diyor ama dikkatli olunacak bir durum yok, yani vatandaşların dikkatli olmasını gerektirecek bir durum yok. Dikkat sadece çevreye gösterilen duyarlılıkla olabilecek bir şey ve yeni ağaçlandırmalarla; aksine, Kuzey Ormanları 'nı keserek ve yeşil, ağaç katliamı yaparak değil.

İkinci bir nokta özellikle Sayın Gültan Kışanak ve İdris Baluken 'le ilgili. Bir suçlama var -ki, bugün benim de verdiğim bir önerge- bir kişinin Diyarbakır 'da dosyasına şöyle bir ifade giriyor: “PKK, KCK terör örgütü üyesi olmak suçundan tutuklanan Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Eski Başkanı Gültan Kışanak 'ın fotoğrafını paylaştığınız...” Şimdi, gerçekten bir hukukçu olarak bundan utanç duyuyorum. Sadece ortada bir iddia varken böyle bir şey bir delil olarak mahkeme dosyasına nasıl konabilir ve nasıl bir kişi sadece Gültan Kışanak 'ın fotoğrafını paylaştığı için suçlanabilir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – İkincisi de yine yeni bir duruşma günüyle ilgili -Eylül 2017 tarihinde görülecek- sevgili vekillerimiz İdris Baluken ve Nursel Aydoğan 'la ilgili. Bu da, Bingöl 'de 2003 yılında E.A. adlı kız çocuğuna yönelik 8 uzman çavuş tarafından cinsel taciz ve tecavüz gerçekleştirilmişti ve bunu protesto eden vekillerimize, bunu protesto yürüyüşüne katıldıkları, basın açıklaması yaptıkları için dava açıldı ama bu kişilerin, bir kısmı FETÖ 'den tutuklu, bir kısmı da zaten herhangi bir soruşturma geçirmedi ve dava açılmadı haklarında.

Tamamlamama müsaade ederseniz bir...

BAŞKAN – Toparlayın lütfen, bir dakika daha vereyim Sayın Kerestecioğlu, uzatmayalım lütfen.

Buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler. O süre içinde bitireceğim zaten.

BAŞKAN – Tamam.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Eş Genel Başkanımız Selahattin Demirtaş 'ın Meclis Başkanlığından bir talebi var, bunu da Meclise ve size sunmak isterim:

“Sekiz aydır ben ve diğer milletvekili arkadaşlarım yasa dışı bir şekilde tutukluyuz. Ancak Adalet Bakanlığı, Anayasa Mahkemesindeki tutukluluk itiraz dosyama sunduğu savunmada tutukluluğumuzun yasama faaliyetlerimize katılmada herhangi bir engel teşkil etmediğini belirtmiştir. Parlamentonun 3'üncü büyük partisi olan Halkların Demokratik Partisinin Eş Genel Başkanı ve Grup Başkanı olarak TBMM 'de yasama ve denetleme faaliyetlerinin bir parçası olan grup toplantısına cezaevinden SEGBİS yoluyla bağlanıp Meclis grubuma hitap etmek istiyorum. Eş zamanlı olarak tutuklu bütün HDP vekillerinin de SEGBİS yoluyla grup toplantılarına katılımının sağlanmasını talep ediyorum.

Saygılarımla.

HDP Eş Genel Başkanı
İstanbul Milletvekili.”

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Altay, buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, “Su küçüğün, söz büyüğün.” derler. İstem sırasına göre öncelikle AK PARTİ.

BAŞKAN – Anlaştıysanız...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Anlaşma değil efendim. Söz istem sırasına göre verilmez mi 61’e göre Sayın Başkan?

BAŞKAN – Evet ama öyle sırayla gittik, size söz verdim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Peki, peki, büyüklük bizde kalsın Sayın Başkanım, tamam.

BAŞKAN – Ama tamam, Sayın Bostancı’ya verebilirim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hiç sorun değil, büyüklük bizde kalsın.

BAŞKAN – Herkes büyük.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ee, herhâlde.

ERHAN USTA (Samsun) – Bu ne demek oluyor Engin Bey?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Efendim, siz konunun yarısına vâkıf olduğunuz için şimdi anlayamıyorsunuz, ben size arz ederim sonra.

ERHAN USTA (Samsun) – Ama gizli konuşuyoruz konuyu, açık konuşmuyoruz. Çok meraklısı değiliz de...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Su küçüğün, söz büyüğün dedim. İstem sırasına göre AK PARTİ söz istemişti, mesele ondan kaynaklı. Ayrıca, büyük Allah’tır Sayın Vekilim, merak etmeyin.

BAŞKAN – Evet, Sayın Altay doğru söylüyor, bende de Sayın Bostancı gözüküyor ama sırayla gittiğimiz için böyle bir şey oldu.

Kusura bakmayın Sayın Altay.

Buyurun.

18.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, İstanbul’u yirmi beş yıldır yönetenlerin yaşanan sel felaketinin sorumluluğundan sıyrılmalarının mümkün olmadığına, AK PARTİ’nin İstanbul’da uyguladığı rant politikasını kınadıklarına, Hükûmetin derhâl tedbir alması ve Parlamente’ye bilgi vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, Sayın Başkan, keşke her şey sıralı ve düzenli olsa. İstanbul’da yaşanan doğa olayını “çok büyük bir afet” diye pazarlayarak Hükûmet bu işin içinden sıyrılamaz. İstanbul en büyük kentimiz, kültürel, tarihsel bir büyük mirasımız, bize kutsal bir emanet ama İstanbul’u yirmi beş yıldır yönetenlerin İstanbul’da yağan bir yaz yağmuru sonrasında hayatın durma noktasına gelmesi karşısında “Bir afettir, ne yapalım?” diye işin içinden sıyrılmaları mümkün değildir. İstanbul halkı İstanbul’a ve İstanbullulara yapılan bu ihmali, bu ihaneti elbette günü geldiğinde, vakti zamanı gelince gerekli cevabı verecektir. Ulaştırma uzmanı bir Başbakan, İstanbul’da yıllarca İstanbul Büyükşehir Belediyesinde, İSKİ’de görev yapmış bir Su İşleri Bakanı var ama İstanbul’da metro durdu, Avrasya durdu, Boğaz ulaşımına kapandı, hayat durdu.

Sayın Başkan, Selanik’te de metrekareye aynı birimde yağmur yağdı bir gün önce. Selanik’te yağmur yağdı, yağmurun yağma anı dışında yağmurun yağıp yağmadığı belli değilken İstanbul’un bir göller abidesine dönüşmesini anlamak mümkün değildir. Burada kimse kimseyi kandırmayacak, bir büyük ihmal var, bir büyük rant var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Su akacak, suyu emecek toprak bırakmazsanız İstanbul'da, yeşillik sadece çok şükür -onda da gözleri var eminim- mezarlıklarda kaldıysa İstanbul'da böyle bir yağmur yağdığında İstanbul'un böyle bir felakete maruz kalması çok doğal. Doğal olmayan AK PARTİ'nin İstanbul'da uyguladığı yirmi beş yıllık rant politikasıdır. Bunu şiddetle kınıyoruz. İstanbullu hemşehrilerimizin dikkatine sunuyoruz. Şehir katliamının intikamı daha büyük olur, iktidar partisi bunu unutmamalıdır. Ve İstanbul'da yapılan üç kuruş uğruna bu rantın önümüzdeki yıllarda, aylarda daha vahim sonuçlar doğurmaması için Hükûmetin derhâl tedbir almasını ve bir Hükûmet üyesinin bu Meclise gelerek Parlamente'ya bilgi vermesini talep ederken İstanbul'da meydana gelen bu duruma sebep olanları da kıymetli İstanbullu hemşehrilerimizin vicdanına havale ediyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bostancı, buyurun.

19.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nun, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, iklim değişikliğine karşı küresel ölçekli bir çalışmanın önemli olduğuna ve hayatını kaybeden İranlı Matematikçi Maryam Mirzakhani'ye Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım teşekkürler.

Keşke İstanbul'a yağan yağmur Engin Bey'in dediği gibi bir yaz yağmuru, şarkıda söylendiği gibi “Bu sabah yağmur var İstanbul'da.” havasında olsaydı ama öyle bir yağmur değil. Bir yıl içinde yağan yağmurun dörtte 1'i nispetinde metrekareye 60 ila 110 kilo arasında değişen bir yağmur söz konusu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – 65 kilo ortalama.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Evet, bu bir doğal felakettir. Engin Bey yakından takip etmiş, teşekkür ediyoruz. Elbette İstanbul büyük bir metropol. Burada şehirleşmeye, İstanbul'un şartlarına ilişkin problemler var mıdır? Bunları da mutlak surette rasyonel bir şekilde masanın üzerine koyup değerlendirmek en başta iktidar olmak üzere bizim ve herkesin boynunun borcudur, bundan da kompleks duymayız ama büyük felakettir, öyle yaz yağmuru falan değildir. İlgili bakanlık, Valilik, AFAD, Büyükşehir Belediye Başkanlığı bir çalışma içerisinde. İnşallah en kısa zamanda orada mağduriyetler giderilecek ve hayat normal akışına avdet edecektir.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – İlk kez olmuyor Sayın Bostancı, ilk kez İstanbul'da bunu yaşamıyoruz ki.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - Burada mesele sadece İstanbul değil, aslında bir iklim değişikliği meselesi var. On gün önce İstanbul'da ve Türkiye'nin her yerinde çok yüksek sıcaklıklar vardı, peşinden sıcaklıklar 15 derece düşüyor ve yağmur geçişleri oluyor, büyük yağmur geçişleri. Bu, esasen, iklim değişikliğine karşı genel bir duyarlılığı, küresel ölçekte bir çalışmayı önemli kılıyor. Mesele sadece “Türkiye'nin içinde böyle bir siyasi rekabet unsuru olabilir mi?” şeklinde indirgeyici bir akılla değerlendirilecek bir iş değil. Paris İklim Anlaşması bu bakımdan önemli, 2016'da imzalanmıştı.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Enerji Bakanlığınıza da söylemeniz lazım, kömür santrali kuran bakanlığınıza.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) - Sera gazı salımının azaltılması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bostancı, lütfen.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – ...mutlak surette sadece İstanbul için değil, dünyanın her yerinde benzeri manzaraların görülmesine mâni olucu kolektif bir iş birliğine atf yapıyor. Bunu önemli buluyoruz.

Engin Bey'in konuşmasından CHP'nin yağmurla da siyasal bir ittifak içine girme eğiliminde olduğunu görüyorum; bu da mümkündür, olabilir yağmurla siyasal bir ittifak. Engin Bey duyamadı.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – “Hata var.” diyemiyorsunuz Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Paris İklim Anlaşması’nı önemsedığımızı beyan ettim. Bu yöndeki küresel ölçekteki çalışmalara Türkiye de gereken desteği veriyor.

Bu vesileyle, söz almışken, İranlı Matematikçi Maryam Mirzakhani iki gün önce hayatını kaybetti, Allah’tan rahmet diliyorum. Matematğin Nobel’ini almış, aynı coğrafyada bulunduğumuz bir insan, bir kadın, bir hanımefendi, matematik gibi soyut bir ilim alanında çok önemli bir iş başarmış...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın siz de, son bir dakikanızı veriyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Son bir değil, ikinci bir dakika.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Esasen, bizim gibi laboratuvar şartlarının çok gelişmiş olmadığı ülkelerde ve coğrafyalarda bilim alanlarının özellikle soyut teorik kısımlarında başarılı örnekler çıkarmak mümkün; atom fiziğinde, matematikte. Maryam Mirzakhani bu isimlerden birisiydi, çok genç yaşta hayatını kaybetti. Matematikle uğraştı ama sanıyorum ortak coğrafyamızda herkese toplumsal ve siyasal birtakım mesajlar da verdi.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim ben de.

Sayın milletvekilleri, sevgili İstanbul’a geçmiş olsun diyorum ve gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır, ayrı ayrı okutuyorum:

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- Antalya Milletvekili Mustafa Akaydın ve 22 milletvekilinin, Antalya Akdeniz Üniversitesinde 2008-2015 yılları arasında gerçekleştirildiği iddia edilen yolsuzluk iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/583)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gerekçesi ekte sunulan, Antalya Akdeniz Üniversitesinde 2008-2015 yılları arasında gerçekleştirildiği iddia edilen yolsuzluk iddialarının araştırılması amacıyla Anayasa’mızın 98’inci ve TBMM İçtüzüğü’nün 104 ve 105’inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz.

1) Mustafa Akaydın	(Antalya)
2) Kadim Durmaz	(Tokat)
3) Gaye Usluer	(Eskişehir)
4) Orhan Sarıbal	(Bursa)
5) Devrim Kök	(Antalya)
6) Ali Şeker	(İstanbul)
7) Ceyhun İrgil	(Bursa)
8) Niyazi Nefi Kara	(Antalya)
9) Çetin Osman Budak	(Antalya)
10) Hilmi Yarayıcı	(Hatay)

11) Muharrem Erkek	(Çanakkale)
12) Mehmet Göker	(Burdur)
13) Ömer Süha Aldan	(Muğla)
14) Kemal Zeybek	(Samsun)
15) Bülent Yener Bektaşoğlu	(Giresun)
16) Ali Haydar Hakverdi	(Ankara)
17) Hüseyin Yıldız	(Aydın)
18) Tahsin Tarhan	(Kocaeli)
19) Didem Engin	(İstanbul)
20) Haydar Akar	(Kocaeli)
21) Kadri Enis Berberoğlu	(İstanbul)
22) Kazım Arslan	(Denizli)
23) Erdin Bircan	(Edirne)

Gerekçe:

Ülkemizin çeşitli alanlarda uluslararası başarılarla imza atan önemli eğitim kurumlarından Antalya Akdeniz Üniversitesi, maalesef, 2009 yılından itibaren yolsuzluk iddialarıyla sık anılmaya başlanmıştır. Gerek rektörlük, gerek fakülte ve yüksekokullar bünyesinde birçok usulsüz kadro alımı ve ödenek tahsisi gibi konular yerel ve ulusal basında yer almıştır. 2015 yılı Kasım ayında üniversite rektörü Prof. Dr. İsrail Kurtcephe, yolsuzluk iddiaları üzerine hakkında süren soruşturmalar sırasında görevden alınmıştır.

Kurtcephe döneminde kamuoyu gündemine gelen yolsuzluk suçlamaları arasında:

Üniversite kampüsünde yapılacak inşaatlarda defalarca İhale Kanunu'na aykırı hareket edildiği,

Rektörlük lojmanı için usulsüz harcama yapıldığı,

Üniversite kampüsündeki Olbia Çarşısı içindeki mülklerin bedelinin altında tahsis edildiği,

Üniversitedeki birçok yapım ve alım ihalesini kardeşi Yahya Kurtcephe'nin şirketlerine İhale Kanunu'na aykırı olarak verdiği,

İhalelerde belli şirketlerden piyasa fiyatlarının çok üzerinde mal alındığı,

Tıp Fakültesinde kurumu büyük zarara uğratabilecek yolsuzluklara göz yumulduğu,

Üniversitenin birçok kadrosuna liyakat sahibi olmayan kişilerin usulsüz şekilde atandığına dair iddialar bulunmaktadır.

En son geçtiğimiz ay Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Müdürlüğü Mobilya ve Dekorasyon Bölümüyle ilgili basına yansıyan son yolsuzluk iddiasına göre Program Koordinatörü Harun Diler, öğretim görevlileri Emin Doğan ve Taycan Çağdaş Sıpmaz'ın 2011 yılından itibaren döner sermayeden kendilerine usulsüz olarak ayda 14 bin lirayı aşkın ek maaş, ayrıca Diler'in kardeşine ait bir şirket üzerinden malzeme alımı yaparak fayda sağladıkları aktarılmaktadır. Doğruluğu tescil edildiği takdirde bu münferit olay bile üniversitenin en üst kademeden en alt kademeye kadar nasıl bir yolsuzluk ağının içine düştüğünü ve birçok yöneticinin kendi amirlerinden cesaret alarak şahsi çıkar sağlamaya çalıştığını kanıtlayacaktır.

2013 yılında RedHack tarafından ele geçirilerek ifşa edilen çeşitli belgeler, Antalya Cumhuriyet Başsavcılığı ve YÖK'ün bu yolsuzluk iddialarından başından beri haberdar olduğu, fakat soruşturma konusunda 2015 yılına kadar ciddi adımlar atılmadığını göstermektedir.

Kurtcephe'yle ilgili iddialar ancak kendisinin rektörlüğü sırasında kamuoyunda Gülen cemaati olarak bilinen yapılanmayla arasındaki bazı usulsüz ilişkilerin ve kendisiyle ilgili cinsel taciz suçlamalarının basına düşmesinin ardından araştırılmaya başlanmıştır. Bu durum kamuoyunda AKP Hükümetinin Gülen cemaatiyle yaşadığı yol ayrımı sonrasında Kurtcephe'ye yönelik şahsi bir cezalandırma uyguladığı şeklinde değerlendirilmiş; soruşturmaların üniversitenin bozulan idari yapısını tekrar şeffaf ve kanuni bir hâle getirmekten ziyade, yolsuzlukları Gülen cemaatine mensup olduğu iddia edilen kişilere yükleyerek üniversite kadrolarına Hükûmete yakın kişileri getirme amacıyla yürütüldüğü kanısı ortaya çıkmıştır.

Akdeniz Üniversitesi yönetimi hakkındaki yolsuzluk iddialarının ciddiyet boyutu, Türkiye'deki bazı devlet üniversitelerinin son yıllarda nasıl yönetildiğine ve denetlendiğine ilişkin ciddi soru işaretleri uyandırmaktadır. Her ne kadar önergede anılan iddialar yargıya taşınmış olsa da, kamuoyunda soruşturmaların asıl amacı ve nasıl sonuçlanacağı konusunda ciddi şüpheler oluşmuştur. İddiaların TBMM gündemine taşınması, diğer üniversitelerde yaşanabilecek benzer olayların araştırılması için de olumlu bir örnek teşkil edecektir. Bu nedenlerle, Akdeniz Üniversitesinde 2008-2015 yılları arasında gerçekleştirildiği iddia edilen yolsuzluk iddialarının şeffaf ve tarafsız bir irade eliyle araştırılması amacıyla Anayasa'mızın 98'inci ve İç Tüzük'ümüzün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederiz.

2.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt ve 21 milletvekilinin, esnaf ve sanatkârların büyük marketler ve AVM'ler karşısında karşı karşıya kaldıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/584)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Son yıllarda dünya genelinde alışveriş kültüründe giderek yaygınlaşan değişim gözlenmektedir. İnsanlar, alışverişin yanı sıra eğlence, sinema, sosyal etkinlik gibi imkânlar da sunduğu için sokak mağazalarından, büyük bir hızla açılan alışveriş merkezlerine yönelmişlerdir. Her ne kadar AVM'ler kalite, güvence, fiyat istikrarı, kayıt dışı ticaretin önlenmesi vb. konularda önemli faydalar sağlasa da, sayılarının giderek artmasının ve plansız inşa edilmelerinin olumsuz sonuçları da bulunmaktadır.

Diğer yandan, Anayasa'mızın “Esnaf ve sanatkârların korunması” başlıklı 173'üncü maddesi “Devlet, esnaf ve sanatkârı koruyucu ve destekleyici tedbirleri alır.” şeklinde hükmetmektedir. Zira sınırlı öz sermayeyle çalışan ve sahibi oldukları küçük ticarethanelerle hizmet sunan esnaf ve sanatkârlar, kentsel ticaretin en önemli aktörleri, ülke ekonomisinin de can damarıdır ancak günümüzde baş etmek zorunda kaldıkları sorunların başında hızla ve denetimsiz şekilde açılan büyük marketler ve AVM'ler gelmektedir. Şehir içlerinde plansız bir şekilde açılan AVM'ler bölgedeki esnaf ve sanatkârların sosyoekonomik yapısını etkilemekte, üretme ve işletme süreci zarara uğrayan esnaf kepenk kapatmak zorunda kalmaktadır.

Her ne kadar her AVM'de esnaf ve sanatkârimize en az yüzde 5 yer ayrılması zorunluluğu getiren 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun 29 Ocak 2015 tarihinde yürürlüğe girmiş olsa da esnaf ve sanatkârlar etkisini hissedemediklerini dile getirdikleri yasada eksiklikler bulunduğunu, kanunun beklentileri karşılayamadığını, özellikle esnafa yer verilmesini öngören hükmün de işlerlik kazanabilmesi için elden geçirilmesi gerektiğini ifade etmektedir.

Bu doğrultuda, esnaf ve sanatkârların büyük marketler ve AVM'ler karşısında başta rekabet olmak üzere, karşı karşıya kaldıkları sorunların ilgili temsilcilerin de görüş ve raporlarına başvurularak araştırılması ve gerekli yasal düzenlemelerin tespiti amacıyla Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

1) Mustafa Hüsnü Bozkurt	(Konya)
2) Kadim Durmaz	(Tokat)
3) Ceyhun İrgil	(Bursa)
4) Kazım Arslan	(Denizli)

5) Orhan Sarıbal	(Bursa)
6) Kemal Zeybek	(Samsun)
7) Haydar Akar	(Kocaeli)
8) Kadri Enis Berberoğlu	(İstanbul)
9) Tur Yıldız Biçer	(Manisa)
10) Okan Gaytancıoğlu	(Edirne)
11) Tekin Bingöl	(Ankara)
12) Çetin Arık	(Kayseri)
13) Mustafa Ali Balbay	(İzmir)
14) Nihat Yeşil	(Ankara)
15) Ali Haydar Hakverdi	(Ankara)
16) Ali Şeker	(İstanbul)
17) Niyazi Nefi Kara	(Antalya)
18) Hüseyin Yıldız	(Aydın)
19) Tahsin Tarhan	(Kocaeli)
20) Didem Engin	(İstanbul)
21) Oğuz Kaan Salıcı	(İstanbul)
22) Erdin Bircan	(Edirne)

3.- Ağrı Milletvekili Berdan Öztürk ve 22 milletvekilinin, ev emekçilerinin sorunlarının ve çözüm yollarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/585)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ev işlerinde çalışan ev işçisi kadınların görünmez kılınan emeklerinin görünür kılınması, çalışma yaşamında karşılaştıkları sorunların ve çözüm yollarının araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzük'ün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

1) Berdan Öztürk	(Ağrı)
2) İdris Baluken	(Diyarbakır)
3) Filiz Kerestecioğlu Demir	(İstanbul)
4) Garo Paylan	(İstanbul)
5) Hüda Kaya	(İstanbul)
6) Müslüm Doğan	(İzmir)
7) Ali Atalan	(Mardin)
8) Erol Dora	(Mardin)
9) Mithat Sancar	(Mardin)
10) Ahmet Yıldırım	(Muş)
11) Burcu Çelik	(Muş)
12) Besime Konca	(Siirt)
13) Kadri Yıldırım	(Siirt)
14) Aycan İrmez	(Şırnak)
15) Faysal Sarıyıldız	(Şırnak)
16) Ferhat Encu	(Şırnak)

17) Leyla Birlik	(Şırnak)
18) Dilek Öcalan	(Şanlıurfa)
19) İbrahim Ayhan	(Şanlıurfa)
20) Osman Baydemir	(Şanlıurfa)
21) Alican Önlü	(Tunceli)
22) Nadir Yıldırım	(Van)
23) Tuğba Hezer Öztürk	(Van)

Gerekçe:

Ev işi, evin belirli bir üyesi veya tüm aile fertleri için evde veya aile fertleri için icra edilen her tür iştir. Bu işler arasında çocuk, hasta ve özürlü bakımı, ev temizliği, yemek yapma, ütü yapma, çamaşır yıkama, bahçe bakımı, evin güvenliğini sağlama ve ailenin şoförlüğünü yapma gibi çok çeşitli işler yer alır.

Kapitalist üretim ilişkileri içerisinde kadın emeği kötü koşullarda ve üstelik en ucuz iş gücü olarak gündemdeki yerini korumaktadır. Maruz kalınan yoğun sömürü ilişkileri kadının emek gücünü sermayeye eklemekle kalmıyor, aynı zamanda toplumsal cinsiyet rollerinin yeniden ve yeniden üretilmesini de sağlıyor. Dünyanın her yerinde hükümetler kadın istihdamını artırmak için sermayeyi önceleyen ve “mucizevi çözümler” olarak sunulan esnek istihdam biçimlerini (kısmi zamanlı çalışma, belirli süreli çalışma, özel istihdam büroları üzerinden geçici çalışma vb.) yasalaştırarak hayata geçiriyorlar. Nitekim Türkiye ve dünyada milyonlarca kadın düşük ücretle, güvencesiz, örgütsüz bir biçimde âdeta modern köleler gibi çalıştırılmaktadır.

Modern köleler içerisinde emeği görünmez kılınan ve ev işlerinde çalışan kadınların sorunları da ayrı bir başlık altında incelenmesi gereken bir istihdam biçimi olarak gündemdeki yerini korumaya devam etmektedir.

ILO verilerine göre, dünyada ve Türkiye’de kendine ait olmayan bir evde çalışan 100 milyonun üzerinde ev işçisi var. Bu işçilerin yüzde 82’si ise göçmen kadınlar ve genç kadınlardan oluşuyor.

Kadın istihdamının yarısını oluşturan ve kayıt dışı istihdam edilen ve modern köle konumundaki ev işçileri ILO’nun tanımına göre, “bir başkasının evinde ürettiği hizmet karşısında ücret alan, ücret karşılığında bir başka evde çocuk-yaşlı bakımı, temizlik, açıcılık, bahçıvanlık gibi işlerde çalışan” kesimleri kapsıyor. Ev işçilerinin sigortasız, güvencesiz ve sendikasız çalışma koşullarıyla aynı zamanda emekleri de görünmez kılınıyor. Her gün birçok ev emekçisi kadın kötü muameleye, sömürüye, her türlü şiddete, psikolojik ve cinsel tacize maruz kalıyor.

Kendi evinde veya bir başkasının evinde çalışan kadınların yaygın bir şekilde karşılaşılan meslek hastalıkları; menisküs, bel ve boyun fıtığı, astım, kas yırtılmaları, strese bağlı hastalıklar vb. hastalıklardır. Meslek hastalıkları iş sağlığı ve güvenliği önlemleri alınmaması nedeniyle önlenememektedir.

Türkiye’de sadece 2011 yılı içinde 51 ev işçisi kadın gerekli önlemlerin alınmaması nedeniyle iş cinayetleri sonucu hayatını kaybetti. 400’den fazla ev emekçisi kadın taciz ve tecavüze uğrarken, 3 bin kadar ev işçisi kadın ise iş kazasına uğradı.

Ev işçisi kadınların aldıkları ücretler emeklerinin karşılığı olmuyor. Eşit işe eşit ücret sorunu burada da karşımıza çıkıyor. Kadınların yaptıkları işler görece daha değersiz. Zaten yapılması gereken, görünmez kılınan işler olarak değerlendirildiğinden bu işi yapanlardan eğer biri kadın diğeri erkeğe kadın daha az ücret alıyor. Bu da kadın emeğinin değersiz görülmesinden kaynaklı. Ev işçisi kadınların aldıkları ücretler diğer iş kollarında çalışan kadınlardan da daha düşük seyrediyor. Ev işçisi kadınların gün boyunca evde yaptıkları işler saat üzerinden hesaplandığında, aynı saat sürecinde ücretli çalışanlara göre daha fazla ücret kazanmaları gerektiği yapılan araştırmayla doğrulandı.

6 bin anne üzerinden yapılan araştırmaya göre; alışveriş, temizlik, yemek pişirme, bulaşık yıkama, çocukları okula götürüp getirme ve çeşitli aktivitelere taşıma gibi işler için haftalık harcanan süre doksan dört saat. Bu durumda ücretsiz çalışan ev emekçisi bir kadının saat ücretlerine göre yıllık 85 bin euro kazanması gerekiyor.

Sonuç olarak, ev hizmetlerinin mesleki standartları bulunmamaktadır. Mesleğin net bir tanıma kavuşturulması ve hizmetlerin sınıflandırılması gerekmektedir. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün ev işçilerine örgütlenme, toplu pazarlık dâhil temel haklardan yararlanma yolunu açan sözleşmesinin onayını da kapsayan ve ev işçilerinin haklarını koruyacak yasal bir düzenleme yapılması gerekmektedir. Bu bağlamda ev emekçilerinin sorunlarını ve çözüm yollarını araştırmak üzere bir Meclis araştırma komisyonunun kurulması elzemdir.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki ön görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Sayın milletvekilleri, şimdi partilerin grup önerilerini görüşeceğiz.

İlk olarak Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş olan önerisini görüşeceğiz, öneriyi okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir tarafından, ekonomik yaşamı derinden etkileyen uygulamaların tüm boyutlarıyla değerlendirilmesi amacıyla 18/7/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 18 Temmuz 2017 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

18/07/2017

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 18/07/2017 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Filiz Kerestecioğlu Demir

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

18 Temmuz 2017 tarihinde İstanbul Milletvekili, Grup Başkan Vekili Filiz Kerestecioğlu tarafından verilen 5049 sıra numaralı ekonomik yaşamı derinden etkileyen uygulamaların tüm boyutlarıyla değerlendirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis Araştırma Önergesi'nin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 18/07/2017 Salı günlü birleşiminde sunuşlarda okunması ve görüşmelerin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin lehinde ilk olarak Bitlis Milletvekili Sayın Mizgin Irgat konuşacaklar.

Buyurun Sayın Irgat. (HDP sıralarından alkışlar)

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve bizi izleyen halkımız; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Bugün burada, bu Mecliste, şu an acılarını yaşadığımız ve her adımda, yaşattığı haksızlığı ve hukuksuzluğu yakinen hissettiğimiz ve yaşadığımız OHAL üç ay daha uzatıldı. Olağanüstü hâlin uzatılmasının gerekçesi, nedeni hiçbir çevre açısından ve bizler açısından ikna edici düzeyde ve nitelikte değildir.

Birazdan araştırma önergesinde açılmasını istediğimiz konuya da değinirken yeniden açıklayacağım üzere, gerçekten, bu dönemde temel hak ve özgürlükleri kısıtlayan, yaşamı âdeta felç eden -felç olan sadece İstanbul sokakları değil, hayat da felç olmuş durumda- dolayısıyla bir bütünel bu sorunların içerisinde makul bir çözüm ararken maalesef OHAL üç ay daha uzatıldı ve uzatılırken de hiçbir çevre ve bizler ikna edilemedik.

15 Temmuz darbe girişimi sonrası devletin yeniden dizayn edildiğini, kurum ve kuruluşlarının, fikriyatının, yaşam tarzının bir bütünel değiştiğini ve bunun da ilanının yapıldığını çok net biliyoruz. Bu dönemin karakteristik yapısı, KHK’larla, jet hızıyla çıkarılan KHK’lerle insanların işinden, ekmeginden edilmesi, cezaevlerinin haksız, hukuksuz bir şekilde tutuklanan tutuklularla doldurulması; hakeza ekonomi alanında tarım işçilerinin, iş güvencesi olmaksızın, çok kötü koşullarda yaşayan tarım işçilerinin... Ve iş güvenliği sarsılmak üzere. İş güvenlik tehdidi adı altında çok kötü koşullarda çalışmak zorunda kalan işçiler, anayasal bir hak olan grev hakları elinden alınan, yasaklanan işçi kesimi... Ve bu anlamıyla büyük kıyımların yaşandığı, haksızlığın, hukuksuzluğun yaşandığı bir süreci yaşıyoruz.

15 Temmuz sonrası dizaynlar yaşanırken ilk elden tabii ki toplumun muhalif kesimlerine yönelindi. Bu anlamda, en büyük mağduriyeti Halkların Demokratik Partisi nezdinde, eş genel başkanları dâhil olmak üzere sayısız vekilin tutuklanması... Ve tutukluluk hâlinin hâlâ devam ediyor olmasıyla devam eden haksız, hukuksuz bir süreci yaşıyoruz.

Araştırma önergemizin konusu ise tamamen bununla ilgili. Yani tarım işçilerinin, iş dünyasının OHAL gerekçesiyle yaşadığı haksızlıklar ve OHAL bahanesiyle yaşamın durma noktasına gelmesi, gerçekten, ekonomi alanlarının bir bütünel çalışmaz duruma gelmesi noktasında çiftçilerin, tarımın yaşadığı sıkıntıların araştırılması ve bunun önlenmesi adına Meclisin bir an önce görev başına gelmesi ve bu konuda bir araştırma komisyonu bu sorunlara çözüm bulması gerekmektedir.

2000’li yıllardan bu yana tarım politikasını aslında Dünya Bankası belirliyor ve bu politikaların dışında hiçbir politika şu anda, maalesef, Türkiye’de de AKP Hükûmetinin yönetimi süresince de hayata geçirilemiyor. 2002’den bu yana bu politikaları uygulayan AKP Hükûmetinin millî politika, tarım strateji belgesi ve tarım vizyonu adı altında, üreticilerin önünü açtığı iddiasıyla bu projeleri insanların gündemine getirerek tartıştığı süreçleri yaşadık. Ne yazık ki çokça süslü püslü anlatılan, çiftçiler açısından, bu sıkıntıları yaşayan tarafların belki de rahatlayacağı umudunu yaratan AKP Hükûmeti bu politikaların hiçbirisini maalesef hayata geçirememiştir.

2006-2009 yılları arasında her bölgeye en uygun tarım bitkisi ve primin önünün açılması iddia edildi, aynı zamanda hayvancılık alanında da bölgelere göre damızlık, süt ve sanayi yetiştiricilik alanlarının belirlenmesi ve desteklenmesi iddia edildi. Havza sistemiyle, 30 havzayla orada yetiştirilen ürüne uygun destekler verilerek o alanların geliştirilmesi sözü verildi. Hakeza, benim bölgemin, ilimin, Bitlis’in de içinde olduğu, hayvancılığın en üst seviyede yapıldığı, koşullarının en iyi olduğu, ortamlarda da “destek” adı altında bu alanın geliştirilmesi sözü verildi ama şu an maalesef OHAL bahanesiyle verilen bu sözlerin hiçbirisi yerine getirilememekte. “Destek primi” adı altında bu alanlara destek verilmesi ve hayvancılığın geliştirilmesi gerekirken şu anda ithalat anlamında dışarıdan hayvan ithalatının en yüksek seviyede yapıldığı bir süreci yaşıyoruz.

Konuşmaya başlamadan önce grup başkan vekilleri İstanbul'un sel felaketinden bahsettiler. Yani burada aslında iklim konusu değildir, asıl buradaki sorun ekolojide aykırı olan, ekolojik sistemi yok eden ekonomi sisteminden bahsetmek gerekiyor. Evet, şu an ekoloji bu şekilde ve diğer yaşadığımız sıkıntılarla beraber, yaşanan bu neoliberal politikalar, ekoloji düşmanı bu politikalarla ödünü almaktadır ve bizler bu kadar ekoloji düşmanı politikalarla bu sistemi hayata geçirmeye devam edersek sanırım ileriki süreçlerde daha büyük felaketlerle karşılaşacağız.

Diğer taraftan, tarım işçilerinin durumu var, aslında hepimizin kanayan yarası. Hiçbir güvence olmaksızın, yasada statüsü tanınmaksızın, çok çok zor koşullarda yaşayan tarım işçilerine maalesef Hükümet olarak çok ciddi bir politika geliştirilememiştir. Taşınıırken, barınıırken, çalışma koşullarına baktığımızda, gerçekten insan hak ve hukukunun kabul edemeyeceği en ağır koşullarda yaşamak zorunda kalıyorlar. Bu yetmiyormuş gibi gittikleri yerlerde kimliklerinden dolayı nefret cinayetlerine kurban gidiyorlar, böylesi saldırılara maruz bırakılıyorlar. Bir Kürt işçi sırf kimliğinden dolayı cinayete kurban gitti ve şu anda devam eden dosyada herhangi bir adım dahi atılamamış durumdadır.

Tek suçu sadece bölgesinde yaşanan işsizlik ve ekonomik kriz nedeniyle başka bir bölgeye, başka bir ile çalışmaya gitmek zorunda kalan bu insanların yaşadığı bu mağduriyetlere bir çözüm getirmek durumundayız. "OHAL sistemi" adı altında yasaklarla bir bütünel toplumun bu sisteme karşı kabul etmediği duruşunu cezaevleri ya da görmezlikten gelme yaklaşımını kabul edilemez buluyoruz.

Nuriye Gülmen, Semih Özakça, yüz otuz günü aşkın bir süredir sadece işlerine iade edilmek istedikleri için bedenlerini açlığa yatırmışlardır. Buna sessiz kalan bir Meclis, buna sessiz kalan bir Türkiye gerçekten çağın gerisinde ve tarihî gerçekliğin karşısında insan hak ve hukukunu ayaklar altına alan bir duruşla geçecektir.

Buradan bir kez daha sesleniyoruz: Nuriye ve Semih'in sesini duyalım ve onlarla beraber haksız, hukuksuz bir şekilde işlerinden ihraç edilen, görevlerinden ihraç edilenlerin, boşaltılan üniversitelerin eski hâline getirilmesi ve işlerine iadelerinin sağlanması gerekmektedir.

Bizler OHAL ilanlarıyla, sıkıyönetim politikalarıyla çok acılar yaşadık ama görüyoruz ki OHAL'ler, OHAL ilanları bunlara çözüm olamamaktadır. Bu ülkenin Cumhurbaşkanı ve AKP'nin Başkanı sermayedarlara "Grev tehdidi olan yere biz OHAL'den istifade ederek anında müdahale ederiz." diyerek OHAL'in, işçilerin anayasal hakkı olan grev hakkını gasbettiğini açıkça itiraf ediyor. Eş genel başkanımızın ne zaman tahliye edileceği sorusuna ise "O bir teröristtir." diyerek yapılan operasyonların siyasi operasyon olduğunu bir kez daha itiraf ediyor. Yani malumun ilamını yaşıyoruz fakat sorun şu ki malumun ilamının sonucunu bir sonuca kavuşturacak, adil bir sistemi oluşturacak bir sistemden, bir otoriteden yoksunuz. Ama biliyorum ki Türkiyeli halklar, yaşanan bu haksızlığı, bu gidişatı görüyor ve buna ilişkin tepkisini her koşulda dile getirecektir ve bu süreci hiçbir koşulda kabul etmeyecektir.

Bu temelde, AKP döneminde üretici çiftçi sayısı 624 bin kişi azalmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Irgat, teşekkür ederim.

MİZGİN IRGAT (Devamla) – Bitireyim Sayın Başkan, son cümlem.

BAŞKAN – Buyurun, bir dakika ek süre veriyorum.

MİZGİN IRGAT (Devamla) – 2017'nin ilk altı ayında 50 binden fazla esnafın iflas etmesi de fotoğrafın başka bir yüzünü göstermektedir. Yaşanan krizin bütün detaylarıyla belirlenmesi ve karşı önlemler alınması için Meclis araştırma komisyonu kurulması gerekmektedir. Bu anlamda tüm partilerin bu yönüyle desteğini vermesini diliyorum ve bu araştırma komisyonunun yaşanan bu krizlere, ekonomik alanın iflas ettiği bu krize çözüm bulmasını ve gereken rolünü oynamasını buradan bir kez daha yineliyorum.

Saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Irgat.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin aleyhinde ilk olarak Adana Milletvekili Sayın Muharrem Varlı konuşacaklar.

Buyurun Sayın Varlı. (MHP sıralarından alkışlar)

MUHARREM VARLI (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Halkların Demokratik Partisinin vermiş olduğu önerge, yanlış uygulanan tarım politikalarının araştırılmasıyla alakalı bir önerge. Bu önerge üzerinde söz aldım. Burada fikirlerimizi sizlerle paylaşacağız.

Özellikle Sayın Kubat, iyi dinlerseniz memnun olurum yani Sayın Grup Başkan Vekili Sayın Bostancı, bu konuda da çözüm üretmenizi...

Şimdi, buğday sezonu başladığında yani Haziranın 1'i ile 10'u arasında ben burada yine bir konuşma yapmıştım, “Buğday hasadı başladı Çukurova’da, şu fonu bir an önce yükseltin. Fon düşürüldü, buğday fiyatları düşmeye başladı ve TMO’nun bir an önce devreye girip ‘Serbest piyasadaki fiyatın üstünde peşin bedelle alıyorum.’ demesi gerekir.” dedim. Sanki ben bunu söylememişim, tam aksine TMO bir fiyat açıkladı, serbest piyasadaki fiyatın altında, buğday 1,1 lirayken yani eski parayla 1 milyon 100 bin lirayken şu anda 900 bin liraya kadar geriledi hatta bundan sonra daha da geriye gideceği malum.

Yani, bu kadar yanlış bir politikayı uygulamak için Tarım Bakanlığı ne yapıyor? Ne yapıyor yani çiftiği batırmak, çiftiği yok etmek için mi bu Tarım Bakanlığı kuruldu, anlamak mümkün değil ya. Bunu Sayın Bakana iftar yemeğinde de söyledim, “Bir an önce TMO devreye girmeli ve bir an önce buğday fiyatlarını regüle edecek şekilde, serbest piyasanın üstünde tutacak şekilde kontrol etmeli.” dedim ama ne yazık ki şu ana kadar yapılan hiçbir şey yok ve ne yazık ki aksine yapılan şeyler var.

Yani, gübre fiyatları artmışken, mazot fiyatları artmışken, işçilik artmışken buğday fiyatları gün geçtikçe geriliyor. Böyle bir mantık olur mu? Ekmek mi ucuzladı? Pasta mı ucuzladı? Kraker mi ucuzladı? Ne ucuzladı arkadaşlar, bana bir söyleyin ki... Allah rızası için, buğday niye düşüyor, neden düşüyor yani? Ucuzlayan hiçbir şey olmadığı gibi, aksine buğday her geçen gün fiyat kaybediyor.

Yine, ayçiçeği, bakın, ayçiçeğinde fonun yükseltilmesi gerekirken, Türkiye’nin ham yağ açığı varken, bu ham yağ açığını da Türkiye en fazla ayçiçeğinden tamamlıyorken hâlâ ayçiçeğinde fonla alakalı hiçbir şey yapılmadı ve dışarıdan ayçiçeği geldiği için şu anda ayçiçeğinin fiyatı, geçen yılki fiyatın altında.

Yani, çiftçi isyan ediyor arkadaşlar. Çiftçi sabahın köründe kalkıyor, gecenin geç saatlerine kadar tozun toprağın içerisinde, soğuk demeden, yağmur çamur demeden üretiyor, getiriyor; 3 tane tüccarın keyfine teslim ediyorsunuz. Ya, böyle bir mantık olmaz, Allah’tan korkar insan ya. Yani ben her defasında burada söylüyorum, hasat dönemi başlamadan çıkıyorum, uyarıyorum, “Yapmayın, şunu yapın. Bunu yaparsanız doğru olur.” diyorum. Sanki biz onu söylemiyoruz, tam aksini yapıyor Tarım Bakanlığı. Ne yapmaya çalışıyorsunuz değerli arkadaşlar?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Altı yıldır bunu söylüyorsunuz siz üstadım ya.

MUHARREM VARLI (Devamla) – Yani şimdi, bakın, ayçiçeği Türkiye’de hakikaten kabul gördü ve Türkiye’nin ham yağ ihtiyacını en fazla karşıladığımız ürün. E, şimdi, ayçiçeğinden çiftçi zarar ederse, önümüzdeki yıl ayçiçeği ekmezse dışarıdan ha bire ithal et, ha bire ithal et yani bu mantık ne kadar doğru bir mantık ya? Yani biz uçak mı yapıp satıyoruz arkadaşlar, savaş gemisi mi yapıp satıyoruz, füze mi yapıp satıyoruz? Biz -tarım ürünleri ancak kendi içlerimizde yeter- tarım ürünlerinden dışarıya bir miktar satarsak Türkiye’nin bundan faydası olacak ama biz tarım ürünlerini de artık dışarıdan almaya başladık. Ya, bu nasıl bir mantıktır, anlamak mümkün değil.

Şimdi, bakın, canlı hayvan ithalatı açıldı, fon düşürüldü. Efendim, et fiyatları yükselmiş. Ya, et fiyatlarının yükselmesi üreticinin kabahati mi? Bakın, ben kendim de büyükbaş hayvan ve küçükbaş hayvan üreten bir çiftçi kardeşinizim. 18 liraya kestiriyoruz biz eti, 18 lira; markette 70 lira, kasapta 60 lira, 50 lira. Kim kazanıyor kardeşim bundan parayı? Aradaki tüccar kazanıyor.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Yandaş tüccar.

MUHARREM VARLI (Devamla) – Ya, gelin bu aracıyı kaldıralım ortadan, bu aracıyı kaldıralım. E, siz dışarıdan canlı hayvan ithalatıyla üreticinin incir ağacının dibine ayran suyu döküyorsunuz. Ya, böyle bir mantık olmaz. Daha yeni yeni hayvancılık kendini toparlamaya başladı, yeni yeni üç beş kuruş para kazanmaya başladı, dışarıdan canlı hayvan geliyor, üretici perişan. Ya, üreticinin kabahati ne arkadaş? 18 liraya et kestiriyoruz, 18 liraya. Bakın, tekrar söylüyorum, şuradan girip buradan çıkmasını, 18 lira ve ciğerini alıyor, derisini alıyor, sakatatını alıyor, sadece karkas et, 18 liraya çiftçi hayvanını kestiriyor ama gidiyorsunuz markette 70 lira, kasapta 60 lira, 50 lira. Kim bunun suçlusu, kim bunun suçlusu? Bunun suçlusu üreticisi gibi siz hayvan ithalatını açarak hayvan üreticilerini cezalandırıyorsunuz. Ya, nasıl bir mantıktır arkadaş, ben vallahi anlayamıyorum ya. Bu Tarım Bakanlığı kime hizmet ediyor, neye hizmet ediyor, vallahi anlayamıyorum ben ya.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Bu ülkede Tarım Bakanı var mı Sayın Varlı? Tarım Bakanını gören var mı hiç, Çukurova'ya gelmiş mi Tarım Bakanı?

MUHARREM VARLI (Devamla) – Yazıktır günahtır ya, insanlara acıyın biraz ya. Ondan sonra dışarıdan kurbanlık koyun ithal etmeye başlıyoruz. Efendim, Arjantin'in hayvancılık yapan sektörünü kazandırıyoruz. Olmaz böyle bir mantık arkadaşlar.

Bakın, şu anda mısırın kilosu 85 kuruş, tonu 850 lira. Bakın, 15 Ağustosta mısır hasadı başlayacak. Eğer tedbir alınmazsa, eğer fon yükseltilmezse mısır geçen seneki fiyatın gerisine gider. Türkiye'nin 6,5-7 milyon ton mısıra ihtiyacı var. Biz bunu üretiyoruz Allah'a çok şükür ama her yıl çiftçiye zarar ettirseniz yani bu çiftçi mısır ekmezse, pamuk ekmezse, ayçiçeği ekmezse, toprağını terk edip giderse, şehirlerin varoşlarında 3 kuruş, 5 kuruş maaş alacağım diye uğraşmaya çalışırsa bundan hangimiz memnun oluruz?

Bakın, geleceğin en önemli şeyi gıda. Ne petrol sizi kurtarır ne enerji sizi kurtarır. Sizi kurtaracak tek şey, ülkemizi kurtaracak, insanlarımızı yaşatacak tek şey gıda ve su. Gıda olmadan elli bin kere petrolün olsun, elli bin kere enerjin olsun, neye yarar ki, neye yarar ya?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Bunlar petrol yiyecekler, petrol.

MUHARREM VARLI (Devamla) – Afrika'da insanlar açlıktan ölüyorlar, elektriği olsa neye yarar, mazotu olsa neye yarar? Ya, biz çiftçiye desteklemezsek, üreten insanı desteklemezsek yani bunlar üretmezlerse yarın biz bu insanlarımızı nasıl doyuracağız arkadaşlar?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Katar'ın da petrolü var ama...

MUHARREM VARLI (Devamla) – Bakın, tekrar söylüyorum: Eğer mısırdaki fon yükseltilmezse -Tarım Bakanlığını buradan uyarıyorum, Sayın Tarım Bakanı duysun lütfen sesimizi, lütfen bu kulağından girip öbür kulağından çıkmasını- mısır fiyatları geçen seneki fiyatın altına gider, çiftçi de bundan zarar eder. Bu, Allah'tan reva mıdır? Buna hanginiz razı olursunuz değerli arkadaşlarım?

Her defasında söylüyorum, yat ve kotra sahipleri 25 milyon dolar veriyorlar, yat yaptırıyorlar. Hangi çiftçinin 25 milyon doları var? Onlara veriyorsunuz 1,7 liradan mazot, çiftçiye veriyorsunuz 4,5 liradan mazot. Vicdanınız sızlamıyor mu?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Vicdan yok.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Allah korkusu yok.

MUHARREM VARLI (Devamla) - Yani biz bu çiftçiyi nasıl koruyacağız, biz bu çiftçiyi nasıl yaşatacağız, biz bu çiftçiyi üretmeye nasıl teşvik edeceğiz?

Değerli arkadaşlarım, bakın, bunları söylerken, lütfen, hakikaten, buna çözüm bulalım. Benim içim yanıyor arkadaş, ben çiftçiyim, başka bir geçim kaynağım yok. Yani benim gibi milyonlarca insan aynı duyguyu paylaşıyor.

Şimdi, doğal afet olabilir. Mesela, karpuz ektik, poyraz esti beş gün, tarlada kurudu. Ya tamam, bunda Hükûmetin bir kabahati yok. Ben bununla ilgili hiçbir suçlama da yapmıyorum. Sadece, bununla ilgili eğer bir zarar tespiti yapılır da o üreticilere bir fayda sağlarsa bu da önemli bir katkı olmuş olabilir ama yani şimdi, sen, dışarıdan mısır gelmesine müsaade et, dışarıdan buğdayın gelmesine müsaade et, dışarıdan canlı hayvanın gelmesine müsaade et... E, hayvancılık yapan üreticinin kabahati ne be kardeşim ya, ne bunun kabahati yani? Üretmek mi, onun zahmetine katlanıp sizin sofranıza nefis nefis etleri getirmek mi, salatalığı, domatesi üretmek mi? Yapmayın ya, Allah rızası için! Allah rızası için çiftçiyi koruyalım, çiftçiye sahip çıkalım. Bakın, eğer çiftçi üretmezse hiçbirimiz bundan memnuniyet duymayız, hepimiz açlıktan bitap oluruz. Demin de söyledim, keşke uçak üretsek satsak da ya da akıllı telefon üretip satsak da fûze üretip satsak da dışarıdan da tarım ürünlerini alsak yani. E, yok kardeşim ya, yok! Biz tarım ürünleriyle bu ülkeyi doyurup ve fazlasını da dışarıya satarak ancak bu ülkeye fayda sağlayabiliriz. Onun için, çiftçiyi üretime teşvik edecek çözümler üretmek mecburiyetindeyiz, mazotu ucuzlatmak, gübreyi ucuzlatmak zorundayız ve çiftçinin emek sarf ederek ürettiği mahsulünü de hasat döneminde para ettirmek mecburiyetindeyiz. Eğer bunu yaparsak ülkemiz de kazanır, çiftçimiz de kazanır, herkes kazanır ama bunu yapmazsak herkes kaybeder.

Hepinize saygılar. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN –Teşekkür ederim Sayın Varlı.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin lehinde, son olarak, İstanbul Milletvekili Sayın Zeynel Emre konuşacaklar.

Buyurunuz Sayın Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Halkların Demokratik Partisinin vermiş olduğu araştırma önergesiyle ilgili Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Türkiye olarak maalesef hızlı bir şekilde siyasal ve ekonomik bir açmaza doğru ilerliyoruz. Biz burada ne zaman kalksak konuşsak emin olun gerçekten büyük bir vicdan muhasebesi yaparak milletimizden aldığımız bu yetkiyi layıkıyla yerine getirebilmek amacıyla gördüğümüz yanlışları objektif bir gözle dile getirmeye, sizlerin de gözünü açmaya çalışıyoruz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Türkiye 15 Temmuz darbe girişimini yaşadktan sonra Türkiye’de OHAL ilan edildi ve bu OHAL ilanıyla birlikte Parlamentonun baypas edildiği, işlevsiz bırakıldığı bir süreci yaşıyoruz. Bakın, Türkiye esasında jeopolitik konumu itibarıyla, doğal yapısı itibarıyla dünyanın en güzel, en kıymetli ülkelerinden biri, kıymetini bilmek lazım. Türkiye jeopolitik açıdan çok değerli, bununla birlikte kendi öz kaynakları sınırlı olan bir ülke. Bundan kastım şu: Türkiye’nin Orta Doğu ülkeleri gibi öyle sınırsız doğal gaz rezervleri falan yok, petrol rezervleri yok. Türkiye eğer geleceğe emin adımlarla ilerlemek istiyorsa, sağlam temellerle yürümek istiyorsa Türkiye’nin çok sağlam bir hukuk yapısının olması lazım, şeffaf bir yönetiminin olması lazım. Şu an OHAL altındaki bir Türkiye’ye yabancı ülkelere -kara parayı kastetmiyorum, temiz para, yani sağlıklı bir yatırım ortamının oluşup da Türkiye’deki hukuk sistemine güvenip- insanlar bu yatırımı yapmazlar ve bunun neticesinde de Türkiye hızla kendi içine kapanır, yalnızlaşır ve yoksullaşmaya da devam eder.

Bakın, değerli arkadaşlar, şimdi, OHAL ilan edildi. OHAL'in ilk ilan edildiğindeki gerekçe FETÖ'yle mücadele idi. Hadi bunu biraz daha genişletelim, bunu şöyle ele alalım, diyelim ki Türkiye çok sayıda terör örgütüyle mücadele ediyor, tüm terör örgütleriyle mücadele olarak ele alalım, bunun da makul, belli bir sürede yerine getirilmesi lazım. Nitekim, ilk OHAL ilan edildiği zaman, hatırlarsınız, Hükümet sözcüsü şöyle bir açıklama yapmıştı: “Üç aylık süre aldık ama o kadar dahi kullanmayı düşünmüyoruz.” Yani bunu çok kısa bir düzenleme... O zaman Başbakan Binali Yıldırım'ın açıklaması da bu şekildeydi. “Çok kısa bir süreliğine OHAL ilan edilmiş olacak ve ondan sonra OHAL kalkacak.” şeklinde açıklamalar vardı. Şu an artık Genel Başkanınız “OHAL niye kalsın?” diyor arkadaşlar. Bu, hepinizin inkârıdır. Milletin size verdiği yetkiyi elinizden alıyorlar ve sizler ses çıkarmıyorsunuz. Biz burada dil döküyoruz. Bu Parlamento, Gazi Meclis hak ettiği saygıyı görmeli, bu iradeyi biz burada sergileyebilmeliyiz diyoruz maalesef siz kulaklarınızı tıkıyorsunuz. Burada Türkiye'nin yaşadığı tüm sıkıntılar böyle komplo teorileriyle açıklanabilecek durumda değil.

Bugün İstanbul'da bir sel olayı yaşanıyor, bakın, hiçbir sorumluluk, en ufak bir sorumluluk hissetmiyorsunuz. Neredeyse yirmi beş yıldır İstanbul'u siz yönetiyorsunuz. İstanbul'da -yağan yağmuru- artık çok basit bir şekilde kanalizasyon şebekesinin çok sağlam olması lazım. Böyle bir dünyada, 21'inci yüzyılda yaşıyoruz. Yani “mega şehir” diyoruz, İstanbul bir yağmurda kilit hâline geliyor, kriz masaları kuruluyor, kimlerin ne kadar zararı var filan diye tespit ediliyor. Yani duyan da zannedecek ki böyle 8-9 şiddetinde -Allah korusun- deprem oldu, altı üstü yağmur yağdı arkadaşlar. Bir yağmurda koca kent kilitlenmiş hâle geliyor. Bir sistematik içerisinde yürüyen, bir planlama eşliğinde yürüyen bir yönetim şekli maalesef yok.

Ve artık inanın, bütün samimiyetle söylüyorum, şunu da düşünmeye başladım: Bu mevcut yönetimin tek mağduru bizler değiliz. Görüyorum ki, siyaset mekanizması bir bütün olarak mağdur edilmiş durumda. Yani bir anlamıyla sizlere de kayyum atandığını düşünmüyör değilim. Çünkü ben bu kadar, bu denli milletvekillerinin kendi iradesini kendi isteğiyle teslim edebileceğine inanmak istemiyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, 15 Temmuz darbe girişiminden sonra -Türkiye'de işte o güne kadar yaşananlar her ne olursa olsun- biz burada elimizi taşın altına koymaya hazır olduğumuzu ifade ettik, 20 Temmuzda OHAL ilan edilirken o zaman Grup Başkan Vekilimiz dedi ki: “Bu yaptığımız Gazi Meclise nankörlüktür, bu FETÖ darbe girişimine karşı bu Meclis milletiyle birlikte, halkıyla birlikte tek vücut bir şekilde bu işin karşısında durmuştur. Dolayısıyla Mecliste FETÖ'yle mücadele konusunda hangi yetkiyi siz istiyorsanız biz sınırsız destek vermeye hazırız.” Ancak bu gerekçeyle el koyduğunuz o iradeyi bir türlü bırakmıyorsunuz, bırakmak da istemiyorsunuz ve bunun maalesef, bize çok ağır sonuçları oluyor ve olmaya da devam edecek. Bakın, şu an OHAL altında hukuk güvenliğinin olmadığı bir Türkiye'ye dünyanın yatırım yapmasına, dünyadaki ülkelerle ticaretimizi geliştirmemize imkân yok ve Türkiye maalesef hızla yoksullaşan bir ülke konumuna ilerliyor. Artık bu gidişe bir yerde dur dememiz lazım. Ülkemizdeki vatandaşlarımızın siyasi tercihlerine göre insanları ayırıştırarak, insanları kutuplaştırarak Türkiye'nin gideceği bir yer yok. Bu yolun sonunda bir çıkış yok. Dolayısıyla bir an evvel en başta OHAL'in kaldırılması lazım. Sizleri size verilen oylara sahip çıkmaya davet ediyorum. Sizlere verilen millî iradeye saygı duymanızı ve bunu geri almanızı bekliyoruz. OHAL ilanıyla birlikte...

Bakın, şu sorunun cevabını verebilir misiniz, FETÖ'yle mücadeleyle şunların ne ilgisi var: Kış lastiği düzenlemesi dahi OHAL KHK'larıyla yapılıyor bugün Türkiye'de. Bugün, ön ödemeli konut satışları OHAL KHK'sıyla yapılıyor. Bugün, Merkez Bankasının bazı alımlarının Kamu İhale Kanunu'nun dışına çıkarılması OHAL KHK'sıyla yapılıyor değerli arkadaşlar. Bugün, Cazibe Merkezleri Programı kurulması OHAL KHK'sıyla yapılıyor. Bugün, İçişleri Bakanlığının müsteşar yardımcısı sayısının 4'ten 5'e çıkarılması OHAL KHK'sıyla yapılıyor ve sizler bütün bunların hepsini bir bir izliyorsunuz.

Bakın, bugün Türkiye'nin içine düştüğü durumun bizatihi tek sorumlusu sizsiniz ancak bir sorumluluk hissetmediğiniz gibi, sürekli, işte, iç ve dış mihraklar minvalinde kendinize düşmanlar üretiyorsunuz ve bütün sorumluluğu sizin dışınızdaki siyasi partilere ve dış güçlere izafe etmeye çalışıyorsunuz.

Bugün, 15 Temmuz darbesine giden yolda, bu darbenin taşları nasıl döşendi diye izah etmeye çalışıyorsunuz, diyorsunuz ki: “Biz gelmeden önce de bu yapı herkesle ittifak hâlindeydi, biz gelmeden önce de kadrolaştı.”

Bakın, siz iktidara geldiğiniz günden itibaren, 2002 yılından bugüne kadar, on beş yıllık süre içerisinde göreve başlattığınız -15 Temmuz darbe girişimine kadar olan kısmı söylüyorum- 8.794 hâkim, savcıdan 3.029'u ihraç oldu arkadaşlar. Siz göreve geldiğiniz zaman, Türkiye'de görev yapan, görevde bulunan 7.672 hâkim, savcıdan sadece 1.210'u ihraç edildi. Yani orana baktığınızda, oran neredeyse yüzde 15'ten yüzde 35'ler seviyesine çıkmış. Bu, neredeyse bütün kurumlarda benzer şekilde devam ediyor.

Bakın, Türkiye'de, şu anda, işte, hem darbe girişimiyle ilgili olsun hem FETÖ'yle mücadeleyle ilgili olsun ortaya çıkan delillerden, yazılan iddianamelerden şöyle bir gerçekle yüzleşmek durumundayız: Maalesef, çok yakın zaman içerisinde, son on beş yıllık dönem içerisinde, hangi sınav varsa, bizim çocuklarımız hangi sınavlara girdiyse, neredeyse hepsinin soruları çalınmış, yandaşlara peşkeş çekilmiş, FETÖ'cülere kadro verilmiş. ÖSYM sınavlarında böyle olmuş, Sayıştay sınavlarında böyle olmuş, kaymakamlık sınavlarında böyle olmuş, hâkim, savcılık sınavlarında, avukatlıktan hâkim, savcılığa geçiş sınavlarında böyle olmuş. Bir kurumsal yönetim anlayışı içerisinde olmadığı sürece, bu düşünceniz devam ettiği sürece, siz çok hak yemeye devam edersiniz, bunun sonucunda da maalesef ülkemiz kaybeder, kaybetmeye devam eder.

Ben bu yüce Meclisin, Gazi Meclisin almış olduğu yetkiye sahip çıkmaya devam ediyorum, bir an evvel OHAL kalksın diyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Emre.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin aleyhinde son olarak Nevşehir Milletvekili Sayın Ebubekir Gizligider konuşacaklar.

Buyurun Sayın Gizligider. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Nevşehir) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; Halkların Demokratik Partisi Grubunun 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında yayınlanan kanun hükmünde kararnamelelerin ekonomik yaşamdaki etkilerinin araştırılması için Meclis araştırması açılması amacıyla verdiği önerge hakkında AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, az önce HDP Grubu adına konuşan konuşmacıyı dinledik. Ancak, bu iddialar ortaya atılırken ben çok önemli bir noktanın göz ardı edildiğini düşünüyorum. Bu kanun hükmünde kararnamelerin tarıma etkisini konuşabiliriz, sanayiye etkisini konuşabiliriz, ekonomiye etkisini konuşabiliriz, günlük hayata etkisini konuşabiliriz ama bunların hepsini sağlıklı bir şekilde konuşabilmemiz için birinci şart devletin varlığıdır. Bir yıl önce, üç yüz altmış sekiz gün önce bugün, hem de tam da bu çatıya atılan bombalarla devlet yok edilmeye çalışıldı. Devlet yoksa hiçbirimizin hakkı da yok, hukuku da yok, ekonomisi de yok, tarımı da yok, ticareti de yok, ziraatı da yok. Öncelikle, bence, bu etken, en önemli sebep olarak üzerinde durulması gereken noktadır.

Şimdi, tabii, hainler hizmet ettikleri efendileri tarafından kendilerine verilen, devletimizi yıkmak, milletimizi bölmek, bayrağımızı indirmek ve yüz yıl önce yarım kalmış hesabı bitirebilmek için son olarak FETÖ maşasını kullandılar. Aslında ülkemize saldırıların yoğunlaştığı asıl dönem 2013 ve sonrası oldu çünkü Türkiye elli yıllık hesabını kapattı yani o Uluslararası Para Fonu IMF hesabını,

bu macerayı sona erdirdi; faizin faizini ödediğimiz yıllar, çiftçiye, memura, işçiye, dar gelirliye Hükûmetin neyi vereceğinin IMF Türkiye masası şefi ile Hükûmet arasında pazarlık edildiği yıllar sona erdi. Bunlar çok önemliydi. Bence darbe girişimine giden süreçlerde etkenlerden biridir çünkü AK PARTİ iktidarı öncesini lütfen bir hatırlayalım. Doğan her bebeğin kaç bin dolar borçla doğduğunu konuşuyorduk.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Şimdi kaç bin dolar borçla doğuyorlar?

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Devamla) – Ben bir esnaf çocuğuyum. Size bir örnek vereyim, hiç unutmadım ben o günleri. 2001 yılında ben hukuk fakültesinde öğrenciydim, tam da bitirmek üzereydim ve rahmetli annemin son dört bileziğini esnaf olan ağabeyim evine haciz gelmemesi için almıştı. Annem de ağlayarak kulağındaki son iki küpeyi de üzerine bırakmıştı. Şimdi, ekonomiye olan etkilerinden bahsediyoruz ya, neredeydik, önce bir onu hatırlamamız lazım. (CHP sıralarından gürültüler)

DİDEM ENGİN (İstanbul) – O zaman esnafların şimdiki hâline bakın.

ZİHNİ AÇBA (Sakarya) – Annenin şimdi bilezikleri var mı?

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Devamla) – Daha da gerilere gidersek...

BAŞKAN – Dinliyoruz sayın milletvekilleri, dinliyoruz.

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Devamla) – Sabredin, biz sizi dinledik, sabredin. Sürekli sizi dinliyoruz zaten, sabredin.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Demagoji yapıyorsunuz. Biraz bugünkü esnaflara bakın, bugünkü esnafların sorunlarına.

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Devamla) – Daha da geriye gidersek, bizim o dev imparatorluğumuzu batırdıklarından bugüne, bu milletin ayağa kalktığında neler yapabileceğini çok iyi biliyorlardı. O yüzden, on yılda bir darbelerle uğraştık. Bakın, bu Meclisteki herkes ve 80 milyon bu ülkenin iyiliğini istemek zorundayız. Çünkü on yılda bir darbelerle gerekçeler buldular, “sağcı-solcu” dediler. 28 Şubatla olduğu gibi “laik-İslamcı” dediler.

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Sayenizde, sayenizde.

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Devamla) – 1980 öncesinde olduğu gibi –hatırlayın ne olur o günleri- aynı köyde, aynı kardeşleri birbirine düşman ettiler.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Birbirinize darbe yaptınız.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Devamla) – Sonra neyi oynadılar -lütfen hatırlayın- hem 1980 öncesi hem 1990’lı yıllarda? Alevi-Sünni kartlarını oynadılar.

ZİHNİ AÇBA (Sakarya) – Annesinin şimdi bilezikleri var mıymış? Hani o dört tane verdiği bilezikler şimdi var mı annesinde?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Devamla) – En son Gezi olaylarında oynamaya kalkıştılar. Ama bir yandan toplumu bölerken bir yandan cambaza bak oyununu oynayarak bizim milyar dolarlarımızı hiç ettiler, ceplerine indirdiler; bu milletin parasını, geleceğini karartmaya çalıştılar.

Tabii, son otuz beş yıldır bir taraftan biz PKK terörüyle uğraşıyorduk, öbür taraftan sinsi yılan FETÖ’yü büyütüyorlardı. Şimdi, bu yüz yıllık hesabı bu şekilde göreceklarını sandılar. Eğer ülkemizin yaşadığı en büyük güvenlik sorunu hâline gelmiş 15 Temmuz ve sonrasında ekonomiye etkisini konuşacaksak bence önce PKK terörünü konuşmamız lazım, 1 trilyon 200 milyar dolar, şu an tespit edilen maliyeti olmuş. Her yıl yaklaşık 40 milyar doları bu terörle mücadelede insanımızın güvenliğini sağlamak üzere harcıyoruz. Bence eğer araştırma önergesi verecekseniz önce onu verseydiniz de hep beraber bunu konuşsaydık.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – O da verildi zamanında.

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Devamla) – Ama hep dedik ya, hep dedik, ne dedik? Bir yandan FETÖ, bir yandan PKK, bir yandan DAESH, bir yandan PYD, YPG'ye “Topunuz gelin, topunuz gelin. Siz ve sizin ağababalarınız geçmişte nasıl yerle bir olduysa yine aynı son sizi bekliyor.” dedik. Bunu öğrenmek isteyen bin yıllık tarihimize bakar ve öğrenir.

Tabii, eğer PKK terörünü yaşamasaydık bugün Türkiye ekonomisinin ilk 16'da olduğunu konuşmayacaktık, çok muhtemelen ilk 10'da bir yerleri konuşacaktık. Yine bu hatırlatmayı yapmamın en önemli sebebi, önergeyi veren HDP Grubunun bir kez daha bu noktadaki duruşlarını gözden geçirmelerini sağlamaktır.

Gelelim 15 Temmuz sonrasındaki özelde FETÖ, genelde ise bütün terör örgütleriyle alakalı olarak bu mücadeleyi kolaylaştırmak için Meclisimizin kahir ekseriyetiyle birlikte karar verdiğimiz, onayladığımız KHK'lara. Bu mücadeleyi biz hukuk içinde yürütüyoruz. İnanın, dünyada hiçbir devlet -son üç dört yılda bu kadar çok badireyi yaşamış olsaydı- böyle bir hukuk içerisinde, kurallar içerisinde, yaptığı bütün idari işlemleri yargı denetimine açarak yapamazdı, imkânsızdı. Bunların örneklerini görebiliriz, Belçika'ya bakabiliriz, Fransa'ya bakabiliriz ki bizim yaşadıklarımızın çok daha azı.

Şimdi, tabii, kırk yıldır içeride ve dışarıda PKK ve uzantıları, 17-25 Aralıktan bugüne FETÖ ve onun yordakçıları, DAESH ve YPG'yle sınırlarımızın içinde ve dışında mücadelemiz devam ediyor. Bu mücadele sadece silahla değil, ekonomi dünyasının acımasız kurallarıyla da yaşanmaya devam ediyor. Lütfen hatırlayalım, geçen yıl hiç de hak etmediğimiz bir şekilde, ortada hiçbir objektif kriter yokken bizim puanımızı düşürmeye, notumuzu düşürmeye kalkışanların 15 Temmuzda FETÖ'nün neden başarılı olamadığı üzerine televizyonda tartışıklarını unutmayalım. Ben bunların hepsinin aynı iradedden kaynaklandığını düşünüyorum. Ama, tabii, Allah bu millettten razı olsun çünkü 15 Temmuzdan iki gün sonra yastık altındaki dövizini, altınını bozdurdu ve bu millet oynanan oyunun ekonomik boyutunu da ferasetiyle görerek bir anda Türkiye'yi tekrar ayağa kaldırdı.

Sanıyorlar ki Cumhurbaşkanımızı devirirlerse bu mücadeleyi sağlayacaklar, planlarını gerçekleştirecekler. Ancak şunu herkesin anlamış olması lazım artık: 15'e yakın seçim oldu ve on beş yıldan sonra artık Recep Tayyip Erdoğan Türkiye olmuştur, bu topraklarda son nefes dinmeden de Erdoğan yenilmeyecek, Türkiye düşmeyecektir.

İddialara baktığımda, somut gerekçelerden son derece uzak olduğunu düşünüyorum çünkü 2001 kriziyle mukayese edilemeyecek düzeyde ağır bir tehlikenin ardından hemen ekonomide bir mukayese yapalım. O zaman neydi mesela? Gecelik faizler yüzde 7.500'lere çıkmış, dolar önce yüzde 40, ardından yüzde 100'lere kadar artmış, 1,5 milyon kişi işsiz kalmış, intiharlar vesaire.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Biraz geleceğe bakın, geçmişe bakacağımıza geleceğe bakın.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Bilezikleri bozdurduğunuz zaman mı? Küpeler ile bilezikler o zaman mı gitti?

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Devamla) – Peki, 18 Temmuzda yani geçen yıl bugün, tam üç yüz altmış beş gün önce ne olmuş? Yani hafta sonu darbe girişimi olmuş, ordusunun yönetim kademesinin üçte 1'i bu işe girmiş, arkası çok daha karanlık güçler; ne olmuş bakalım. Borsaya, dolara, faize etkisi olmuş mu? Biz OHAL ilan ettik ama kime? Millete; değil, devlete. Bu çok önemliydi. Yani devletin çarklarının içindeki parazitlerin temizlenmesiydi amaç.

Bu noktada dış yatırımın tutarlarına girmek istiyorum, vaktim azaldı.

15 Temmuzdan sonraki dokuz aylık yatırım bir önceki dokuz aylık dönemle mukayese edildiğinde yüzde 4 artmış. Şimdi var mı KHK'ların ekonomiye olumsuz bir etkisi? Rakam da söyleyebilirim, 9,6 milyar dolar olmuş, bir artıştan bahsediyoruz.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Siz hangi dünyada yaşıyorsunuz Allah aşkına?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Masum insanları katıyorsunuz işin içine, masum insanları!

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Devamla) – Var mı kanun hükmünde kararnamelerin ekonomiye bu anlamda olumsuz bir etkisi?

DİDEM ENGİN (İstanbul) – O yatırımların hepsi gayrimenkul satışı, farkında değil misiniz?

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Devamla) – Tarıma bakalım. Tabii, burada az önce tarıma dair detaylı analizler de yapıldı, onları da konuşmamız lazım ama 2017’nin ilk çeyreğinde, hem de kış dönemi olmasına rağmen tarımda yüzde 3,2 büyümüşüz, 3,2.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Siyasi ayağı nerede siyasi ayağı? Siyasi ayağını söyle!

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Devamla) – Bütün dünyada bir durgunluk, hatta gerileme varken darbe girişimi yaşamış Türkiye’de büyüme beklentisi yüzde 2,2 imiş ama gerçekleşme 2,9 olmuş. Var mı kanun hükmünde kararnamelerin ekonomiye olumsuz bir etkisi?

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Kaç kişi işsiz kaldı, kaç kişi?

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Devamla) – Şimdi, tabii, çok önemli uluslararası bir prestij göstergesi olan CDS -yani Türkçesi Kredi Temerrüt Takası- oranını paylaşmak istiyorum. Yani bu ne? Borçların ödenmeme riskine karşı sigorta maliyeti. 15 Temmuz 2016’da Türkiye’nin bahsettiğim risk puanı 226,8 imiş, darbe girişiminden sonra bir haftada 290’a çıkmış, bugün 200 civarına kadar gerilemiş. Bakın, bu uluslararası ekonomik prestij rakamı. Dolayısıyla uluslararası normlar da kanun hükmünde kararnamelerin ekonomiye bir zararı olmamış diyor.

Tabii, tasarruf meselesinde anlatabileceğimiz birçok şey var, yaptığımız, hep birlikte yaptığımız düzenlemeler var. Ama kendi bölgemden bir örneği de paylaşayım sizinle.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – O zaman maaşı alma, iade et.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Niye maaş alıyorsun?

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Devamla) – Nevşehir turizmin ilk 3’ünde olan bir noktada.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Niye maaş alıyorsun? İade et.

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Devamla) – Geçen yıla göre 2017 yılının ilk altı ayında yüzde 25 artış sağlanmış. Bu Kapadokya turizminden verdiğim örnek ki aşağı yukarı tüm Türkiye’de de benzer bir oran var.

Tabii, burada not almaya çalıştım. Özellikle Milliyetçi Hareket Partili....

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gizligider.

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Devamla) – Sayın Başkan, bir dakika da ben istiyorum.

BAŞKAN – Bir dakika, peki.

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Devamla) – Çok teşekkür ediyorum anlayışınıza Kıymetli Başkanım.

Tabii, şimdi az önce HDP’li konuşmacıyı dinledim, tarım işçilerinden bahsedildi. Yani bunları, tarım işçilerini hâlâ Kürt-Türk diye ayırmaktan yorulmadınız mı, bıkmadınız mı? Biz yorulduk. Sadece tarım işçisi onlar, bu milletimizin evlatları. Hâlâ “Kürt tarım işçisi” nedir Allah aşkına? Yok, artık, bu yemiyor, bundan vazgeçin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Bu ne biçim konuşma ya!

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Devamla) – Devam edelim.

Bölgedeki işsizlikten bahsedildi. Acaba o bölgedeki işsizliğin sebebi, hani birilerinin dediği gibi, sırtlarını dayadığı PKK terörü olabilir mi? Gelin, bunu konuşalım.

Bir de Milliyetçi Hareket Partili sayın milletvekilimizin tespitleriyle alakalı bir düzeltme yapmak istiyorum. Hemen sayın vekilimin tespitlerinin ardından bir canlı bağlantıyla öğrenmeye çalıştım, o da şuydu: Verilen 18 TL rakamının doğru olmadığını söylemek istiyorum. Hemen söyleyeyim: Yerli dana kesim fiyatı 28 TL, ithal dana 29 TL. Belki o geçen yılların rakamı olabilir, bunu da buradan düzeltmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Kaç lira o? Et kaç lira?

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Devamla) – İzahına çalıştığım sebeplerle önerenin reddini talep ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gizligider.

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Sayın Başkan, ben de kendi adıma söz istiyorum.

EROL DORA (Mardin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Dora.

EROL DORA (Mardin) – Sayın hatip partimize satışmada bulunmuştur, satışmadan dolayı söz istiyorum.

BAŞKAN – Grup adına yetkili misiniz?

EROL DORA (Mardin) – Filiz Hanım beni yetkilendirdi.

MUHAMMED VARLI (Adana) – Kimden aldın sen o rakamları?

BAŞKAN – Sayın Varlı...

Gerekçenizi alacağım.

Evet, sizi dinliyorum Sayın Dora.

EROL DORA (Mardin) – Grubumuza atfen satışmada bulundu, ona istinaden cevap vereceğim efendim.

BAŞKAN – Peki, buyurun iki dakika.

VIII.- SATIŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Mardin Milletvekili Erol Dora'nın, Nevşehir Milletvekili Ebubekir Gizligider'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine satışması nedeniyle konuşması

EROL DORA (Mardin) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, burada, 15 Temmuz darbe girişiminden sonra yayınlanmış bulunan kanun hükmünde kararname ve bu sürecin Türkiye'nin toplumsal yapısında, ekonomisinde yaratmış olduğu olumsuzluklarla ilgili bir önergemiz indirildi ve bu anlamda da bir komisyon kurulması amacıyla hatibimiz kendi düşüncelerini belirtmiş bulunmaktadır. Ancak AKP'li hatip arkadaş tamamen konuyu mecrasından saptırarak partimize satışmış bulunmaktadır. Bir kere, bütün siyasi partilerin bütün milletvekilleri, Türkiye'de milletvekili olan herkes bu ülkede 80 milyonu temsil etmektedir. Bizim asli görevimiz, özellikle Türkiye'nin kutuplaşmış olduğu böyle bir süreçte bir an önce Türkiye'de şiddetin bitmesi ve bu ülkede huzurun, mutluluğun ve refahın gelmesi için herkesin görev ve sorumluluk üstlenmesi gerektiğine inanıyorum. Buradan birbirimize satışarak herhangi bir kazanım sağlayamayacağımızı,

toplumumuza da bir kazanım sağlamayacağımızı bir kez daha vurgulamak istiyorum. Biz, Halkların Demokratik Partisi olarak demokratik siyaseti önceleyen bir partiyiz ve hem partiler olarak hem de bireyler olarak herkesin şiddete karşı olması noktasında kimsenin bir şüphesinin olmaması gerektiğine inanıyoruz. Hepimiz şiddete karşı olma noktasında özellikle bir öz güven içerisinde bu düşüncelerimizi belirtmeliyiz. Bir an önce bu olağanüstü durumun kaldırılarak bir bakıma şiddetin durmasıyla Türkiye’de demokratik, barış ve müzakere sürecinin başlaması noktasında tekrar dileğimi, umudumu yeniliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Irgat’ın bir söz talebi var, onu dinleyeyim.

Buyurun sizin talebiniz nedir?

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Sayın hatip benim konuşmamda geçen yoruma ilişkin direkt sataştı, söz istiyorum.

BAŞKAN – Grubunuzla ilgili bir sataşmada bulundu.

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Hayır, benim şahsım ve konuşmamla alakalı.

BAŞKAN - Sizin şahsınızla ilgili bir şey söylemedi.

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Konuşmama ilişkin söylediği için ben de bununla...

BAŞKAN – Peki, buyurun iki dakika.

2.- Bitlis Milletvekili Mizgin Irgat’ın, Nevşehir Milletvekili Ebubekir Gizligider’in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gerçekten hatibi dinlerken sanki ben başka bir ülkede yaşadığı hissine kapıldım. Yani bu kadar ihraç edilmiş, eşlerin, karı koca beraber çalışan her iki eşin ihraç edildiği, evine ekmek götüremeyen bu kadar insan dururken OHAL’in ekonomiye etkisinin hiçbir şekilde olmadığını iddia etmek, bilemiyorum, bunu kamuoyunun, Meclisin takdirine bırakıyorum.

Benim konuşmamda geçen mevsimlik işçilerin, Kürt, Türk... Biz bu tartışmaları artık bırakalım. Tarihsel bir gerçeklik var, bu tarihsel gerçeklik içerisinde hâlâ etnik vurguyu inkâr temelinde burada konuşma yapmak bence tarihin, çağın, gerçekliğin inkârı anlamına gelmektedir ve bu, hiç kimseye hiçbir şekilde bir şey kazandırmaz.

Darbeler mekanığına ilişkin en büyük uyarıyı bizim partimiz yapmıştır. Hem eş genel başkanımız hem bazı konuşmacılarımız, Türkiye’deki demokratik sürecin işletilmemesi sonucunda darbelerin devreye girebileceği ve bu konuda hepimizin hep birlikte kaybedeceğine ilişkin uyarıda bulunmuştur. Demokratik temelde bir çözümün esas alınmadığı bir ülkede, hukuka aykırılığın işletildiği bir ülkede her zaman darbelerin olma olasılığı vardır, dolayısıyla da bunu önlemenin yolu OHAL ilan etmek ve kendine ilişkin bir darbeyi yeniden üreterek yapmak değildir. Darbelere karşı bu şekilde mücadele edilemez, dolayısıyla OHAL’in hem ekonomiye hem kişisel hak ve özgürlüklere, yaşamın her alanına, tarıma, her şeye ilişkin sonuçları acı verici bir şekilde, hukuka aykırı bir şekilde hâlâ devam etmektedir. Halkımız OHAL’in mağduriyetini yaşamaktadır. Bu mağduriyetleri gidermenin temel ve yegâne yolu bunu Meclis araştırmalarıyla araştırmak ve konunun üzerine tarihsel gerçekliğiyle gitmektir. Biz burada var olan gerçekleri dile getirmekle ve bu sorumluluğumuzu layıkıyla yerine getirmekle sorumluyuz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Irgat.

VII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir tarafından, ekonomik yaşamı derinden etkileyen uygulamaların tüm boyutlarıyla değerlendirilmesi amacıyla 18/7/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 18 Temmuz 2017 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunacağım...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, Halkların Demokratik Partisinin verdiği grup önerisinin oylamasından önce bir yoklama talebimiz vardır.

BAŞKAN – Bir yoklama talebi var.

Sayın Altay, Sayın Emre, Sayın Güner, Sayın Bayraktutan, Sayın Türkmen, Sayın Engin, Sayın Tanal, Sayın Adıgüzel, Sayın Arslan, Sayın Çamak, Sayın Tümer, Sayın Bektaşoğlu, Sayın Sarıbal, Sayın Şeker, Sayın Demir, Sayın Özcan, Sayın Kara, Sayın Yüksel, Sayın Göker, Sayın Tarhan, Sayın Erdem.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Kaç dakika vereceksiniz ara Sayın Başkan?

BAŞKAN – Sayın Özcan, sizi yanıma davet ediyorum. Birlikte idare edelim mi?

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Bir tek gün beni davet etmediniz Sayın Başkan, beni hiç davet etmediniz.

BAŞKAN – Ama Sayın Özcan çok aktif, her şeyi yakından takip ediyor, soruyor, müdahale ediyor.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – “Pasif” dediniz ve sataştınız yani.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.54

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 17.16****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Ömer SERDAR (Elâzığ), Fatma KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 113’üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için beş dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

1.- HDP Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir tarafından, ekonomik yaşamı derinden etkileyen uygulamaların tüm boyutlarıyla değerlendirilmesi amacıyla 18/7/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 18 Temmuz 2017 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Grup önerisi kabul edilmemiştir.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisini görüşeceğiz. Öneriyi okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- CHP Grubunun, Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve arkadaşları tarafından, Artvin Cerattepe ihalesine fesat karıştırıldığı ve Artvin halkının açmış olduğu davalara siyasi iktidarın müdahale edip adaletsiz karar verildiği iddialarının araştırılması amacıyla 17/7/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 18 Temmuz 2017 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

18/7/2017

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 18/7/2017 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve arkadaşları tarafından, Artvin Cerattepe ihalesine fesat karıştırıldığı ve Artvin halkının açmış olduğu davalara siyasi iktidarın müdahale edip adaletsiz karar verildiği iddialarının araştırılması amacıyla 17/07/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (1304 sıra no.lu) Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 18/07/2017 Salı günlü birleşimde sunuşlarda okunması ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin lehinde ilk olarak Artvin Milletvekili Sayın Uğur Bayraktutan konuşacaklar.

Buyurun Sayın Bayraktutan. (CHP sıralarından alkışlar)

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, dün de burada yine gündem dışı bir konuşma yapmıştım. Cerattepe Artvin’in bitmeyen bir yılan hikayesi. Yirmi beş yıldır süren bir çevre mücadelesi var. Yirmi beş yıldır Artvinliler kendi tepelerinde bir maden cinayetine karşı, çıkartılmak istenen bir maden cinayetine karşı dik durmaya çalışıyorlar ve bir hukuksal mücadele, bir çevre mücadelesi yürütmeye çalışıyorlar değerli arkadaşlarım ve bu yirmi beş yılda gerek Rize gerek Erzurum İdare Mahkemesinin vermiş olduğu kararlar Danıştaydan geçerek onandı ve verilen kararlarda maddi anlamda kesin hüküm teşkil eden şöyle bir karar ortaya çıktı, denildi ki: “Eğer burada bir madencilik faaliyeti yapılırsa ya ‘Artvin’ ya ‘maden’ demek zorundasınız, bir tercih yapmak zorundasınız.”

Artvin, Türkiye’de herhangi bir şehre benzemeyen bir şehir. Türkiye’de bütün kentler birbirine benzer, Artvin sadece kendine benzeyen bir kent. Neden? Çünkü yüzde 60, yüzde 70 eğimi olan bir kentte yaşıyoruz değerli arkadaşlarım. Şimdi siz bu kentin üzerinde bir madencilik faaliyeti yapmaya çalışıyorsunuz, bu kenti bir anlamda yok etmeye çalışıyorsunuz. O nedenle, Artvinliler kendilerini yok etmek isteyen, yaşam alanlarını ortadan kaldırmaya çalışan bir madencilik faaliyetine karşı direnmeye çalışıyorlar; yirmi beş yıldır onurlarıyla, şerefleriyle, haysiyetleriyle büyük bir mücadele veriyorlar. Bu mücadeleyi veriyorken siyasi kimliklerini kenara bıraktılar, siyasal düşüncelerini buzdolaplarına koydular, Artvin kimliklerini ön plana çıkardılar; çocuklarımıza gelecekte güzel bir dünya, güzel bir çevre bırakabilmek için onurlu ve haysiyetli bir mücadeleyi yerine getirdiler.

Değerli arkadaşlarım, 2012 yılına kadar bu mücadele onurlu bir şekilde devam etti. 2012 yılında, ne yazık ki Hükümetiniz tarafından yapılan hilkat garibesi bir ihale sözleşmesiyle, paket ihaleyle, bildiğiniz bir yandaş firmaya paket olarak teslim edildi. Değerli arkadaşlarım, burada ben belki otuz kere konuşma yaptım. Eğer buna ilişkin ciddi anlamda bu ihalenin şartnamesine ilişkin bir Meclis araştırması önergesi bu Parlamentoda kabul edilmiş olsaydı da bir ihalede nasıl yolsuzluk yapıldığını, nasıl hırsızlık yapıldığını görseydiniz siyasal kimliklerinizi kenara koyarak bu hırsızlığı gördüğünüz zaman sizlerin de tüylerinin ürpereceğine inanıyordum. (CHP sıralarından alkışlar) Ama, ne yazık ki yapmış olduğumuz bütün bu mücadeleler, konuşmuş olduğumuz bütün bu söylemler bir duvara karşı konuşmanın ötesine geçemedi değerli arkadaşlarım.

Şimdi, hemen arkasından daha önce, daha yakın zamanda 2013 yılında davaları kazanmış olmamıza rağmen, Rize İdare Mahkemesinin bu kararlarında bilirkişiler “Ya Artvin ya maden.” demesine rağmen, maden çıkarılmamasına ilişkin tespitlerine rağmen ve bu karar Danıştayın 14. Dairesinden geçmiş olmasına rağmen, yeni bir hukuki durum ortaya çıkardılar değerli arkadaşlarım. Bakın, Danıştayın kararı burada, 24 sayfa, 24 sayfa karar var; 750 kişi tarafından açılan Türkiye’nin en büyük çevre davası. Bu kararın 19 sayfasında sadece davacıların ismi var. Kararı ayrıntılarıyla inceledim değerli arkadaşlarım -yirmi beş yıla yakın avukatlık yaptım- kararın sadece bir paragrafında –bakın, dikkat edin, burada her partiden hukukçu olan arkadaşlarım var- sadece 2 kelimeyle geçiyor, diyor ki, aynen şöyle, hiçbir

şey yok bu kararda: “2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun 49/1 fıkrasında sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi yoktur.” diyor, başka hiçbir şey yok değerli arkadaşlarım. Bu kararı veren kim? Hep söylüyoruz Danıştay 14. Dairesi; yok öyle bir şey arkadaşlar, Danıştay 14. Dairesi bir tüzelkişiliği ifade ediyor, kararı verenlerin adlarını sayayım, bu kahramanlar kendilerini bilsinler: Daire Başkanı Levent Artuk; üyeler Ahmet Arslan, Osman Tural, Nedret Engin, Mahmut Ballı. Bu karar yaşadıkları müddetçe yafta gibi boyunlarına yapışacaktır değerli arkadaşlarım.

Danıştaya siyasi bir müdahale olmuştur, bakın bunu açıkça ifade ediyorum, Danıştaya bir siyasi müdahale olmuştur. Neden diyorsunuz, neden müdahale olmuştur? Bakın, bu mektup bana 2016 yılında bir cezaevinden yazıldı, iadeli taahhütlü geldi değerli arkadaşlarım. Bu mektubu, Rize İdare Mahkemesinde daha önce lehimize karar veren ve şimdi -FETÖ soruşturması da olabilir, neden olduğunu bilmiyorum- tutuklanan hâkimlerden bir tanesi yazdı, bana “Sayın milletvekilim, Rize’deki duruşmada çıktın ‘Sadece Berlin’de hâkimler yok, Rize’de de hâkimler var.’ demiştin. Bak, biz Rize’deki hâkimlerden biriyiz, bize siyasi baskı yaptılar. İnanılmaz baskılarla karşı karşıya kaldık; onurumuzla, şerefimizle, haysiyetimizle dimdik durduk, o baskılara direndik; bugün cezaevindeyiz.” dedi. Arkadaşlar, güç çok büyük bir güç; bu güçle baş etmek var ya, olağanüstü bir şey.

Bakın, Artvin’de şu anda devlet yok, çok açık ifade ediyorum, devletin valisini filan kenara koyuyorum. Artvin’de devleti teslim almış bir iş adamı var değerli arkadaşlarım; kolluk da onun emrinde, her şey onun emrinde. Şu anda Artvin’de...

Bakın, siz, Sayın Cumhurbaşkanıyla alakalı kıyamet kopartıyorsunuz, haklısınız da. “Almanya’da Hamburg’ta G20 Zirvesi’nde neden konuşma yapamadı?” diyorsunuz; haklısınız, tamam, bir şey demiyoruz. Değerli arkadaşlarım, Misakımillî sınırları içerisinde Artvin’de miting yapmak yasak, konuşmak yasak. Birer aylık periyotlar hâlinde Artvin Valisi -ona da bir şey demiyorum, o da sonuç olarak bir bürokrat, siyasi iradenin emrinde- bir emir veriyor, diyor ki: “Artvin’de Cerattepe’yle alakalı herhangi bir düzenleme yapamazsın.” Artvin Türkiye’nin en huzurlu illerinden bir tanesi; terör yok, terörle alakalı bir problem yok, anarşi yok. Peki, ben size soruyorum: Artvin’de buna ilişkin niye düzenleme yapılır, niye mitinglerle alakalı yasak koyulur, niye toplantı ve gösteri yürüyüşleriyle alakalı düzenlemelerde bulunulur? Neden arkadaşlar? Çünkü bir iş adamı öyle istiyor değerli arkadaşlarım, bir iş adamı öyle istiyor. Diyor ki: “Ben altını çıkartacağım. Oradan gerekli... Kent ne olursa olsun.”

Değerli arkadaşlarım, bakın, bizim kentimiz küçük bir kent. Artvin belki coğrafyanın en öbür tarafında -ben Artvin’i burada çok konuşuyorum, Türkiye’ye ezberlettirdiğimi biliyorum- ama o küçük kent bize bir şey öğretti değerli arkadaşlarım: O küçük kent yeri gelince kırılmayı ama eğilmemeyi öğretti; o kent bize doğru olmayı öğretti; o kent bize onurlu olmayı, şerefli olmayı, haysiyetli olmayı öğretti; o kent bize o memleketin koşulları ne olursa olsun satmamayı öğretti değerli arkadaşlarım. (CHP sıralarından alkışlar) O memleketi satamayız, o nedenle kalkıp da -bir kere daha söylüyorum- bir iş adamının ihtiraslarına bir kenti kurban edemeyiz değerli arkadaşlarım.

Bakın, bu konuda Başbakana bu ihale yolsuzluğunu anlatabilmek için 30 Kasım 2016’da Sayın Başbakandan randevu talebinde bulundum. Artvinliler olarak, Sayın Ahmet Davutoğlu Başbakanken -sayın milletvekilimiz de biraz sonra konuşacak- hep beraber gittik; Artvin heyeti olarak anlatmaya çalıştık, “Bakın, buradaki yolsuzluk çok büyük. Bu, sadece bir iş adamının ihtirası değil, bunun bir siyasi ayağı var.” Hani “FETÖ’nün siyasi ayağı var.” diyoruz ya. “Bakın, bu ihalede bir siyasi ayak var ve çok büyük bu siyasi ayak. Bakın, bunu başka boyuta taşıyorlar.” dedik. Bunu Başbakana birinci elden anlatmaya çalıştım. Buradan Başbakanı sizin gruba şikâyet ediyorum. Dokuz aydır Başbakandan randevu alamıyorum bir ilin milletvekili olarak, Artvin’in milletvekili olarak. Benim Başbakanla ne işim olur, borç para istemek için Başbakandan randevu istemiyorum, Artvin’in derdini anlatmak için Başbakandan randevu istiyorum. Bakım altından kalkamıyorum kendisine sözlü sorular, yazılı sorular sordum “Bana ne zaman randevu vereceksiniz?” diye.

Buradan sesleniyorum: Sayın Başbakan, bana ne zaman randevu vereceksiniz? Bakın, Artvin olaylara gebe.

Bakın, bu mahkeme kararını kabul etmiyoruz. Bakın, bu, Danıştay kararının son sayfası. Danıştay kararıyla alakalı burada hiç... Bu kararı yırtıp atıyorum, bu kararı kabul etmiyoruz değerli arkadaşlarım altında yirmi tane de imza olsa. (CHP sıralarından alkışlar) Bu karar hukuki karar değildir, bu karar yasaya uygun değildir, bu karar paket karardır arkadaşlar, paket karar. Bu karar kimi bağlar biliyor musunuz? İhaleyi yapan şirketin başındaki adamı bağlar...

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Kimdi o adam?

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – ...Artvin Valisini bağlar, tarafları bağlar. Beni bağlamıyor Artvin'in milletvekili olarak, bu kararı tanımıyorum.

Bakın, ben inşaat mühendisi değilim, mimar değilim, kimse yanlış anlamasın ama ben hukukçuyum, kararın ne olduğunu biliyorum değerli arkadaşlarım. Paket ihaledir, size bunu anlatmaya çalışıyorum. Hep diyorsunuz ya: “Vicdan, hukuk, hak, adalet.” Onun için 500 kilometre yürüdük. İşte, burada adaletle alakalı ciddi anlamda bir problem var değerli arkadaşlarım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Artvin'e adalet istiyoruz.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) - Cerattepe'de sıkıntılar var. Cerattepe'de yasaklar koyarak, birer ay, birer ay bunları öteleyerek bunları engellemiz mümkün değil değerli arkadaşlarım. Artvin halkının bir iradesi var. Ora bizim yaşam alanlarımız; biz orada yaşadık, orada doğduk, bir yere gideceğimiz de yok. Yarın emrihak vaki olduğu zaman gene gideceğimiz yer, cenazelerimizin gideceği yer Artvin. Bakın, bugün Artvin'de o mücadeleyi veren bir büyüğümüzü toprağa verdik. İnsanlar Cerattepe'ye bakıyorlar, düz bir yer değil değerli arkadaşlarım. Yarın bir gün bir felaket olduğu zaman, Artvin'de onlarca, yüzlerce, binlerce insan... Allah göstermesin, bir felaket olduğu zaman benim bu konuşmamı televizyonlarda birinci olarak yayınlayıp “Zamanında Uğur Bayraktutan bunları dedi.” diye hayıflanacak mıyız değerli arkadaşlarım? Yeri geldiği zaman doğruyu yapmak zorundayız.

Bakın, ihaleden bu tarafa doğru, mahkeme kararlarından bu tarafa doğru ciddi anlamda bir yolsuzluk var, hırsızlık var; açıkça söylüyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Kim yolsuzluk yapmışsa, kim hırsızlık yapmışsa, kim bu mahkemeye müdahale etmişse, kim Rize hâkimlerini telefonla aramışsa, kim Danıştayda gidip o hâkimlerle oturup kalkmışsa, onlara siyasi müdahalede bulunmuşsa onun Allah belasını versin diyorum değerli arkadaşlarım, başka herhangi bir şey söylemiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Beddua etmeyin Sayın Bayraktutan.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – Bunu kabul etmemiz mümkün değil değerli arkadaşlarım. O nedenle sözlerimi bitirirken şunu bir kere daha ifade etmek istiyorum değerli arkadaşlarım, Cerattepe beni iyi dinlesin: Cerattepe bizim onurumuz, namusumuz, şerefimiz. Eğer biz Cerattepe'yi bu işgalcilere terk edersek suyu cenazemizi yıkasın, ağaçları tabutumuz olsun, toprağı mezarımız olsun; dilimiz lal olsun, gözümüz kör olsun. Cerattepe'yi yağmacılara teslim etmeyeceğiz.

Hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bayraktutan.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin aleyhinde ilk olarak Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta konuşacaklar.

Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlarım. Bu Cerattepe’yle ilgili araştırma önergesi konusunda söz aldım. Şimdi, tabii, bu konu orada, bölgede, özellikle Artvin’imizde çok ciddi bir hassasiyetin olduğu bir konu, vatandaş hassasiyeti var. Hukuken de meseleye baktığımızda esas itibarıyla yani bunları görünce Türkiye’de hukuka insanın güveni azalıyor çünkü daha önceden verilmiş mahkeme kararları var, ÇED raporları iptal ediliyor. Ama sonrasında ben şöyledir veya böyledir demek istemiyorum ancak konuyu çok fazla bilmeseniz bile yani çıplak gözle bakıldığında bile insanı endişeye sevk ediyor. Ama daha sonra da hukukun patır patır bir başka yöne doğru kaydığını görüyoruz. Şimdi, hani olaya baktığımızda bunun Artvin’e veya ülkemize nasıl bir faydası olacaktır veya ne tür maliyetleri olacaktır? Bir şeyin elbette faydası vardır, bir de maliyeti vardır. Zaten etki değerlendirme analizleri de bu çerçevede yapılır. Şimdi, tabii, Artvin ilimiz ekolojik turizm potansiyeli yüksek olan bir il. Madencilik faaliyeti tabii ki yani tabiatı bir defa ciddi ölçüde etkiliyor, oraya gelecek turistleri ciddi ölçüde etkiliyor; orada yaşayanların sağlığını ciddi ölçüde etkileyen bir şey bu yapılacak madencilik faaliyeti. Dolayısıyla, bu şekilde baktığımızda, aslında, ilimizin belki de en fazla öne çıkan, ekonomik olarak en fazla öne çıkan bu potansiyeline darbe vuracak, onu olumsuz yönde etkileyecek bir yanı var bu işin, bir defa bunu bir tespit etmek gerekiyor.

Şimdi, diğer taraftan baktığımızda, hadi, tamam, buraya darbe vuracak ama bu yapılan yatırım bu ile çok ciddi bir katkı sağlayabilir, sürdürülebilir bir katkısı vardır, ha o zaman dersiniz ki “Tamam, böyle bir maliyeti var ama şöyle de bir kazancı olacaktır.” Öyle baktığımızda, yapılan raporlara, yaptığımız araştırmalar çerçevesinde baktığımızda, sekiz yıllık bir iktisadi faaliyet olduğu söyleniliyor bu yapılacak faaliyetin. Yani, sürdürülebilir bir şey değil. Yani orada tabiata ciddi ölçüde bir etki edeceksiniz, olumsuz tesirleri olacak, uzun dönem olumsuz tesirleri olacak ancak doğacak fayda, öyle çok sürdürülebilir, uzun dönem bir fayda olarak görünmüyor. Şimdi, tabii, böyle olunca da ne olacak, buradan işte sağlığı etkilenen veya işte değişik şekillerde turizm potansiyelinin olumsuz dönmeye nedeniyle göçler olacaktır. Zaten Karadeniz’in en büyük sorunudur göç, burada da göçü tetikleyici bir yanının olacağını düşünüyorum işin doğrusu. Tamamen tarafsız bir gözle meseleye bakmaya çalışıyorum.

Bu çerçevede baktığımızda, tabii, bir de ihaleyi alan firmaya baktığımızda, Türkiye’de nereye çıksak karşımıza çıkan bir firma, o da insanı ayrıca bir endişeye sevk ediyor, onu da söylemek lazım. Bu çerçevede baktığımızda, en azından böyle bir araştırmanın Meclis tarafından yapılmasının ben faydalı olacağına inanıyorum. Meclis, belki yapılan araştırma çerçevesinde Artvin’imiz için en faydalı sonucun ne olacağı konusunda bir karar verebilir diye düşünüyorum.

Şimdi, bu konuyu burada kapatarak, az önce diğer grup önerisi konuşulurken Sayın Gizligider yine 2001’le ilgili bir kısım değerlendirmelerde bulundu, ben ona ilişkin bazı değerlendirmeler yapmak istiyorum.

Bir defa, adil olmamız lazım. Yani, bu kürsüye çıkan herkes, tabii toplumun her tarafında herkesin adil olması lazım da şuraya çıktığımızda yaptığımız değerlendirmeler konusunda adil olmamız gerektiğini düşünüyorum. Bundan şunu kastediyorum: Bugünkü şartları, ekonomik durumu, başka şeyleri bir kısım meselelerle savunabilirsiniz, anlatabilirsiniz. Yani, aslında çok da gerekmediği bir şekilde bugün savunmak isterken sürekli bir 2001’e gitmiştir ve 2001’le ilgili olarak da arkadaşlar, yani çok da doğru olmayan, hatta bazıları hiçbir şekilde kabul edilemeyecek değerlendirmelerde bulunmuştur. 2001 krizinde yani o dönem -o dönemde biliyorsunuz Milliyetçi Hareket Partisi koalisyonun ortağı, ikinci büyük ortağı- 1999 yılında, bir defa, Türkiye “asrın depremi” dediğimiz bir deprem yaşamış, 1990’lı yılların ekonomisinin getirdiği sorunlar var. Burada yani bazı yönleriyle hakikaten iyi, olumlu şeyler yapmıştır ama Erbakan Hükümetini de aslında bir anmak gerekiyor. Erbakan Hükümeti kendi döneminde kamu maliyesinde, havuz sisteminde falan bir kısım şeyleri düzeltmiştir ancak kendisinden sonra gelecek hükümetlere önemli ölçüde yük bırakarak gitmiştir.

Bakın, ben bu analizin burada yapıldığını hiç duymadım. Ben bu tür polemiklere girmemek için bunları söylemiyordum ancak Erbakan Hükümetini bu yönde değerlendirmek lazım. Onların da getirdiği yükü Türkiye’de üzerine bir de deprem, 1999’da tıkanmış bir Türkiye ekonomisini devralıyor o günkü Hükümet; hemen programlar başlatılıyor. Bakın, hani diyorlar ya “57’nci Hükümet bankaları batırdı.” falan şeklinde bir şeyler. Ya, Hükümet geliyor, bir ay sonra, bir buçuk ay sonra Bankacılık Yasası çıkarıyor. Ya, o gelen Hükümet batırmış olabilir mi bankaları? Çünkü, her şeyi kucağında buluyor, her şey perişan memlekette. Bankacılık Yasası... Depremden bir hafta sonra, o Hükümete hakikaten Türkiye büyük haksızlık yapıyor, yani çok takdirle anmak lazım, hiçbir şekilde politik davranmıyor ve depremden bir hafta sonra Sosyal Güvenlik Yasası gibi o büyük reformu yapıyor. O güne kadar neydi? 40 yaşında erkekler, 38 yaşında kadınlar bu ülkede emekli oluyordu. Onların hepsinin önüne geçiliyor ve hiç politik davranılmıyor. Reform süreci devam ediyor, bakın, üç yıl boyunca reform süreci devam ediyor; kamu maliyesiyle ilgili ciddi reformlar, bugün kamu maliyesinin sağlamlığını o reformlara borçluyuz. Kara delikler dediğimiz fon sisteminin tasfiyesi, döner sermaye sistemine çekidüzen verilmesi, -bütçe falan diye bir şey yoktu, her şey paramparçaydı- bütçenin birleştirilmesi meselesi, hepsi o Hükümet döneminde yapılıyor. 97 tane kararname iptal ediliyor; KİT sistemini allak bullak eden, bir sürü görev zararı yükleyen 97 tane kararname o Hükümet döneminde iptal ediliyor yani bu şekilde kamu maliyesine ciddi bir çekidüzen veriliyor. Sosyal güvenlik sistemini söyledik, bankacılık sistemi, diğer taraftan regülatör kuruluşların kurulması yani piyasaların serbestleştirilmesi. Hani buna ideolojik olarak itiraz edenler de olabilir ama o Hükümetin tercihi o yönde olmuştur. Daha sonra mesela Merkez Bankası bağımsızlığı... Bugün çok övündüğümüz Merkez Bankası bağımsızlığı o dönemde yapılıyor. Finansman Kanunu, borçlanmaya çekidüzen verilmesi. Bakın, yani bir Ziraat Bankasını pamuk destekleme primleri batırmıştı. Sonra, kamu bankalarına sermaye yüklenmesi, enjekte edilmesi... Bugün kamu bankaları -her ne kadar- şu anda kötü olmuş durumda, bakın bunu burada söyleyeyim: Vakıfbank, Ziraat Bankası ve Halkbank kredi veremiyor arkadaşlar ama geçmiş on yıldaki olumlu performansını da o dönemde yapılan sermaye katkılarına, sermayenin desteklenmesine bağlıydı. Şimdi, bunların hiçbirisini konuşmadan yok efendim 2001 krizi olmuş da faiz 7.500’e çıkmış. Ya, Allah’tan kork, faiz 7.500’de bir gece bile kalmadı. 7.500’den bir tane işlem gösterin bana. Para alan veren olmadığı için zaten faiz oraya çıktı. Şimdi, yani bir kaza olmuş, araba devrilmiş, yani onunla ilgili şey... Zaten araba devrilmiş. Hiç kimse de şunu söylemesin bir defa: 2001 ekonomik krizi baktığımızda bir iktisadi kriz değil başlangıç itibarıyla, bir yönetim krizi. Yani Cumhurbaşkanı-Başbakan arasında bir kriz var, bir ekonomik program uygulanıyor, programda bir kısım aksayan yönler var, çok teknik olduğu için şimdi onların detaylarına girmeyeceğim, ondan dolayı o yönetim krizinin ekonomiye etkisi ve bugünkü gibi de tabii o günkü iktidarın böyle bir havuz medyasının olmaması dolayısıyla algıyı yönetememesi dolayısıyla bu işi de fırsata çevirenlerle Türkiye ciddi bir ekonomik krize giriyor. Girdiği kriz de Türkiye’nin 2009’da girdiği krizden küçülme olarak sadece 1 puan fazladır, öyle çok abartılacak bir yanı yok, yani o “teğet geçti” dediğimiz 2009’dan sadece 1 puan daha fazla Türkiye ekonomisi daralmıştır 2009’da. Şimdi, gelip gidip burada bir şeyler söylüyorsunuz.

Bakın, şimdi -zamanım da bitti- birkaç tane gösterge vereceğim: 2001 krizi oluyor, krize rağmen Türkiye yeniden programı ısrarla uygulamaya devam ediyor, programı güçlendiriyor, öyle bir Türkiye ekonomisi devrediyoruz ki ondan sonraki dönemdeki eğer olumlu performans varsa Türkiye hepsini o günkü yapılan reformlara borçludur. Ben bu kürsüden Bakanlar Kurulu şurada doluyken iddia ettim, dedim ki: Bana bir tane yaptığınız iktisadi reform söyleyin 57’nci Hükümetten sonra, iki şeyi dışarıda tutun; 5018 sayılı Yasa -o 2003’ün Aralık ayında çıktı, onun hazırlıkları da 57’nci Hükümet döneminde yapıldı, bürokrat olarak çalıştım, her şeyini biliyorum- bir de Sayıştay Yasası ve ikisinden de maalesef sarfınazar ediliyor şimdi, sürekli ikisinden geri adım atılıyor. Bunun haricinde iktisadi alana ilişkin şu Hükümet yaptığı bir tane reformu söyleyemez. Nitekim burada ekonomiden sorumlu bakanlar da varken hepsini ben söyledim ve hiç kimse buna cevap veremedi.

Şimdi birkaç tane göstergeyi söyleyip sözlerimizi tamamlamak istiyorum. Bakın, 129... Diyor ya “Annemin bileziğini sattık.” filan. Vallahi şimdi hiç kimsenin annesinde bilezik kalmadı, hiç kimsenin yastığının altında dolar, mark kalmadı ve herkesin neyi var? Bakın, bir illüzyon var. Şimdi olumlu performansları söyledik. Onlara vaktim olmadığı için çok fazla söyleyemeyeceğim. Şimdi bu dönemde, AKP hükümetleri döneminde geçmişten gelen birikimleri insanlar harcadı, gelecekte kazanacaklarını da harcadı, yani borçlandı. Bu dönemde bunların hepsi sanki bu dönemin yarattığı bir ekonomik refahmış gibi sunulması nedeniyle bir illüzyon vardır. Bunu bir defa kabul etmek lazım. Şimdi, zaten bunu bu rakamlarda görüyorsunuz. 129,6 milyar dolar dış borç alıyorsunuz, bugün birinci çeyrek itibarıyla 412 milyar dolara çıkmış dış borç. Kabaca 130’dan 412’ye çıkıyor. Kaç katına çıktığını siz hesap edin. Sürekli Merkez Bankası rezervleriyle övünüyor değil mi? Merkez Bankası rezervleri arttı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Devamla) – Bir dakikada toparlıyorum.

BAŞKAN – Peki, bir dakika ek süre vereyim size Sayın Usta.

ERHAN USTA (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Merkez Bankası rezervi niye tutulur? Kısa vadeli yükümlülüklerinizi karşılamak için tutulur. O yüzden rezervin artması bir şey ifade etmez. Rezerv karşısında sizin kısa vadeli yükümlülüğünüzün nereye gittiği önemlidir. Onu karşılıyorsa, onun üzerindeyse tamam veya işte onun belli bir miktar üzerindeyse. Çek, biraz sonra vereceğim. 2002 yılında yani AKP hükümetlerinin devraldığı hükümet onlara kısa vadeli borcun 1,7’si kadar rezerv teslim ediliyor. Yani rezervlerimiz o kadar iyi ki aslında, rakam olarak 28 milyar dolar ancak o kadar iyi ki borca kıyasla baktığınızda borcumuzun 1,7 katı. Fazlasıyla kısa vadeli borçlarınızı ödeyebilirsiniz. Yani son bir yılda para giriş-çıkışında bir aksama olsa kısa vadeli borçlarınızı tıkr tıkr ödeyecek rezerviniz var. Şimdi ne kadar? 1 katı. Bakın, 1,7 kattan 1 katına düşürüyor. Burada bize hiç kimse “Rezervlerimiz, efendim, 108 milyar dolara çıktı, 110 milyon dolara çıktı.” lafı söylemesin. Kısa vadeli borcun nereye çıktığını söylesin. Bunun rasyosuna bakmak lazım. Yani kimsenin karşısında çocuk yok.

Şimdi 3,4 fazla veren, millî gelire oranla fazla veren bir ekonomi devredildi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Devamla) – ...şu anda 1,2 açık veriyor millî gelire oranla.

Daha fazla rakam söylemek için zamanımız kalmadı.

Ben Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Usta.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin lehinde son olarak İzmir Milletvekili Sayın Ertuğrul Kürkcü konuşacak.

Buyurun Sayın Kürkcü.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Sayın Başkan, sevgili arkadaşlar; aslında, bu Cerattepe’yle ilgili araştırma önergesi bakımından elde hiçbir kanıt olmasaydı bile sadece Sayın Uğur Bayraktutan’ın konuşmasının gerisindeki büyük heyecan, öfke ve haksızlığa uğramışlık duygusunun kendisi, olan biten hakkında son derece ciddi bir kanıt oluşturdu ve ben Hükümet partisi sıralarında oturan arkadaşlarımızın buradan hakikaten bir şey oluyor diye bir sonuç çıkarmalarını isterdim, beklerdim fakat bunun bir hayal olduğunu biliyorum, böyle bir şey olmayacak. Bu önerge de tıpkı önceki önergeler gibi reddedilecek. Cengiz Holding Cerattepe’yi soymaya devam edecek. Onun gibi, yüzlercesi, binlercesi Türkiye’nin her tarafını eşelemeye, buldukları her arsaya bir inşaat, buldukları her boş araziye bir maden tesisi kurmaya devam edecekler ve bu, hep birlikte bu rejim başımıza çökünceye kadar bu şekilde devam edecek veya bir mucize olacak. Bu mucize için konuşuyoruz, başka bir şey için değil.

Ortada bir yargı kararı üzerinden bir Meclis araştırması talebi var. Şimdi, Cumhurbaşkanı olsaydı derdi ki: “Ya, bizde yargı bağımsız.” Fakat bu karara baktığımız zaman aslında Türkiye’de nasıl bütün kuvvetlerin sermaye etrafında bir araya geldiğini çok açık görebiliriz. Hakikaten, bu karara baktığımız zaman Rize’de bir şeyler olduğunu ve Rize mahkemesinin aslında sermayeyle aynı yerden dünyaya baktığını, hatta bir şeye bakmasına bile gerek kalmadığını görebiliriz. Şimdi, demek ki aslında sadece Cerattepe’yle ilgili olarak değil, oradaki Cengiz Holdingin girişimleriyle ilgili olarak değil, bir bütün olarak bir yapısal sorunla karşı karşıya olduğumuz için çok daha derin bir araştırmaya ihtiyacımız var.

Sevgili arkadaşlar, bu sadece bizim başımıza gelen bir şey değil. Esasen bütün dünyada, bu “G20” denilenlerin ilk 5’i dışındakiler ve onların altındaki bütün ekonomiler “orta gelir tuzağı” denilen yere takılıp kalmışlardır çünkü son derece hummalı bir iktisadi faaliyet vardır fakat hiçbir değer ürememektedir çünkü esasen burada yaratıcılığa, inovasyona, piyasadaki gerçek bir rekabete dayalı bir iktisadi işleyiş değil, yani böyle bir kapitalizm değil, “eş dost kapitalizmi” dediğimiz bir başka ekonomik ilişki hâkimdir.

Bu “eş dost kapitalizmi” dediğimiz şey atıfık bir şey değil, esasen yaygın olarak, dediğim seviyedeki bütün ülkelerde mevcut. Kaldı ki finans kapitalin hâkimiyeti altında giderek çürümekte olan genel olarak kapitalist dünyaya da bu rengini veriyor. Eş dost kapitalizmi girişimi, göze alınan riskler sayesinde değil, sermaye sınıfı ile siyaset sınıfı arasında kurulmuş bağlar sayesinde kazanç sağlamaya dayalı bir ekonomik ilişki biçimi. Bunu Cengiz Holdingin büyüme sürecine baktığımızda görebiliriz. Cengiz Holdingi Cengiz Holding yapan her şey, Hükümet ihalelerini ya da özelleştirmeleri devralarak, birbiri peşi sıra devralarak, başka herkesin önü kapatılıp onun önü açılarak sağlanmış olan bir zenginleşme. Tam da eş dost kapitalizminin iktisadi tanımına uyan bir ilerleme çünkü eş dost kapitalizmi, esasen devlet gücüyle rekabetin önlenmesi, oluşan tekel ya da oligopol piyasalarda özellikle kamuya ait maden ruhsatlarının ve inşaat izinlerinin belli bir gruba dağıtılmasıyla oluşuyor. Bunun, bir sürü kaynak harcamasına, hummalı bir iktisadi faaliyet yaratmasına rağmen toplum için hiçbir gerçek değer üretmemesinin en esaslı nedeni, bu iktisadi faaliyetin bir katma değere sahip olmaması, esasen ticaretten farklı bir iktisadi faaliyet tipi ortaya çıkartmaması. Bunun sonucunda da bir politik güce, o politik gücün etrafında derlenip toplanmış olan sermaye gruplarına sonsuz bir zenginlik, varlık, para sağlanırken bu para giderek artan rantlar biçiminde birbirine eklenen grupların yan yana gelişleriyle dar bir zümreyi büyük bir hızla yükseltirken toplumun geri kalanı için hiçbir imkân yaratmıyor oluşuyla apaçık toplumun iliklerini eriten, sömüren bir düzen hâlinde yürüyor.

O yüzden, Cengiz Holdingin faaliyetleri sadece kendiyile ilgili ve yaptığı işle ilgili değil, bir bütün olarak Türkiye’de yürüyen iktisadi ve politik düzenin bize bir tomografisini vermesi bakımından son derece önemli.

Dolayısıyla, Artvin’de başlayan isyanın, esasen Türkiye’de her yerde insanların damarlarında atan isyanın dili olduğunu düşünebiliriz. Bu, Artvin kendi içinde daha tesanüdü olan, sosyal farklılıklarla çok fazla yarılmamış, hemen hemen herkesin aynı şeyden aynı şiddetle etkilendiği bir yer olması dolayısıyla böyle büyük bir itiraz bloku oluşturuyor ama bu, aynı sağlamlıkta, aynı katılımla olmasa da Türkiye’nin her yerinde hissettiğimiz bir itirazdır. Esasen, bunun dilimizde çok fazla karşılığı var. Tüüü bitmedik yetimin hakkı yenerek elde edilen bu zenginleşme, hiç kimse için mutluluk ve hiç kimse için zenginlik olarak nitelenmiyor ve kabul edilmiyor, bundan doğan bir iktisadi fayda da yok.

O nedenle, bu konuda bir araştırma yapılacak olursa eğer, Türkiye ekonomisinin son yirmi yılının mutlaka titiz bir biçimde mercek altına alınması lazım. Yanlış anlaşılmalı, AKP’nin hükümet olması öncesindeki dönem bundan daha berrak, bundan daha saydam, bundan daha adil değildi.

Ancak şunu söyleyebiliriz ki siyasi olarak bir tek parti hükûmetinin mevcudiyeti esasen bazı çıkar gruplarını daha uzun süreli koruma ve onları iktisadi faaliyetin merkezine yerleştirme bakımından aslında geçmişe göre çok daha büyük avantajlar sağlamıştır ve aslında bu, sermaye içerisinde bir yeni gruplaşmaya, yeni kutuplaşmaya da yol açmıştır. Bunun esasen Cumhurbaşkanı çevresinde toplanan güç ilişkilerine, yankılarına baktığımızda neden söz ettiğimiz apaçık gözükür. Kamu gücünün sadece bazı grupları zengin etmek için değil, aynı zamanda bazı grupları da alaşağı etmek için nasıl büyük bir acımasızlıkla kullanıldığını, nasıl büyük bir iktisadi mekanizma hâline geldiği apaçık ortadadır. O yüzden Cengiz İnşaatın, Cengiz Holdingin Rize Bölge İdare Mahkemesini ele geçirmiş olduğu iddiasına şaşmak gerekmez. Ben aynen böyle olmuş olduğunu düşünüyorum, gözümle görmesem mantıken bunun böyle olduğunu ve sonuçta bütün mahkemelerin de akıbetinin aynı olduğunu söyleyebilirim. O yüzden Rize’ye bakarak, Artvin’e bakarak Türkiye kendi geleceği hakkında bir fikir edinebilir. Giderek böyle olacaktır eğer halk buna politik bir itiraz ile karşı çıkmazsa.

Rize’de benzer bir biçimde inşaat şirketlerine Rize yaylalarına inşaat izni verildiğinde ve Yeşil Yol diye bir proje başlatıldığında herkesin diline pelesenk olan bir Havva Bekar vardı, Havva ana. Dedi ki Havva Hanım: “Mahkeme nedir? Mahkeme biziz.” Tabii, o bunu kendi lehçesiyle çok daha etkili bir şey olarak söylüyor. “Devlet nedir? Devlet yok, halk var. Kimdir devlet? Devlet bizim sayemizde devlettir.”

Umarım Havva Bekar haklı çıkacaktır, o ruhla bir gün devleti haramilerin devleti olmaktan çıkartmak mümkün olacaktır, yeter ki Meclis böyle, halkının arkasında dursun.

Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kürkcü.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin aleyhinde son olarak Artvin Milletvekili Sayın İsrail Kışla konuşacak.

Buyurun Sayın Kışla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İSRAFİL KİŞLA (Artvin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Uğur Bayraktutan, Artvin Milletvekilimiz ve arkadaşları tarafından Cerattepe’nin ihale süreci ve mahkeme süreçleriyle ilgili Meclis araştırması komisyonu kurulmasına dair Cumhuriyet Halk Partisi önerisi hakkında AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

Grup önerisine baktığımız zaman temelde üç konunun dile getirildiğini düşünüyorum. Birisinde ihale sürecine fesat karıştırıldığının, bir diğerinde mahkemenin karar veriş sürecinde siyasi baskıların yapıldığının, bir diğerinde de maden şirketi ile siyasilerin ticari ilişki içerisinde olduğunun iddia edildiğini görüyoruz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Çevre de yok mu Başkan?

İSRAFİL KİŞLA (Devamlı) – Bakarsanız içerikte genelde bu var.

Sayın Başkan, değerli üyeler; tabii, ihaleye fesat karıştırılma meselesi çok önemli bir iddiadır. Bu ihale sürecini Uğur Bey defalarca burada gündeme getirmiştir ve her defasında da dönemin bakanları bu süreçle ilgili gerekli cevapları vermişlerdir. Tabii, Türkiye bir hukuk devletidir. Bütün bakanlıklarda her gün yüzlerce ihale yapılmakta, bu ihalelere itirazlar olmakta, Kamu İhale Kurumu diye bir kurum bu şikâyetleri incelemekte ve eğer somut deliller varsa mahkeme süreçleri de bu ihale sürecinin bir parçası olarak devam etmekte. Şimdi, yıllardır yani bu ihaleye fesat karıştırıldığı iddia edilmesine rağmen, bunun esas gündem edilmesi gereken yer mahkemeler olmasına rağmen somut delillerle savcılıklara bugüne kadar bir şikâyetle bulunulmamıştır veya açılmış bir mahkeme yoktur. Olsa da birçok ihalenin iptal edildiği gibi bu ihale de iptal edilebilir veya mahkeme, lehine karar verebilir. Onun için, bu, ihaleye fesat karıştırılma meselesi mahkemelerin ve savcılıkların görev konusudur.

İkincisi, mahkeme kararının siyasi olduğu, siyasetçilerin mahkemeye talimat verdikleri ve sair hususlar. Bu konuda duyarlı olan bütün arkadaşlarla, Artvin'deki sivil toplum kuruluşlarıyla, siyasi parti temsilcileriyle, bu konuyu, Ahmet Davutoğlu Bey Başbakanken, Çankaya Köşkü'nde Uğur Bey'in de olduğu bir ortamda hep birlikte değerlendirdik. Tabii, mahkeme sürecinin beklenmesi hepimizin talebiydi ama tabii, mahkemenin verdiği karara da saygı göstermek hepimizin vazifesi çünkü onun ötesinde bizim yapabileceğimiz bir şey yok. Faaliyet yapma imkânı olmasına rağmen şirkete de "Mahkeme sürecini bekleyeceksin ve bu süreçte hiçbir şey yapmayacaksın." dendi.

Maalesef bir alışkanlığımız var değerli arkadaşlar, eğer mahkeme bizim arzumuz doğrultusunda karar vermişse o karar adil, o mahkeme tarafsız; eğer hoşumuza gitmeyen bir karar verilmişse de o zaman o mahkeme heyeti satılmış, o karar siyasi, o karar gayriadil ve sair eleştiriler yapıyoruz. Doğrusu, hukuku yıpratmamanın, adalete saygı duymanın hepimizin hassasiyet göstermesi gereken bir husus olması gerektiğini düşünüyorum. Hele hele, mahkemelere siyasilerin talimat verdiğini iddia etmek çok ciddi bir iddiadır ve suçtur. Aslında bu konuda somut bir delil varsa bunun da mahkemelere konu edilmesi ve savcılıklara bir an önce suç duyurusunda bulunulması lazım.

Mahkemelerin, tabii, siyasilerin talimatlarıyla karar verdiğini iddia etmek, gerçekten, Türk yargısı adına bir bütan olur ve bir haksızlık olur ve bunu da Türk yargısının hak etmediğini düşünüyorum.

Tabii, mahkemeler de ellerindeki delillere göre, bilirkişi raporlarına göre karar veriyorlar. Ben, mahkemelerden ziyade, bilirkişi müessesesini ve bilirkişiliği birazcık eleştirmek istiyorum. Bilirkişiler ideolojik hareket etmemeli, bilirkişiler bilimsel rapor vermeli, siyasi hareket etmemeli ve bilirkişilerin gerçekten aynı konuyla ilgili birbirine zıt raporlarını gördüğümüz zaman bilirkişi müessesesine olan güven de zedelenmekte.

Bir rapora bakıyorsunuz, Artvin batır, biter, Artvin'de hayat diye bir şey kalmaz; bir rapora bakıyorsunuz, Artvin'de ne heyelan olur ne ekolojik denge zarar görür ne suyu zarar görür. O da üniversitede öğretim üyesi, ona da bakıyorsunuz üniversitede öğretim üyesi.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Sizin vicdanınız ne diyor?

İSRAFİL KIŞLA (Devamla) – Burada, ticari ilişkilerle, siyasi bağlantılarla veya ideolojik saplantılarla verilen kararlarda aslında eleştirilmesi gerekenin bilirkişilik müessesesi ve bilirkişilik yöntemi olduğunu düşünüyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sizin düşünceniz ne?

İSRAFİL KIŞLA (Devamla) – Ben düşüncemi söyledim, bilirkişilik konusunu eleştirdim.

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Sizin vicdanınız ne diyor?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Vicdanınız ne diyor?

AHMET TUNCAY ÖZKAN (İzmir) – Artvin bunda rahat mı?

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım lütfen.

İSRAFİL KIŞLA (Devamla) – Ben Artvin'le ilgili kendi konuma geleceğim.

Üçüncüsü, şirkete siyaseten rant bağlantısı olduğunun iddia edilmesi. Bu da çok ciddi bir iddiadır ve siyasetçiler tarafından yapılması doğru değildir. Hepimiz siyaset müessesesinin itibarını yükseltmek zorundayız. Ben de Artvin'de siyaset yapan bir milletvekiliyim ama şu ana kadar ne milletvekili ne il başkanı -her düzeyde bir kişi- kendi çıkarlarını ülke çıkarlarının üstünde görürse böyle bir siyasetçinin yüzüne tükürmek lazım. Böyle bir belgeniz, bilginiz varsa lütfen bu konuyu da mahkemelerin gündemine taşıyın ve gerçekten de gereken yapılınsın yani siyasetçi ülkesine, milletine hizmet etmek için vardır. Sizler de doğru bildiğiniz yönde siyaset yapıyorsunuz biz de doğru bildiğimiz yönde siyaset yapıyoruz.

Burada bu üç konunun da bir mahkemeler konusu olduğunu, savcılık meselesi olduğunu, buranın gündem konusu olmadığını düşünerek grup önerisi konusundaki eleştirilerimi bir kenara bırakıp, şimdi Artvin ve maden konusundaki görüşlerimi arz etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, Artvin iki şeye alışmak zorunda, birisi barajlar -alıştık- birisi de maden. Bundan kaçınmamız mümkün değil. Bu, bir gerçek, Artvin'in gerçeği.

Şu anda Yusufeli'de maden çalışması var. Yeni ilçeyi kuruyoruz, yolu bile geçirtmediler, “Burada çok ciddi bir altın rezervi var.” diye maden çalışması başladı.

Şimdi, ülkenin çıkarları için Yusufeli ilçesi, bir baraja feda edildi, ilçe kalkıyor, şimdi, oradan da yolu öbür güzergâha geçirdik, “Maden var.” diye. Niye? Ülke ekonomisi için.

Artvin'in merkez köyü, Aşağı Maden, Yukarı Maden; şu anda madencilik faaliyeti var.

Benim Şavşat'taki ilçem Dereiçi, şu anda sondaj çalışmaları yapılıyor. MTA, Artvin'in pek çok yerinde şu anda sondaj ve maden araştırma çalışmaları yapıyor.

Şimdi, tabii, bir yatırım, yapılması gereken yerde yapılır. Yani her şeye karşı olanları ikna etmek mümkün değil ama benim, Artvin adına duyarlılığı olan, sağduyu sahibi insanlar olarak iki tane talebim var, iki mesele. Bir, bu faaliyetleri yaparken Artvin ve Artvinlinin en asgari zararını temin etmek, zararı minimize etmek, çevreye de zararı minimize etmek. Bu, çok önemli. İkincisi, Artvin ekonomisini güçlendirmek, Artvin'in zenginleşmesi. Bu külfete Artvin tahammül ediyorsa, fedakârlık ediyorsa, Artvin halkı da, Artvin de bu nimetten istifade etmelidir.

Bakın, barajlar konusunda... Birçok ildeki barajlar o ilin sulaması içindir, Artvin'deki barajların hiçbirini sulama için değildir; ülke enerjisine, ülke ekonomisine katkı içindir ve Artvin'in, bütün barajlar tamamlandığı zaman, ülke ekonomisine yıllık 1 milyar dolara yakın getirisi olacak. Artvin böyle bir il ama Artvin halkının buradan bir faydası var mı? Acaba enerjiyi 5 kuruş ucuza mı veriyorlar Artvin'e? Hayır. Ama hiç olmazsa maden konusunda, bir, şirketler, hangi şirket olursa olsun ÇED kurallarına riayet etmeli; iki, devlet yetkilileri de ülkemizin, Artvin'in çıkarlarını koruma noktasında, sağlık il müdürlüğü, DSİ, çevre şehircilik il müdürlüğü ve belediye olsun, kim olursa olsun Artvin halkının hakkını ve hukukunu korumalı, ÇED kurallarının dışına, hukukun dışına çıkmaya asla izin vermemeli.

Bir diğeri de, bu madenlerle ilgili, Allah aşkına, yerel yönetimlerin, belediyelerin ve il özel idarelerinin payları artırılсын ve Artvin bu madenlerden hiç olmazsa zenginleşsin, Artvin halkı kalkınsın diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kışla.

Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Başkanım, oylamadan önce -özür dilerim Başkanım- yoklama talebimiz olacak efendim.

BAŞKAN – Yoklama talebi var.

Sayın Altay, Sayın Özkan, Sayın Tanal, Sayın Bayraktutan, Sayın Tarhan, Sayın Gökdağ, Sayın Emre, Sayın Gürer, Sayın Bektaşoğlu, Sayın Salıcı, Sayın Erol, Sayın Öz, Sayın Hakverdi, Sayın Adıgüzel, Sayın Bakan, Sayın Çam, Sayın Akkaya, Sayın Göker, Sayın Havutça, Sayın Çakırözler.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.09

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.29****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Fatma KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli), Ömer SERDAR (Elâzığ)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 113’üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için beş dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- *CHP Grubunun, Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve arkadaşları tarafından, Artvin Cerattepe ihalesine fesat karıştırıldığı ve Artvin halkının açmış olduğu davalara siyasi iktidarın müdahale edip adaletsiz karar verildiği iddialarının araştırılması amacıyla 17/7/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun 18 Temmuz 2017 Salı günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Sayın milletvekilleri, İç Tüzük’ün 37’nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) ÖNERGELER

1.- *Tunceli Milletvekili Gürsel Erol’un, (2/1693) esas numaralı Emniyet Teşkilat Kanunu ile Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/102)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiş olan (2/1693) esas numaralı Kanun Teklifi’nin İç Tüzük madde 37 uyarınca doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını saygılarımla arz ederim.

Gürsel Erol

Tunceli

BAŞKAN – Teklif sahibi olarak Tunceli Milletvekili Sayın Gürsel Erol konuşacak.

Buyurun Sayın Erol.

Süreniz beş dakika.

GÜRSEL EROL (Tunceli) – Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; hepinizi en içten dileklerle sevgi ve saygıyla selamlarken bir üzüntümüzü ve acımızı sizinle paylaşmak isterim.

Geçmişte yaşadığımız, hatta yakın bir tarihte yaşadığımız, Necmettin Öğretmenin Tunceli ilimiz sınırları içerisinde hain terör örgütüne alçakça, şerefsizce katledilmesini protesto ederek şehidimize Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına başsağlığı diliyorum. (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ve ayrıca, şehidimizin ailesinden özür diliyorum. Çünkü Tunceli toprakları, Dersim toprakları bizim için kutsal değerlere sahiptir; inanç merkezlerimiz vardır, inançsal değerlerimiz vardır. O topraklarda, 23 yaşında, geleceğe umutla bakan ve geleceğe umutla yeni çocuklarımızı eğiten, yetiştiren bir öğretmenin kanının dökülmesi bizim için son derece üzüntü vericidir ve o evladımıza sahip çıkamadığımız için ailesinden de özür diliyorum.

Ayrıca, bu olayı ve terörü kınamak için, Tunceli'nin bir terör kenti olmadığını, Tunceli'nin bir cumhuriyet kenti olduğunu, bir hoşgörü kenti olduğunu, bir medeniyet kenti olduğunu ve bir inanç merkezi olduğunu kanıtlamak için, teröre direnmek için, terör örgütlerine direnmek için bugüne kadar Tunceli tarihinde hiç yapılmamış bir şeyi gerçekleştirerek hayatımız pahasına irademizi ortaya koyacağız ve cuma günü Tunceli'de "Teröre Hayır" demek için yürüyüş yapacağız. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Bu yürüyüşümüze Parlamentomuzda görev alan, görev yapan 550 milletvekilimizi de davet ediyorum çünkü terör, Türkiye'de bir siyasi partinin sorunu ve meselesi değil, terör, Türkiye'de yaşayan 80 milyonun ulusal bir sorunudur.

Değerli milletvekilleri, bugün, bu hafta 15 Temmuzun yıl dönümünü kutlarken 15 Temmuzda direnme hakkını kullanan ve sokağa çıkan, hain FETÖ terör örgütüne karşı direnen halkımızı da kutluyorum. Yine, personelinin yüzde 1,5'u hain darbeye teşebbüs ederken geri kalan yüzde 88,5'u hain darbeye teşebbüs etmeyerek kıışlasından çıkmayan Türk Silahlı Kuvvetlerimizi de kutluyorum. Yine, hain terör örgütüne karşı hayatını ortaya koyarak çatışmalarla, operasyonlarla darbeyi bastıran Emniyet teşkilatımızı da kutluyorum.

Değerli milletvekilleri, bu konuşmayı buradan İstanbul'un, Ankara'nın, İzmir'in, batıdaki bir ilin milletvekilinin yapması kendine göre siyaseten kolay olabilir ama ben terör örgütlerinin yoğun bir şekilde eylem yapabilir hâlde olduğu bir kentin milletvekiliyim ve terör örgütlerine meydan okuyoruz. Bu ülkede herkes özgürce yaşamalı, herkes özgürce düşünmeli ve insan hakları, evrensel değerler herkes için geçerli olmalı.

Bugün, burada, Emniyet teşkilatımızın sosyal haklarıyla ilgili kanun teklifinin sahibi olarak bu konuşmayı yaparken Emniyet teşkilatımıza 15 Temmuz başarısı için, 15 Temmuzun hatırası için sahip çıkılarak Emniyet teşkilatımızın sosyal haklarıyla ilgili, kadrolarıyla ilgili sorunların çözümüyle ilgili sizden destek ve yardım bekliyorum. Bakın, ben Tunceli Milletvekili olarak Emniyet teşkilatımızın sosyal haklarına sahip çıkacak cesareti gösterip bununla ilgili kanun teklifi verebiliyorsam sizlerin de "CHP'li bir milletvekilinin verdiği kanuna 'evet' demek doğru değildir." siyasi düşüncesinden kendinizi kurtarıp oy vermenizi rica ediyorum. Yani, Emniyet teşkilatımız ölmekten ve şehit olmaktan korkmuyor, Emniyet teşkilatımız emekli olmaktan korkuyor çünkü emekli olunca gerçekten yaşamını devam ettirebilecek bir emekli maaşını alamaz durumda.

Değerli milletvekilleri, İçişleri Bakanlığının kolluk kuvvetleri olarak üç tane birimi var. Bunlardan birincisi Emniyet Genel Müdürlüğü, ikincisi Jandarma Genel Komutanlığı, üçüncüsü Sahil Güvenlik Komutanlığı. Üçünün görevi ve kuruluş amacı aynı, yetki alanları farklı. İstanbul'un, Ankara'nın, İzmir'in güvenliğinden sorumlu Jandarma komutanının -tuğgeneral kadrosunda- 7300 ek göstergesi varken il emniyet müdürünün ek göstergesi 4300.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜRSEL EROL (Devamla) – Sayın Başkanım, bir ek süre rica edebilir miyim, lütfederseniz.

BAŞKAN – Buyurun, bir dakika ek süre vereyim size.

GÜRSEL EROL (Devamla) – Birçok ilde uzman çavuşlar ilçe emniyet müdüründen fazla maaş alır durumda. Yani buradaki amaç tabii ki kolluk kuvveti olarak Jandarma veya Sahil Güvenlik Komutanlığının almış olduğu maaşı eleştirmek değil, aynı şekilde görev yaptıkları için ve riskleri, görev anlayışları ve görev, yetki ve sorumluluk alanları aynı olduğu için eş değer maaş almaları gerektiği düşüncesindeyim. Yani, Jandarma Genel Komutanlığındaki, Sahil Güvenlik Komutanlığındaki, Emniyet Müdürlüğü kadrosundaki bir personelin kadrosu neyse, eş değer maaş almalıdır.

Değerli milletvekilleri, her şey siyaset değil, gün gelir siyasetin dışında da yaşama yine akarız, siyasi görevlerimizi bıraktıktan sonra da normal hayatımıza devam ederiz ama önemli olan, siyaset yaptığımız süre içerisinde, gerçekten, kendi değerlerimizden taviz vermeden, siyasi görev yaptığımız süre içerisinde iz bırakmaktır. Sizden ricam, gelin bu Parlamentoda bir ilki gerçekleştirin, CHP’li bir milletvekilinin verdiği kanun teklifine “evet” oyu vererek bu Parlamantonun ortak akıl ve ortak duygular paylaştığını ve bir araya geldiğini bütün Türkiye’ye gösterelim.

Hepinize en içten dileklerle sevgi ve saygılarımı sunuyorum. (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erol.

Bir milletvekili adına İzmir Milletvekili Sayın Murat Bakan konuşacak.

Buyurun Sayın Bakan. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; artık İçişleri Bakanlığına bağlı jandarma ile polis arasında özlük hakları bakımından farklılıkları ortadan kaldırmak üzere verilmiş bir kanun teklifini görüşüyoruz. Kabul edilmeli mi? Elbette kabul edilmeli. Her fırsatta “kahraman polisimiz, jandarmamız” dedikimiz, şehit olduğunda ardından gözyaşı döktüğümüz ama hayattayken iktidarın ne yazık ki iplikle bile su vermediği polisin, jandarmanın özlük haklarıyla ilgili hangi teklif verilirse ivedilikle bu Mecliste görüşülmelidir. En ağır şartlarda, bir yandan teröristle, arsızla, hırsızla, dolandırıcıyla, devleti soyanla mücadele ederken diğer yandan neyle mücadele ediyor jandarma, polis biliyor musunuz değerli arkadaşlar? Geçim sıkıntısıyla, sağlık, barınma, çocuklarının geleceği için mücadele veriyor.

Değerli arkadaşlar, bizim bu kanunun yanı sıra görüşmemiz gereken çok kanun var. Mesela Manisa’da ve birçok ilde hâlâ devam eden 12/12 mesai sistemini konuşmalıyız. İnsanlık dışı bu sistem nedeniyle polisin ailesiyle düzgün bir sosyal yaşam kuramadığını, düğüne derneğe gidemediğini, evlatlarıyla ilgilenemediğini konuşmalıyız. Hepsinden önce, neden tüm meslek grupları içinde en çok polislerin intihar ettiğini konuşmalıyız değerli arkadaşlar. Bu Mecliste polis intiharlarıyla ilgili bir Meclis araştırması önergesi vermiş bir arkadaşınızım. Şehit olduklarında arkalarından gözyaşı döktüğümüz bu gencecik çocuklar hayatlarının baharında neden intihar ediyorlar, bunu konuşmalıyız. Polislerin tayin ve terfi sorunlarını konuşmalıyız. Emniyet teşkilatında birçok görev vekâleten yürütülüyor. Poliste amir olmanın önü âdeta kesilmiş durumda. Maaş ve sosyal hakları Avrupa’nın çok gerisindedir. Fazla mesai OHAL bahane edilerek ödenmemektedir. Milletin polisi politize edilerek iktidarın kolluk kuvveti hâline getirilmiştir, getirilmeye devam etmektedir; bunu konuşmalıyız. Ayrıca, Jandarma teşkilatında uzman erbaşlar sözleşmeli olarak çalışmaktadır arkadaşlar. Her gün bir şehit haberini aldığımız bu evlatlarımızın iş güvencesi yoktur, bunu da konuşmalıyız. Uzman jandarmanın statü problemini konuşmalıyız. Kadroları astsubay kadrosuna çeviren, okulları kapatılan uzman jandarmanın bir plan dâhilinde astsubaylığa geçişini biz bu Mecliste sağlamalıyız değerli arkadaşlar, bunu konuşmalıyız.

Değerli arkadaşlar, kolluk kuvvetlerinin özlük hakları ve çalışma koşulları iyileştirilmeden onlardan yüksek demokrasi standartlarında hizmet beklemek gerçeklikten uzak bir beklentidir. Bunalımların, intihar olaylarının en çok olduğu bir meslek grubundan söz ediyoruz arkadaşlar. Toplumu kollayan, koruyan bu insanların haklarını yalnız devlet otoritesine de bırakmamak gerekir. Aksi takdirde, kolluk kuvveti devletin vatandaşına karşı sopasına dönüşür.

Bizler Adalet Yürüyüşü yaptık 450 kilometre, Genel Başkanımızla beraber. Yan yana birlikte yürüttüğümüz polisimizin, jandarmamızın, eğer iktidarın yönlendirmesi olmaz ise toplumsal olayları engellemeye ne kadar etkili ve başarılı olabileceğini gördük, her gün polisimize teşekkür ettik. Ancak, polisin hakkının sadece teşekkürle ödenmeyeceğini de bilerek, onun bilinciyle, onların özlük haklarıyla ilgili, Jandarmanın, Sahil Güvenliğin özlük haklarıyla ilgili onlarca kanun teklifi ve soru önergesi verdik. Bizim Adalet Yürüyüşü'nde yaşadığımız gerçeklik şunu göstermiştir: Polisin toplumsal olaylarda ölçüsü kaçan şiddet kullandığı olaylar tamamen iktidarın tahammülsüzlüğünden, muhalif sesleri susturma çabasından ve buna yönelik tutumundan kaynaklanmaktadır.

Değerli arkadaşlar, ya sendikal haklar? Sendika ve polis hiç bir araya getirilen bir şey değil. Ancak tüm dünyada polisin sendikası var. Her gün ölümle burun buruna yaşamak zorunda kalan kolluk kuvvetlerimizin yaşam standartları Avrupa Birliği ülkelerine göre çok geridedir, en başta sendikal hakları yoktur. Avrupa'daki bazı ülkelerin polis sayısı ile ülkemizdeki polis sayısı eşittir. Ama Avrupa'da 250 bin polis olan bir ülkede 120'şer bin kişilik iki tane polis sendikası olmasına rağmen bizim ülkemizde polis sendikası yoktur. Kendi haklarını savunmaktan menedilen insanların toplumun hak ve hukukunu savunurken içinde bulundukları psikolojiyi anlamamız için sizleri biraz empati yapmaya davet ediyorum. Evet, bu kanun teklifi yasalaşmalıdır; hatta, sadece bu değil, kolluk kuvvetlerinin özlük haklarına ilişkin bu Mecliste verilen tüm kanun teklifleri yasalaşmalıdır değerli arkadaşlar.

Genel Kurulu saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, kısa bir açıklamada bulunabilir miyim.

BAŞKAN – Bir oylama yapayım, size söz vereyim.

Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın Bostancı, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

20.- Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Emniyet mensuplarının özlük haklarıyla ilgili hep birlikte bir çalışma yapmayı ümit ettiğine ve Tunceli Milletvekili Gürsel Erol'un doğrudan gündeme alınma önergesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Sayın Başkanım, teşekkürler.

Fedakâr emniyet görevlilerimiz için, teröre, ülkemizi hasım güçlere karşı savunan güçlerimiz için ne yapılırsa yeridir. Esasen geçen yıl Emniyet mensuplarımıza ilişkin, ek göstergeleri 2600'dan 3000'e çıkartılarak bir iyileştirme yapılmıştı.

MUSA ÇAM (İzmir) – 45 lira hocam, 45 lira!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Daha iyisini yapmak elbette hepimizin düşüncesi. Buna ilişkin çalışmaları hep birlikte yapmayı ve o zaman kıymetli vekillerimizin değerli katkılarını almayı ümit ediyoruz.

Sayın Gürsel Erol'un Tunceli Vekili olarak, bu güzel vilayetimizin, güzel insanlara sahip vilayetimizin milletvekili olarak burada teröre karşı yapmış olduğu duyarlı konuşma için de ayrıca teşekkür ediyorum.

Sayın Murat Bakan, yine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Duyarlılıklar için, konuşmalar için teşekkür ediyorum. Zikrettikleri husus muhakkak çok daha geniş bir şekilde ele alınıp değerlendirilecektir. O zaman beraberce bir çalışma yapmayı ümit ediyoruz.

Bunu belirtmek için söz almıştım.

Çok teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

IX.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, Başkanlık Divanı olarak şehit öğretmen Necmettin Yılmaz'ı sevgi ve saygıyla andıklarına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Biz de Necmettin Öğretmenimizi sevgi ve saygıyla selamlıyoruz Divan olarak.

Buyurun Sayın Altay.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, 2003 yılından beri polislerin özlük sorunlarıyla ilgili çok sayıda kanun teklifi getirdiklerine ve Tunceli Milletvekili Gürsel Erol'un kanun teklifinin gündeme alınmasının AK PARTİ milletvekillerinin oylarıyla reddedildiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, on beş senedir bu Mecliste bulunan biri olarak söylüyorum. 2003 yılından beri biz kahraman polisimizin ek göstergesi başta olmak üzere özlük sorunlarıyla ilgili müteaddit defalar Genel Kurula çok sayıda kanun teklifi getirdik. Her defasında da biraz önce Sayın Bostancı'nın yaptığı izahatla yetindik. Biz polis değiliz, teröre karşı, teröristlere karşı göğsünü, canını siper eden biz değiliz. Ama onlar öldüğünde onlarla gurur duymak meseleyi çözmiyor. Tunceli Milletvekilimiz Sayın Gürsel Erol'un ve arkadaşlarının verdiği kanun teklifi, üzerinde kendisinin ve İzmir Milletvekilimiz Murat Bakan'ın konuştuğu kanun teklifi on beş senedir bu Mecliste orta yerde duran bir cenazedir. Bunu kaldırmayı talep ettik, fakat gene, üzülerek, AK PARTİ milletvekillerinin hep birlikte verdikleri ret oyuyla Türk polisimiz bir kere daha yıkılmıştır. Bundan duyduğum üzüntüyü belirtmek ve tutanaklara geçirmek için söz aldım.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Usta...

22.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, polislerin, uzman erbaş ile uzman jandarmaların çalışma şartlarının iyileştirilmesine ilişkin çok sayıda kanun teklifleri olduğuna ve bunların bir an evvel komisyonlarda gündeme alınmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de öncelikle yurdumuzun her tarafında ve özellikle doğuda, güneydoğuda teröristlere karşı kahramanca mücadele eden polislerimizi ve askerlerimizi tebrik etmek istiyorum. Bizim de Meclis Başkanlığına verilmiş bu konuda çok teklifimiz var. Özellikle hem polisimizin hem uzman erbaş, uzman jandarmamızın ek göstergelerinin düzeltilmesi, tazminatlarının artırılması, genel olarak çalışma şartlarının iyileştirilmesine ilişkin kanun tekliflerimiz var. Bunların da bir an evvel komisyonlarda gündeme alınmasını biz de talep ediyoruz ve hakikaten şunu söylemek istiyorum: Polislerimiz ve güvenlik güçlerimiz için bunları, bu düzeltmeleri mutlaka yapmamız lazım. Onlara ne verirsek azdır diye ifade etmek istiyorum. Bu konuda da Hükûmeti, daha doğrusu AKP Grubunu bizim verdiğimiz bu tekliflere destek vermeye davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince sözlü soru önergeleri ile diğer denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/839) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 490) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Burada.

Hükümet? Burada.

Geçen birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştı.

Şimdi maddelerine geçilmesini oylarınıza sunacağım...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, maddelerine geçilmesinden önce bir yoklama talep etmek istiyoruz efendim.

BAŞKAN – Yoklama talebi var; o işlemi yerine getirelim, peki.

Sayın Altay, Sayın Dudu, Sayın Emre, Sayın Gökdağ, Sayın Yıldız, Sayın Hakverdi, Sayın Akkaya, Sayın Kayan, Sayın Yüksel, Sayın Göker, Sayın Erol, Sayın Bakan, Sayın Özcan, Sayın Aldan, Sayın Çam, Sayın Turpcu, Sayın Yiğit, Sayın Havutça, Sayın Bozkurt, Sayın Özkoç, Sayın Toprak.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/839) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 490) (Devam)

BAŞKAN - Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ile 14’üncü maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Mehmet Parsak konuşacaklardır.

Buyurun Sayın Parsak. (MHP sıralarından alkışlar)

(x) 490 S. Sayılı Basmayazı 17/7/2017 tarihli 112’nci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

MHP GRUBU ADINA MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Aziz Türk milleti, saygıdeğer milletvekilleri; sözlerimin başında hepinizi öncelikle saygılarımla selamlıyorum.

Üzerinde görüşme yapmakta olduğumuz kanun tabii ki en fazla adalete ilişkin bir kanundur ve bu çerçevede yapacağımız biraz sonraki açıklamalar da adalet odaklı olacaktır. Ama bu kanun teklifinin birinci bölümüne ilişkin sözlerimize geçmeden önce adaletin tecellisine ilişkin iyi bir haber vererek sözlerime başlamak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Parsak, bir dakika...

Sayın milletvekilleri, lütfen, biraz sessiz olabilir miyiz.

Buyurun Sayın Parsak.

MEHMET PARSAK (Devamla) – Bundan tam iki buçuk yıl önce yani sekiz yüz seksen gün önce, İzmir’de, Ege Üniversitesinde bölücü terör örgütü mensupları tarafından katledilmiş olan, şehit edilmiş olan rahmetli Fırat Yılmaz Çakıroğlu kardeşimizin biraz önce karar duruşmasında kararı çıktı, hükmü açıklandı ve hain terör örgütü mensubuna terör örgütü üyeliğinden dolayı on beş yıl ve işlemler olduğu cinayetten dolayı da ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verildi. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu kararı veren mahkeme heyetini, bu kararı talep eden cumhuriyet savcısını tebrik ediyorum ve iki buçuk yıldır bu mücadeleyi milliyetçi, ülkücü hareketin vakarına uygun bir şekilde adliye salonlarında, duruşma salonlarında takip eden yüzlerce, binlerce ülküdaşımız olan avukatlarımız başta olmak üzere, kalben de bu mücadeleyi şimdiye kadar sürdürmüş olan milyonlarca ülküdaşımıza da buradan bu kürsü aracılığıyla teşekkürlerimi arz ediyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, üzerinde müzakere yürütmekte olduğumuz kanun tasarısının birinci bölümü çerçevesinde sözlerimize geçsek, yaklaşık yarım asırdır siyasi arenada faaliyet gösteren ve mensubu olmaktan şeref duyduğumuz Milliyetçi Hareket Partisi, 1980 yılı öncesi kullandığı en temel sloganlardan biri olan “Hak, hukuk, adalet; Milliyetçi Hareket” parolasıyla adaleti, temel hak ve özgürlüklerin güvencesi ve mülkün temeli olarak görmektedir. Yarım asırdır okuduklarımız, yazdıklarımız, düşündüklerimiz, söylediklerimiz ve uyguladıklarımız her daim adalet üzerinedir. Bu sebepten ötürü yasama, yürütme ve yargıdan ibaret idari teşkilat yapısının sacayaklarından biri olan yargı erkinin bütün vatandaşlarımız açısından tereddüde mahal vermeyecek derecede güvenilebilecek bir yapıda olması Milliyetçi Hareket Partisi için olmazsa olmazdır. Bu bağlamda, az önce ifade ettiğim mülkün temeli olan adalete güven ise ancak ve ancak yargı sisteminin etkin, erişilebilir, adil ve tarafsız olması hâlinde temin edilebilecektir. İşte, tam da bu noktada günümüz imkânları ve gelişen teknolojinin harmanlanarak yargı teşkilatı bakımından da hukuki, beşerî, fiziki ve teknolojik kapasitenin en ileri seviyede geliştirilmesi elzemdir. Ancak bu gelişme ve geliştirme yapılırken de hukuk devleti ilkesinden asla taviz verilmemeli, güçlünün değil haklının korunmasına en had safhada dikkat edilmeli. Aziz milletimizin adaletli ve hakkaniyetli bir sosyal düzen içerisinde yaşaması, üstünlerin hukuku değil hukukun üstünlüğü prensibinin hâkim kılınmasını ve temel hak ve özgürlüklerin güvence altına alınmasını sağlayacak tedbirlerin tam manasıyla hayata geçirilmesini zaruri kılmaktadır. Zira, hukuk devletinin en önemli unsurlarından olan yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı, temel hak ve özgürlüklerin güvencesi olan biz yürütme ve yasama organlarının işlemlerini denetleyen, vatandaşlarının hukuki ihtilaflarına çözüm bulan yargı organları, yasama ve yürütme karşısında bağımsızlığa sahip olmadıkları veya tarafsızlıklarını koruyamadıkları takdirde, yargısal denetimin bir anlamı da kalmayacak, kuvvetler ayrılığı ile hukuk devleti ilkelerinden de söz edilemeyecektir.

Değerli milletvekilleri, bildiği üzere 20 Temmuz 2016 tarihi itibarıyla bölge adliye ve bölge idare mahkemeleri nihayet faaliyete geçirilmiş ve iki dereceli olan yargı sistemimiz artık üç dereceli hâle getirilmiştir. Bu vesileyle şu aşamada dosya sayısının azlığının da etkili olduğunu belirterek faaliyete geçirilen bölge adliye ve bölge idare mahkemelerinin oldukça hızlı ve verimli çalıştığını, bu kapsamda

kamu yararı noktasında amaca hizmet ettiğini belirtmek gerekmektedir. Ancak görüşmekte olduğumuz tasarının konusunu teşkil eden bölge adliye ve bölge idare mahkemelerinin faaliyete başladığı 20 Temmuz 2016 tarihinden bugüne kadar geçen sürede gerek usul hükümlerinin uygulanmasından gerekse de teşkilatlanmadan kaynaklanan bazı aksaklıklarla karşı karşıya kalındığı da hepimizin malumudur. Bu eksikliklerin giderilmesi için uygulamada karşılaşılan sorunlar da dikkate alınarak kanun değişikliği yapılması bize göre de doğal ve gereklidir. Ancak söz konusu tasarıda yerinde olduğunu tespit edip desteklediğimiz hükümler yer aldığı gibi, uygulamada yine başka sıkıntılara yol açabilecek hükümler de bulunmaktadır. Keza uygulamadan kaynaklı bazı önemli sorunlar da tasarının konusu olduğu hâlde ne yazık ki gündeme dahi getirilmemiştir. Ezcümle, imkân olduğu hâlde, yapılan düzenlemeyle mevcut sorunların veya sorunlu alanların tam anlamıyla çözüldüğünü söyleyebilmek de ne yazık ki mümkün değildir.

Değerli milletvekilleri, Komisyona havale edildiği günden bu yana oldukça haklı eleştirilere maruz kalan tasarının birbiriyle bağlantılı birçok maddesinde bölge idare ve bölge adliye mahkemesi başkanının görev ve yetkilerinin artırıldığı gözlemlenmektedir. Bu noktadaki yetki artırımının en tartışılanı ise hâlen başkanlar kurulunda olan bir yetkinin düzenlemeyle o kurulun üyesi olan mahkeme başkanına verilmesidir. Daha geniş bir ifadeyle, 1982 yılından bu yana yürürlükte olan ve bu zamana kadar her dairenin türlü nedenlerle toplanamaması hâlinde diğer dairelerden üye görevlendirme yetkisi bölge idare mahkemesi ve keza bölge adliye mahkemesi başkanlar kurulundan alınarak bölge idare ve bölge adliye mahkemesi başkanına verilmektedir. Bu durum özellikle Anayasa'mızın 37'nci maddesinde güvence altına alınmış "tabii hâkim ilkesi" bakımından aykırılığa ve tartışmalara yol açabilecek olup "Davaya göre hâkim atandı." tartışmalarını da beraberinde gündeme getirebilecektir. Bu tür yaklaşımlar ise, biraz önce ne denli önemli olduğunu ifade ettiğim adaletin gerçek manasıyla tesisine ve tecellisine hizmet etmeyeceği gibi, adalet terazisini bozmaya etki edecek bir ihtimali de gözler önüne sermektedir. Esasen, düzenlemeyle getirilmek istenen böyle bir kararın kim tarafından verildiğinden ziyade, objektif kriterler esas alınarak verilip verilmediği oldukça önemlidir. Bu sebeple, görevlendirmeye ilişkin yetkinin, her ne kadar, kıdem ve sıraya göre verilmesi yönünden Komisyondaki değişikliği yerinde olsa da bu yetkinin "kıdem ve sıra" kriteriyle birlikte başkanlar kurulunca kullanılmasının yargıya güven ve yargıya müdahalenin önlenmesi bakımından daha doğru ve objektif olacağı kanaatindeyiz. Dolayısıyla, düzenlemeyle belirlenen "kıdem ve sıra" kriterinin, bu yetkinin başkanlar kurulundan alınıp mahkeme başkanına verilmesi için yeterli olmadığını bir kere daha önemle vurgulamak isterim.

Bu şekildeki düzenlemeler, yargı sistemindeki sorunları gidermeyeceği gibi, aksine yargıya güveni sarsacak ve geçici nitelikte olup bu minvalde sisteme kalıcı çözümler getirmeyecektir. Bunun yerine, yapılması gereken, dairelerin toplanmasına engel teşkil eden sistemdeki unsurların tam anlamıyla belirlenip giderilmesi suretiyle dairelerdeki yargı işleyişinin aksamasını gidermek olmalıdır.

Bununla birlikte, görüşülmekte olan tasarıyla, 1982 yılından bu yana yürürlükte olan ve gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak ihtisaslaşmayı sağlamak amacıyla bölge idare mahkemesi daireleri arasındaki iş bölümünü belirleme yetkisi de başkanlar kurulundan alınarak Hakimler ve Savcılar Kuruluna verilmiştir. Bu düzenlemeyle de bölge idare ve adliye mahkemeleri arasındaki iş bölümü ve faaliyetleri doğrudan doğruya HSK'nın kararlarına bağlı hâlde getirilmekte olduğundan, bölge idare mahkemelerinin HSK'nın vesayeti altına gireceği, talimatlarına bağlı kalacağı yönündeki tartışmalara yol açabileceği muhtemeldir. Zira HSK tarafından belirleme yapılan iş bölümünün her mahkemeye uyum sağlamayacağı açıktır. Bu kapsamda, yerel düzeyde mahkemelerin kendi iç işleyişi ve ihtiyaçları doğrultusunda iş bölümü belirleme yetkisinin Başkanlar Kurulunda kalmasının daha faydalı olduğunu düşünmekteyiz. Kaldı ki üst yargı yolu mahkemesi olarak faaliyete geçirilen istinaf mahkemelerinin iş bölümü yetkilerinin HSK'ya devredilmesinin öngörülmesine rağmen, yine üst yargı yolu olan Yargıtaydaki iş bölümünün ise hâlen kendi kurulları tarafından yapılması da birbiriyle çelişir durumdadır.

Öte yandan, düzenlemeyle temyiz ve istinaf incelemesi sırasında talep edilen yürütmenin durdurulması hakkında kararların kesin olduğuna ilişkin düzenleme de “Yürütmenin durdurulmasına ilişkin düzenlemede dava ve taleplerde hak arama yolu sınırlandırılıyor.” tartışmalarına yol açmaktadır. Zira uygulamanın içinden gelen bir milletvekili olarak, mahkemelerce verilen yürütmenin durdurulmasının reddi kararlarının itiraz üzerine bölge idare mahkemelerince kaldırıldığı ve vatandaşların mağduriyetlerinin giderilebildiği şüphesizdir. Bu bağlamda, böylesine bir istisna merci başvurusunun istinaf ve temyiz incelemesi aşamasında itiraz yolunun kapatılması yargılamaların gereksiz yere uzamasına sebebiyet vermeyecek, aksine mağdur kişilerin mağduriyetinin dosya esastan sonuçlanıncaya kadar devam etmesine yol açacaktır.

Kesintiden dolayı bir dakika daha, tamamlayayım.

BAŞKAN – Tabii ki bir dakika.

Buyurun.

MEHMET PARSAK (Devamla) – Bu durum ise adaletin tecelli etmesi noktasında son derece faydasızdır. Öyle ki idari yargıda kanunda tahdidi şartları olan ve istisnai nitelikte olan yürütmenin durdurulması kararlarında amaç, telifisi güç veya imkânsız zararların doğmasını engellemek ve idarenin hukuka aykırı eylem ve işlemlerinin önüne geçmektir. Dolayısıyla vatandaşların hak arama yolunun yürütmenin durdurulması kararlarına ilişkin davalarda da en üst idari yargı mercisine kadar açık tutulması hukuk devleti ilkesi gereğidir. Zira hukuk devletinde önemli olan gücünün değil haklının korunması, vatandaşların idare karşısındaki hak ve taleplerinin sonuna kadar hukuk çerçevesinde muhafaza edilebilmesidir.

Bu kapsamda, uygulamada ortaya çıkan sorunları gidermek amacıyla düzenleme yapılırken başka sorunlara yol açmamak gerekmektedir ve mülkün temeli olan adaletin de sarsılmaması gerekmektedir.

Bu vesileyle Genel Kurulu bir kere daha saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Parsak.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Mardin Milletvekili Sayın Mithat Sancar konuşacaklar şimdi.

Buyurunuz Sayın Sancar.

HDP GRUBU ADINA MİTHAT SANCAR (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önümüzde bir kanun tasarısı var; bölge adliye ve bölge idare mahkemelerinin işleyişinde ortaya çıkan sorunların giderilmesi amacıyla bazı kanunlarda değişiklik yapılmasını öngörüyor.

Yargıyla ilgili sorun uygulamada, işleyişte ortaya çıkan sorunların çok ötesindedir değerli milletvekilleri. Bizim yargıyla ilgili yaşadığımız sorun, yargı bağımsızlığının zedelenmiş olmasının da ötesindedir. Yargıyla ilgili yaşadığımız sorun, bazı konularda bazı mahkemelerin tarafı karar vermesinin de ötesindedir. Yargıyla ilgili yaşadığımız sorun, artık bir bütün olarak “yargı organı” adını hak etmekten çıkmış bir düzenle karşı karşıya olmamızdır. Yargının varlığından söz edebilmek için şüphesiz bağımsızlığı sağlayacak düzenlemeler gerekiyor ve bunlar son derece önemlidir ama eğer bağımsızlığı sağlamamışsanız tarafsızlığı tesis etmeniz de çok zordur. Bazen bağımsızlığı zedeleyen, ortadan kaldıran, ihlal eden düzenlemelere rağmen tarafsız hareket eden hâkimlere ve mahkemelere rastlamak da mümkündür. Yani bağımsızlığın tam olarak sağlanmadığı durumlarda bile mahkemelerin ve hâkimlerin adil karar vermeleri de bazen mümkün olmaktadır ama Türkiye’de şu an yaşadığımız durum, bunların hiçbirinin gerçek olamayacağı şartların var olduğu bir ortamdır.

Bir defa, yargılamayla ilgili en temel kurallar her gün apaçık bir şekilde ihlal edilmekte, hatta yok sayılmaktadır. Cumhurbaşkanı, yargılaması süren insanlarla ilgili açık hüküm verebilmektedir, kesin hüküm veren hâkim edasıyla konuşabilmektedir, partimizin Eş Genel Başkanı Sayın Demirtaş'ı peşin peşin mahkûm edebilmektedir. Yine, bu sabah tutuklanmalarına karar verilen 10 insan hakları savunucusuyla ilgili de bir hâkim edasıyla kolayca yargı verebilmektedir.

Sadece bunlardan ibaret değildir yargıyı etki altına almaya, daha doğrusu belirlemeye yönelik olaylar, çok daha fazlası var ama en vahimi, devletin tepesindeki insanın, mahkemeleri apaçık etki altına alacağı kesin olan beyanlarda bulunabilmesidir. Belki bugünkü şartlarda olmasaydı “Bir cumhurbaşkanının bu sözleri yargıyı kesinlikle etkiler.” deme imkânımız da olmayabilirdi. Kastettiğim şu: Son bir yılda, olağanüstü hâlin ilan edildiği ve uygulandığı şu son bir yılda, yargıda görev yapan hâkim ve savcıların dörtte 1'ine yakını kararnamelerle ihraç edilmiştir, yerleri değiştirilenler, açığa alınanlar bu sayının, bu oranın dışındadır. Bir hâkimi, bir savcıyı iktidar bir kanun hükmünde kararnameyle görevinden alabilmektedir. Böyle bir ortamda, Cumhurbaşkanının yargılanan kişilerle ilgili sözlerine aykırı bir karar verecek hâkim bulmak mümkün müdür? Hangi hâkim açığa alınacağını bile bile, hatta görevden atılacağını bile bile ve belki tutuklanacağını bile bile bu açıklamaların tersine bir karar verebilir? Nitekim vermemektedirler zaten. Şimdi, en taze örnek olduğu için onu biraz daha açayım: Büyüka'da toplantı hâlindeyken bir baskın sonucu gözaltına alınan 10 insan hakları savunucusu bir süredir gözaltındaydılar ve bu gözaltı süresince hem Hükûmet yetkilileri hem Cumhurbaşkanı hem de Hükûmete yakın medya, günlerce yoğun bir şekilde bu insanları hedef gösterdi, bu insanları suçlu ilan etti. Bir yargı düzeninin varlığından, bırakın bağımsız bir yargıyı, herhangi bir yargı düzeninin varlığından söz edebileniz için bu konudaki evrensel ilkeleri en azından asgari düzeyde hayata geçiriyor olmanız lazım. Masumiyet karinesini bu kadar açık ihlal eden yayınlara ve açıklamalara karşı herhangi bir işlem yapılmadı. Biliyorsunuz, mahkemeleri etkilemeye yönelik açıklamalar suçtur aynı zamanda. Masumiyet karinesini ihlal eden açıklamalar da suç oluşturur. Bu kampanyayı yürüten herhangi bir basın organıyla ilgili herhangi bir işlem yapılmadı. Ülkede artık çok kolay linç hukuku uygulanabilmektedir çünkü bağımsız ve tarafsız yargı diye bir şey yok artık. Linç hukuku bu ülkenin temel yargı ilkesi hâline gelmiştir. İstedığınız kişi hakkında istediğiniz suçlamayı yapacaksınız ve bu kişiler hakkında da mahkemelerden istediğiniz kararları çıkaracaksınız.

Darbe girişimi sonrası bu girişimle ilişkili kamu görevlilerinin tasfiyesi –tırnak içinde- bir haktır, bir görevdir, bunu defalarca söyledim ancak bunu yürütenin bir çerçevesi, bunu yapmanın kuralları da vardır. Siz bununla, bu hedefle hiçbir ilişkisi olmayan tasarruflar yaparsanız amacınızın darbenin etkilerini ortadan kaldırmak, darbe girişimiyle mücadele etmek olduğuna kimseyi inandıramazsınız. Tahliye kararı veren bir hâkimi kısa süre sonra o mahkemeden alıp başka bir yere tayin ederseniz -mesela Grup Başkan Vekilimiz İdris Baluken'le ilgili böyle bir olay yaşandı, başka örnekler de var- artık olağanüstü hâli darbe girişimiyle mücadele amacına dönük olarak kullanmadığınız da apaçık ortaya çıkmış olur.

Evet “Adalet mülkün temelidir.” sözü önemli bir sözdür. Adalet toplumsal barışın temelidir. Adalet, bir ülkede huzurun ön şartıdır, vazgeçilmez şartıdır. Adaleti ilk sağlaması gereken yerler de adliyelerdir. “Adliye” sözü de “adalet”ten gelir. Eğer adaletin sembolü olan adliyeyi yani yargı düzenini böyle çökertirseniz bu ülkede toplumsal barışın temelini de dinamitlersiniz; bu mülkü, bu ülkeyi de yozlaştırır, çürütür, çökertirsiniz. Kimsenin buna hakkı yok değerli milletvekilleri.

Geçmişte bu tür adaletsizlik yöntemlerinden, bu tür haksızlık uygulamalarından medet uman çok iktidarlar geldi geçti ve bu iktidarların büyük bir kısmı kendi kullandıkları o adaletsizlik yöntemleriyle yargıldılar. Aynı yöntemlerle kendileri karşı karşıya kaldılar. Şimdi bu adaletsizliği savunan, yürüten bu iktidarın da aynı durumla karşı karşıya kalmayacağına güvenceyi nereden buluyorsunuz?

Hep söylenir, “Adalet herkese lazım olur.” Bugün kendini çok muktedir görenlerin de bir gün adalete ihtiyacı olur. Evet, klişe bir sözdür ama bu tür klişeler de son derece değerlidir aslında çünkü hayatın tecrübesinden süzülüp gelmişlerdir. Yaptığınız haksızlıkların, adaletsiz uygulamaların hesabını verme zamanı geldiğinde “adalet” diye haykırdığınız zaman sizi dinleyen çıkmayabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MİTHAT SANCAR (Devamla) – Tamamlamak üzereyim.

BAŞKAN – Buyurun, bir dakika.

MİTHAT SANCAR (Devamla) – İnsan hakları savunucuları da “Herkes için adalet.” diye hayatlarını ortaya koyuyorlar.

Geçmişte adalet mücadelesi, insan hakları mücadelesi yürütenlerin bir kısmı AKP’den milletvekili oldular. O insanlarla ben de insan hakları mücadelesindeyken birlikte çalıştım. Bugün “ajan” diye tutuklanan o arkadaşlarımızın hepsiyle bu insanların da ortak çalışmaları oldu ama onlar bugün, bu kadar büyük bir adaletsizliğe, haksızlığa uğrarken bu arkadaşlar susuyorlar. Bunun vebali ağırdır, herkes tarih karşısında, toplum karşısında, inanıyorsa Allah katında bunun hesabını vermek zorunda kalacaktır.

Saygılarımla efendim. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Sayın Mehmet Gökdağ konuşacak.

Buyurun Sayın Gökdağ. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın birinci bölümüyle ilgili olarak Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, tasarı gerekçesinde bölge adliye ve bölge idare mahkemelerinin işleyişindeki sorunların giderilmesinin, daha verimli çalışma koşullarının oluşturulmasının amaçlandığı belirtilmektedir. Elbette ki böyle bir amaç hepimizin ortak amacı olmalıdır. Yargının hızlanması dolayısıyla adaletin gecikmemesi toplumun adalete olan güvenin oluşturulması anlamında ortak talebimizdir. Biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak böyle bir amaca ulaşmak konusunda her zaman katkı sunacağımızı belirttik, bugün de belirtiyoruz ancak yapılan işle amaçlanan hedefe ulaşıp ulaşılmayacağı sorunu önemli bir sorundur. Tasarıya baktığımızda, yapılan işin, gerekçede belirtilen amaçtan daha fazla, Adalet ve Kalkınma Partisinin on beş yıldan bu yana tekçi yönetim anlayışının hâkim kılınmaya çalışıldığı çok açık olarak görülmektedir değerli arkadaşlar.

Tasarıyla başkanlar kurulunun yetkilerinin bir kısmının Başkana verilmesi, bir kısmının siyasi bir kurum hâline gelen Hâkimler ve Savcılar Kuruluna devredilmesi öngörülmektedir. Bunları yaparken de başkanlar kurulunun toplanamaması ve başkanlar kurulunun iş bölümü yaparken objektif davranamayacağı gibi, kendi yargıcına güvenmeyen bir anlayışı gerekçe olarak ortaya koymaktadırlar. Bu yöntemle, başkanlar kurulu işlevsizleştirilmekte, yetkiler tek kişinin takdir ve değerlendirmesine bırakılmakta, keyfiliğin önü açılmaktadır. Aksaklıkları ortadan kaldırma amacıyla tasarının hazırlandığı söyleniyor ama kurumları ortadan kaldıran keyfiyetçi bir yaklaşım sergileniyor. Tıpkı “Şu okullar olmasa maarifi ne güzel yönetim.” anlayışı gibi, tıpkı trafik kazalarını önlemek için gerekli düzenlemeleri yapmak yerine araçları trafikten çekmek gibi, tıpkı tarımdaki sorunları çözüp çiftimizi, köylümüzü desteklemek yerine buğday ithalatının önünü açmak gibi, tıpkı “Meclisi verimli çalıştırmak.” söylemiyle Meclisi işlevsizleştirmek gibi.

Sayın milletvekilleri, “Bu tekçi, keyfiyetçi anlayıştan vazgeçin, ortak aklı ülke yönetimine egemen kılın.” diye yıllardan beri hep söyledik, söylüyoruz. Dinlemediniz, bir tek kişinin iradesini bütün iradelerin önüne koydunuz. Bu anlayışınız, ülkemizi 15 Temmuz 2016’da kanlı, hain FETÖ’cü darbe girişimiyle karşı karşıya bırakmıştır. Bu alçak darbe girişimini lanetlediğimizi bir defa daha ifade etmek istiyorum. 250 şehidimizi rahmetle anıyorum, 2.193 gazimizi buradan selamlıyorum, tedavisi devam edenlere de sağlık diliyorum.

Sayın milletvekilleri, 15 Temmuz darbe girişimi gerek Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında gerekse meydanlarda bütün siyasi anlayışların ortak direnci ve Türk Silahlı Kuvvetleri içindeki parlamenter demokrasi yanlısı, cumhuriyetçi ve Atatürkçü askerlerin direnciyle birlikte engellenmiştir. Halk hiçbir ayırım taşımadan, yaşamı pahasına demokrasiye, Meclise, cumhuriyete, Mustafa Kemal Atatürk’e sahip çıkmıştır. Bunun aksini söylemek vefasızlıktan daha öte bir şeydir.

Sayın milletvekilleri, alçak darbe girişiminin engellenmesinden sonra yapılması gereken, bu girişimi bütün açıklığıyla ortaya çıkarmak ve gerçek suçluların, sorumluların yargı önüne çıkarılması olmalıydı. Nitekim, Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu, Maltepe mitinginde adaletle ilgili taleplerini sıralarken en başta ilk talebi şuydu: “Fetullah Gülen terör örgütünün siyasi ayağı ortaya çıkarılsın ve gerçek darbecilerden hesap sorulsun.” Ancak daha darbe girişiminin yaşandığı gece bunu Allah’ın bir lütfu gibi gören anlayışın gerçek suçluları ortaya çıkarmaktan daha çok, darbe girişimini fırsata çevirme yaklaşımıyla karşı karşıya kaldığımızı hep birlikte gördük. Darbe girişimini engelleyen ortak irade terk edilerek 20 Temmuzda olağanüstü hâl ilan edilip Meclis devre dışı bırakılmış, tek kişinin iradesi öne çıkarılmış, haksız, hukuksuz, adaletsiz kanun hükmünde kararnamelerle yönetme anlayışı ülke yönetimine egemen olmuştur. İşte, tam da burada bizim söylediğimiz halkın 15 Temmuz u ile sarayın 15 Temmuz u ayrımı kendini göstermektedir.

Hain FETÖ’cü darbe girişimi başarılı olsaydı yaşanacak bütün hukuksuzluklar 20 Temmuz darbesiyle yürürlüğe konmuştur. Yüz binlerce yurttaşımız ifadesi dahi alınmadan, haklarındaki suçlamaları dahi bilmeden işinden, ekmeğinden, aşından edilmiş, cezaevine gönderilmiş, basın susturulmuş, susmayan gazetecilerin özgürlükleri ellerinden alınmış, muhalif bütün sesler kısılmıştır. Bütün bunlar yapılırken FETÖ’cü alçak hain darbe girişiminin bütün açıklığıyla ortaya çıkarılması düşüncesi geri bırakılmıştır.

Değerli milletvekilleri, darbe girişiminin yaşandığı gün görevde olan ve bütün gelişmeleri en ince ayrıntısına kadar yaşayan Genelkurmay Başkanının Türkiye Büyük Millet Meclisi Darbe Araştırma Komisyonuna bilgi vermeye gelmemesi sizce normal mi? Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarının Komisyona gelip bilgi vermemesi sizce ne ifade ediyor? Kimden öğreneceğiz bu yaşananları değerli arkadaşlar?

Peki, bir şey daha: Bu ülkenin Cumhurbaşkanı’nın darbe girişimini eniştesinden öğrenmesi ne demek? Kime soracağız bunu? Cumhurbaşkanı eğer darbe girişimini eniştesinden öğreniyorsa Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurumları nerede? Eğer bu doğruysa yani Cumhurbaşkanı darbe girişimini eniştesinden öğrenmişse ortada vahim bir durum var; doğru değilse, doğru değilse dahi vahim bir durum var yani Cumhurbaşkanı doğru bilgi vermiyor. Eğer doğruysa -ki ben doğru olduğuna inanıyorum- o zaman ortada daha vahim bir durum var; devleti ne hâle getirmişsiniz, Cumhurbaşkanı ülkede yaşanan darbe girişimini eniştesinden öğrenecek duruma gelmiş. Peki, biz bu soruları sormayacak mıyız? Bu sorular yanıtlanmayacak mı? Bu soruları sorduğumuzda, değerli arkadaşlar, bize aslı astarı olmayan, kimsenin de inanmayacağı sıfatlar yüklemeyi bırakın, bu sorulara yanıt verin.

Değerli milletvekilleri, bu denli yoğun hak ihlallerinin yaşandığı, bu denli yoğun hukuksuzlukların yaşandığı bir dönemde adaletin değil de hangi kavramın peşine düşecektik? Evet, yollara düştük, adalet istedik. Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu tüm mazlumların talebi olan “adalet” kavramını eline aldı, yürüdü ve bir tarih yazdı. Biz ardından on binler, yüz binler, milyonlar olup yürüyerek, sizler ekranlarınız başında gıptaıyla izleyerek tüm dünyayla birlikte bu tarihi yürüyüşe tanıklık ettik. Biz sağanak yağmurun, kızgın güneşin altında yürürken bizimle beraber tınaklarını döke döke yürüten adalet arayışçıları vardı. Bunların kimi işsiz, kimi işinden atılmış akademisyen, kimi çocukları mağdur olmuş babalardı, kimi de hiçbir mağduriyet yaşamadığı hâlde ülkesinde adalet isteyen her görüşten vatandaştı.

Orada olsun olmasın, adalet talebimize sahip çıkanların sayısı, değerli arkadaşlar, Türkiye kadardı. Çünkü biz parti olarak yürümedik, parti bayrağı taşımadık, özel taleplerimizi Türkiye’nin taleplerinin önüne koymadık, hiç kimseyi kimliğinden, yaşam tarzından dolayı dışlamadan, 80 milyonun adaleti için, özgürlüğü için, refahı için, huzurlu geleceği için yürüdük.

Sayın milletvekilleri, insanlık tarihi iyiyi, güzeli, doğruyu bulma yürüyüşleriyle doludur. Adalet arayışı insanlık tarihi kadar eskidir. İnsanlık için adalet hava kadar, su kadar, ekmek kadar, aş kadar yaşamsaldır. İnsanlık bu yürüyüşünü hep sürdürmüştür ve sürdürmeye devam edecektir. Zaman zaman insanlığın bu arayışının önüne engeller çıkmıştır; diktatörler, tiranlar, şahlar, sultanlar insanlığın hak, hukuk, adalet yürüyüşüne engel olmak istemiş, çelme takmış, tökezletmiştir. Ancak insanlık bu çelmeyle tökezlese de hatta düşse de tekrar ayağa kalkmış, üzerini silkelemiş ve yürüyüşüne devam etmiştir ve her zaman kazanan insanlık olmuştur, adalet olmuştur.

Ben, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gökdağ.

Sayın milletvekilleri, gruplar adına konuşmalar sona erdi.

Şimdi, şahsı adına konuşacak olan sayın milletvekillerini dinleyeceğiz.

İlk olarak Şanlıurfa Milletvekili Sayın İbrahim Halil Yıldız konuşacak.

Buyurun Sayın Yıldız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM HALİL YILDIZ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 490 sıra sayılı Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

15 Temmuz 2016 gecesi, ülkemizi karanlık yarınlara mahkûm etmek isteyen FETÖ terör örgütü ve mensupları zannettiler ki vatan evlatlarını korkutacaklar. Sayın Cumhurbaşkanımızın, Hükûmetimizin ve milletimizin korkacağını, kaçacağını zannettiler ama onlar bilmedi ki geçmişte olduğu gibi iradesine darbe vurulmaya çalışıldığında susan, evine kapanan bir halk yok ve darbeyi görünce giden yöneticiler de artık yok. Darbeye darbe vuran bir millet ve milletimizi asla yalnız bırakmayan bir iktidar var. FETÖ terör örgütünün kalkışma hareketi kursaklarında kalmış, kahraman milletimizin o gün verdiği mücadele demokrasi tarihine altın harflerle yazılmıştır. Ülkemizde bir avuç hainin dışında 80 milyon vatandaşımız tamamıyla tek millet, tek bayrak, tek vatan ve tek devlet ilkeleri doğrultusunda, ölüm kusan silahların üzerine hiç çekinmeden atlamışlardır, tüm dünyaya tarih boyunca örnek gösterilecek bir özgürlük ve demokrasi dersi vermişlerdir. Milletimiz, terör örgütlerine olduğu gibi darbe heveslilerine de meydan bırakmayacağını cümle âleme göstermiştir. Hain FETÖ terör örgütünün kalkışma hareketinin 1’inci yıl dönümünde, Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde, 81 ilimizde vatandaşlarımız meydanları boş bırakmamış, talihsiz geceyi unutmamış ve unutturmamışlardır. Milletimize teşekkürü bir borç biliriz. 15 Temmuz gecesi hainler tarafından şehit edilen vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet diliyorum, gazilerimize de geçmiş olsun dileklerimi sunuyorum. Allah bu yüce devlete ve millete bir daha karanlık 15 Temmuzlar geçirmesin.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son günlerde PKK'lı teröristler tarafından AK PARTİ'li siyasetçilere yönelik saldırılardan da bahsetmeden geçemeyeceğim. Muradiye ilçesinde AK PARTİ İlçe Başkanımız İbrahim Vanlı PKK saldırısından kurtulurken güvenlik korucusu Ahmet Vanlı şehit edilmiştir. AK PARTİ Özalp İlçe Başkan Yardımcımız Aydın Ahi ve AK PARTİ Diyarbakır Lice İlçe Başkan Yardımcımız Orhan Mercan'a yapılan silahlı saldırılarda başkan yardımcılarımız da şehit edilmiştir. Yine, hain teröristler geçtiğimiz günlerde, daha hayatının baharında, 23 yaşında olan öğretmen kardeşimiz Necmettin Yılmaz'ı da şehit etmişlerdir. Bu vatana hizmet edenleri şehit eden terör örgütü çirkin yüzünü bir daha ortaya koymuştur. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı ve sabırlar diliyorum. Hainler şunu bilmelidir ki ürkütmeye ve korkutmaya çalıştıkları bu millet hiçbir terör örgütünden ürkmemiş ve korkmamıştır, bugün de kararlı ve cesur yürüyüşüne devam etmektedir ve edecektir. Vatan hainleri bilsinler ki asla bu yoldan vazgeçilmeyecektir. Canımızı en acı şekilde acıtmaya çalışsalar da bu yoldan dönmeyeceğimizi bilmeleri gerekmektedir. Yolumuz birlik ve kardeşlik yoludur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı'yla bölge adliye mahkemesi başkanlar kurulu, ceza ve hukuk daireleri başkanlar kurulu şeklinde ikiye ayrılmaktadır. Bu kanun, ihtisaslaşmanın sağlanması, bölge adliye ve idare mahkemesi dairelerindeki birikmenin önlenmesi amacıyla daireler arasındaki iş bölümünü belirleme yetkisi Hâkimler ve Savcılar Kuruluna verilecektir. Danıştayda olduğu gibi uyuşmazlık konusunun iki dairenin görevine girmesi hâlinde davanın dairelerinin birlikte yapacağı toplantıda karara bağlanacaktır. Böylece uyuşmazlıklar en doğru ve kısa sürede çözümlenebilecektir. Bölge idare mahkemesi daireleri arasındaki iş bölümünü belirleme görevi Hâkimler ve Savcılar Kuruluna verilecektir. Bölge idare mahkemelerinin istinaf mahkemesi olarak yapılandırılmış olması nedeniyle bilgi ve belgelerin istenmesine ve ek süre verilmesine ilişkin ara kararlarının idare ve vergi mahkemelerinde olduğu gibi daire başkanı ve üyelerden biri tarafından yapılmasına imkân sağlamaktadır. Böylece davaların daha kısa sürede çözümlenmesi sağlanacaktır.

490 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın hayırlı olmasını diler, yüce heyeti saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldız.

Şahsı adına son olarak Bitlis Milletvekili Sayın Mizgin Irgat konuşacak.

Buyurun Sayın Irgat. (HDP sıralarından alkışlar)

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Sizleri selamlıyorum.

Aslında önümüze getirilen söz konusu tasarıya baktığımızda özü itibarıyla bir torba tasarısı olduğunu görebiliriz. Çünkü Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun, Ceza Muhakemesi Kanunu, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun, Hukuk Muhakemeleri Kanunu, Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri, Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun, İdari Yargılama Usulü Kanunu ve Hâkimler ve Savcılar Kanunu çerçevesinde yapılmak istenen birtakım değişiklikleri içermekte. Bu tasarı yapılırken amaç uygulamadaki işleyişte yaratılan sıkıntıların giderilmesi; bu sıkıntıların giderilmesi; adına birtakım değişikliklerin yapıldığı iddia edilmekte ise de doğal hâkim ilkesine ve mahkemelerin tarafsızlığına ve bağımsızlığına aykırı olarak HSK'ya, daireler arasında iş bölümünde mahkeme başkanına çok fazla yetkilerin verildiğini ve dolayısıyla da oradan idarenin, yani yürütmenin yargıya müdahalesinin bu şekilde gerçekleştiğini çok net bir şekilde dile getirebiliriz. Burada bir istişare eksikliği var. Kurul hâlinde verilmesi gereken kararların başkana verilmesinin, tek başına karar vermesi noktasında ciddi sıkıntılara yol açacağını düşünüyoruz. Çünkü istişare, özü itibarıyla, kurul olarak karar vermenin, bütün dinî kitaplarda ve hukuk felsefesinde de tek başına yapılan yanlışlığın önüne geçmek, daha bağımsız,

daha objektif bir öngörüyle tarafsız ve adil bir karar verilmek üzere yapılan bir uygulama olup tarihsel bir geçmişe sahip bir uygulama şekli iken, burada, tek başına, üyeler arasından istediği daireden bir hâkimi üye olarak ataması ve başkana bu yetkinin verilmesi çok tehlikeli bir uygulamadır. Çünkü hangi hâkimin, hangi fikrisaikle, hangi ideolojik altyapıyla çalıştığı noktasında soru işaretleri yaratacak bir tartışma olur. Çünkü gerçekten Türkiye siyasi tarihine ve adliye tarihine baktığımızda, hukuk tarihine, en son 2015 senesinde açıkça ortaya çıkarılan cemaatçi yapılanmaların ideolojik yapılanmalarla kendini hukuktan ziyade ideolojik altyapısıyla hareket eden, tarafsızlığı hiçbir şekilde koruyamayan hâkim ve savcıların böylesi bir süreçte de, böyle bir çalışmayla da bu tutumdaki bir hâkimin atanması noktasında kendi hâkim ve savcılarını koruma, kollama, istediği kararları çıkartma tasarısı olarak algılanabilir. Dolayısıyla da bu tasarının bir bütünen ortadan kaldırılması gerekmekte.

HSK'ya verilen yetkilere de baktığımızda, hakeza, idareye, yani aslında yürütmeye yargı eliyle bir müdahale, yani yargıya bir müdahalenin yapıldığını çok net bir şekilde görebiliriz. Bizler, yargının siyasallaşması, yargının gerçekten tarafsız, adil, bağımsız kararlar vermesi noktasında Türkiye'nin, yıllarca AİHM'de davaların tazminatla sonuçlandığını, bu noktada iyi bir deftere sahip olmadığımız gerçeğinden hareketle böylesi düzenlemelerin, böylesi tasarıların gerçekten hukuk sisteminde bir açılıma, bağımsız, tarafsız bir yargıya yol açmayacağını net bir şekilde söyleyebiliriz.

Son süreçte davalara baktığımızda, cezaevlerine baktığımızda gerçekten çok ciddi hukuka aykırılıklarla karşılaşyoruz. Sayın Adalet Bakanı burada, Adalet Bakanımız konuşuyor ama Manisa'da şu an yirmi aydır cezaevinde olan ve davası henüz açılmayan HDP'li yöneticilere burada dikkat çekmek istiyorum. Kendileri HDP'nin il eş başkanları ve yöneticileri. Yirmi ayı aşkın bir süredir hangi iddiayla tutuklu olduklarını bilmeden cezaevinde tutulmaktadırlar.

MÜSLÜM DOĞAN (İzmir) – İddianame hazırlanmadı, iddianame yok.

MİZGİN IRGAT (Devamla) – İddianame hazırlanmadı.

Eğer yeterli gerekçeniz yok ise neden tutukladınız? Eğer yok ise neden serbest bırakmıyorsunuz? Ha, var ise neden yargı, neden hâkim karşısına çıkartmıyorsunuz? Dolayısıyla istinaf mahkemelerinde de siyasi yönün çok net bir şekilde uygulandığını düşünüyoruz. HDP milletvekillerinin kararlarını hızlıca çıkartmak ve burada vekilliklerini düşürmeyi de yargının siyasal bir şekilde hareket ettiğinin bir örneği olarak görebiliriz.

Saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Irgat.

Sayın milletvekilleri, birleşime 20.30'a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.36

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.32

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Fatma KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli), İshak GAZEL (Kütahya)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 113’üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

490 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Hükûmet yerinde.

Şimdi, soru-cevap işlemini yapacağız ama sorulan bir soru olmadığı için bu bölümü geçiyorum.

MÜSLÜM DOĞAN (İzmir) – Var efendim.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Başkanım, bir tane girmişler.

BAŞKAN – Kimse yok, girmemiş.

MÜSLÜM DOĞAN (İzmir) – İşte efendim girdik.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

Sayın milletvekilleri, 1’inci maddede üç adet önerge vardır; ilk okutacağım iki önerge aynı mahiyettedir, birlikte işleme alacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın çerçeve 1’inci maddesinde yer alan “ile aynı fıkra (g) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş, mevcut (h) bendi (ı) bendi olarak teselsül ettirilmiş” ibaresi ile işlenecek hükümde yer alan “h) Hukuki veya fiili nedenlerle bir dairenin kendi üyeleri ile toplanamadığı hâllerde ilgisine göre diğer dairelerden kıdem ve sıraya göre üye görevlendirmek.” ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Celal Adan

Mehmet Parsak

İstanbul

İstanbul

Afyonkarahisar

Mustafa Kalaycı

Muharrem Varlı

Ruhi Ersoy

Konya

Adana

Osmaniye

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ömer Süha Aldan

Necati Yılmaz

Mehmet Gökdağ

Muğla

Ankara

Gaziantep

Zeynel Emre

Namık Havutça

Cemal Okan Yüksel

İstanbul

Balıkesir

Eskişehir

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 1'inci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Filiz Kerestecioğlu Demir

Ertuğrul Kürkcü

Mizgin Irgat

İstanbul

İzmir

Bitlis

Saadet Becerekli

Müslüm Doğan

Erol Dora

Batman

İzmir

Mardin

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SERAP YAŞAR (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Mardin Milletvekili Sayın Erol Dora konuşacak.

Buyurun Sayın Dora. (HDP sıralarından alkışlar)

EROL DORA (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 490 sıra sayılı Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 1'inci maddesi üzerindeki önergemiz üzerinde söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, kanun tasarısının bu maddesiyle bölge idare mahkemesi başkanı, bir mahkeme üyelerinin toplanamaması hâllerinde mahkeme yerine yeni bir mahkeme ihdas etme gibi bir yetkiye sahip kılınmaktadır. Tabii, bu düzenleme neticesinde doğal hâkimlik ilkesi, bağımsız ve tarafsız yargılama ilkesi ihlal edilerek mahkeme bir bakıma bölge mahkeme başkanının vesayeti altına girecektir.

Değerli milletvekilleri, düzenlemede bir üye eksiği hâllerinde üye görevlendirilmesinden bahsedilmeyip “Dairenin fiilî veya hukukî nedenlerle toplanamaması hâllerinde” denilmek suretiyle uygulamada 1 başkan ve 2 üyeden teşekkül eden dairenin her 3 üyesinin veya 2 üyesinin herhangi bir nedenle hazır bulunmaması hâllerinde bölge mahkemesi başkanının kendi inisiyatifıyla atayacağı veya görevlendireceği üyelerle yeni bir daire teşekkül ettirmesinin öñü açılmaktadır. Bu uygulamanın kritik davalarda subjektif yargılarla kararların oluşmasına neden olacağı ise şimdiden öngörülebilecek kadar açıktır.

Değerli milletvekilleri, daireye 3 üye çoğunluğunun bölge mahkemesi başkanının inisiyatifıyla oluşması itibarıyla “tabii hâkimlik” ilkesine aykırılık teşkil eden bu madde düzenlemesi, temel hak ve hürriyetlere, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı ilkelerine de açıkça aykırılık teşkil etmektedir. Maddenin bu şekliyle kabul edilmesi, daireyi, bölge mahkeme başkanının vesayetine, dolayısıyla Hâkimler ve Savcılar Kurulu ve Adalet Bakanlığı üzerinden yürütmeye bağlı hâle getirecektir ve yetkili hâkimi kendi dava dosyaları üzerinde inisiyatifsiz bir konuma getirecektir. Bu hâliyle madde, tasarının benzer nitelikli diğer maddeleriyle birlikte düşünüldüğünde Anayasa'ya, evrensel hukuka, yargı bağımsızlığına ve kuvvetler ayrılığı ilkesine aykırıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yargının bağımsızlığı, yargıçların yerine getirdikleri toplumsal işlev dolayısıyla baskılara ve müdahalelere karşı kurumsal ve anayasal olarak korunması anlamına gelir. Yargı bağımsızlığı konusuyla doğrudan ve dolaylı ilgili pek çok uluslar üstü evrensel nitelikte belge de mevcuttur. Bununla birlikte, söz konusu belgelerdeki ilkeler genellikle ortak esaslara dayanmakta ve bir belgedeki ilkeler bir diğerinde daha kuvvetle tekrarlanmaktadır. Hukukun üstünlüğü ve yargı bağımsızlığı konularında temel uluslararası belge olarak kabul edilen 1985 tarihli Birleşmiş Milletler Yargı Bağımsızlığı Temel İlkeleri; 1994 tarihli Avrupa Konseyi Hâkimlerin Bağımsızlığı, Etkinliği ve Rolü Konusundaki Tavsiye Kararı; 2007 tarihli Venedik Komisyonu Yargısız Atamalar Raporu ve 2010 tarihli Venedik Komisyonu Yargıçların Bağımsızlığı Raporu bu nitelikte önemli metinlerdir.

Ancak, maalesef, AKP Hükümeti, özellikle son yıllarda yargıya ilişkin getirdiği hemen her düzenlemede, evrensel hukuk birikiminin yazıya dökülmüş hâli olan bu metinlerden gittikçe uzaklaşan, bunları âdeta yok sayan yaklaşımlarla, Türkiye yargısını adaleti temin etmekten uzak, sembolik bir mekanizma hâline getirmekle meşgul olmaktadır.

Değerli milletvekilleri, siyasal erkin yani yürütme organının yargı kurumlarını oluşturma, çalıştırma koşullarını belirleme ve yapılarında değişiklik yapma yetkilerini yargı üzerinde bir baskı aracı olarak algıladığını görüyoruz. Bakınız, demokratik rejimlerde bağımsız yargı temel hak ve özgürlüklerin güvencesidir. Diğer taraftan, otoriter ve totaliter rejimlerde ise yargı, temel hak ve özgürlüklerin güvencesi olarak değil, aksine temel hak ve özgürlüklere saygı göstermeyen bir rejimin baskı araçlarından biri olarak tasarlanmıştır. Yani bu tür rejimlerde mahkemeler adalet dağıtan kurumlar değil, rejim karşıtlarını yargılayan, cezalandıran ve rejimin aşırı güç kullanımının hukuki anlamda meşrulaştırılması gereken kurumlar olarak algılanmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yargının yasama ve yürütmenin Anayasa ve yasalarla kendilerine çizilen hukuki sınırları aşıp aşmadıklarını denetleyebilmesi ve eğer aşmışlarsa öngörülen yaptırımları tespit edip uygulayabilmesi için yasama ve yürütmeden bağımsız olması gerekir diyor, bir kez daha Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın çerçeve 1'inci maddesinde yer alan “ile aynı fıkra (g) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş, mevcut (h) bendi (ı) bendi olarak teselsül ettirilmiş” ibaresi ile işlenecek hükümden yer alan “h) Hukuki veya fiili nedenlerle bir dairenin kendi üyeleri ile toplanamadığı hâllerde ilgisine göre diğer dairelerden kıdem ve sıraya göre üye görevlendirmek.” ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ruhi Ersoy (Osmaniye) ve arkadaşları

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ömer Süha Aldan (Muğla) ve arkadaşları

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergelere Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SERAP YAŞAR (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önergeler üzerinde önce Eskişehir Milletvekili Sayın Cemal Okan Yüksel konuşacak.

Buyurun Sayın Yüksel. (CHP sıralarından alkışlar)

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hazır biz bizeyken bu kürsüden ilk defa kendime ait olmayan bir metni okuyacağım, niye bu metni okuduğumu da konuşmanın sonunda söyleyeceğim.

Metin şu: “Birinci Dünya Savaşı, 4 yıl sürdü. Tekrar ediyorum: 4 yıl yani 16 mevsim, 208 hafta, 1.460 gün. Kafkas, Kanal, Filistin, Suriye, Çanakkale, Hicaz-Yemen, Makedonya, Galiçya, Romanya cepheleri açıldı. İtilaf devletlerinin 42 milyon askerine karşı 2 milyon 850 bin kadardık.

Kafkas Cephesi'nde Sarıkamış'ı Rus ordusundan almak için savaştık. 90 bin asker donarak öldü, 90 bin asker... Lojistik destek gelmemişti çünkü. Zaten açlardı, üşüyerek, uykuya dalarak öldüler. Kimi anasını, kimi sevdiğini hayal ederek uykuya daldı. Bir daha uyanamadılar.

Çanakkale cephesi... Zafer kazanıldı ama bedeli 500 bin insanın ölümü oldu. 253 bini asker, gerisi sivil. Tarihçiler, hastalıktan ölenlerin bu sayının iki katı olduğunu söyler. Bir de o dönem üç lisenin mezun veremediğini. Galatasaray, Konya ve İzmir liseleri... Çünkü elleri silah tutuyordu, çocuklardı, dönmeyi düşünmemişlerdi. Dönemediler, tarihe 'meçhul çocuk asker' olarak geçtiler. Çoğunun ismi de mezarı da yok, Çanakkale'de yatıyorlar.

Kurtuluş Savaşı... Doğu cephesinde Ermenilerle, Güney cephesinde Fransızlarla savaştık. Doğu Anadolu tamamen kurtarıldı, TBMM resmen tanındı. Maraş, Urfa, Adana ve Sakarya'da zafer kazandık. Fransızları yurttan temizledik. Şehirlerimize gazi, kahraman, şanlı isimlerini verdik.

Batı cephesi daha kanlıydı. Birinci ve İkinci İnönü, Kütahya-Eskişehir, Sakarya savaşı yaşandı. Sakarya savaşı, tarihe en çok subayın şehit olduğu savaş olarak girdi. İtalyanlar Muğla ve Antalya'dan çekildi. Mustafa Kemal Atatürk, Büyük Taarruz'u başlattı. Dumlupınar Meydan Muharebesi'nden sonra 'İlk hedefiniz Akdeniz, ileri!' dedi.

Yunan ordusu İzmir'e kadar kovalandı, İzmir düşman işgalinden kurtarıldı. Batı Anadolu düşmandan tamamen temizlendi. Konferanslar, kongreler, ateşkesler, anlaşmalar... Kurtuluş Savaşı da 4 yıl sürdü. 16 mevsim, 208 hafta, 1.460 gün... Binlerce şehit verdik. O binlercenin yine iki katından fazlası bulaşıcı hastalıktan öldü.

Ve 15 Temmuz... 1 gün bile sürmedi, tekrar ediyorum, 24 saat bile değildi; 15 saat sürdü! Limana yanaşan düşman gemilerinden değil, sağ olsun Erdoğan'ın eniştesinden öğrendik. Ama hazırlıksız değildik. Lojistik destek tamdı mesela. Nedense 4 farklı noktada bekletilen uçaklar, helikopterler, 3G bağlantıları, televizyonlar, radyolar...

Düşman bu kez ne İngiliz ne Fransız, ne de Alman'dı... Bir zamanlar yedikleri içtikleri ayrı gitmeyen, istedikleri her şey verilen 'muhterem hoca efendileri'ydi.

Amaç devleti ele geçirmektir ama nedense birkaç tankla darbe yapmaya çıkmışlardı. Her şeyden habersiz masum erlerle polisi ve vatandaşı karşı karşıya getirdiler. Kardeşi kardeşe kırdırdılar! Kurtuluş yine bizinkilerden, FETÖ'nün kumpas kurduğu Kemalist askerlerden geldi ve milletin direnişiyle birlikte darbe püskürtüldü. Sonuç 248 şehit, yüzlerce yaralı...

Kısaca, evladını beşikte bırakan Nene Hatunlar, kocasını toprağa verip cepheye koşan Kara Fatmalar; çocuk, yaşlı, kadın demeden Ata'mızın önderliğinde bizlere 19 Mayıs, 23 Nisan, 30 Ağustos, 29 Ekim bıraktılar!

Amma geriye Sarıkamış'ta ölenler için 'halay' çektiğimiz anmalar, 'Yağmur yağıyor çocuklar üşümesin.' diye yasaklanan 23 Nisanlar, her sene hastalık bahanesiyle iptal edilen 19 Mayıslar ve güvenlik gerekçesiyle yasaklanan 30 Ağustoslar kaldı!

Velhasıl 'Elin tokadını yemeyen kendi tokadını yumruk sanırmış!'

Tarihe altın harflerle yazılan onca zafer, binlerce şehit ve ders alınacak yüzlerce hikâye kalmışken; darbenin araştırılmasını istemediğiniz Meclis önermeleri, muhterem hoca efendinizi değil de masum askeri karşınıza alarak bastırduğunuz afişler; bir türlü temizleyemediğiniz, kovalayamadığınız ve düşmandan kurtaramadığınız vatan varken size de hiçbir güvenlik gerekçesi göstermeden 1 hafta bayram yapmak komik gelmiyor mu?"

Arkadaşlar, bu köşe yazısı Yeliz Koray imzasıyla yazılmış ve hepimiz gördük, Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşlarının propagandası yapılmış; savcının teki de çıkmış, terör örgütü propagandası yapmaktan dava açmış. İş bu hâle geldiyse vay halimize! (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET METİNER (İstanbul) – Hangi alçak yazmış onu, hangi köşe yazarı?

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelerin diğer konuşmacısı Osmaniye Milletvekili Sayın Ruhi Ersoy olacak.

Buyurun Sayın Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; öncelikle hayırlı akşamlar diliyorum.

Üzerinde tartıştığımız madde, bölge idare mahkemelerinin yapılandırılmasında birtakım sorunların çözümüne dair ifadelerdir ama konu hukuk olduğu için... Hukuk, adalet, kanun, vicdan; bunlar birbirini tamamlayan kavramlar ve birbiriyle örtüşen ifadelerdir. Biz buradan ne anlıyoruz? Bu, durduğunuz yere ve baktığınız yere göre de adalet, hukuk kavramları açısından, insanlığın ortak birikimi açısından değişmemeli ama benim baktığım yere göre, adalette gecikmenin de adaletsizlik kadar bir problem olduğunu düşünmektir. Temel olarak adaletin tesisindeki hızlılık ve onun sonuca ulaşabilmesi için yapılan reformlar desteklenmelidir ama adaletin hızı, adil olmayan işlere vesile olmamalıdır.

Bugün, milliyetçi, ülkücü hareket açısından sekiz yüz seksen gün sonra tecelli eden bir adalet Fırat Yılmaz Çakıroğlu'nun şehadet adaletidir ve katillerinin aldığı ömür boyu müebbet. Kısmen bu karar kamu vicdanında nispi de olsa biraz rahatlamaya sebebiyet vermiştir. Buradan hareketle, Fırat Yılmaz Çakıroğlu'nun Ege Üniversitesinde şehit edilmesinin haberlerini, o dönem içerisinde “karşıt görüşlü öğrenci kavgası” olarak verenler, eğitim hakkına erişmek için en evrensel vatandaşlık hakkına, en insani hakkına erişmek isteyen bir gencin okulunda katledilmesine zemin hazırlayan uygulamaya olan isyanın da bir noktada ifadesiydi.

Burada şunu ifade etmek istiyorum: Aynı zamanda İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyesi olarak, adaletin kamu vicdanını sarsan uygulamalarında ya da devlet otoritesinin bazı insan hakları ihlaliyle ilgili hususlarda derhâl Komisyonumuz durumdan vazife çıkarıyor, cezaevlerine ve olay mahallerine gidiyor. Ben bir öneri getirdim Komisyonumuza. En evrensel hayat hakkını, yaşam hakkını riske ederek vatandaşın huzur ve güvenliği için terörle mücadele veren gazilerimiz ve şehit ailelerimizi ziyaret edelim; GATA'da rehabilitasyon ünitesinde kolu, bacağı patlamış, kopmuş bu insanlar bir insan hakları ihlaline maruz kalmışlarsa bunun arka planına dair birtakım çalışmaları da yapalım önerilerimiz üzerine bazı çalışmalar yaptık.

Bunu niye anlatıyorum, biliyor musunuz? Asıl bağlayacağım konu şu: Bu Meclis bombalandığı gün buradaydık. Ben bu Meclisi bombalayan pilotu, pilot görünümlü teröristi, 49 vatan evladına Gölbaşı'ndaki Özel Harekâta bomba atarak şehadet şerbetini içiren o hainleri yargılamak istiyorum ve kamu vicdanıyla ona birkaç kelam etmek istiyorum ama adalet yerinde duruyor ve ona yardım ve yataklık yapan “Kahramanım” diye tişörtle çıkıp görüntü yapıyor.

O hâlde, adaletin tesis edilme sürecinde kamu otoritesine karşı maruz kalanların her zaman hakkını savunmak bir taraftan, evet, doğru ama kamu otoritesi de adalette serilikle ilgili kamu vicdanını rahatlatmak gibi bir mecburiyete sahiptir. O hâlde, hukuk ve adalet kavramını tartışırken bir şey yasal olabilir ama ahlaki olmayabilir; bir konu hukuki olabilir ama vicdani olmayabilir. Bunlar ne kadar ahlaki ve vicdani, toplumsal birikimle, etik değerlerle mütenasip oluyorsa kamu vicdanında o kadar adil duygusunu uyandırır. Kamu vicdanında adalet duygusu sarsılırsa toplumsal düzen sarsılmaya başlanır. Bu da baktığınız yere göre değişir ama adalet duygusunu politize bir hâlde siyasallaştıran argümanlarla kullanmaktan çok, en yukarıda tutarak “Bir arada yaşama kültürünü yok etmek isteyen teröristlere adil davranacağız.” diyerek kamu vicdanına aykırı işler yaparsanız bu da adaletin dışındadır. O hâlde, bölge idare mahkemeleriyle ilgili hususları değerlendirirken adaletin de idari yargıda seri olması hususunda işler yapılması gerekiyor.

Öte yandan, nasıl Necmettin Öğretmenin durumunu izah edeceğiz? Munzur Çayı'nı kirletenlere ne diyeceğiz? Munzur Çayı'nı kirleten alçaklara "Adalettir, haktır, hukuktur." diye yaşam hakkı mı vermeye çalışacağız? İnsanları yaşatmak için canını ortaya koyan güvenlik güçlerinin, öğretmenin, aydınlatmak için giden öğretmenin canına kastedenlere "Hukuktur bu." diyerek yaşam hakkı mı vereceğiz?

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ersoy.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 2'nci madde üzerinde üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2'nci maddesinde geçen "ve fıkranın (b) bendi yürürlükten kaldırılmıştır." ibaresinin tasarıdan çıkarılmasını ve maddeye aşağıdaki bendin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

"b) Hukuki veya fiili nedenlerle bir dairenin kendi üyeleriyle toplanamadığı hallerde ilgisine göre diğer dairelerden kıdem ve sıraya göre üye görevlendirmek"

İsmail Faruk Aksu

Celal Adan

Mehmet Parsak

İstanbul

İstanbul

Afyonkarahisar

Mustafa Kalaycı

Muharrem Varlı

Konya

Adana

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi okutacağım önergeler aynı mahiyette olduğundan birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2'nci maddesinin tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ömer Süha Aldan

Necati Yılmaz

Mehmet Gökdağ

Muğla

Ankara

Gaziantep

Zeynel Emre

Namık Havutça

Cemal Okan Yüksel

İstanbul

Balıkesir

Eskişehir

Tanju Özcan

Bolu

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Filiz Kerestecioğlu

Ertuğrul Kürkcü

Mizgin Irgat

İstanbul

İzmir

Bitlis

Saadet Becerekli

Müslüm Doğan

Behçet Yıldırım

Batman

İzmir

Adıyaman

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelere komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SERAP YAŞAR (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde önce Adıyaman Milletvekili Sayın Behçet Yıldırım konuşacak.

Buyurun Sayın Yıldırım. (HDP sıralarından alkışlar)

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı üzerine söz almış bulunmaktayım. Ekranı başında bizleri izleyen tüm halkımı ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün, AKP iktidarı tarafından katledilen adalet sistemi üzerine konuşuyoruz. İyileştirmek yerine daha da kötüleştiren, dostlar alışverişte görsün misali bir kanun tasarısı üzerinde konuşuyoruz. Burada ne kadar yapıcı eleştiriler yapsak da önergeler versek de iktidar sayısal üstünlüğüyle kendi istediği yasaı Meclisten alelacele geçirmektedir; olmadı, OHAL’le, kanun hükmünde kararnamelemlerle bunları yapmaktadır. Yargıya güven gittikçe azalmakta, adalet arayışları, haykırışları her gün yükselmektedir.

Ana muhalefet partisinin yaptığı Adalet Yürüyüşü’ne destek amacıyla partimizin oluşturduğu heyette Sayın Ahmet Türk de yer almıştı. Sembolik de olsa beş dakika boyunca yürüyüşe eşlik etti. Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan bunu günlerce diline doladı; sağa çattı, sola çattı, Adalet Bakanına çattı, Sayın Ahmet Türk’ü resmen hedef gösterdi; tüm dünya buna şahittir. “Ya, hani bu adam hastaydı, nasıl yürüyor? Sağlık raporu var mı?” dedi. Hastanelere çattı, doktorlara çattı; kendini hâkim yaptı, savcı yaptı, Adalet Bakanı yaptı, yetmedi, bir de doktor yaptı. Yargıya resmen müdahale edip yön verdi. Yarın Ahmet Türk tekrar tutuklanırsa emin olun ki Cumhurbaşkanı’nın bu söylemlerinden dolayı olacaktır.

Bu arada merak edenler varsa -ki herkes biliyor Ahmet Türk’ün durumunu- Ahmet Türk ağabeyimiz 75 yaşında, ciddi kalp rahatsızlığı olan, kalp piliyle yaşamını idame ettiren, ömrünü Türk-Kürt kardeşliğine adanmış, “Türkiye’ye barış gelsin, beni Taksim’de assınlar.” diyebilecek kadar yürekli, barışsever, çok değerli bir siyasetçidir.

Aynı şekilde şu anda cezaevinde Eş Genel Başkanımız Sayın Selahattin Demirtaş’a “terörist” deme gaffetine düşmüştür Sayın Cumhurbaşkanı. Bu söylemi şiddetle kınıyorum. Sözüm ona yargı süreci devam ederken yargıyı etkileyecek bu sözü Türkiye halkları kabul etmedi, kabul etmeyecektir. Ve bu sözleri ne zaman söylüyor biliyor musunuz –onun için ben sinirine veriyorum- Almanya’da yapılan G20 Zirvesi’nden sonra söylüyor. Dünya liderleri kendisiyle doğru dürüst konuşmuyor, yalnızlaşmış, Almanya’da bir tek toplantı yapamıyor, G20 Zirvesi’nde âdeta kovulurcasına tavırların olduğu bir günde basın toplantısında Eş Genel Başkanımızla ilgili bir soru üzerine bu talihsiz yanıtı veriyor. Ben bunu sinirine veriyorum; normalde böyle bir cevap, böyle bir “terörist” lafını kullanmaması gerekir.

Orijinali Kürtçe olan bir deyim vardır. Doğada bir şahin ya da baykuş türü var, bütün kuşlar bu kuşa işkence yapıyor, o da gelip yuvasındaki yavrularına işkence yapıyor, aynı misal. G20’de görmediği ilginin, itibarın, yalnızlaşmanın acısını kendi ülkesinde kendisi gibi düşünmeyen kesimden yani bizlerden çıkarıyor. Dışarıda dayak yiyor, gelip hıncını bizlerden, halkımızdan çıkarıyor.

Sayın Eş Genel Başkanımız bugüne kadar 2 defa barış ödülü almış, yine geçen hafta Avrupa Parlamentosunda barış ödülüne aday gösterilmiştir. Suçlandığı 6-8 Ekim olaylarının meydana gelmesinde en ufak bir suçu yoktur. 6-8 Ekim tarihlerinde halkın sokağa çıkmasında etkili olan AKP iktidarı ve “Kobani düştü, düşecek.” söylemidir. Ben şahsen bu söz üzerine sokağa çıkıp demokratik tepkimi dile getirdim, halkımla birlikte yürüdüm. Adıyaman’da tek bir kişinin bile burnu kanamadı. Üstelik 6-8 Ekim olaylarının araştırılması için yoğun çabalarımıza rağmen iktidar daima bunun üstünü örtmeye çalıştı. Bu ölen insanların çoğu bizim partiydi. Kim tarafından katledildiler? Tekrar söylüyorum, araştırılsın, kimin terörist olduğu ortaya çıksın. “Bu olaylar araştırılsın.” dediğimizde hep üstü örtüldü. Buna herkes şahittir, Yüce Rabb’im de bu olaya şahittir.

Sekiz buçuk aydır mahkemeye bile çıkarılmayan Eş Genel Başkanımıza “terörist” demek hangi vicdana, hangi izana sığar? Bu, yargıya müdahale etmek değil midir? Peşinen hüküm veriliyor. Sarayın bu sözlerine soruşturma açabilecek yürekli bir savcı var mı bu ülkede? Tam tersi, bu söylemi emir telakki edecek bir yargı sistemiyle karşı karşıyayız.

Bu nedenle diyoruz ki: Meclis boş yere oyalanıyor, saray ne derse o oluyor, yargı yok, adalet yok ama ilahî adalet vardır arkadaşlar ve bir gün mutlaka tecelli edecek ve bu zulüm bitecek diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Aynı mahiyetteki önerge üzerinde şimdi de Bolu Milletvekili Sayın Tanju Özcan konuşacak.

Buyurun Sayın Özcan. (CHP sıralarından alkışlar)

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Metiner buradaymış, iyi oldu. Ayrılmayın lütfen, sizinle ilgili de söyleyeceklerim var, sizi ilgilendiren şeyler.

Sayın milletvekilleri, burada yaptığım son birkaç konuşmada ısrarla şunu söyledim: FETÖ terör örgütünün siyasi ayağıyla ilgili mücadele yapılmıyor maalesef. Yapılmadığı sürece de ben her fırsat bulduğumda bu konuyu gündeme taşıyacağım demiştim.

Sayın Metiner’in ve Sayın Bakanın burada olması iyi oldu aslında, aynı anda onları burada görmek. Bugüne kadar yaptığım konuşmaların bir kısmında Sayın Metiner’i çok ağır eleştirdiğim konuşmalar oldu ama 15 Temmuz etkinliklerinden sonra yazdığı yazının içeriğine herhâlde katılmamak mümkün değil. Sayın Metiner ne diyor özetle: “15 Temmuz etkinlikleri sırasında protokolün en önünde FETÖ muhipleri ve FETÖ’cü eski bakanlar gördüm, rahatsız oldum, içim titredi, hatta üşüdüm, eve gidip Reis’i oradan dinledim.” Doğru mu? Söyledi, doğru.

Şimdi, sayın milletvekilleri, değerli hükûmet yetkilileri; biz öteden beri şunu söylüyoruz: Bu örgütün bir siyasi uzantısı var. Siz bunu duymaktan hoşlanmıyorsunuz. Efendim, sıkıştığınız zaman şunu da söylüyorsunuz: “Siyasi uzantı nerede? Bizimle ne ilgisi var?” Bakın, Sayın Metiner açık bir ihbarda bulunuyor, “Ben gördüm kardeşim.” diyor, “Ben gördüm.” diyor. Peki, Sayın Metiner bunu gördüğü ve bir gazetenin köşesinde yazdığı hâlde neden hiçbir savcı çıkıp “Sayın Metiner, gel bakalım, sen ne gördün; hangisi FETÖ’cüyü, hangi bakandan bahsediyorsun?” sorusunu kendisine sormuyor?

Keza, enteresan bir şey daha oldu sayın milletvekilleri. Hâlihazırda görevli olan bir müsteşar var, Millî Eğitim Bakanlığı Müsteşarımız, Sayın Bakanım. Ne diyor birkaç ay önce: “Bir bakan beni tehdit etti.” Neden bir cumhuriyet savcısı çıkıp “Gel bakalım Sayın Müsteşar, sen akli başında bir adamsın, devletin müsteşarlığını vermişiz sana; bu konuda bize bilgi ver, kimdir bu bakan?” sorusunu sormuyor? Niye soramıyor?

Bakın, “kontrollü darbe” tartışmaları yapılıyor ama bence şu tartışmasız: FETÖ’yle ilgili kontrollü bir soruşturma var Türkiye’de. Sadece Hükûmet olarak istediğiniz ölçüde soruşturmanın kapsamını genişletiyorsunuz. Ucunun ne zaman size dokunma ihtimali doğsa sizden bir eski bakana, mevcut bakana, mevcut milletvekiline, eski milletvekiline, hemen müdahale ediyorsunuz. Ya, Allah aşkına, iki tane somut soru... Biri burada oturuyor işte, Sayın Metiner. Ben sadece yazdıklarını okudum, söyledim. Diyor ki: “Ben gördüm, daha iki gün önce gördüm, üç gün önce gördüm. Hem de nerede gördüm? Meclisin bahçesinde gördüm.” Biz de gördük o protokolü. Ben o protokolü görünce, protokol sıralarına bakınca aklıma ne geldi, biliyor musunuz? Bank Asyanın açılış günü geldi. Vallahi Bank Asya açılırken de orada bir tek Fetullah Gülen dışında diğerleri hep aynıydı, figürler aynı, bir tek Fetullah Gülen’in kendisi yok. Onun dışında kurdeleyi kesenler ile 15 Temmuz anmasını gerçekleştirenler aynı, burada bir çelişki var.

Sayın milletvekilleri, biz bunu ısrarla söylüyoruz: FETÖ ile AKP arasında çok derin bir bağ var. Nasıl bir bağ var, biliyor musunuz? Daha somut hâlde anlatayım. Cumhuriyet Halk Partisi ile Atatürkçü Düşünce Derneği ayrı kuruluşlar mı? Ayrı kuruluşlar. Peki, Cumhuriyet Halk Partisi ile Atatürkçü Düşünce Derneği birçok yerde iç içe geçmiş mi? Geçmiş. Milliyetçi Hareket Partisi ile Ülkü Ocakları, resmî bir bağınız var mı? Yok. Ama “Milliyetçi Hareket Partisi ile Ülkü Ocakları arasında bir bağ yok.” derse biri kimse inanmaz. Maalesef, geçmişte sizin de ilişkiniz FETÖ’yle aynı hâle gelmiş. Nasıl bizim ADD’yle ilişkimiz varsa, nasıl MHP’nin Ülkü Ocaklarıyla ilişkisi varsa AKP ile FETÖ’nün ilişkisi de böyleydi. Zorlanıyorsunuz, bu ayrışmayı yapmakta zorlanıyorsunuz ama korkunun ecele faydası yok sayın milletvekilleri. Siz aynaya bakacaksınız, kendinizle hesaplaşacaksınız bu FETÖ konusunda. Eğer bu FETÖ belasından AKP’yi temizleyemezseniz Türkiye’yi hiç temizleyemezsiniz.

Ben Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı istiyorsunuz.

Önergeleri kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.04

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.21

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Fatma KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli), Ömer SERDAR (Elâzığ)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 113’üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

2’nci madde üzerinde Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım ve arkadaşları ile Bolu Milletvekili Tanju Özcan ve arkadaşlarının aynı mahiyetteki önergelerinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi önergeleri tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeleri kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

490 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Hükûmet yerinde.

Diğer önergeyi okutuyorum...

ERHAN USTA (Samsun) – Geri çekiyoruz.

BAŞKAN – Önerge geri çekilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 3’üncü maddede üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 3’üncü maddesinde geçen “kıdemli” ibaresinin “kıdemli ve en yaşlı” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Celal Adan

Mehmet Parsak

İstanbul

İstanbul

Afyonkarahisar

Mustafa Kalaycı

Muharrem Varlı

Baki Şimşek

Konya

Adana

Mersin

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 3’üncü maddesiyle eklenen 3’üncü fıkranın tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ömer Süha Aldan

Necati Yılmaz

Mehmet Gökdağ

Muğla

Ankara

Gaziantep

Zeynel Emre

Namık Havutça

Cemal Okan Yüksel

İstanbul

Balıkesir

Eskişehir

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 3'üncü maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Filiz Kerestecioğlu

Mizgin Irgat

Saadet Becerekli

İstanbul

Bitlis

Batman

Müslüm Doğan

Mithat Sancar

Meral Danış Beştaş

İzmir

Mardin

Adana

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Adana Milletvekili Sayın Meral Danış Beştaş konuşacaklar.

Buyurun Sayın Danış Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

3'üncü madde üzerine söz aldım ama geneli üzerinde grubumuzdan arkadaşlarım görüşlerimizi ifade ettiler, ileriki maddelerde de kanun tasarısına ilişkin düşüncelerimizi ayrıntılı olarak iletmeye devam edeceğiz. Ancak bu sabah, günün ilk saatlerinde, gerçekten, aslında hepimizin tartışması gereken, değerlendirmesi gereken çok vahim bir gelişme yaşandı. İnsan hakları savunucuları, bildiğimiz üzere, on üç gün gözaltında tutuldu. “Büyükada operasyonu” olarak bilinen ve maalesef gözaltına alındıktan sonra günlerce manşetlerde casuslukla ve başka şekillerde haklarında iddialar ileri sürülen insan hakları savunucularından söz ediyorum. Bu sabah saat 06.30 civarında on üçüncü gün çıkarıldılar savcılığa ve maalesef 6 kişi tutuklandı, 6 insan hakları savunucusu tutuklandı. Bunlar: İdil Eser, Uluslararası AF Örgütü Türkiye Direktörü, Veli Acı, Günel Kurşun, Özlem Dalkıran, Peter Steudtner ve Ali Gharavi tutuklandı. Neden tutuklandı biliyor musunuz? Örgüt üyeliğinden tutuklandı, Türk Ceza Kanunu'nun 314/2'nci maddesine muhalefetten, örgüt adına suç işlemekten.

Değerli milletvekilleri, gerçekten şunu söylemek istiyorum: Eminim, bu salonda da birçok milletvekilinin geçmişinde insan hakları savunuculuğu ve mücadelesi vardır mutlaka. Ben de insan hakları alanında daha önce birçok çalışmada bulunmuş, hukuk alanında, insan hakları ve kadın hakları alanında çalışmalarda kendimce naçizane katkılarda bulunmaya çalıştım ve hatta bu konuda, uzun süre de insan hakları alanının ne kadar önemli olduğu konusunda, siyasete girmeme konusunda da bir kararlılığım vardı; son, 2009'a tekabül ediyor.

Bunların, bu arkadaşların birkaçını çok yakından tanıyorum. Örneğin, Özlem Dalkıran, bir dönem Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi'nin kuruculuğunu, iki dönem başkanlığını ve basın sözcülüğünü yaptı. Yine, Günel Kurşun da Af Örgütünde çalışan, yakından tanıdığım ve Adana'da ikamet eden bir arkadaşımızdı. İlknur Üstün, serbest bırakıldı; Kadın Koalisyonundan kadın hakları alanında çok önemli çalışmalar yapan, Türkiye'de kadına yönelik şiddetin, ayrımcılığın, hukuksuzluğun son bulması için çok büyük çabaları olan, emeği olan bir arkadaşımız. Diğerlerinin de hepsinin CV'sinde benzer olaylar var. Nalan Erkem, Nejat Taştan; diğerleri de aynı durumda.

Şimdi, niye bunu anlatıyorum? Gerçekten bu dönemde insan hakları savunucularının, Türkiye’de değil sadece, dünyada da bilinen, birçok çalışmada imzası bulunan ve tek amaçları insan haklarını korumak ve kollamak olan bu şahısların örgüt üyeliğinden tutuklanması aslında skandaldır, aslında dehşet vericidir. Peki, diyeceksiniz ki: “İddialar ne? Böyle boş söylüyorsun da.” Emin olun -sürem yok ama- iddiaları duysanız benimle aynı görüşte olursunuz. Mesela, Günel Kurşun, Adana’da öğretim üyeliğinden ihraç edildi ve hakkında propagandadan Adana’da dava açıldı. Suçlama ne, biliyor musunuz? “İhraç edildin, hakkında propagandadan dava var ve byLock kullanan Ali Çamkömürü isimli biriyle -tutuklu olmayan, hakkında soruşturma olmayan biriyle- görüştün.” bir cümle; bu iddiayla Günel Kurşun şu anda cezaevinde.

Yine, diğerlerinde, mesela, Özlem Dalkıran’a yönelik isnatta “Siz FETÖ’den tutuklanan Profesör Doktor İhtar Tarhanlı’yla telefonla görüşmüşsünüz.” şeklinde bir iddia var. Yine, İdil Eser’e dönük iddialar arasında, şüpheli olarak sorulan sorular arasında Nuriye Gülmen ve Semih Özakça’yla ilgili yazışmaların çantasında bulunduğunu, ona dair birkaç belge, yani “Tutuklandılar.”, “Şu cezaevindeler.” ve belki de basın açıklamaları var. Burada çok net değil, bundan dolayı tutuklanmışlar.

Gerçekten, herhâlde Türkiye kadar örgüt üyesi bol bir ülke kalmayacak bu gidişle, herkes örgüt üyesi olmaya aday. Bu yol, yol değil. Bunların örgüt üyesi olmadığını, bütün dünya bildiği gibi bizler de biliyoruz. Yani, bu nedenle bu tutuklamaların haksız olduğunu, kabul edilemez olduğunu buradan sizlerle paylaşmak istiyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Danış Beştaş.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 3’üncü maddesiyle eklenen 3’üncü fıkranın tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Namık Havutça (Balıkesir) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Balıkesir Milletvekili Sayın Namık Havutça konuşacak.

Buyurun Sayın Havutça. (CHP sıralarından alkışlar)

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti İstanbul Milletvekili Enis Berberoğlu’nun tutuklanmasından sonra bir kez daha Türkiye’nin gündemine adalet duygusu oturdu.

Şimdi, Sayın Bakan, bir milletvekilinin yurt dışına kaçma teşebbüsü var mı, kaçma ihtimali var mı? Bir milletvekili neden tutuklu olarak yargılanır? Bakın, buna ilişkin, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları var, Anayasa Mahkememizin iki tane örnek kararı var; bir, Balbay kararı var, Haberal kararı var; bir de Can Dündar davasında verilen karar var. Kamu yararı açısından düşünün, bir milletvekilinin şu anda Maltepe Cezaevinde yatması mı -kamu adına, yarışan hakların- burada yasama görevini yapması mı kamu yararına daha uygundur, orada tek başına infaz edilmesi mi? Şimdi, biz buradan şunu anlıyoruz,

bize Enis Berberoğlu üzerinden deniliyor ki: “Ey milletvekilleri, ayağınızı denk alın; Hükûmete karşı yapacağınız muhalefette sizi de casusluk, eften püften bir davayla suçlarız, MİT’ten belgeleri göndeririz, doğru cezaevine göndeririz.” Tablo bu. Yani Enis Berberoğlu üzerinden Türkiye Büyük Millet Meclisi milletvekilleri açıkça tehdit ediliyor. Aslında, millî iradenin kendisi tehdit ediliyor.

Sayın Bakan, bakıyorum, Enis Berberoğlu olayı bir; iki, daha dün Yeliz adında bir kız Kocaeli gazetesinde eleştirel bir yazı yazıyor, gözaltına alınıyor. Twitter’dan, Facebook’tan öğrenciler, gençler düşüncelerini ifade ediyor, gençler takibata uğruyor, gözaltına alınıyor, hapse tıkılıyor. Burası neresi? Bakın, bugün Genel Başkanımız ifade etti, Türkiye’nin insan hakları alanında yüz akı olan Profesör Doktor İbrahim Kaboğlu’na, neden görevinden atıldığına ilişkin defalarca müracaat etmesine rağmen Bakanlık hâlâ bir yanıt vermiyor. Ben burada, Türkiye Büyük Millet Meclisinin huzurunda soruyorum: Sayın Bakan, sarayı olan ama adaleti olmayan saraylarıyla, bakanlığı olan ama adaleti olmayan bakanlıklarıyla Türkiye, adaletsiz bir ülke hâline geldi.

Şimdi, İdari Yargılama Usulü Kanunu’nda devletin yaptığı bir işlemin beş unsur yönünden inceleneceğini, hukuka uygunluk denetiminden geçeceğini biliyoruz; kanun maddesi bu, biz çıkardık. Yetki, şekil, sebep, konu, maksat unsurları yönünden o idari işlemin denetlenmesi gerekiyor. Peki, soruyorum: İbrahim Kaboğlu’nu hangi hukuksal sebeple mesleğinden ihraç ettiniz? Bunun bir cevabı var mı? Yok. O zaman hukuk devleti nedir? Hukuk devleti, devletin icraatlarının her birisinin yargısal denetimde olmasıdır. Var mı? OHAL uygulamalarından beri atılan hiçbir memuru, hiçbir kamu görevlisini biz yetki, şekil, sebep, konu, maksat unsurları yönünden denetleyemiyoruz, denetlenmiyor. Bunun adı “hukuk devleti” değil, bunun adı literatürde açıkça “dikta devleti”.

Bakın, belediyelerimiz aynı şekilde. Bugün, bizim Edremit Belediye Başkanımıza bir mahkeme kararı gönderiliyor, 2015’te bir başka beldenin belediye başkanı, oradan kendi görev alanına girmeyen bir şeyle ilgili ilişkilendiriliyor, mahkemeye veriliyor. Diyor ki Başkan bana: “Benim yetki alanımda olmayan bir şeyle ilgili ben sorumlu tutuluyorum.” Ve burada, bölge idare mahkemesinde Belediye Başkanımıza ceza veriliyor. Güre Belediyesi Başkanıydı, şimdi Edremit Belediyesi Başkanı bu Başkanımız, diyor ki... Kırk beş gün süreyle bu Başkanımız Başkanlık makamından ayrı kalacak şu anda. Şimdi soruyorum: Burada ben milletvekilim, milletvekilliği görevimle ilgili bana bir ceza veriliyor ama ben milletvekilliği görevimi bırakıyorum, başka bir görevdeyim, sonra bana Meclise girmeme cezası veriliyor. Böyle bir şey olabilir mi?

Sayın Bakan, bakın, Türkiye’de adaletin dengesi bozuldu. Hep birlikte Türkiye’de herkese lazım olan adaleti, yargı bağımsızlığını, hukuk devletini mutlaka kurmamız lazım; aksi hâlde, büyük hukuk garabetleriyle Türkiye adaletin, gerçekten insan haklarının en fazla ihlale uğradığı bir süreci yaşayacaktır.

Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Havutça.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 3’üncü maddesinde geçen “kıdemli” ibaresinin “kıdemli ve en yaşlı” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Baki Şimşek (Mersin) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Mersin Milletvekili Sayın Baki Şimşek konuşacak.

Buyurun Sayın Şimşek. (MHP sıralarından alkışlar)

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 3’üncü maddesi üzerine verilen önerge üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Aziz Türk milletini ve yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, sekiz yüz seksen gün sonra, PKK’lılar tarafından üniversite kampüsü içerisinde şehit edilen Fırat Yılmaz Çakıroğlu’nun bugün karar duruşması sonuçlanmış ve katiline müebbet hapis cezası verilmiştir, kamu vicdanı az da olsa rahatlamıştır. Yalnız üniversiteler içerisindeki PKK yapılanmasıyla devletimizin daha ciddi şekilde mücadele etmesi -hâlen Türkiye’nin birçok yerinde üniversiteler içerisinde Abdullah Öcalan posterleri asılmakta ve PKK’lılar faaliyet göstermektedir- bununla ilgili gerekli tedbirlerin mutlaka alınması gerekmektedir.

Tabii, konumuz adalet ama Türk milletinin gönlünde ve vicdanında adaletin iyi işlediğiyle ilgili ciddi tereddütler bulunmaktadır. Darbeden sonra OHAL komisyonları kuruldu, valiliklerde komisyonlar kuruldu, BİMER’e, CİMER’e şikâyetler yapıldı ama gerekli neticeler bir türlü alınmadı. Şu anda da OHAL İnceleme Komisyonu kuruluyor 7 kişilik. Türkiye’nin her yerinden OHAL sonrası kamudan ihraç edilenler, cezalandırılanlar bu 7 kişilik komisyona müracaat edecekler ve haklarını arayacaklar. Allah aşkına, 7 kişi binlerce müracaatın olduğu bir dosyada ne yapacak, hangi kararları alabilecek? Bu konuda yine ciddi gecikmeler olacak ve adalet tecelli etmeyecektir.

Bizim defalarca Meclis kürsüsünden dile getirdiğimiz başka bir konu da tutuklu erlerle alakalıdır. Hâlâ çok sayıda, Türkiye’nin birçok yerinde tutuklu erler bulunmaktadır. Rütbeli olanların, gerçekten darbe teşebbüsüne karışanların en ağır şekilde cezalandırılmasını istiyoruz ama artık tutuklu erlerle ilgili sürecin bir an önce hızlandırılmasını bekliyoruz. Bunların tamamı komutanlarının verdiği emirleri yerine getirdiler ama maalesef aylardır hâlâ tutuklular. Bunların çoğunluğu ilkökul mezunu. Bunlarla ilgili gereken tedbirlerin alınmasını ve yasal sürecin hızlandırılmasını bekliyoruz, iddianamelerin bir an önce hazırlanarak bu erlerin tahliye edilmesini bekliyoruz.

Tabii, adalet her yerde lazım. OHAL kapsamında seçim bölgem olan Mersin’de, Erdemli’de bir vatandaş isim benzerliğinden dolayı meslekten ihraç ediliyor. İsim benzerliği olduğu aleni biliniyor, yalnız, bunun tekrar göreve dönmesi yedi ayı buluyor. Yedi ay süresince bu vatandaşın çektiği ızdırabı, ailesinin çektiği ızdırabı hepinizin düşünmesi gerekiyor. Onun için, adalet hepimize lazım. Adalet sadece mahkemelerde değil; belediyelere işçi alımında da adalet lazım, Millî Eğitimde müdür atamalarında da adalet lazım, memur atamalarında da adalet lazım, öğretmen alımlarında da adalet lazım, İŞKUR aracılığıyla yapılan alımlarda da adalet lazım, belediyelere yapılan yardımlarda ve belediyelerin devletten aldığı desteklerde de adalet lazım.

Adana Büyükşehir Belediyesinin otuz yıllık bir metro sorunu var. İstanbul Belediyesinin ve Ankara Belediyesinin metro yatırımlarını ve borcunu Bakanlık devralıyor ve metroyu tamamlıyor. Adana Belediyesinin, bugün Adana halkının alması gereken hizmetler engelleniyor. Otuz yıllık metro sorunundan dolayı, metro borcundan dolayı her ay belediyeden milyonlarca lira para kesiliyor. Adana Belediyesi, Mersin Belediyesi Milliyetçi Hareket Partili belediyeler, bunlar devletten kredi kullanmak istiyorlar bütçelerine göre, finans durumlarına göre ama maalesef her türlü engelle karşı karşıya kalıyorlar.

İller Bankası her belediyeye bütçesinin yüzde 25'i, 30'u kadar kredi limiti açıyor ama bundan sadece iktidar partili belediyeler faydalanabiliyor, muhalefet belediyelerinin bundan faydalanmasına müsaade edilmiyor. Onun için, Hükümetin her noktada vatandaşlarına adil davranmasını bekliyorum.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Şimşek.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

4'üncü maddede üç adet önerge vardır, üç adet önerge de aynı mahiyette olduğundan birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Celal Adan

Mehmet Parsak

İstanbul

İstanbul

Afyonkarahisar

Mustafa Kalaycı

Mehmet Necmettin Ahrazoğlu

Konya

Hatay

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ömer Süha Aldan

Necati Yılmaz

Mehmet Gökdağ

Muğla

Ankara

Gaziantep

Zeynel Emre

Namık Havutça

Cemal Okan Yüksel

İstanbul

Balıkesir

Eskişehir

Murat Bakan

İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Filiz Kerestecioğlu Demir

Ertuğrul Kürkcü

Müslüm Doğan

İstanbul

İzmir

İzmir

Mizgin Irgat

Saadet Becerekli

Bitlis

Batman

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelere Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKANI AHMET İYİMAYA (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk olarak İzmir Milletvekili Sayın Müslüm Doğan konuşacak.

Buyurun Sayın Doğan. (HDP sıralarından alkışlar)

MÜSLÜM DOĞAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesi hakkında Halkların Demokratik Partisi adına söz almış bulunmaktayım. Sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, sizlerin de bildiği gibi, son dönemde en çok tartıştığımız konulardan biri hukukun askıya alınması durumudur. AK PARTİ iktidarı 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında belki de tüm iktidarların yapacağı gibi olası yeni darbelere karşı önlemler alırken aynı zamanda da hukuk devletlerine yakışmayacak bir biçimde yargı bağımsızlığına, güçler ayrılığına son vermiştir. Bugün ülkemizde olan tam da işte budur. İktidar olağanüstü bir durum olduğuna karar vermiş ve mevcut hukuku askıya almıştır. Türkiye’de siyasal iktidara muhalif olan herkes düşman muamelesi görmektedir. Siyasal iktidarın çıkarları doğrultusunda davranmayan ülkesine karşı da ihanet içinde sayılmaktadır. Gazeteciler, aydınlar, akademisyenler, muhalefet partisi vekilleri iktidarın tek bir sözüyle cezaevlerine atılmakta ve kendilerine savunma hakkı bile verilmemektedir. Ülkemizi gerçekten yeni darbelere, yeni tehditlerden korumak istiyorsak acilen yargının tarafsızlığı konusunda adımlar atmamız ve yargıyı siyasal iktidarların ve yürütme organlarının baskılarından korumamız gerekmektedir. Yargı bağımsızlığını ve tarafsızlığını sağlamak bizlerin öncelikli görevlerinden biri olmalıdır. Gerek yargı içerisinde gerekse de dışarıda gelebilecek olumsuz etkilere karşı durmakla yargı, bağımsızlığına kavuşacaktır. Her yurttaş eşit davranarak, ön yargılarla ve ideolojik görüşlerle değil hukuk kurallarıyla ve vicdanla ancak yargı tarafsız hâle getirilebilir.

Değerli milletvekilleri, demokratik, sosyal ve hukuk devleti olmanın, tüm dünyada saygı duyulan bir millet olmanın şartı tarafsız ve bağımsız bir yargıya sahip olmaktan geçmekte iken hazırlanan her yasa hukuka vurulan yeni bir darbe olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu bağlamda, Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı da yargının birtakım teknik sorunlarının çözümüne ilişkin hükümler içerse de genel olarak yargı bağımsızlığına, tarafsızlığına ve mahkemenin iç işleyişine müdahale imkânı tanıyan, yargı organları içinde tek adamlığı öngören düzenlemeler içermektedir.

“Hukuki veya fiili nedenlerle bir dairenin kendi üyeleri ile toplanamadığı hallerde, ilgisine göre diğer dairelerden üye görevlendirmek” şeklindeki değişiklik, daireyi bölge mahkemesi başkanının vesayeti altına, dolayısıyla HSK ve Adalet Bakanlığı üzerinden yürütmeye bağlı hâle getirmekte, doğal ve yetkili hâkimi kendi dosyaları üzerinde inisiyatifsiz bırakmaktadır. Bu hâliyle değişiklik, Anayasa ve evrensel hukuk kurallarına, yargı bağımsızlığına, kuvvetler ayrılığı ilkesine aykırıdır.

Değerli milletvekilleri, bölge idare mahkemesi bir istinaf yolu mahkemesidir. Bir üst mahkeme olan Yargıtayda daireler arası iş bölümü mahkemenin kendi kurulları tarafından yapıldığına göre, bölge idare mahkemelerinin daireler arası iş bölümünün de kendi kurulları tarafından yapılması, mahkemenin işleyişi ve sistem bütünlüğü açısından doğru olacak ve aynı zamanda mahkemeyi HSK’nın etkisi altında kalmaktan da alıkoyacaktır.

Yine, madde 3’te yapılacak değişiklik daha önce tartışıldı, arkadaşlarımız gerekli açıklamalarda bulundular ama yine ben de bir açıklamada bulunmak istiyorum. Bölge idare mahkemelerinin kendi çalışma usul ve esaslarının iş bölümü, işin niteliği dikkate alınarak kendi iç işleyişi içinde ve doğal faaliyetleri kapsamında yapacağı çalışma, iş bölümü ve faaliyetleri doğrudan doğruya HSK’nın talimat ve direktiflerine bağlı hâle getirilmekte, bölge idare mahkemelerini HSK’nın vesayeti altına almaktadır.

Değerli milletvekilleri, yine 8’inci maddede de görüleceği üzere, yürütmenin durdurulmasına ilişkin dava ve taleplerde hak arama yolu engellenmekte, birinci derece mahkemelerce verilen yürütmenin durdurulması taleplerinin reddine dair kararlarda bölge idare mahkemeleri istinaf yargı yoluyla son itiraz mercisi olarak kabul edilmekte, Danıştaya temyiz yolu bu şekilde kapatılmaktadır.

Bildiğiniz gibi, yürütmenin durdurulması kararları, telafisi olmayan zararların engellenmesi, hukuka aykırı eylemlerin önüne geçmek adına, bireyi korumak adına düzenlenmiştir. Bu tasarı en temel hak arama yolunu engellemekle kalmayıp aynı zamanda evrensel hukuk kurallarıyla da uyuşmamaktadır. Bu anlamda, tasarının geri çekilerek, çağdaş hukuk anlayışına ve kuvvetler ayrılığı ilkesine uygun hâle getirilerek yeniden görüşülmesi gerekmektedir.

Sizleri saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Doğan.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde şimdi de İzmir Milletvekili Sayın Murat Bakan konuşacak.

Buyurun Sayın Bakan. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 4’üncü maddesi üzerinde grubum adına konuşacağım.

Nedir bu kanun tasarısı, neyi görüşüyoruz arkadaşlar? Madde üzerinde değil, genel gerekçesi üzerinden bir paragraf okumak istiyorum size. “İdari Yargılama Usulü Kanunu’nda yapılmış düzenlemelerle istinaf kanun yolu kabul edilmiş ve bölge idare mahkemeleri de bölge adliye mahkemeleriyle birlikte aynı tarihte faaliyete geçmiştir. Belirtilen hukuk reformuyla hak arama özgürlüğünün, adil yargılanma hakkının temini bakımından hızlı ve etkili bir yargılamanın gerçekleştirilmesi için çok önemli bir adım atılmıştır.” Ne güzel sözler öyle değil mi, ne kadar iddialı? “Hukuk reformu” diyor, “Adil yargılanma”, “Hak arama özgürlüğü...” Arkadaşlar, “bal, bal” demekle ağız tatlanmaz, partinizin adında adalet olmasıyla adil olunamadığını yaşayarak öğrendiğimiz gibi. Üstelik ülkemizin 69 yaşındaki Ana Muhalefet Partisi Genel Başkanı, Genel Başkanım yirmi beş günde 450 kilometrelik, “Hak, hukuk, adalet” diyerek dünya siyasi tarihinin en uzun yürüyüşünü daha dün tamamlamışken; hak arama özgürlüğü çerçevesinde -hakkında herhangi bir yargı kararı olmadan- barışçıl eylem yapan Semih ve Nuriye’nin açlık grevleri kritik bir aşamadayken, tutuklanmışken; yine, 6 insan hakları savunucusu daha dün tutuklanmışken; Türkiye Gazeteciler Sendikası verilerine göre 157 gazeteci sadece gazetecilik yaptığı için hapisteyken; dünyada 2016 yılında Küresel Çaplı Hukukun Üstünlüğü Endeksi’nde 113 ülke arasında ülkemiz 99’uncu sıradayken; millet iradesiyle seçilen milletvekilleri Türkiye Büyük Millet Meclisinde milleti temsil edemezken, tutuklu yargılanırken siz kalkıp adalet, hukuk reformu, adil yargılanma, hak arama özgürlüğünden bahsediyorsunuz. Allah aşkına, bu durum biraz komik olmuyor mu? Tüm bu olan bitenlerden dolayı vicdanınız sızlamıyor mu? Biliyoruz ki sızlamıyor. Zira, Hazreti Ömer’in dediği gibi “İnanıldığınız gibi yaşayamıyorsanız, yaşadığınız gibi inanmaya başlarsınız.”

Arkadaşlar, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın 10’uncu maddesine göre yargı bağımsızdır. 2019 yılı sonunda kâğıt üzerinde tarafsız da olacaktır.

Hukuk fakültesinde ceza hukuku hocamızın söylediği bir söz hep hatırimdadır: “İyi kanunlar kötü uygulayıcılar elinde kötü kanun, kötü kanunlar iyi uygulayıcılar elinde iyi kanun olur.” Şu an savcı ve yargıçlarla ilgili ne konuşuluyor Türkiye’de? Bu savcı acaba Menzilci mi? Diğer savcı acaba Hakyolcu mu? Öbür yargıç acaba Süleymancı mı? Hangi tarikattan, hangi şeyhten? FETÖ gitti, bir tarikat gitti, bir şeyh gitti, başkaları geldi; birinin yerini birileri aldı. Özgür birey yerine, iradesini şeyhine teslim etmiş insanların bağımsız yargıyı, güzel ülkemizi ne hâle getirdiklerini Ergenekon’da, Balyoz’da, değerli arkadaşlar, 15 Temmuzda yaşamadık mı? Şeyhi emir verdiğinde ne hukuk dinliyor ne amir dinliyor ne komutan dinliyor.

Son iki yılda mesleğe alınan yargıç ve savcıların çoğunluğunun iktidar partisyle organik ilişkileri bu Mecliste ve kamuoyunda tartışılmadı mı? 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun’la yerel ve genel seçimlerde aday olmak için meslekten ayrılan yargıç ve savcılarının mesleğe geri dönemeyecekleri hüküm altına alınmışken, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu’nun 51/(5) maddesi ise yargıç ve savcılarının siyasi partilere giremeyeceği, girenlerin meslekten çıkarılacağı hükmünü haizken iktidar partisinde aktif siyaset yapmış kişilerin yargıç ve savcı olmaları yasanın lafzına, ruhuna uygun mudur? Buradan bağımsız yargı, hukukun üstünlüğü, hak, hukuk, hepsinden önemlisi adalet çıkar mı değerli arkadaşlar?

Ayrıca, seçimlerde aday olmak için meslekten ayrılan yargıçların yeniden mesleğe alınmaları ise iktidarın yargıyı siyasallaştırma konusunda ne kadar fütursuzca davrandığının bir örneği değil midir?

Arkadaşlar, adaleti tesis etmek için kanun maddelerini değiştirmeniz yetmez, önce kafaların değişmesi lazım. Adaletin küçüldüğü ülkelerde büyük olan artık suçlulardır. Adaletli günler özlemiyle Amenemope'nin üç bin yıl önce söylediği enfes sözüyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum: “Tanrı adaleti, onu sevene verir.”

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde son olarak Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Necmettin Ahrazoğlu konuşacaktır.

Buyurun Sayın Ahrazoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET NECMETTİN AHRAZOĞLU (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 4'üncü maddesi hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, teklifle Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un maddelerinde yapılması öngörülen değişiklikle bölge idare mahkemesi başkanlar kurulunun görevleri arasında sayılan hukuki veya fiilî nedenlerle bir dairenin kendi üyeleriyle toplanmadığı hâllerde ilgisine göre diğer dairelerden de üye görevlendirme görevi bölge idare mahkemesi başkanına verildiğinden, maddeyle bu değişikliğe uyum sağlamak amacıyla 2576 sayılı Kanun'un 3/F maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, insanlarımızın adaletli ve hakkaniyetli bir sosyal düzen içerisinde yaşamasını sağlayacak hukukun üstünlüğü prensibinin hâkim kılınması, temel hak ve özgürlüklerin güvence altına alınması, çeşitli güç unsurlarının hukuk devleti kurallarına göre sınırlandırılması suretiyle güçlünün değil, haklının korunması, toplumsal ahengin ve huzurun tesis edilmesi devletin temel görevleri olmalıdır. Bu nedenle, Milliyetçi Hareket Partisi olarak yargının yeniden yapılandırılmasına ilişkin alınması gereken tedbirler ve talepleri pek çok kereler halkımız ve siyasi partilerle paylaştık.

Değerli milletvekilleri, geciken adaletin adalet olmadığı ilkesinden hareketle adil ve hızlı yargılamanın sağlanması için gerekli altyapının oluşturulması şarttır. Adalet hizmetlerinin etkinleştirilmesi için devlet erk ve işlevlerinde yargıya yük getiren, verimliliği ve etkinliği azaltan unsurlar ortadan kaldırılmalıdır.

Teklifte yer alan 4'üncü maddeyle yapılan değişiklikle de hukuki veya fiilî nedenlerle bir dairenin kendi üyeleriyle toplanmadığı hâllerde ilgilerine göre diğer dairelerden üye görevlendirme görevi bölge idare mahkemesi başkanına verilerek hızlı ve etkili bir yargılamanın gerçekleştirilmesinin hedeflendiği belirtilmektedir. Gerçekten de bazı durumlarda iş yoğunluğu ya da diğer sebeplerden dolayı mağduriyetler oluşmaktadır. Konuyla ilgili temel çekince, kurul tarafından yapılan atamanın bölge idare mahkemesi başkanınca da farklı bir uygulamayla yapılabilir hâle getirilmesidir ancak ister kurul ister kişi sorumluluğunda olsun yargı bağımsızlığı teminat altına alınmadan yapılacak değişiklikler fayda sağlamayacaktır. Hiçbir organ, makam, merci, kişi ve baskı grubuna ayrıcalık tanınmayacak biçimde yargı bağımsızlığı tesis edilmeli, hiç kimse ya da organ yargı denetimi dışında bırakılmamalıdır. Yargı yetkisinin kullanılmasında hiçbir organ, makam, merci veya kişinin mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat vermemesi, tavsiye ve telkinde bulunmaması temel düstur olmalıdır. Aksi takdirde kurula da kişilere de adaletin tecelli etmesi esnasında etki yapabilirler.

Değerli milletvekilleri, son on beş yılda temel kanunların tamamına yakını değiştirilmiştir. Toplumun değişen ihtiyaçlarına cevap vermek ve toplumsal barışı sağlamak için yasal değişiklikler elbette yapılacaktır. Ancak itirazımız, yasa yapma hakkının çok özensiz ve öngörülerden uzak olarak yapılmasıdır.

Siyasal iktidar sayısal çoğunluğun verdiği ortam ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün sağladığı imkânlarla yasama faaliyetlerini çok hoyratça kullanmaktadır. Keza, Hükûmet yasa yapma sürecinde katılımcı bir anlayıştan uzak, konjonktürel tepkilerle yasa tasarılarını hazırlamakta ve aceleci bir şekilde Türkiye Büyük Millet Meclisinde yasalaşmasını istemektedir. Oysa yapılması gereken, Türkiye Büyük Millet Meclisinden çıkan yasaların uygulanmasını sabırla takip etmek ve bir sorun çıkarsa tüm taraflarla birlikte yeni bir düzenleme yapmaktır.

Yine, Meclisin yerleşmiş yasa yapma teamülüne uyulmadan, ihtisas komisyonlarının görev alanlarına saygı duymadan, en hızlı şekilde nasıl yasalaşırsa onu tercih eden, yasama kalitesinin kalmadığı bir süreç yaşanmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ahrazoğlu, bir dakika daha vereyim size, tamamlayın.

MEHMET NECMETTİN AHRAZOĞLU (Devamla) – Yukarıda belirtilen gerekçelerle, tasarının 4'üncü maddesini işlemleri hızlandırmak amacıyla düzenlenmiş bir madde olarak kabul ediyor, eksikliklerin ve aksaklıkların yargı sürecinin tamamına tesir etmiş olduğunu belirterek yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ahrazoğlu.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

5'inci maddede iki adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 5'inci maddesinde yer alan “değiştirilmiş” ibaresinin “değiştirilmiştir” şeklinde değiştirilmesini ve “ve fıkra” “ara kararları” ibaresinden sonra gelmek üzere “daire başkanı” ibaresi eklenmiştir.” ibaresinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ertuğrul Kürkcü

Müslüm Doğan

Saadet Becerekli

İzmir

İzmir

Batman

Mithat Sancar

Behçet Yıldırım

Hüda Kaya

Mardin

Adıyaman

İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 5'inci maddesinde öngörülen değişikliğin aşağıdaki şekilde düzeltilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 5- 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 20 nci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “İdare” ibaresi “Bölge idare mahkemelerindeki istinaf kanun yolu incelemeleri ve idare” şeklinde değiştirilmiş ve fıkra “ara kararları” ibaresinden sonra gelmek üzere “daire başkanı” ibaresi eklenmiştir.

Ömer Süha Aldan

Necati Yılmaz

Mehmet Gökdağ

Muğla

Ankara

Gaziantep

Zeynel Emre

Namık Havutça

Cemal Okan Yüksel

İstanbul

Balıkesir

Eskişehir

Murat Emir

Ankara

BAŞKAN – Okunan son önergeye komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SERAP YAŞAR (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Ankara Milletvekili Sayın Murat Emir konuşacak.

Buyurun Sayın Emir. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İstinaf mahkemelerinin ihtiyaç duyduğu yasal düzenlemeleri yapan bir kanun maddesiyle bugün meşgul oluyor Meclisimiz. Elbette ki yargının daha hızlı, daha etkin, daha verimli çalışması için istinaf mahkemelerinin hakkıyla çalışması ve ihtiyaç duyduğu yasal düzenlemelerin yapılması gereklidir ve tek başına bu yasaya bakarsanız da isabetli bir düzenlemedir. Ancak, hemen belirtmeliyim ki sizlerin istinaf mahkemelerine bakışınız son derece çarpık. Geçen yılı anımsayalım, Danıştay Kanunu’nu getirdiniz, Yargıtayın ve Danıştayın bütün üyelerini, yargıç bağımsızlığını ve hâkim teminatını göz ardı ederek bir gecede sıfırlayıp o hâkim ve savcılar istinaf mahkemelerine göndermeyi tasarlıyordunuz. Bizim burada “Bunu yapmayın.” demekten dilimizde tüy bitti, komisyonda anlattık, tüy bitti. Ne demiştik hatırlıyor musunuz Sayın Bakan: “Bunlar teröristse, bunlar FETÖ’cüyse, bunlar hakkıyla yargıçlık görevini yapamayacaklarsa o zaman bunlar bu görevlerini istinaf mahkemelerinde nasıl yapacaklar?” diye sormuştuk o zaman. Peki, bir soru daha sormak hakkımız değil mi bugün? Siz, o gün, o yargıçları bir gün sonra istinaf mahkemesine gönderecek kadar biliyordunuz da hepsiyle ilgili ayrıntılı bilgiler vardı da bunları niye hâlâ hâkimlik mesleğinde tutuyordunuz? İşte, bakın, biz bu darbeyle ilgili karanlık noktaları bu yüzden aydınlatmak zorundayız. O günlerde bilmiyor idiyse, bu yargıçların FETÖ terör örgütüne dâhil olduklarını bilmiyor idiyse, darbeden hemen sonra kanun hükmünde kararnamelerle bir anda hepsini haklı bir biçimde nasıl açığa alabildiniz?

Bakın, bunların hepsi çelişik davranışlar ve bunların hiçbirinde hukuk devletinin ve yargı bağımsızlığının olduğunu kimse söyleyemez. Elbette ki yargı bağımsızlığı esastır, hâkimlerin, mahkemelerin tarafsız ve bağımsız olması esastır. Hatta düzenleme yetmedi, 16 Nisanda olağanüstü hâl koşullarında, mühürsüz yaptığınız, YSK’nın kendi kanununu ve uygulamalarını çiğnediği seçimde bile, getirdiğiniz maddede diyordunuz ki: “Yargı tarafsız ve bağımsız olacak.”

Değerli arkadaşlar, “bal” demekle ağız tatlanmaz. Bize yargının nasıl tarafsız ve bağımsız olacağını anlatmak zorundasınız. O zaman anlatamadınız, hâlâ anlatamazsınız.

Bir HSK düşünün -“Y” sini yani “Yüksek”ini kaldırdınız çünkü siz, sizden başka yüksek hiçbir şeye tahammül edemiyorsunuz- Bakan burada üyesi, siyasi iradenin temsilcisidir, Müsteşar onun temsilcisidir, 4 üyesini bir parti genel başkanı atamaktadır ve diğer üyeleri de o parti genel başkanının seçtiği Meclis seçmiştir.

Peki, Mecliste, komisyonda bu HSK üyelerinin nasıl seçildiğine dikkat ettiniz mi? O gün bu HSK üyelerinin nasıl değerlendirildiğini, o komisyon raporlarını, komisyon tartışmalarını hiç merak ettiniz mi?

Değerli arkadaşlar, bir gerçek varsa o da bugün, yasamanın yani bu Meclisin ve yargının bir tek kişinin ağır vesayeti altında olduğu gerçeğidir ve siyasetin emrinde ve Türkiye gerçeğinde sadece bir kişinin emrinde olan bir yargıdan ne yaparsanız yapın, bağımsız ve tarafsız bir yargılamaya bekleyemezsiniz. Bakın, bunlar olmadığı için dünyaya tutuklamaları anlatamıyorsunuz. Onlarca milletvekili tutukludur. Bugün, Enis Berberoğlu için tutukluluk aslında cezaya dönüştürülmüştür. Tutuklanması için hiçbir gerekçe olmadığını hepimiz biliyoruz ama o kişi, “Sonbahara doğru, yıl sonuna doğru mahkûmiyetler bekliyorum.” diyecek kadar yargının içerisinde.

İşte, böyle bir yargı düzeninde, böylesine taraflı ve siyasetin emrine girmiş bir yargı düzeninde, siz istinaf mahkemelerini nasıl kurarsanız kurun, ne yaparsanız yapın, ne bize ne Türk milletine ne de dünyaya bağımsız yargılama yaptığınızı anlatamazsınız; tam da bu nedenle uluslararası saygınlığınızı da ülke içindeki saygınlığınızı da yerle bir edersiniz, aynen Türkiye’de yargıya olan inancın yerle bir olduğu gibi.

Bakın, bugün, Türkiye’nin hiç görmediği kadar Türk milleti yargısına güvenmemektedir ve uluslararası standartlarda, ölçümlerde, Türkiye yargısı neredeyse dünyanın sonuncu güvenilir yargısı durumundadır.

Bu utancı ortadan kaldıracak düzenlemeleri bekliyoruz ve bu umutla Genel Kurula saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Emir.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 5’inci maddesinde yer alan “değiştirilmiş” ibaresinin “değiştirilmiştir” şeklinde değiştirilmesini ve “ve fıkraya “ara kararları” ibaresinden sonra gelmek üzere “daire başkanı” ibaresi eklenmiştir.” ibaresinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Hüda Kaya (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SERAP YAŞAR (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Hüda Kaya konuşacak.

Buyurun Sayın Kaya. (HDP sıralarından alkışlar)

HÜDA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Elbette, bugün, kanun tasarısı üzerinde, 5’inci madde hakkında konuşmak için söz aldım ama Türkiye’de hangi mahkemeler olursa olsun, özgünlüğünü, bağımsızlığını yitirmiş durumda olduğunu bizler biliyoruz ama inanıyorum, bu sıralarda oturan sizler bunu çok daha iyi biliyorsunuz. Hukukçulardan bir kısmı vicdanen bu gidişata, yanlışlara, haksızlıklara razı olmasalar da yüz binlerce insanımızın işinden, emeğinden, ekmeğinden, rızkindan edildiği, teslim alınmaya çalışıldığı bir ortamda duruşlarını, içtihatlarını bile ortaya koymaya cesaret edemiyorlar.

Eğitim, hukuk, ahlak, ekonomi gibi bütün alanlarda büyük bir çöküntü, bir bitiş yaşandığını hepimiz görüyoruz ama ne yazık ki kendini dindar, muhafazakâr diye niteleyen bir iktidar döneminde din, inanç ve ahlak Türkiye’de, bu toplumda en büyük çöküntü ve çürümüşlüğü yaşıyor şu anda. Bu çok iç acıtıyor. Adaletle şahitlik etmedikçe namazlarımızın, oruçlarımızın dindarlık için bir kredi olmayacağını biz Kur’an’dan çok iyi biliyoruz.

Yine Kur’an’a göre insana en büyük nimet olan, ikram olan aklı kullanmak, ibadetlerin, şuurlu olmanın, bilinçli olmanın olmazsa olmaz şartlarından olan aklı kullanmak, bilinci kullanmak, düşünmek, bu iktidar döneminde suç oldu. Düşünenler, aklını kullananlar, yazarlar, çizerler, müzik yapanlar, “barış” diyenler, imza verenler, aklını kullanmaya ısrarla devam edenler yani insan olmaya çalışanlar bu iktidar döneminde suçlu oluyorlar. Sabahlara kadar adliye koridorlarında insanlar yargılanıyorlar ve bugün, bu sabah da dâhil olmak üzere, “barış” diyenler duvarların arkasına, zindanlara hapsedilmeye devam ediliyor.

Bir zamanlar biz de, sizlerin sıralarında da olduğu gibi, pek çok arkadaşımız da insan hakları aktivisti idik. Kim olursa olsun zalime karşı, kim olursa olsun mazlumdan yana olma ilkimiz vardı arkadaşlar ve o günlerde bizim hayat tarzımızdan, bizim düşüncemizden, bizim inancımızdan olmayan, aydın, entelektüel, düşünen, vicdanlı, erdemli insanlar, kadın ve erkek insan hakları aktivistleri, düşünürler, yazarlar bizlerin yanındaydı. Bizim mücadelemize, bizim kılık, kıyafet, inanç özgürlüğü mücadelemize destek vermişlerdi ama ne yazık ki öylesine iç acıtıcı ki onların destekleriyle bugün bu iktidar sıralarında olan insanlar tarafından o erdemli insanlar hapsediliyor, susturulmaya çalışılıyor, zindanlara gönderiliyorlar arkadaşlar.

Sevgili arkadaşlar, yurdumuzda, maalesef, yargılanmadan insanlara “terörist” demek suç değil, yasak değil ama barış istemek suç, insanca yaşamayı istemek suç, barış için imza vermek, konuşmak, düşünmek suç ama “Kan banyosu yaptıracağız, biz asacağız, keseceğiz.” diyenler, meydanlarda tehditler savuranlar bu ülkede özgür ve tek bir hukukçu haklarında soruşturma açamıyor, açamıyor arkadaşlar.

Lütfen, geçmişte insanca birlikte yaptığımız mücadelelerimizde bizim yanımızda olan insanlara, kadınlar ve erkeklerle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaya, teşekkür ederim.

HÜDA KAYA (Devamla) – ...inancımızdan, düşüncemizden olmasa da bizi savunan, bizi destekleyen insanlara bugün de vefalı olalım; özgürlüğe sahip çıkalım, adalete, barışa sahip çıkalım.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

6’ncı maddede üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 6’ncı maddesinde geçen “mahkemelerce” ibaresinin “mahkemece” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Faruk Aksu

Celal Adan

Mehmet Parsak

İstanbul

İstanbul

Afyonkarahisar

Mustafa Kalaycı

Ahmet Selim Yurdakul

Konya

Antalya

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 6’ncı maddesinde yer alan “dosyayla birlikte” ibaresinin “dosyasıyla” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Filiz Kerestecioğlu Demir

Mizgin Irgat

Ertuğrul Kürkcü

İstanbul

Bitlis

İzmir

Müslüm Doğan

Saadet Becerekli

Mehmet Ali Aslan

İzmir

Batman

Batman

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 6'ncı maddesinde öngörülen değişikliğin aşağıdaki şekilde düzenlenmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 6 – 2577 sayılı Kanunun 45 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “aksine hüküm bulunsa” ibaresi “farklı bir kanun yolu öngörülmüş olsa” şeklinde değiştirilmiş ve maddenin altıncı fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bu kararlar, dosyayla birlikte kararı veren ilk derece mahkemesine gönderilir ve sonrasında bu mahkemelerce yedi gün içinde tebliğe çıkarılır.”

Ömer Süha Aldan

Mehmet Gökdağ

Zeynel Emre

Muğla

Gaziantep

İstanbul

Namık Havutça

Cemal Okan Yüksel

Balıkesir

Eskişehir

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SERAP YAŞAR (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Eskişehir Milletvekili Sayın Cemal Okan Yüksel konuşacak.

Buyurun Sayın Yüksel. (CHP sıralarından alkışlar)

CEMAL OKAN YÜKSEL (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün yapılan görüşmeler sırasında, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Naci Bostancı, bu kürsüden Fetullah Gülen terör örgütünün 17-25 Aralık tarihinden önce terör örgütü sayılamayacağını ama o tarih milat kabul edilerek o tarihten sonra terör örgütü sayılması gerektiğini çünkü o tarihte kendilerine karşı cemaatin bir kumpas ve darbe girişiminde bulunduğunu, bunun da millî iradenin gasbına yönelik bir şey olduğundan terör örgütü sıfatını o gün kazandıklarını söyledi, yersen.

Ben, şimdi, arkadaşlar, cemaatin terör örgütü olup olmadığını geçmişten sadece birkaç örnekle size anlatmak istiyorum. Örneğin, Hrant Dink öldürüldüğünde bu cinayetin basit bir çocuk işi olmadığı, cinayete azmettirenlerden soruşturmayı engelleyenlere kadar geniş bir ağırlık işi olduğu belliydi; olağan şüphelilerden biri Gülen cemaatiydi. İşin üzerine gitmediniz veya gidemediniz, cemaatin suçlanmasına ise şiddetle karşı çıktınız. Cemaat Türkiye'nin emniyet ve hukuk sistemine kastettiğinde de sesiniz çıkmadı, terör örgütü olmadı. Örneğin, KPSS soruları çalındığında bu işin bir defaya mahsus gerçekleşen basit bir hırsızlık olmadığı belliydi, devlette kadrolaşma kastı taşıyan bir iş olduğu, muhtemelen daha önce ve sonra defalarca tekrarlandığı belliydi; olağan şüpheli yine Gülen cemaatiydi. Milletin çocukları iyi puan alacağız, bir işe gireceğiz ümidiyle haftalarca, aylarca çalıştılar, yok canlarından KPSS harçlarını yatırdılar, sınavda saatlerce terlediler, cemaat onların emeklerini çaldı. O zaman cemaat yine terör örgütü olmadı. Cemaat milletin çocuklarının hakkını gasbederken sesiniz hiç çıkmıyordu. Ordunun içinde darbe gerekçeler ile düzmece delillerle, hatta onlara bile tenezzül edilmeden içeri atıldı. Eğer birtakım darbeciler vardysa onların yakalanmaması ihtimalini de göze alarak sulandırılan bu davalarda hedef Silahlı Kuvvetlerdi; olağan şüpheli yine Gülen cemaatiydi. Cemaatin memleketin ordusuna kumpas kurduğunu bildiğiniz hâlde, o davaların savcısı ilan ettiniz kendinizi. Aleni hukuksuzluklarla itiraz edeni darbeci ilan ettiniz, zarara uğrayan yönettiğiniz ülkenin ordusu olduğunda sesiniz çıkmadı, bu işi yapanları terör örgütü ilan etmediniz ama 17-25 Aralık skandalı patladığında her nasılsa “şıp” diye teşhis ettiniz suçluyu.

Dink cinayetinde, KPSS hırsızlığında, Ergenekon, Balyoz sahtekârlıklarında bir türlü teşhis edemediğiniz cemaati sizin hırsızlıklarınız ortaya çıktığında birden teşhis ettiniz. Sizden başka herkesin “Bu işte cemaat var.” dediği onlarca olayda “Ne alakası var?” diye yukarılara bakıp ısıklı çalarken 17-25 Aralıkta birden cemaati terör örgütü ilan ettiniz. Nasıl kandırılırsınız diye tartışmalara girmiyorum, işaret ettiğim şey başka. Sizden başkaları cemaatten zarar görürken kılınız kıpırdamadı, umurunuzda olmadı; memleketin kurumları imha edilirken cemaate yardım ettiniz, milletin gariban çocuklarının hakları KPSS marifetiyle gasbedilirken seyrettiniz. Cemaat size saldırdığında gördük, meğer ne kadar cevvalmışsınız.

“Millet, millet” deyip, “devlet, devlet” deyip durmayın. Ne millet, milletin çocukları umurunuzda ne de devlet. Milletin çocuklarının hakkının gasbedilmesi sizi harekete geçirmiyor, devletin kurumlarının imha edilmesi sizi harekete geçirmiyor ama hedef siz olduğunuzda, sizin hırsızlıklarınız ortaya çıktığında cemaat terör örgütü oluyor. Gülen cemaati terör örgütü, hep öyleydi, milletin hakkına, hukukuna göz koymuş, devleti ele geçirmek için uzun vadeli planlar yapan bir terör örgütü. Bu terör örgütü onca yıllık faaliyetinde biricik doğru iş yaptı, yapılan hırsızlıkları ortaya serdi, o zaman da terör örgütü oldu.

Saygıyla selamlıyorum efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Hakaret etmeseniz daha iyi olurdu Sayın Yüksel.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 6’ncı maddesinde yer alan “dosyayla birlikte” ibaresinin “dosyasıyla” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Aslan (Batman) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SERAP YAŞAR (İstanbul) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Batman Milletvekili Sayın Mehmet Ali Aslan konuşacak.

Buyurun Sayın Aslan. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET ALİ ASLAN (Batman) – Sayın Başkan, değerli Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bundan kırk sekiz yıl önce bir siyasetçi demiş ki: “Birbirimizi yemeyelim, birbirimizi yiyerek karnımızı doyuramayız.” Maalesef, kırk sekiz yıl geçmesine rağmen hâlâ birbirimizi yemekle meşgulüz. Bu sözlerin aslında bizim siyasi tarihimize ibret olması gerekirken, bundan ders almamız gerekirken maalesef, inadına hatalara sapmaya devam ediyoruz. Yine, 1972’de, Çetin Altan, Cumhurbaşkanına hakaretten bir yıl hapis cezası alıyor, 18 Temmuzda hapse giriyor; aradan kırk iki yıl geçiyor, bu sefer de her 2 oğlu şu anda hapiste. Yani bunlar tesadüf olmasa gerek. Tevafuk ama nasıl bir tevafuk, onu da ehlivicdanın ve özellikle adaletten, hukuktan sorumlu insanların vicdanına bırakıyorum.

Sayın Bakanımız burada, Adalet Bakanımız. Birçok zaman aslında kendisinin beni dinlemesini isterdim, bugün nasip olacak. Sayın Bakanım, yeryüzündeki ve kâinattaki bütün mevcut, bütün her şey Allah’ın bir esmayilahiyesine dayanmaktadır. “Adalet” ismi de Allah’ın “Adl” isminden gelmektedir yani dengelemek, hakkaniyet ve istikamet üzerine olmak. Aynı zamanda, adaletin bir zıt anlamı da vardır, haktan sapma anlamına da gelebiliyor yani Arapça’da bir harf değişikliğiyle mana tam zıttı bir hâl alabiliyor. Yani nasıl ki yılan su içer, zehir üretir; bal arısı da su içer, bal üretir; adalet de iyilerin elinde oldu mu adalet üretir, kötülerin elinde oldu mu zulüm üretir. Dolayısıyla bu dengeye çok dikkat etmek gerekiyor.

Şimdi, bu dengenin ne tarafta olduğunu bilebilmemiz için bizim objektif bir şekilde, ilkesel yaklaşımlarla bir değerlendirme yapmamız gerekiyor.

Bakın, yani bunu üzülererek söylüyorum, İslam ülkelerinde bir AİHM gibi ya da bir uluslararası kuruluş nezdinde üst mahkemeler yoktur ama Batı dünyasında vardır. İslam ülkelerindeki Müslümanlar, kendi ülkelerindeki hakkaniyetsizlikten dolayı Batı ülkelerindeki mahkemelere başvurmak zorunda bırakılıyor. Bu, aslında Orta Doğu'daki bütün İslam ülkelerinin büyük bir ayıbıdır. Neden bizler, neden İslam ülkeleri, Müslüman ülkeler Batı'daki uluslararası diğer hak, hukuk kurumlarına başvurmak zorunda bırakılıyor da neden hiçbir Batı, Avrupa ülkesi hiçbir İslam ülkesinin mahkemesine başvurmuyor? Yani haşa, Allah'ın "Adalet" ismi Avrupa'da, Batı'da farklı, İslam ülkelerinde farklı mı tecelli ediyor? Bu sorunun cevabını bizim kendimizi eleştirerek, bir öz eleştiride bulunarak vermemiz gerekiyor.

Hiç şüphesiz, Sayın Bakan –üzerime farzdır bunu söylemem- benim inancıma göre, adaletten sorumlu bir bakan Allah'ın nezdinde o ülkede olup biten bütün adaletsizliklerden birinci derecede sorumludur çünkü Allah'ın o "Adl" isminin o ülkedeki, o zamandaki, o coğrafyadaki mümessilidir, temsilcisidir yani birinci dereceden adaletle, Allah'ın "Adl" ismine karşı bir sorumluluğu vardır. Bu sorumluluk perspektifinde hareket edilmesi bizim temennimizdir, isteğimizdir.

Bin dört yüz yıllık İslam geleneğimiz var, referansımız var; özellikle, adaletle meşhur Hazreti Ömer'i biliyoruz, Hazreti Ali, Peygamberimiz ve birçok sahabe. Yani bunlar bize referans olması gerekirken bin dört yüz yıldır bu adalet meselesini İslam ülkeleri kendi aralarında çözmemiştir, yapboz tahtasına çevirmiştir. Örneğin, iki temel kriteri, esası söyleyelim, Peygamber (ASM) buyuruyor: "Kendine yapılmasını istemediğin şeyi bir başkasına yapma." Bu bir. İkincisi: "Kendin için istediğini kardeşin için de isteyeceksin." Biz bunları esas alırsak hiçbir adaletsizlik olmaz, hiçbir zulüm olmaz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aslan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 6'ncı maddesinde geçen "mahkemelerce" ibaresinin "mahkemece" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ahmet Selim Yurdakul (Antalya) ve arkadaşları

BAŞKAN – Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SERAP YAŞAR (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Antalya Milletvekili Sayın Ahmet Selim Yurdakul konuşacak.

Buyurun Sayın Yurdakul. (MHP sıralarından alkışlar)

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 490 sıra sayılı bölge adliye ve bölge idare mahkemelerinin işleyişini düzenleyecek olan Kanun Tasarısı hakkında konuşmak üzere Milliyetçi Hareket Partisi adına söz aldım.

Değerli milletvekilleri, muhterem vatandaşlar; şüphesiz, içeriden ve dışarıdan onlarca düşmanla uğraşmak zorunda olan ülkemiz iyi niyete hasret bir hâldedir. Bazen şerde hayır, hayır gibi görünende de şer olabilir. Bugün, hukuk ve adalet sistemindeki eksiklikleri ve iyileştirme yollarını konuşuyoruz. Dünyanın en iyi hukuk sistemini de oluştursak sistemin uygulayıcıları insan olduğu için bazen adaletin tecelli etmesi zorlaşabilmektedir. Bu nedenle, ön yargıları öteleyerek iyi niyet göstermek ve iyi niyet gösterenlere karşı bir adım yaklaşmak suretiyle adalete yaklaşabiliriz diye düşünüyorum. Vatan hainliği güdüsüyle ve kasten başka insanlara zarar vermek için hareket etmeyen herkesin ortak bir paydada buluşması mümkündür. Şüphesiz, her konuda uzlaşmak mümkün olmayabilir ancak bunu denemekten hiçbir şey kaybetmeyiz.

Değerli milletvekilleri, 15 Temmuz sonrasında hak, hukuk ve adalet hakkında konuşuyoruz. Ülkemizin hukuk sistemi, tıpkı bir kanser hastalığı gibi, en kılcal damarlarına kadar hainler tarafından doldurulmuş ve ülkemiz, milletimiz, bayrağımız bölünmeye ve yok edilmeye çalışılmıştır. Bu acı günün 1'inci yıl dönümü üzerinden henüz birkaç gün geçti, acılarımız taze ancak büyük Türk milleti var olduğu günden beri her türlü zorluğun, melanetin üstesinden gelmeyi başardığı gibi 15 Temmuz hain kalkışmasından başı dik çıkmış ve şanlı tarihimize bir zafer daha yazdırmıştır. Bu vesileyle tüm şehitlerimize Yüce Allah'tan rahmet diliyorum. Aynı şekilde, gazilerimize ve terörle mücadele sırasında yaralanmalarına rağmen gazi sayılmayan kahraman vatanseverlerimize saygı, sevgi ve şükranlarımızı sunuyoruz. Unutmadık, hiçbir zaman unutmayacağız.

Bir yıl önce bu çatı altında bombalandık. Türk milleti vatan hainlerince yok edilmek istendi lakin gördük ki bu Haşhaşi tarikatına karşı en dirayetli pozisyonu Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı ve liderimiz Sayın Devlet Bahçeli almıştır. Liderimiz, hain kalkışma hareketinin başladığı ilk andan itibaren Genel Merkezimizde makamına geçmiştir. Eğer bir gemi batacaksa onunla bir batmayı göze alan onurlu bir kaptan gibi vatanını bekleyen Sayın Devlet Bahçeli 15 Temmuz akşamı saat 22.15'te yaptığı ilk basın açıklamasıyla darbecilerin iradesini kırmış, Türk milletinin gönlüne su serpmiştir. Eğer bugün vatanımız işgal edilmediyse, milletimiz birbirine düşmediyse bunu liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'ye borçluyuz. Tarihi kahramanlıklarla dolu yüce Türk milleti de Sayın Bahçeli'den almış olduğu güç, güven ve cesaretle yürümüş ve darbecilerin nefesini keserek heveslerini kursaklarına dizmiştir. Siyasi dirayetin ülkemizdeki imzasını Devlet Bahçeli duruşunda görmek mümkündür. Ayrıca, siyasi parti temsilcilerinin Meclisten vermiş olduğu birlik ve beraberlik mesajları da tarihe geçmiştir. Bu sürece ve düşmanlara karşı birlik ve beraberlik mesajı verilmesine katkı sağlayan Sayın Cumhurbaşkanı, Başbakan ve tüm vatanperver kesimleri takdir ediyoruz.

Sayın milletvekilleri, daha 16 Temmuz 2016'dan yani darbe girişiminin ertesi gününden itibaren darbe girişimini bir kenara bırakan şer odakları milliyetçi, ülkücü camiayı hedef almışlardır. Darbe girişimi esnasında Ankara'da ve parti genel merkezinde bulunan tek siyasi partinin Genel Başkanı olan liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'nin bu demokratik haklardan yana olan görüşlerini engellemek için kıyasıya bir mücadele içine girmişlerdir.

Bu nedenle, konuşmama son verirken Devlet Bahçeli'nin şu uyarısını hatırlatmak istiyorum: “Bu ihanet konseyinin asıl tepe isimleri, sevk ve idare edenleri, kendilerini muhafaza altına alan siviller ve siyasiler, hatırlı, torpilli demeyip örgütün asıl elebaşları bulunmadan FETÖ'nün kökü kazanmış olmaz.”

Hepinizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yurdakul.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

7'nci maddede iki adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 7'nci maddesinde yer alan "fıkrasına" ibaresinin "fıkrasının" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Filiz Kerestecioğlu Demir
İstanbul

Mizgin Irgat
Bitlis

Saadet Becerekli
Batman

Müslüm Doğan
İzmir

Mithat Sancar
Mardin

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 7'nci maddesinde öngörülen değişikliğin aşağıdaki şekilde düzeltilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 7 - 2577 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin birinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş ve mevcut ikinci cümlesinde yer alan "karar" ibaresi "kararlar" şeklinde değiştirilmiştir.

"Ancak Danıştay ilgili dairesinin onamaya ilişkin kararları, dosyayla birlikte kararı veren ilk derece mahkemesine, kararın bir örneği de takiben bölge idare mahkemesine gönderilir:"

Ömer Süha Aldan
Muğla
Zeynel Emre
İstanbul

Necati Yılmaz
Ankara
Namık Havutça
Balıkesir
Burcu Köksal
Afyonkarahisar

Mehmet Gökdağ
Gaziantep
Cemal Okan Yüksel
Eskişehir

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SERAP YAŞAR (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Başkanım, katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Burcu Köksal konuşacak.

Buyurun Sayın Köksal. (CHP sıralarından alkışlar)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Charles Lynch, Amerikalı bir çiftçiydi. 1780'li yıllarda Amerika'da iç savaş devam ederken önce albay oldu, sonra onu yargıç olarak atadılar. O ise beğenmediği herkesi yargıladı, kendisine muhalif gördüğü siyahları, Kızılderilileri, biat etmeyenleri hep yargıladı ve onları kırbaçlattı ya da yukarıdan sarkıttı. Yaptığı bu akıl almaz işkenceler nedeniyle adını insanlık suçuna verdiler; linç.

Şimdi, Lynch'in yani hukuk nosyonu almamış, hukuk terbiyesi görmemiş, güçlü olmayı haklı olmakla bir kabul eden anlayıştaki bir hâkimin yaptıkları aslında bugün hepimize, herkese ibret olmalı diye düşünüyorum.

Bakın, günümüzde insanları kırbaçlatan ya da yukarıdan sarkıtan, işkenceler yapan hâkimler yok ama maalesef, siyasi iradeye boyun eğen ya da boyun eğmek zorunda kalan hâkimlerimiz var. Nasıl mı? Mesela 16 Nisan referandumu sonrası mühürsüz oy pusulalarını geçerli kabul eden YSK gibi. Allah aşkına soruyorum: Bu oy pusulalarının geçerli kabul edilmesinin hangi hukuki gerekçesi var? Yok. Ama siyasi irade böyle istediği için böyle karar verildi. Bize hukuk fakültesinde öğrettikleri ilk şey, "Bağımsız ve tarafsız bir mahkemede yargılanmak herkesin hakkıdır." kuralıydı. Bugün bakıyorum da yasama, yürütme,

yargının tek adamın elinde toplandığı bir oligarşi rejimine doğru giderken ne yargı bağımsızlığı kalmış ne de hukukun üstünlüğü. Bağımsız yargıyı kendinize ayak bağı olarak gördüğünüz için katletmeye çalışıyorsunuz. Öyle ki, yargıdaki en temel kuralları bile yerle yeksan edecek bir anlayış getirdiniz. Önce “Yargıda vesayeti kaldırıyorum.” diye yargıyı FETÖ’cülere teslim ettiniz, arkasından, 15 Temmuz darbe girişimi sonrası, “Yargıdaki FETÖ’cüler ihraç ediyoruz.” gerekçesiyle binlerce hâkim, savcıyı KHK’larla işinden attınız. Bunların içinde elbette FETÖ’cü hâkim, savcılar vardı. Ama onların yanında, sırf sizin patentinize girmeyi reddeden, muhalif olarak gördüğünüz, istediğiniz kararları aldıramayacağınız hâkim, savcılar da “Fırsattan istifade.” deyip, FETÖ’yle hiçbir bağlantısı olmadığı hâlde “FETÖ’cü” yaftasıyla KHK’larla ihraç ettiniz. Yeni hâkim, savcı alımlarında AKP üyesi olan il, ilçe yöneticilerinizi işe aldınız. Siyasallaşan Hâkim ve Savcılar Kurulu sayesinde partili hâkim, savcı devri de bu şekilde, sayenizde başlamış oldu. Yargıyı arkabahçeniz olarak görüyorsunuz. Bunu defalarca söyledik ve yargı bağımsızlaşınca kadar da söylemeye devam edeceğiz. İktidarınızın yanında olmayan, sizi eleştiren, yanlışlarınızı söyleyen, muhalif olarak gördüklerinizi “FETÖ’cü” veya “vatan haini” yaftası vurup hapse attırıyorsunuz. Nasıl olsa kimse hesap sormuyor. Var mı hesap soran? Yok. On binlerce insanı suçlu suçsuz ayırt etmeksizin KHK’larla işinden atıyorsunuz. Kılınız dahi kıpırdamıyor. Vicdanınız var mı sizin, onu soruyorum.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Ne arasin, ne arasin!

BURCU KÖKSAL (Devamla) – Yirmi beş gün adalet için yürüdük biz. Adaletin ne kadar yara aldığı bilen, yüreğinde hisseden, gören, anlayan herkes geldi, bu yürüyüşe destek verdi ve Maltepe mitingine katıldı. Allah aşkına ya, yirmi beş gün boyunca ne AKP Genel Başkanı ne de Başbakan çıkıp “Türkiye’de adalet var, yargı bağımsız, mahkemeler tarafsız.” diyebildi mi? Yirmi beş gün yatıp kalktınız Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu’nu eleştirdiniz, yürüyüşe katılan yurttaşlarımızı ve bizleri vatan haini, terörist yaftasıyla suçladınız, başka diyecek hiçbir kelimeniz yoktu. Kendiniz bile yargının bağımsız olduğunu söyleyemediniz. Kendiniz bile biliyorsunuz ki Türkiye’de yargı bağımsızlığı bırakmadınız, tamamen siyasallaştırdınız.

Sorumluluk duygusunun ortadan kalkması otoriteye boyun eğmenin en önemli sonucudur diyoruz. Siz saray otoritesine boyun eğmişsiniz, halka karşı sorumluluklarınızı unutmuşsunuz. Buradan sesleniyorum: Bırakın artık, sarayın vekili değil, halkın vekili olun, halka kulak verin.

Herkese saygılar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Köksal.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir. Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 7’nci maddesinde yer alan “fıkrasına” ibaresinin “fıkrasının” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mizgin Irgat (Bitlis) ve arkadaşları

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SERAP YAŞAR (İstanbul) -Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Bitlis Milletvekili Sayın Mizgin Irgat konuşacak.

Buyurun Sayın Irgat. (HDP sıralarından alkışlar)

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tekrardan saygıyla selamlıyorum.

490 sıra sayılı Tasarı'nın 7'nci maddesi üzerine söz almış bulunuyorum.

Evet, aslında, yasama, yürütme, yargının ilişkisi, yargının tarafsızlığı, bağımsızlığı ta hukuk fakültelerinden itibaren öğretilen, yazılan, çizilen, kararlarda geçen, edebiyata konu olan bir konu iken uygulamada ise maalesef, hele hele bu süreçte, bunun aslında böyle olmadığı, çoğu defa bunların yer değiştirdiği bir gerçeklik olarak önümüzde duruyor. Dünya hukuk sistemlerine baktığımızda, her zaman yasama, yürütmenin birlikte veya ayrı olması durumu tartışılırken, mutlak surette ayrı olan yargı ayağı olması gerekirken, maalesef bugün Türkiye'de, şu an tartıştığımız bu sistemde, tam aksine, yasamanın, yürütmenin, yargının hep birlikte aynı sistem çatısı altında birleştirildiği ve siyasi anlamda da bir emir-talimat sisteminde yürürlüğe konulmaya çalışıldığı çok açıktır.

Şimdi, biz yargıyı konuşursak aslında değil beş dakika, gün boyunca tartışmamız gerekiyor. Çünkü hukuka aykırı tutuklanmalardan, gözetimlerinden tutalım, cezaevlerinde yaşanan sıkıntılara kadar sayısız konuşacağımız konu var. Az önce de söyledim, şu anda yargılanmayı... İddianamesi hazırlanmamış, hâkim karşısına çıkma hakkı olan evrensel bir hukukun kriterinin uygulanmadığı sayısız insanlar var. Özellikle Bitlis'te bizim belediye eş başkanlarımız kayyum atandıktan sonra, hepinizin bildiği üzere, cezaevlerine gönderildiler. Onlar hakkında aylardır düzenlenmeyen bir iddianame süreci var. Delil yok ise bu kişileri neden tutukladınız? Tutukladıysanız, deliliniz var ki tutukladınız? Neden yargı karşısına çıkartmayıp istinaf mahkemesinde kısa sürede onayladığınız kararlar gibi bu yargılamaları da sonuçlandırmıyorsunuz?

Diğer taraftan, cezaevlerinde özellikle Bakırköy L Tipi Cezaevinde tarafımıza ulaşan bir durum var. Fatma Tokmak yıllardır orada hükümlü olarak bulunan bir hasta, kalp hastası. Cezaevi doktoru yeni atandığı için kendisinin yıllardır kullandığı iğneleri yazmamış ve kendisine verilmemiştir. Vücudundaki kan pıhtılaştığı için, vücudundaki bu pıhtılaşma kendisi açısından büyük risk taşımış, bu defa farklı bir iğneyle kendisi güya tedavi altına alınmaya çalışılmış fakat kanama devam ettiği için, kendi ilacı verilmediği için şu anda günlerdir kanaması durdurulamıyor ve kendisi o kadar hâlsiz düşmüş ki avukatının yanına ziyarete dahi gelemiyor. Şimdi, böylesi hukuksuzluklar... Bu doktor hakkında şu anda hiçbir işlem de yapılmamış durumda. Neden bu ilacı vermedi, neden yanlış tedavi uyguladı? Yani bu kişi hükümlü diye insan hak ve hukukundan mahrum mu yaşayacak? Biz yasalarımıza yazmıyor muyuz? "İnsan hak ve hukukuna saygılı, yaşam hakkını koruyan, sosyal hukuk devleti" nerede yazılıyor? Anayasal bir hak olan sağlık hakkını, insan hukukuna yaraşır bir ortamda yaşama hakkını neden bu kadar kolay göz ardı ediyoruz? Bir insanı tutuklamak, cezaevine atmak, ailesinden uzakta normal yaşamdan koparmak bu ülkede neden bu kadar kolay? Bunu sorarım. En son tedbir olan tutuklamanın hiçbir şekilde başka türlü yargılamanın, mahkeme önüne çıkartmanın imkânsız olduğu bir noktada tutuklama kararı verilmesi gerekirken neden en başta tutuklama? Demek ki yargının siyasallaştığı, yargının araçsallaştığı bir süreci yaşıyoruz. Bunun da çözümü böylesi yasa tasarılarıyla değil, HSK'nın gücünü, yetkisini artırarak değil, kurulun yetkisini tek başkanda toplayarak değil; gerçek anlamda yargıçların tarafsız ve bağımsız karar verme gücünü ve cesaretini onlara vermektir, yürütme olarak yargıyı bağımsız kılmaktır. Politikalarınızda neye işlerseniz işleyin, neye karar verirsiniz verin ama yargıçların haksız, hukuksuz kararlar değil, kendi hür iradesiyle karar vermesinin zeminini mutlak surette sağlamak durumundayız. Hukuk devleti olmanın gerekçesi, hukuk devleti olmanın karşılığı bu olmalıdır.

Bu temelde biz 7'nci maddenin de tasaridan çıkartılmasını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MİZGİN IRGAT (Devamla) – ...ve tasarının bir bütün geri çekilmesini talep ediyoruz.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Irgat.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 8'inci maddede iki adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 8'inci maddesindeki değişiklik önerisinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 8- 2577 sayılı kanunun 52. Maddesine 3. Fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut 4. fıkra 5. fıkra olarak teselsül ettirilmiştir:

“4. Temyiz ve istinaf incelemesi sırasında yürütmenin durdurulması istemleri hakkında verilen kararlara karşı dairenin ilgili olduğu başkanlar kurulunda incelenmek üzere itirazda bulunulabilir. Başkanlar kurulunun kararı kesindir.”

Ömer Süha Aldan

Necati Yılmaz

Mehmet Gökdağ

Muğla

Ankara

Gaziantep

Zeynel Emre

Namık Havutça

Cemal Okan Yüksel

İstanbul

Balıkesir

Eskişehir

Onursal Adıgüzel

İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 8'inci maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Filiz Kerestecioğlu Demir

Mizgin Irgat

Müslüm Doğan

İstanbul

Bitlis

İzmir

Saadet Becerekli

Mithat Sancar

Batman

Mardin

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SERAP YAŞAR (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Filiz Kerestecioğlu konuşacak.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu maddeyle 2577 sayılı Kanun'un 52'nci maddesine (3)'üncü fıkradan sonra gelmek üzere “Temyiz ve istinaf incelemesi sırasında yürütmenin durdurulması istemleri hakkında verilen kararlar kesindir.” şeklinde (4)'üncü fıkra eklenmekte.

Şimdi, bu düzenlemeyle yürütmenin durdurulmasına ilişkin dava ve taleplerde hak arama yolu engellenmekte ve birinci derece mahkemelerce verilen yürütmenin durdurulması taleplerinin reddine dair kararların bölge idare mahkemelerine istinaf yargı yolu son itiraz mercisi olarak kabul edilmekte, Danıştaya temyiz yolu kapatılmaktadır. İdari yargıda istisnai ve tedbir niteliğinde olan yürütmenin durdurulması kararlarında amaç telafisi imkânsız zararların doğmasını engellemektir. İdarenin hukuka aykırı eylem ve işlemlerinin önünü almak ve evrensel bir hukuk ilkesi olarak bireyi güçlü olan devlete ve idareye karşı korumaktır esas olan. Dolayısıyla yurttaşların hak arama yolunun, yürütmenin durdurulması kararlarına ilişkin davalarda diğer idari davalardan ayırık, istisnai bir hâl olarak en üst idari yargı mercisi olan Danıştay incelemesine kadar açık tutulması demokratik, özgürlükçü hukuk anlayışının gereğidir. Yeni düzenlemeyle bölge idare mahkemelerince yürütmenin durdurulması istemlerinde verilen kararların kesin olarak kabul edilip temyiz yolunun kapatılması, kişi hak ve özgürlüklerini ve hak arama yolunu engelleyen bu düzenleme Anayasa ve evrensel hukuk kurallarına aykırıdır.

Değerli arkadaşlar, birey aslında hukukta idareye karşı korunmalıdır çünkü idare güçlü olandır, idare sorumluluğu olandır yani önleme yükümlülüğü olandır. Herhangi bir olayda, işte, mahallenizde açılan bir çukurda, örneğin arkadaşımın kızı Şule İdil Dere'nin İstanbul Yoğurtçu Parkı'nda öldürüldüğü gibi... Buna "iş kazası" mı diyorsunuz, "iş cinayeti" mi diyorsunuz bilemiyorum ama kendisi normal parkta gezen ve yürümekte olduğu yolda -yürürken sadece- bir iş makinesi tarafından öldürülen bir gencecik kızıdan bahsediyoruz. Şimdi onunla ilgili olarak, örneğin, İstanbul Büyükşehir Belediyesi sorumluları yargılanmayacakmış, onlara soruşturma açılması izni verilmemiş. İşte, aslında kastettiğimiz budur. İdare güçlüdür, idare kendini koruyabilir ama birey kendini koruyamaz. Bu nedenle işte, yürütmenin durdurulması kararlarında da başka olaylarda da bireyin idareye karşı korunması lazım. Bunun için bireyi en fazla güçlendirecek hükümlerin, tedbirlerin alınması ve uygulanması lazım.

O nedenle, bu madde hakikaten yürütmenin durdurulmasını kesin orada bir hüküm olarak kabul etmekle, bu kararların kesin olduğunu ifade etmekle yapılabilecek hataların önünü de kapatmaktadır. Çünkü diğer yandan baktığımızda, yargılama faaliyeti hataya en fazla açık olan faaliyetlerden bir tanesidir. Yargılama faaliyeti öyle hiç hata yapılmayan ve insan hayatına çok fazla değer verilen, çok incelikle yürütülen bir faaliyet değildir. Bugün hâkimlerin yükü, mahkemelerin yükü düşünüldüğünde de zaten, sadece bu yük açısından baktığımızda bile hataların ne kadar fazla olabileceğini görmemiz mümkündür. Bu nedenle, bizim yargı yollarını, denetim yollarını azaltmak yerine, aksine çoğaltmamız ve aslında daha fazla denetimi sağlamamız gerekir. Bunun bir daha düşünülmesi ve bu maddenin çıkarılması gerekir.

Biz neden idam cezasına karşıyız? Çünkü idam cezası da birçok başka ceza gibi aslında, hatta onlara benzemeyecek bir biçimde telafisi mümkün olmayan bir cezadır. Benim ceza hukuku hocam "İdam cezası, devletin taammüden adam öldürmesidir." derdi. Evet, bunun telafisi yoktur, bu nedenle idam cezasına da karşıyız ve her durumda -dediğim gibi- idarenin denetiminin artırılması ve bireyin güçlendirilmesi gerek.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kerestecioğlu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 8'inci maddesindeki değişiklik önerisinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 8- 2577 sayılı kanunun 52. Maddesine 3. Fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut 4. fıkra 5. fıkra olarak teselsül ettirilmiştir:

"4. Temyiz ve istinaf incelemesi sırasında yürütmenin durdurulması istemleri hakkında verilen kararlara karşı dairenin ilgili olduğu başkanlar kurulunda incelenmek üzere itirazda bulunulabilir. Başkanlar kurulunun kararı kesindir."

Onursal Adıgüzel (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SERAP YAŞAR (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Onursal Adıgüzel konuşacak.

Buyurun Sayın Adıgüzel. (CHP sıralarından alkışlar)

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarının 8'inci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, tasarının geneline baktığımızda, arkadaşlarımızın da belirttiği gibi, bu tasarı adalete olan güveni zedelemekle kalmayıp tamamen yok edecek ve doğal hâkim ilkesini ihlal edecek bir düzenlemedir.

Adil ve tarafsız yargılamanın temel güvencesi olan doğal hâkim ilkesinin AKP eliyle yerle bir edilmek istenmesi, elbette hiçbirimiz için şaşırtıcı değildir. Yargılanmaktan ölesiye korkanlar, yargının hamuruyla oynamaktan kaçınmazlar. Bunu tarih defalarca göstermiştir ancak ne kadar kaçarsanız kaçın arkadaşlar, gün gelecek Gezi Parkı direnişinde uyguladığı insanlık dışı tutumla hafızalarda yer bulan dünün makul valisi, bugünün FETÖ zanlısı Hüseyin Avni Mutlu gibi adalet önünde hesap vereceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Emin olun, bu dünyanın adaleti bu dünyada tecelli bulacak.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’de uzun zamandır AKP eliyle içi boşaltılan adalet sistemi, “Üç ayda kalkacak.” dediğiniz ancak seneidevriyesini tamamladığımız OHAL’le tamamen yok edildi.

Evet, bugün, burada, Türkiye’de sözde var olan adaleti, sözde tarafsız olan mahkemeleri iyileştirmeyi konuşuyoruz ancak dört bir yanından çekiştirip paramparça ettiğiniz yargının yama tutmayacağını görmüyorsunuz. Bugün çıkın sokağa, kime sorarsanız sorun, alacağınız tek bir cevap vardır, o da yargının iktidarın tekelinde olduğudur. Türkiye’de bugün kimse yargının tarafsızlığından, bağımsızlığından söz edemez. Ancak AKP eliyle yozlaştırılan yargı sisteminin toplumda yarattığı tepkinin boyutunu hâlâ idrak edemediğinizin farkındayım. Ancak 15 Haziranda başkentten başlayan ve yirmi beş günün ardından Maltepe’de milyonların tek bir ağızdan haykırdığı “hak, hukuk, adalet” talebiyle açlandırılan Adalet Yürüyüşü Türkiye’deki adalet açlığını ve adalet feryadını bir kez daha gösterdi. Siz her ne kadar adalet mitinginde alanlara sığmayan milyonları görmekten korksanız da, yandaş medyanın iftiralarıyla itibarsızlaştırmaya çalışsanız da AKP zulmüne uğramış, mağdur edilmiş milyonlar Adalet Yürüyüşü’nde bir araya geldi. Milyonlar siyasi parti kimliklerini, ideolojilerini bir tarafa bıraktı ve tek bir noktada birleşti: Adalet.

Değerli milletvekilleri, size AKP’nin bağımsız yargısından birkaç örnek vermek istiyorum. Cübbesinde ilik arayan hâkimler ve savcılardır AKP’nin bağımsız yargısı. Adli sicil kayıtlarına rağmen insanları dayanaksız, delilsiz terörist ilan eden ve yargıya talimat veren bakanlar, cumhurbaşkanlarıdır AKP’nin bağımsız yargısı. “Oluk oluk kan akıtacağız.” diyen mafya liderleri sokakta elini kolunu sallayarak gezerken insan hakları savunucularının hiçbir somut delil olmaksızın sırf siyasiler öyle istiyor diye tutuklanmasıdır AKP’nin bağımsız yargısı.

Değerli milletvekilleri, derdiniz gerçekten yargının iyileştirilmesiye neden OHAL’i tekrar uzattınız? Hangi akla hizmet ediyorsunuz? Zulmünüz arşa değdi, farkında bile değilsiniz. OHAL’le birlikte 100 bini aşkın kamu görevlisini kamudan ihraç ettiniz. Aileleriyle birlikte yüz binlerce insanı mağdur ettiniz. Buna çare olarak bir komisyon kurdunuz. Kurulacağını duyurduğunuz komisyonu ancak altı ayda kurabildiniz ve sonunda “Yönetmelik hazırlandı.” dediniz. Sayın Bakan da buradayken sormak istiyorum: Bir haftada, hadi bilemediniz, bir ayda hazırlanacak bir yönetmelik için mi altı aydır insanları mağdur ediyorsunuz? Ben size cevabını vereyim Sayın Bakan, ben vereyim cevabı çünkü siz de biliyorsunuz ki komisyon da tıpkı AKP yargısı gibi siyasilerin istekleri ve emirleri dışında bir karar almayacak. Malum, AKP’ye karşı çıkanın sonu gece yarısı KHK’ları.

Ben buradan sizlere diyorum ki: Ayarını bozduğunuz kantar, gün gelir sizi de tartar. Yüzde 50’nin değil, 80 milyonun adalet çılgılığına kulak verin.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

LEVENT GÖK (Ankara) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip üyeler arasında anlaşmazlık var, elektronik cihazla oylama yapacağız.

İki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum:

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Önerge kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

9’uncu maddede iki adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 9’uncu maddesinde yer alan “ibaresinden”” ifadesinin “kelimesinden” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Filiz Kerestecioğlu Demir

Mizgin Irgat

Mithat Sancar

İstanbul

Bitlis

Mardin

Behçet Yıldırım

Saadet Becerekli

Bedia Özgökçe Ertan

Adıyaman

Batman

Van

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 9’uncu maddesinde öngörülen değişikliğin aşağıdaki şekilde düzeltilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 9 – 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasına “başkanlık,” ibaresinden sonra gelmek üzere “ceza daireleri başkanlar kurulu ve hukuk daireleri” ibaresi eklenmiştir.

Ömer Süha Aldan

Necati Yılmaz

Mehmet Gökdağ

Muğla

Ankara

Gaziantep

Zeynel Emre

Namık Havutça

Cemal Okan Yüksel

İstanbul

Balıkesir

Eskişehir

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SERAP YAŞAR (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Ankara Milletvekili Sayın Necati Yılmaz konuşacak.

Buyurun Sayın Yılmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

NECATİ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkan, Sayın Divan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Genel Kurulumuzda bölge adliye mahkemelerinin ve bölge idare mahkemelerinin işleyişine ve bu alanda çıkan sorunların giderilmesine ilişkin yasa tasarısını konuşuyoruz. Halkın seçtiği vekilleriz, Genel Kurulumuzda Parlamentonun iki temel işlevini yerine getiriyoruz; bir yandan yasa çıkarıyoruz, bir yandan Parlamentonun denetim görevini yerine getiriyoruz. Bu iki görevden, özellikle denetim görevimizden iktidar partisi hayli rahatsızlık duyuyor ancak yasa çıkarma faaliyetini çok seviyor, yasa çıkarmaktan, sürekli yasa çıkarmaktan mutlu oluyor. Böyle baktığımızda, gerçekten de sürekli komisyonlarda sabahlayarak, Genel Kurulda saatlerce konuşarak, günlerce tartışarak sürekli yasa çıkarıyoruz ve her defasında çıkardığınız yasayı üzerinden ay geçmeden, yıl geçmeden yeniden tartışıyoruz ve çıkardığımız yasanın layıkıyla görüşülmesine de bir türlü imkân bulamıyoruz.

Sayın milletvekilleri, her çıkan yasada, buna ilişkin her değişiklikte ortak gerekçeleri sürekli tekrarlıyoruz. Ne diyoruz? Adaleti etkin, ucuz, ulaşılabilir kılmak istiyoruz diyoruz. Maalesef her yaptığımız değişiklikte bu amaca bir türlü de ulaşamıyoruz. Tüm çalışmaların, tüm bu koşuşturmanın sonrasında geldiğimiz yer, adaletin geldiği yer gözler önünde. Artık yargının inandırıcılığı yüzde 30'lara kadar düşmüş ve bu anlamıyla da kimsenin adalete, yargıya inancı kalmamış; gördüğümüz hâliyle yargı iktidarın sopasına dönüşmüş, özellikle kumpas davaları sürecinde iktidarın ve FETÖ çete örgütünün ortak operasyonlarının aracı hâline dönüştürülmüş. Bugün de iktidar tarafından aynı siyasi amaçlarla yargı operasyonel olarak kullanılmaktadır.

Sayın milletvekilleri, geldiğimiz yer yargı bakımından içler acısıdır. Hatırlayalım, 12 Eylül Dönemi'nde haksız davalar açılırdı, mağduriyetler yaratılırdı. Bu açılan davaların çoğunda belki aralarında mantıklı bağ kurulamayan, isnat ve deliller arasında ilişki yaratılamayan delillere dayanılarak davalar açılırdı. Özellikle hatırlattığım kumpas davaları sürecinde FETÖ örgütüyle iş tuttuğunuz sırada, o zaman da yapay deliller yaratma ihtiyacı duydunuz, sahte deliller ürettiniz. Şimdi, 20 Temmuz darbesinin sonrasında artık insanları suçlamak için, yaftalamak için bir delil ortaya koyma ihtiyacı dahi duymuyorsunuz. Böyle baktığımızda biz hangi yargıyı, hangi adaleti konuşuyoruz?

Sayın milletvekilleri, şunu söylemek istiyorum: Yasaları değiştirelim, ihtiyaçlarımızı karşılayalım, adalet beklentimizi sağlayalım ancak bunu yapmak için yasaları değiştirmeden önce zihinlerimizi, adalet algımızı ve içeriğini değiştirmemiz lazım. Bundan kurtulmadığımız sürece bizim amaca erişmemiz asla mümkün olmayacak çünkü görüyoruz ki her geçen gün insanlık adına daha fazla utanacağımız, şaşkınlıkla karşılayacağımız gelişmeler yaşıyoruz. Dönüp yaşadıklarımızın üzerinden bir kez daha geçelim.

Sayın Bakan, 12 Eylül Dönemi'nde, diğer dikta dönemlerinde, diğer cunta dönemlerinde bizler sokağa çıkma yasaklarını gördük ancak 20 Temmuz darbesinin sonrasında ilk kez sokağa girme yasaklarıyla tanıştık. Evet, sizin döneminizde sokağa girme yasakları oldu. Kızılay'ın göbeğine yurttaşlarımız, hatta biz milletvekilleri sokulmadık, "Sokağa girme yasağı var." dediler. Bu, sizin yargıyı, hukuku getirdiğiniz diğer bir aşamadır Sayın Bakan.

Yine ilk kez -belki dünyada başka bir benzeri, örneği yoktur- bir insan hakları anıtı bariyerle çevrildi ve insanların oraya erişimi yasaklandı. İnsan Hakları Anıtı tutuklandı ve onun önünde sürecinizin yarattığı mağduriyetleri insanların konuşması engellendi. Böyle bir sürecin içinden geçiyoruz. Orada insanların kendi sıkıntılarını paylaşmasının önü kesildi.

Şimdi, özetle şunu söylemek isterim: Bu değişiklikler olursa orada dertlerini anlatmak için eylemlerde bulunan Nuriye ve Semih aramıza döner mi? Eğer bu değişiklikler olursa halkın iradesiyle seçilmiş milletvekilleri Parlamentodaki görevlerini yapmak üzere buraya gelir mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECATİ YILMAZ (Devamla) – Eğer bu yasalar değişirse hukukun üstünlüğünü ve yargının bağımsızlığını savunduğu için sürgüne gönderilen Mustafa Karadağ görev yerine geri döner mi? Önce bunları yanıtlayalım Sayın Bakan.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Yılmaz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 9'uncu maddesinde yer alan "ibaresinden" ifadesinin "kelimesinden" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bedia Özgökçe Ertan (Van) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SERAP YAŞAR (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Van Milletvekili Sayın Bedia Özgökçe Ertan konuşacak.

Buyurun Sayın Özgökçe Ertan. (HDP sıralarından alkışlar)

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bir yandan Anayasa Komisyonunda görüşülen İç Tüzük değişiklik teklifini takip ediyoruz, bir yandan da görüşmeler sürüyor. Gerçekten daha ne kadar hızlı olacağız, bunu sormak istiyorum. Oldukça hızlı bir şekilde yasama faaliyetini yerine getirmeye gayret ediyoruz bizler.

Üzerinde konuştuğumuz tasarı Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı. Evet, çok yakın bir zamanda yürürlüğe girmiş olmasına rağmen uygulamada çıkan sorunlar sebebiyle hemen, yine çok kısa bir süre içerisinde böyle bir değişiklik tasarısı gündemimizdedir.

Değerli arkadaşlar, bu uygulama yakın zamanda başladı, ki zaten hukukçular ve ilgili akademik çevreler, yürürlüğe girmeden önce -yeni bir kanun yolu yürürlüğe girerken- uygulamada ortaya çıkabilecek sorunlara dair hem kaygılarını dile getirmiş hem de gerekli uyarılarını yapmışlardı ve bütün o çevrelerin ve tabii ki bizlerin de dileği, bu sistemin insan haklarına saygılı bir sistem olması dileği ve umuduydu. Adaletin gerçek anlamda tecellisine hizmet etmesi anlamında bir yürürlük ve uygulama bekliyorduk. Aslolan da aslında budur, adaletin tecellisi için adil yargılanma hakkının korunması, insan haklarının korunması, hakkaniyete uygun, bağımsız ve tarafsız yargının işler hâle gelmesiydi. Ama çok kısa sürede gördük ki ne yazık ki buradan da beklediğimiz sonuç çıkmadı. Çünkü bir bütün olarak hem toplum nazarında hem de uygulamalar bakımından yargıya güven çok çok düşmüş. Artık istatistiklerle açıklanan bu durumun yüzde 30'un da gerilerine düşmüş olması yargının içerisinde bulunduğu, adaletin içerisinde bulunduğu durumu çok açık bir şekilde gözler önüne seriyor.

Evet, tabii ki yargı mekanizmasında ortaya çıkan sorunları, kronikleşmiş yargı sorunlarını konuşalım ve çözüm önerilerini hayata geçirelim ve bu işin muhataplarından görüş alalım, bu işin yükünü çeken yargı mensuplarından ve işleyişinde yer alan bütün herkesten görüşlerini alalım ama hâl böyle olmuyor. Ki zaten temel mantalite, yargının siyasallaştığı bir yerde böylesi bir sistemden adalet beklemek, gerçekten, olanaksız bir şey. Şu an öyle kararlar veriliyor ki akıllara ziyan ve hukukla hiçbir alakası yok. Bunun sonucunda, bizler tabii ki yargının siyasallaştığını düşünüyoruz. Sadece bizler de değil, vatandaşlar da bütün yurttaşlar da bunun böyle olduğunu görüyor. Gözlerimizin önünde mahkemelerin artık talimatla hareket ettiğini söylememiz gerekiyor.

Ben sadece yakın zamanda hayata geçen bir örnekten bahsetmek istiyorum. Örneğin, bu Parlamentonun üyesi Sayın Besime Konca hakkında propagandadan dava açılmıştı, önce tutuklandı, sonra tahliye kararı verildi. Tahliye mekanizmasına itiraz hakkı, itiraz mekanizması olmamasına rağmen itiraz üzerine tekrar tutuklandı ve sonra, hakkında çok kısa bir sürede karar çıktı istinaf mahkemesinden. Hatta, 10 Temmuzda dosyası istinaf mahkemesine gitti, 13 Temmuzda karar çıktı ve daha Batman Ağır Ceza Mahkemesine dosya ulaşmamışken biz kararı, istinaf mahkemesinin kararını Anadolu Ajansının servis ettiği haberden öğrendik. Üç günde gerçekten o dosyanın kapağı bile açılmamıştır.

Yine bir başka örnek: Yargılamalar gerçekten hukuka çok aykırı. Yakın zamanda yine bu Parlamantonun üyesi Sayın Burcu Çelik'in duruşmasını izlemeye gittik. Orada hâkimin taraflı ve hasmane yaklaşımı o kadar barizdi ki bütün duruşma salonuna sirayet etmişti. Orada hâkim, Muş Ağır Ceza hâkimi -buradan da söylemekte hiçbir sakınca görmüyorum- savunma yapan avukata müdahale etti, "Eleştiremezsin, burada siyaset yapamazsın." dedi. Yani öyle bir dosyayla karşı karşıyayız ki Burcu Vekil tamamen bugün Türkiye'de tam manipülasyon aracı olmuş, dosyada yargı mensubu olan savcı öyle bir illiyet bağı kurmuş ki sanki bugün Türkiye'de olan bütün meseleleri, bütün bu çatışma sürecini Burcu Vekil yapmış gibi anlatmış. Orada avukat bunun durumunu anlatıyor ve tanıklarla ortaya çıktı ki o gün Burcu Vekilimiz bir saldırıya maruz kalmış, korucular tarafından ölümle tehdit edilmiş, telefonu kırılmış, darp edilmiş. Bu, tanıklarla ortaya çıkmasına rağmen, hâkim hiç bunlara değinmeden ve usulen bile, hani görürüz ya mahkeme salonlarında ağır ceza mahkemesi başkanı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Devamla) - ...sağındaki ve solundaki hâkime eğilir, sorar ama onu bile yapmadan, hemen tutukluluk hâline devam kararı verdi.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özgökçe Ertan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 10'uncu maddede iki adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 10'uncu maddesinde yer alan "ibaresinden" ifadesinin "kelimesinden" olarak değiştirilmesini az ve teklif ederiz.

Filiz Kerestecioğlu Demir

Mizgin Irgat

Mithat Sancar

İstanbul

Bitlis

Mardin

Behçet Yıldırım

Saadet Becerekli

Adıyaman

Batman

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının 10'uncu maddesinde öngörülen değişikliğin aşağıdaki şekilde düzeltilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 10 – 5235 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin başlığı "Bölge adliye mahkemesi ceza daireleri başkanlar kurulu ile hukuk daireleri başkanlar kurulu" şeklinde, birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddenin ikinci fıkrasına "başkanlığını" ibaresinden sonra gelmek üzere "ilgili" ibaresi eklenmiştir.

"Bölge adliye mahkemesi ceza daireleri başkanlar kurulu ve hukuk daireleri başkanlar kurulu, bölge adliye mahkemesi başkanı ile ilgili dairelerin başkanlarından oluşur."

Ömer Süha Aldan

Necati Yılmaz

Mehmet Gökdağ

Muğla

Ankara

Gaziantep

Zeynel Emre

Namık Havutça

Cemal Okan Yüksel

İstanbul

Balıkesir

Eskişehir

Şenal Sarıhan

Ankara

BAŞKAN – Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Ankara Milletvekili Sayın Şenal Sarıhan konuşacak.

Buyurun Sayın Sarıhan. (CHP sıralarından alkışlar)

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Değerli arkadaşlar, Değerli Başkan, değerli kâtip üyesi arkadaşlarım ve basın emekçisi arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gerçekten, Türkiye Büyük Millet Meclisi iki yakada, hem bir Komisyonunda hem de Mecliste adalet aramakla meşgul, adalet üzerine bütün emeğini harcamış görünüyor. Birkaç gündür bütün gücümüzle, adaletin daha etkin olabilmesi için çaba gösteriyoruz. Özellikle Komisyonunda etkinlik ve verimlilikten söz ediliyor, İç Tüzük’ün değiştirilmesi konusundaki çabanın daha etkin ve daha verimli bir çalışma olması gerektiği için yapıldığı vurgulanıyor. Bazı arkadaşlarımız da diyorlar ki: “Etkinlik ve verimlilik aslında adaletle ilgili bir konu değildir çünkü adalet adil olmayı gerektirir, adil olursa etkin olabilir.” Şimdi, önümüzdeki yasa değişikliğindeki tablo da aynen buna benziyor. Acaba biz bölge idare mahkemelerini ya da hukuk mahkemelerini değiştirerek, dönüştürerek, onların yapılarında birtakım düzeltmelerle daha adil, gerçekten adaletli bir toplumu yaratma olanağına sahip olabilir miyiz?

Ben öncelikle ortada konuşmakta olan iki arkadaşından rica etmek istiyorum ve Sayın Başkan, süremden lütfen bir dakikalık da süre ayrılınsın ve...

BAŞKAN – Siz lütfen devam edin Sayın Sarıhan.

ŞENAL SARIHAN (Devamla) – ...önce konuşmacılara karşı adalet sağlansın, önce konuşmacılara karşı. Biraz sonra konuşacak olan arkadaşlarım, hiç olmazsa birbirimizi dinleyerek kendimize karşı adil olma yolunu sağlayabilelim.

Değerli arkadaşlar, bu ana kadar arkadaşlarım, konuşan arkadaşlarım esas sorunun, bugün ülkemizdeki asıl sorunun adalet arayışı olduğunu ifade ettiler. Adaletin sağlanması konusundaki temel sorunun da biçimsel değişiklikler değil, öze ilişkin değişiklik yani mantığa, yani uygulamaya, yani yöneticilerin kendilerini gerçekten adaletle adanmışlığına ilişkin bir değişiklik gereksinimi olduğunu söylediler.

Şimdi, ben yine, her zamanki gibi bir dolu notla önünüze geldim. Bu notların arasında Birleşmiş Milletler Yargı Bağımsızlığı Temel İlkeleri var. Bu temel ilkeler 1985 yılında Milano’da kabul edilmiş olan ilkeler ve bizi de bağlamakta olan ilkeler. Buradaki en önemli konu, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’nin özellikle hukuk önünde eşitlik, masumiyet karinesi ve kanunla kurulmuş yetkili, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından adil ve halka açık olarak yargılanma hakkı ilkelerini ortaya koyuyor ve bu ilkelerden sonra da yargılara ilişkin güvenceler sıralanıyor.

İlk madde, insan hakları sorunu. Şimdi, beş dakikalık bir süreyi nasıl bütün bu düşüncelerimi anlatabilirim telaşıyla ifade etmeye çalışacağım. Eğer adalet insan haklarını sağlayacak ise bir ülkede, insan haklarını savunanları da korumakla sorumludur. Eğer insan haklarını savunmakta olan bireyler... Ki insan hakları devlet kaynaklı ihlallerdir, devletin kendi kendisine karşı insan hakları savunucularını koruma altına alması o ülkenin demokratik bir yapıya sahip olması anlamına gelir. Ama, dün akşam çalışmalarımız sırasında 10 insan hakları savunucusu önce yargılandı, daha sonra da 4’ü bırakıldı, 6’sı tutuklandı. Buradaki problem, nedir? Buradaki problem, bir ihbarla yakalanmış olmalarıdır ve o ihbarın hemen ertesinde devlet yetkililerinin, gözaltına alınmış olan bu kişilerin ajan oldukları yolundaki iddialardır; en yetkili makamlar, emreden makamlar. Ki, insan hakları savunucularının yargıdaki istismara karşı, yargının tehdidine karşı da korunması gibi bir hakları vardır. Bu hak yerine, en yetkili,

en üstteki makam Sayın Cumhurbaşkanı tarafından eğer birileri suçlanırsa bu bellidir ki Türkiye’de adalet sistemi aslında tek adamın emriyle yürümektedir ve buradan artık bir yargıcın bağımsız karar verebilme olanağı yoktur. Referandum sonucunda karşımıza çıkmış olan Anayasa değişikliği, esas olarak adaleti tam da göbeğinden vurmuş durumdadır. Bu sebeple, biz burada ne denli çalışma yaparsak yapalım, usulle ilgili, şekille ilgili “Efendim, başkanları çoğaltalım, onların çoğunluğu için de önemli ve adil kararlar çıkaralım.” gibi iddialarımız havaya gidecektir. Esas olan, hepimizin önce aklımızı, önce kafamızı adalet duygusuyla donatmak ve oradan, ülkenin, insanlığın yararına ve insan hakları için adaleti sağlamaktır.

Teşekkür ederim. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Sarıhan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 10’uncu maddesinde yer alan “ibaresinden” ifadesinin “kelimesinden” olarak değiştirilmesini az ve teklif ederiz.

Mithat Sancar (Mardin) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Mardin Milletvekili Sayın Mithat Sancar konuşacak.

Buyurun Sayın Sancar. (HDP sıralarından alkışlar)

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, konuştuğumuz konu istinaf sistemi. Burada pek çok şey söylendi. Ben biraz öğrenciliğime ve mesleğin ilk yıllarına dönerek bir iki anekdotla bu konu hakkındaki değerlendirmelerimi bu konuşmada paylaşmak istiyorum. Üniversiteden 1984 yılında mezun oldum, 1985’te mesleğe başladım, ilk çalıştığım alan da usul hukukuydu. İstinaf sisteminin ne kadar önemli olduğunu daha mesleğin ilk günlerinde çok değerli hocalarım, emeklerini helal etsinler, anlattılar. Hatta “Yüksek lisans tezimi istinaf konusunda mı yazayım?” diye epeyce tartışmıştık, sonra başka bir konu seçtim. Belki kapsamlıdır, daha ileride çalışılması daha iyi olur gibi bir düşünceyle yüksek lisans çalışmasını istinaf üzerine yapmadım ama Türkiye’de istinaf sistemine çok ihtiyaç olduğunu daha sonra Almanya’da yürüttüğüm çalışmalar sırasında da öğrendim. Gerçekten önemli bir konuydu ve Türkiye’de yargıda hızı, verimliliği ve adaleti sağlamak açısından iyi olacağı konusunda da genel bir kanaat vardı. Ama, maalesef, bugün önümüze gelen sistemde bütün o dönemin istinaf için yaşadığımız heyecanını tümüyle yok eden bir sistemle karşı karşıyayız. Sadece istinaf açısından değil, yargı çökünce hangi sistemi getirirseniz getirin hiçbir önemi kalmıyor. Öyle bir çöküş yaşıyoruz ki değerli arkadaşlar, bunu da başka bir anekdotla anlatmaya çalışayım. Örnekler çok fazla, bundan önce yaptığım konuşmada da bu örnekleri saydım. Yani, Cumhurbaşkanı istediğini suçlayabiliyor; zaten suçladığı insanlar bir süre sonra gözaltına alınıyor, tutuklanıyor, mahkûm ediliyor; Hükûmetten de, maşallah, bu konuda en ufak bir özen görme imkânımız yok. Yargılama hukukunun temelini oluşturan bütün evrensel ilkeler ayaklar altında. Böyle bir ortamda istinaf sistemi de tabii ki bu anlayış ışığında biçimlenecektir.

Şimdi, yıl 1983 ya da 1984; son sınıftayız, ceza muhakemesi hukuku dersini alıyoruz. Rahmetli hocamız, kendisine çok şey borçlu olduğumuz, kendisinden çok şey öğrendiğimiz Eralp Özgen anlatıyordu ceza muhakemesi hukukunu; “ceza usul hukuku” diyorduk. Öyle kötü bir tablo çıktı ki karşımıza, bir ara birimiz sormak zorunda hissetti kendini -ben de olabilirim ama hatırlamıyorum, başka arkadaşım da olabilir- “Peki, Hocam, eğer yargı sistemi böyleyse biz ne yapacağız şimdi, nasıl bir çare aramız lazım?” diye sordu. “Vallahi benim size tavsiye edebileceğim en garantili yol mahkemeye düşmeyin. Düşerseniz sonrasını ben de bilmem.” dedi. Şimdi, o dönemle bu dönemi kıyasladığımızda şöyle bir fark var olumsuz anlamda: Şimdi, mahkemeye düşmeme şansınız da yok. Zaten bir talimat üzerine ister milletvekili olun ister insan hakları savunucusu ister Twitter’da herhangi bir paylaşımda bulunan ya da sosyal medyanın herhangi bir alanında paylaşımda bulunan bir yurttaş olun fark etmiyor; zaten genel talimat vardır, iddianameler hızla hazırlanır, ardından gözaltılar, tutuklamalar, yargılamalar başlar. Bunu bizzat ben de yaşıyorum bütün diğer arkadaşlarım gibi. Hakkımızda hazırlanan fezlekelerle bakıyorum ve dönüyorum Eralp Hocaya sormak istiyorum, tabii rahmetli artık, soramıyoruz: “Peki, Hocam, bize ‘Mahkemeye düşmeyin.’ dediniz. Tek garanti budur bu sistemin çarklarından kurtulmak için, bu adaletsizliğin kurbanı olmamak için. Şimdi ne yapacağım Hocam? Artık mahkemeye düşmeme şansımız da yok.” İşte, bu duruma geldi yargı sistemi.

Ben konuşmamı bir kelimeyle, kelime üzerine söyleyeceklerimle bitireyim. “Veyl” kelimesini bilirsiniz. Biz çocukken yaramazlık yaptığımızda Arapçada büyüklerimiz bize derlerdi ki “Vaveyla ala rasık.” Sonra öğrendim ki bayağı önemli bir kelimeymiş. Kur’an-ı Kerim’de de çok geçer. Ben de diyorum ki bu sistemi bu hâle getirenlere veyl olsun!

Saygılarımla efendim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

11’inci maddede iki adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 11’inci maddesinde yer alan “ibarelerinden” ifadesinin “kelimelerinden” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Filiz Kerestecioğlu Demir

Behçet Yıldırım

Saadet Berecekli

İstanbul

Adıyaman

Batman

Müslüm Doğan

Hüda Kaya

Meral Danış Beştaş

İzmir

İstanbul

Adana

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 11’inci maddesinde öngörülen değişikliğin aşağıdaki şekilde düzeltilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 11 - 5235 sayılı Kanunun 34’üncü maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendine “mahkemesi” ve “başkanlık etmek,” ibarelerinden sonra gelmek üzere “ceza daireleri başkanlar kurulu ile hukuk daireleri” ibaresi eklenmiştir.

Ömer Süha Aldan

Necati Yılmaz

Mehmet Gökdağ

Muğla

Ankara

Gaziantep

Zeynel Emre

Namık Havutça

Cemal Okan Yüksel

İstanbul

Balıkesir

Eskişehir

Nurhayat Altaca Kayışoğlu

Bursa

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Bursa Milletvekili Sayın Nurhayat Altaca Kayışoğlu konuşacak.

Buyurun Sayın Altaca Kayışoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 490 sıra sayılı Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 11'inci maddesi üzerinde vermiş olduğumuz önerge hakkında söz almış bulunuyorum. Özellikle bu "ortaya çıkan sorunların" kelimelerinin altını çizdim çünkü tam da belki bunu konuşmak gerekiyor.

Tasarıya genel olarak baktığımızda, istinaf mahkemesi olarak nitelendirilen bölge mahkemelerinin işleyişinde ortaya çıkan sorunları gidermek amacıyla getirilmiş. Bunu bir masaya yatırıp incelemek gerekiyor çünkü bu değişiklikler yani istinaf mahkemeleri 2004 yılında hayata geçirildi, düzenlendi ve yürürlüğü de ertelenmişti. Fakat yürürlüğe girmeden önce -biraz önce inceleyebildiğim kadariyle- 7 kez, yürürlüğe girdikten sonra 4 kez, toplamda 11 kez değiştirilmiş. Hâlâ sorun var ve biz burada hâlâ bu sorunları gidermek için bir yasa tasarısı üzerinde konuşuyoruz, mesai yapıyoruz.

Şu anda yeni binada da üyesi olduğum Anayasa Komisyonunun İç Tüzük değişikliğiyle ilgili görüşmeleri devam ediyor ve bu İç Tüzük değişiklikleriyle de milletin vekillerinin dolayısıyla da milletin sesi kısılmak isteniyor. Bu İç Tüzük değişikliğinin en temel gerekçesi şu: "Hızlı, etkili, sağlıklı bir yasama süreci gerçekleştirelim." diyor. Burada görüştüğümüz bölge mahkemeleri kanununu tek başına ele aldığımızda dahi etkili bir yasama çalışmasının nasıl olabileceğini aslında anlayabiliriz. Eğer muhalefeti susturmak yerine 2005 yılında yayınlanmış olduğunuz yönetmeliğe uygun olarak yasa yapmayı becerebilirse iktidar partisi, yasama o zaman daha etkili, daha sağlıklı, daha tasarruflu ve sorunsuz bir şekilde işleyebilir ve amacına ulaşabilir. Peki, bunun yolu ne? Daha çok konuşma, daha çok katılım, daha özenli hazırlık. Eğer bunu iktidar partisi başarabilseydi; uygulayıcıların, baroların, STK'ların görüşünü alabilseydi; konuşmamızın, muhalefet vekillerinin konuşmalarının üç beş dakikasına göz dikmeseydi Meclis bu istinaf kanunu için 11 kez mesai yapmak zorunda kalmaz, daha tasarruflu bir çalışma gerçekleştirmiş olurdu.

2005'teki yönetmelikte ne diyordunuz? "Taslak hazırlarken üst hukuk normları dikkate alınacak, göz önüne alınarak hazırlanacak. Yargı kararları göz önünde bulundurulacak, ona uygun bir şekilde hazırlanacak. Bütün mevzuat taranacak. Etki analizleri yapılacak ve tabii ki STK'ların, uygulayıcıların görüşü alınacak." Fakat, maalesef, o gün o mevzuat da aynı şekilde yazı üstünde kaldı ve hayata geçirilmedi.

Şimdi, rasyonel, sağlıklı, verimli bir çalışma yapmak için İç Tüzük getiriliyor ve milletin vekillerinin sesi kısıyor. Eğer bu ilkelere uyulsaydı bu İç Tüzük değişikliğine de gerek kalmazdı diye düşünüyoruz.

Görüştüğümüz 490 sıra sayılı Tasarı'nın içeriğine baktığımızda, tam bir öngörüsüzlük örneği. Acelelilikten kaynaklanan, görüş alınmadan, aceleyle hazırlanan bir yasa olduğunu, bu yüzden bu değişikliğin yapıldığını görüyoruz. Örneğin, bu kanunlar hazırlanırken lehe bozmanın, ceza hükümleriyle ilgili, sirayeti konusu düşünülemez miydi? Örneğin, olağanüstü kanun yolu olarak bölge adliye mahkemesi savcısının itiraz yolu düzenlenemez miydi, bu öngörülemeyen bir şey miydi? Örneğin, yürütmeyi durdurma kararlarıyla ilgili olarak başvuru yolu o zaman getirilemez miydi? Ama, maalesef, bu yasa yapmadaki özensizlik, vurdumduymazlık bizi buralara getiriyor.

Diğer yandan, on beş yıllık iktidarınız döneminde siyasallaştırdığınız yargının bu anlamda eksik kalmış birkaç hususunu da bu yasayla tamamlıyorsunuz, yargıda da tek adamcılığı bu yasa tasarısında da aynı şekilde getirdiğinizi görüyoruz. Başkan yetkileriyle ilgili muhalefet şerhinde getirdiğimiz eleştirileri de burada tekrarlamış olayım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; işin özü, eğer kaliteli bir yargı istiyorsak, eğer etkili bir yargı istiyorsak, eğer kaliteli bir yasama istiyorsak, etkili bir yasama istiyorsak, bazı ilkeler var sizin de geçmişte söylediğiniz ama uzun zamandır uygulamadığınız, onları hayata geçirmemiz gerekiyor. Bunlar ne? Katılımcılık. Bunlar ne? Şeffaflık, liyakat, uzlaşmacılık ama maalesef bunlardan uzak bir çalışma sistemiyle bizleri her gün hem yargıda hem yasamada hem adalette, her yerde bir çöküşün içine sürüklüyorsunuz. Anlatılacak çok şey var ama sizin göz diktiğiniz bu üç beş dakikaya da sığmıyor bunlar diyorum ve önergemizi oylarınıza sunuyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Altaca Kayışoğlu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 11'inci maddesinde yer alan "ibarelerinin" ifadesinin "kelimelerinin" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Meral Daniş Beştaş (Adana) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Sayın Meral Daniş Beştaş konuşacak.

Buyurun Sayın Daniş Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gecenin bu saatinde yine yargı konuşuyoruz; konuşmayı hiç bırakamadığımız ama bir türlü düzelmenin sağlanmadığı en temel alan. Herhâlde Türkiye tarihinde yargının bu kadar güvensizleştiği, halkın ezici çoğunluğunun -yüzde 70-80'lerde seyrediyor- yargıya güveninin kalmadığı, mahkemelerin sadece siyasi erkin verdiği brifinglerle, talimatlarla ve kararlarla, bazen basın üzerinden, bazen farklı yöntemlerle zapturapt altına alındığı bir tarihsel dönemeci yaşıyoruz. İstinaf mahkemeleri de bundan farklı değil, yargıtay da HSYK da Anayasa Mahkemesi üzerinde yaptığımız tartışmalar da... O kadar sık yapılan yasa değişikliklerine rağmen de yargı adalet dağıtmıyor, yargı adaletsizlik dağıtıyor; vatandaş adalete, yargıya, hukuka, yargı adil karar vermediği için kesinlikle güvenini yitirmiş durumda. Her gün kamu vicdanı biraz daha zedeleniyor, halk adalete olan güvenini biraz daha –varsa ki kalmadı- yitiriyor.

Bu gece Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Eş Başkanı sevgili Fırat Anlı hakkında yakalama kararı verildi. Fırat Anlı dört gün önce Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesinde 3'üncü duruşmada tahliye edilmişti. Kendisi hukukçu, hatta benim stajyerim olduğu için geçmişte, çok yakından tanırım, çok da iyi bir hukukçudur, iyi bir siyasetçidir. Niye Fırat Anlı'yı söylüyorum? Tıpkı İdris Baluken gibi, tıpkı şu anda cezaevinde olan belediye eş başkanları, eş genel başkanlarımız ve milletvekili arkadaşlarımız gibi o da siyasi bir kararla cezaevine gönderilmiştir ve mahkeme yaptığı yargılama sonucunda tahliyesine karar verdi. Bir defa duruşmasını izleme olanağım oldu Diyarbakır'da. İddia ne biliyor musunuz? Diyarbakır'ın Dicle ilçesinde yapılan bir çeşmeye, oradaki tamiratlara malzeme taşınması, kendisinin bir kere gidip olayı yerinde denetlemesi. İddia, oraya başka amaçlarla gitmiş. Duruşma yedi saat sürdü; çimento, beton, yapı, inşaat dışında biz duruşmada hiçbir şey duymadık. Bir Büyükşehir Belediyesi Eş Başkanından söz ediyoruz.

Peki, daha önce bu tip itirazlar yapılıyor muydu tahliyelere? Ben hiç hatırlamıyorum. 1980 dönemi de dâhil -sıkıyönetimde avukatlık yapmadım ama birçok kararı inceledim- mahkemenin verdiği tahliye kararına Ceza Usul Yasamıza göre itiraz hakkı yoktur. Mahkeme bir yargılama yapıyor, yargılamanın bir aşamasında tahliye kararı veriyor, başsavcılık itiraz ediyor. Usul Kanunu'nda olmayan bir hüküm şu anda sadece HDP'liler için, siyasetçiler için uygulanıyor. Şimdi, Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi ile kabul eden 1. Ağır Ceza Mahkemesi aynı binada, birisi tahliye kararı veriyor, her gün bir arada olan hâkimler, beraber yemek yiyenler, beraber sohbet edenler tutuklama kararı veriyor. Peki, ikisi de yargı erki mensubu, ikisi de hâkim, bu başsavcı, Diyarbakır Başsavcısı neye dayanarak itiraz ediyor? Mahkemenin kararına müdahale etme yetkisini nereden buluyor? Yok öyle bir yetki, yasada yok ama siyaseten her türlü yetki kullanılıyor ve haber değeri bile yok. Diyarbakır gibi bir ilin, zaten belediyesine kayyum tarafından el konulmuş, Büyükşehir Belediyesi Eş Başkanı dört gün özgür kalabildi, bu akşam hakkında yakalama kararı verildi. Fırat Anlı kaçtı mı? Hayır. Fırat Anlı'nın kaçma şüphesi var mıydı? Hayır. Tutuklama koşulları var mı? Hayır. İşte tam da bu sebeple, gerçekten, yargı artık yargı olmaktan çıktı. Bunu mutlulukla söylemiyorum. Ben hani Martin Luther King söylüyor ya "Hâkimler var Washington'da." mıydı? "Hâkimler var." diyor. Biz de Ankara'da hâkimler var demek istiyoruz. Gerçekten vicdaniyla ve hukuk eğitimiyle adalete uygun karar tesis edilmezse demokrasi katledilir, demokrasi kalmaz, hiçbirimiz haksızlıklara karşı mücadele edemeyiz çünkü haksızlıklar, hukuksuzluklar yargı eliyle tescil edilmiş olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bu vesileyle sevgili Fırat Anlı'nın da gerçekten büyük bir hukuksuzlukla karşı karşıya olduğunu diğer arkadaşlarımız gibi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Danış Beştaş.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

12'nci maddede iki adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 12'nci maddesinde yer alan "ibaresi" ifadelerinin "kelimesi" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Filiz Kerestecioğlu Demir

Behçet Yıldırım

Saadet Becerekli

İstanbul

Adıyaman

Batman

Müslüm Doğan

Hüda Kaya

İzmir

İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 12'nci maddesinde öngörülen değişikliğin aşağıdaki şekilde düzeltilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 12- 5235 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin birinci fıkrasının giriş cümlesinde yer alan "başkanlar kurulunun görevleri şunlardır" ibaresi "ceza daireleri başkanlar kurulu ve hukuk daireleri başkanlar kurulu kendi aralarında toplanır ve aşağıdaki görevleri yaparlar" şeklinde, aynı fıkranın (1) numaralı bendinde yer alan "Bölge adliye mahkemesi hukuk ve ceza dairelerinin numaralarını ve aralarındaki işbölümünü belirlemek, daireler" ibaresi "Daireler" şeklinde ve (3) numaralı bendinde yer alan "Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu veya Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununa" ibaresi "Hukuk Muhakemeleri Kanunu veya Ceza Muhakemesi Kanununa" şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Gelen işlerin yoğunluğu ile niteliği dikkate alınarak bölge adliye mahkemeleri ceza ve hukuk daireleri arasındaki iş bölümü, Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenir.”

Ömer Süha Aldan

Necati Yılmaz

Mehmet Gökdağ

Muğla

Ankara

Gaziantep

Zeynel Emre

Namık Havutça

Cemal Okan Yüksel

İstanbul

Balıkesir

Eskişehir

Elif Doğan Türkmen

Adana

BAŞKAN – Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Adana Milletvekili Sayın Elif Doğan Türkmen konuşacak.

Buyurun Sayın Doğan Türkmen. (CHP sıralarından alkışlar)

ELİF DOĞAN TÜRKMEN (Adana) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 12’nci madde üzerinde grubum adına söz aldım.

12’nci maddede bizim eski maddedeki gibi kalması talebimiz, “Ceza ve hukuk daireleri arasındaki iş bölümü Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenir.” kısmına.

İstinaf mahkemelerinin kuruluş amacı, vatandaşın hakkının, hukukunun çok zaman kaybedilmeden teslimidir, bu nedenle istinaf mahkemeleri kurulmuştur. Ancak görüyoruz ki bugün istinaf mahkemeleri de tıpkı yerel mahkemeler gibi, tıpkı Yargıtay, Danıştay, HSK ve Yüksek Seçim Kurulu gibi ne yazık ki siyasetin emrinde ve egemenin talep ettiği kararları vermek üzere organize edilmektedir. Bu nedendir ki yıllarca burada HSYK’nın seçim yöntemiyle ilgili ve Anayasa değişikliğinde de HSK’nın siyasetin emrinde olacağına dair itirazlar konuşulmuş ve bugün geline noktada istinaf mahkemesinin ceza ve hukuk daireleri arasındaki iş bölümü de şu anda HSK’nın görevi içerisinde sayılmak üzere bir düzenleme yapılmıştır.

Bu düzenlemenin doğru olmadığını burada açık ve net ifade etmek zorundayız çünkü bu düzenlemenin asıl amacı, bir an önce istinaf mahkemelerinde de adaletin sağlanması değil, bu düzenlemenin asıl amacı siyasetin yani egemenin emrine vermektir yargıyı.

İstinaf mahkemelerinde de diğer mahkemelerde de tabii hâkimlik ilkesi ve hâkimlerin tarafsız ve bağımsız davranması, yargının tarafsız ve bağımsız olması aslolan ve bu, evrensel hukuk ilkesidir ama ne yazık ki ülkemizde artık “adalet” sadece isimlerde kalan bir kavramdır ve Türkiye’de ne yazık ki yargıda adalet bitmiştir, tüketilmiştir.

Örneğin, dün Aladağ yangınıyla ilgili Kozan Ağır Ceza Mahkemesinde duruşmaya girdim. Yeni bir heyet vardı ve yeni heyet, nedense geçen duruşmadaki heyetin vermiş olduğu bazı sivil toplum kuruluşlarının ve odaların, derneklerin müdahil olma kararını kaldırdı.

Bu kararın kaldırılmasıyla birlikte hepimiz şunu düşündük: Buraya da mı el atıldı? Çocukları ana kucağından, baba ocağından kopararak 11 canımızın bir yangında ölümüne yol açan bir davada asıl sorumlular üstelik de o mahkemede yargılanmıyorken, o mahkemenin vermiş olduğu kararların yeni bir heyetle birlikte değiştirilmiş olması bizim hemen Türkiye’de yargının hangi emirlerle işlediği sorusunu aklımıza getirdi.

Başka bir şey daha söylemek istiyorum: Adana'ya bölge adliye mahkemesi kurulması konusunda kanun vardı ama nedense bölge adliye mahkemeleri ilk kurulurken Adana çıkarıldı ve yerine Gaziantep konuldu ve sorduk Sayın Adalet Bakanına: “Niçin böyle bir karar?” “Adana'ya da kurulacak, merak etmeyin.” denildi ama neden mevcut kararda Adana varken kanunda o çıkarıldı da yerine Gaziantep konuldu? Burada birilerinin hemşehrilik duygusuna mı hitap edildi diye aklımıza bir soru gelmiyor değil.

Bütün bunları yüzlerce, binlerce örnekle çoğaltmak mümkün değerli milletvekilleri. Ama sonuçta geldiğimiz noktada Türkiye’de artık neredeyse 80 milyon adaletin olmadığına inanmakta. Bu nedenledir ki Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Sayın Kemal Kılıçdaroğlu tüm siyasi gömleklerini bırakmış ve “adalet” diye 500 kilometreye yakın yürümüştür, yanına da milyonları alarak. Adalet Yürüyüşü’ müz bitti ama Türkiye’de adaleti arama duygumuz asla bitmedi çünkü dün adalet yoktu, bugün de yok, bu yapılan düzenlemelerle de ne yazık ki adaletin gelmesini engelliyorsunuz.

Hepinize saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Doğan Türkmen.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 12’nci maddesinde yer alan “ibaresi” ifadelerinin “kelimesi” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Filiz Kerestecioğlu Demir (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmet?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Kim konuşacak?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Değişiklik ile maddenin daha iyi anlaşılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

13’üncü maddede iki adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 13’üncü maddesindeki “üzere” ibaresinin yerine “suretyle” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Filiz Kerestecioğlu Demir

Behçet Yıldırım

Saadet Becerekli

İstanbul

Adıyaman

Batman

Müslüm Doğan

Hüda Kaya

Mehmet Ali Aslan

İzmir

İstanbul

Batman

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 13'üncü maddesinde öngörülen değişikliğin aşağıdaki şekilde düzeltilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 13- 5235 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendine “giderilmesi amacıyla” ibaresinden sonra gelmek üzere “ceza daireleri başkanlar kuruluna ve hukuk daireleri” ibaresi eklenmiştir.

Ömer Süha Aldan

Necati Yılmaz

Mehmet Gökdağ

Muğla

Ankara

Gaziantep

Zeynel Emre

Namiık Havutça

Cemal Okan Yüksel

İstanbul

Balıkesir

Eskişehir

BAŞKAN – Okunan önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Zeynel Emre konuşacak.

Buyurun Sayın Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Saatlerdir burada adalet üzerine, bir yasa tasarısı üzerine konuşmalar yapıyoruz ve ana tema, Türkiye'deki adaletsizlik, yaşadıklarımız, bunların nasıl düzeltileceğine yönelik özellikle Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizlerin görüşleri.

Şimdi, değerli arkadaşlar, biz yargıya ilişkin bazı kararları eleştirebiliriz. Yani bu bizim şahsi olarak hoşumuza giden kararlar olabilir, hoşumuza gitmeyen kararlar olabilir; siyasi bakış açımız doğrultusunda bize ters gelebilir, eleştirebiliriz ancak tüm bu kararlara uymak hepimizin yükümlülüğü, değil mi? Yani aksi hâlde bir anayasal devletten, bir hukuk devletinden hiçbir şekilde bahsedemeyiz. “Bugün Türkiye'deki en üst mahkeme hangi mahkemedir?” desek hepimizin de üzerinde uzlaşmayla dile getireceği şekilde Anayasa Mahkemesi. Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu herhangi bir karar bizim açımızdan çok ters gelebilir ama buna uymakla mükellefiz. Nitekim, Cumhuriyet Halk Partisi olarak OHAL KHK'larıyla ilgili yaptığımız başvuru reddedildiğinde çok ağır eleştirilerde bulunduk ama yapacak bir şey yok, Anayasa Mahkemesi.

Şimdi, bakın, bu Parlamentoda görev yapan bir milletvekili arkadaşınız tutuklanıyor. Acaba, bilemiyorum yani bu tutuklanan milletvekili Cumhuriyet Halk Partisi milletvekili olduğu için sizin ilgi alanınızda, dikkatinizde değil mi? Yani acaba şöyle bakıyor musunuz: Milletvekili tutuklandı, birlikte çalıştığımız milletvekili, acaba, gerçekten neden tutuklandı, dosyası nasıldı?

Şimdi, bakın, değerli arkadaşlar, Enis Berberoğlu'nun tutuklanmasına gerekçe olan olayla ilgili daha önce Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu bir karar var. Anayasa Mahkemesi o kararından sonra kendi içtihadını değiştirir yönde yeni bir karar almadığı sürece buna Türkiye'deki tüm mahkemeler uymakla yükümlüdür. Nitekim, o karar doğrultusunda o zaman yargılanan 2 gazeteci tahliye olmuştu.

Şimdi, bakın, değerli arkadaşlar, o kararda şunu söylüyor Anayasa Mahkemesi: “Ortada gerçekleşen olay doğrultusunda yapılan bir haber var. Yapılan bu haber bir gizliliği ihlal olup olmaması tartışması bir yana, daha önce başka bir gazetede aynı şekilde haber olmuş, çok sayıda internet sitesinde paylaşılmış, herhangi bir şekilde gizliliği kalmamış, dolayısıyla devlet sırrını ifşa gibi bir suç söz konusu değildir.” diye tespit yapmış, ortada bir gazetecilik faaliyetinden bahsetmiş ve bir ihlal kararı vermiş.

Şimdi, aynı konuyla ilgili, aynı olayla alakalı söz konusu görüntüleri, haber niteliği taşıyan görüntüleri Enis Berberoğlu'nun Can Dündar'a verdiği iddiasıyla açılan bir dava var. Dava açılırken beş yıl bir cezadan bahsediliyor ki burada Meclise gelen fezlekesi de zaten beş yıla kadar bir ceza ile ilgili fezlekeydi. Yani dokunulmazlık kalktığında hukuki açıdan nitelendirildiği zaman yargılanabileceği madde sadece orayı ilgilendiren bir madde. Son celseye kadar bütün duruşmaları da kendisi bizzat takip ediyor. Hüküm almadan iki celse öncesinde savcı birden mütalaasını değiştiriyor, müebbet hapis cezası talep ediyor. Buna rağmen ondan sonraki celse kendisi tekrar gidiyor duruşmaya. Yani buna müebbet ceza isteniyor ama böyle bir şeyin hukuken mümkün olmadığında herkes, tüm hukukçular mutabık olduğu için çekineceği hiçbir şey de yok, gidiyor duruşmaya ve duruşmada müebbet hapis cezası verilip yirmi beş yıla indiriliyor, "Kaçma şüphesi var." deniliyor, tutuklanıyor.

Bakın, değerli arkadaşlar, siz şayet bu kadar açık bir hukuksuzluğa, bu Parlamentonun üyesinin başına gelen bir hukuksuzluğa tepki göstermezseniz yarın, ileride bir gün sizin karşınıza da sizin başınıza da böyle bir hukuksuzluk geldiği zaman arkanıza baktığınızda buna ses çıkaracak kimseyi bulamazsınız. Parlamentonun temel görevlerinden biri de denetim görevidir. Eğer bu Parlamento kendi üyesinin hukukunu, hakkını koruyamıyorsa vatandaşın hakkını, hukukunu hiç koruyamaz. Bakın, bu bir örnek, burada "Kaçma şüphesi var." diye bizim milletvekilimiz tutuklanabiliyor -bu anlattığım hukuki süreç ki özetledim, daha uzun anlatılabilir- ama 15 Temmuz gibi bu ülkenin iç barışına, ülkenin geleceğine, ülkenin bekasına saldıran ve topyekûn ülkeyi neredeyse ortadan kaldırmaya yol açabilecek bir saldırı girişiminin ana faili Adil Öksüz "Kaçma şüphesi yoktur." denerek serbest kalıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEYNEL EMRE (Devamla) – Sayın Başkan, toparlayacağım hemen.

BAŞKAN – Tamam, bir dakika ek süre verelim size.

Buyurun Sayın Emre.

ZEYNEL EMRE (Devamla) – Bakın, bugün Adil Öksüz'le ilgili de iddianame ortaya çıktı. Orada yazılanları okuduğumuzda hakikaten insan dehşete düşüyor. Çünkü onu sorgulayan, Akıncı Üssü'nde kaçarken yakalanıp ve gözaltındayken onu sorgulayan polis memuru şüphe üzerine Emniyetten güvendiği bir istihbaratçıyı arıyor, diyor ki: "Ya, bu Adil Öksüz kimdir?" Direkt diyor ki: "Mahrem imamdır, Hava Kuvvetleri imamıdır." ve telefonu kapatıyor, "Sen imammışsın ya." diyor ve bunu da oradaki 25-30 kişi, görevlisi var, şüphelisi var, herkes duyuyor. "Sen bittin." diyor ve -ifadelere geçmiş bu şekilde arkadaşlar- dönüyor oradaki darbecilere, "Ya, siz bunlardan talimat alıyorsunuz işte. Düşüğünüz duruma bakın." diyor ve bu adama üzerinde bulunan cihazın da ne olduğu anlaşılmadan yurt dışı çıkış yasağı konuluyor, "Kaçma şüphesi yoktur." deniliyor ve serbest kalıyor. Şimdi, buna da kalkıp "adalet" diyemeyiz arkadaşlar. Türkiye'de bir standart olmadığı zaman, Türkiye'de yaşayan vatandaşların bu adalet duygusunu gidermediğiniz zaman Türkiye'de huzuru sağlayamayız.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Emre.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 13'üncü maddesindeki "üzere" ibaresinin yerine "suretiyle" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ali Aslan (Batman) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon okunan önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANI FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Batman Milletvekili Sayın Mehmet Ali Aslan konuşacak.

Buyurun Sayın Aslan. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET ALİ ASLAN (Batman) – Sayın Başkan, Sayın Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Böyle bir yaşanmış olayı anlatmak istiyorum, Hazreti Ömer’le ilgili bir olayı anlatmak istiyorum, adalet anlayışıyla ilgili. Umarım, herkes görev ve yetkisi kapsamında kendine bu kıssadan hisse çıkarır.

Saad Bin Ebu Vakkas Şam Valisiyken bir camiye genişletme kararı alırlar ve etraftaki arsaları istimlak ederler, evleri istimlak ederler. Bir Yahudi arsasını vermek istemez. Saad Bin Ebu Vakkas da zorla o arsayı alıp fazlasıyla bedelini ona gönderir ama Yahudi bundan memnun değildir ve gider, durumu Müslüman komşusuna anlatır. Müslüman komşusu da kendisine diyor ki: “Medine’de adil bir halife vardır, git derdini ona anlat, mutlaka senin bu mağduriyetini giderecektir.” Bunun üzerine alıyor başını Medine’ye gidiyor, Hazreti Ömer’i soruyor, hurma ağacının altında gölgeleniyor, sade, mütevazı bir giyimi, duruşu var. Onu o hâlde görünce bile oradaki Yahudi umutsuzluğa kapılıyor “Ya, benim geldiğim yerdeki, Şam’daki valiler, yöneticiler şaşaa içinde, makamları lüks bir hayat yaşıyor, bu mütevazı adam herhâlde hem söz geçiremez hem herhâlde boşuna anlatacağım ama gelmişken ona da anlatayım, belki bir faydası olur.” diyor ve anlatıyor. Bunun üzerine Hazreti Ömer bir kemik parçasına ya da bir deri parçasına “Ömer, Nuşirevan’dan daha az adil değildir.” yazıyor ve “Al bunu git, Şam Valisine ver.” diyor. Tabii, Yahudi bunu görünce daha da umutsuzluğa düşüyor “Ya, ne alakası var? Yani şu anda bu yazılanla benim derdimin ne ilgisi var? Acaba, bunu dinlerler mi?” diyor. Yani bu sefer daha çok şüpheleniyor ama “Gideyim, şansımı yine deneyeyim.” diyor. Valinin huzuruna çıkıyor, Saad Bin Ebu Vakkas’a diyor ki: “Buyurun, Halife size bu konuyla ilgili bu yazıyı gönderdi.” Vali bakınca kafasını öne eğip ağlıyor ve sapsarı kesiliyor “Tamam, arsan senindir.” diyor. Bunun üzerine Yahudi merak ediyor “Ya, tamam, sağ ol ama bana bu sözün anlamını bir izah eder misin? O kadar ben gelip yalvardım, yakardım, başvurmadığım yer kalmadı, sen ‘Yok.’ dedin, zorla aldın ama şimdi bir söz üzerine bana iade ediyorsun.” diyor. O da olayı anlatıyor, diyor ki: “Biz Müslüman olmadan önce Ömer’le İran’a ticarete gidiyorduk ve 200 deveyle İran’a gittik, orada gençler cirit atıyordu, cirit oynuyordu, biz de izledik, gençlerden bir çete gelip zorla develerimize el koydu, gasbetti, gitti.” Bunun üzerine, Hazreti Ömer ile Saad Bin Ebu Vakkas hancıya dertlerini anlatıyorlar. Hancı da diyor: “Bu ülkenin adil bir kralı vardır, ona anlatın, mutlaka sizin bu sorununuzu çözecektir.” Ertesi gün gidip anlatıyorlar krala, biri de tercüme ediyor. Kral onlara birer kese altın verip “Evinize gidebilirsiniz.” diyor. E tabii, bunlar bundan memnun olmuyor çünkü 200 deveyi karşılamıyor. Yine hancıya dertlerini anlatıyorlar. Hancı diyor ki: “Sabah ben sizinle geleceğim, bu işte bir iş var, mutlaka bir yanlışlık var.” ve tekrar onların anlattıklarını krala tercüme ediyor. Kral da “Tamam, 200 deveniz akşam gelecek.” diyor, ikişer kese daha altın veriyor, “Ama yarın burayı terk ederken biriniz doğu, biriniz batı kapısından geçsin.” diyor. Tabii, hancı bunu anlamıyor. Ertesi gün Saad Bin Ebu Vakkas doğu kapısından, Hazreti Ömer batı kapısından çıkıyor. Doğü kapısında bakıyorlar ki 2 insan idam edilmiş. Halka soruyorlar, “Yahu bunlar kimdir, idam edilenler?” Diyorlar ki: “Bunlardan biri vezirdir, kralın veziridir, biri de kralın oğludur. Kral bunların asılması için talimat verdi, 2 Arap tüccarı dolandırmışlar, gasbetmişler.” Batı kapısında ise –Hazreti Ömer’in çıktığı kapı- tercüman idam edilmiş. Niye? Bunlar mafyavari bir şekilde çete kurmuş, gelen giden tüccarları soyuyorlar, krala da yanlış bilgi aktarıyorlar, tercüman da yanlış tercüme ediyor ve bunun üzerine, Yahudi bu olayı da duyunca...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika daha ek süre veriyorum.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Meraktan değil mi?

BAŞKAN – Evet, dinlemek istiyorum.

MEHMET ALİ ASLAN (Devamla) – ...arsasını hibe ediyor ve Şam Valisi de “İşte, o yazıdan ben şunu anladım: Anladım ki eğer ben adil olmazsam, ben sana bu haksızlığı, bu gasbı sürdürürsem Ömer de beni tıpkı o Nuşirevan’ın kendi oğlunu ve vezirini idam ettiği gibi idam edecekti.” diyor.

Yani buradan tabii, artık kıssadan hisseyi size anlatmak benim haddim değil ama şu anda Türkiye’de, Orta Doğu’da, İslam ülkelerinde, maalesef, bizler tarafgirlik cihetiyle kendi yandaşlarımızı, kendi arkadaşlarımızı, kendi fıkırdaşlarımızı kayırıyoruz, bizden olmayanlara da her türlü saldırıyı meşru ve reva görüyoruz; bu yol, yol değildir; bu yanlıştır. Umarım bu yanlıştan hep beraber birlikte döneriz. Burası tedenniyât merkezi değil, terakkiyât merkezi olmalıdır.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim Sayın Aslan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Karar yeter sayısı istiyorum.

BAŞKAN – Karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.01

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 00.12

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Fatma KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli), Ömer SERDAR (Elâzığ)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 113’üncü Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.
490 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

13’üncü madde üzerinde Batman Milletvekili Mehmet Ali Aslan ve arkadaşlarının önergesinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi önergeyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

14’üncü maddede iki adet önerge vardır, okutuyorum:

Şimdi okutacağım iki önerge aynı mahiyette olduğundan birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın 14’üncü maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ömer Süha Aldan

Necati Yılmaz

Mehmet Gökdağ

Muğla

Ankara

Gaziantep

Zeynel Emre

Namık Havutça

Cemal Okan Yüksel

İstanbul

Balıkesir

Eskişehir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Filiz Kerestecioğlu Demir

Behçet Yıldırım

Müslüm Doğan

İstanbul

Adıyaman

İzmir

Saadet Becerekli

Ertuğrul Kürkcü

Hüda Kaya

Batman

İzmir

İstanbul

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelere Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ HAKKI KÖYLÜ (Kastamonu) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANİ FARUK ÖZLÜ (Düzce) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önergeler üzerinde önce İzmir Milletvekili Sayın Ertuğrul Kürkcü konuşacak.

Buyurun Sayın Kürkcü. (HDP sıralarından alkışlar)

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Sayın Başkan, sevgili arkadaşlar; grubumuzun bu maddedeki görüşünü ifade etmek üzere söz aldım fakat ne yazık ki adalet üzerine konuşmak, bugünlerde hiçbirimiz için teşvik edici değil çünkü ağır bir adalet ve insan hakları ihlali evreninde yaşamaya başladık ve bunun giderek katmerlendiğini hep birlikte görüyoruz.

Bu tartışmaya başlamadan evvel, kaçınılmaz olarak sözünü etmemiz gereken en önemli şeylerden biri, adaletin sadece devletin adli organları ile yurttaşlar arasındaki bir ilişki olmadığını, artık böyle bir çağda yaşamadığımızı, adaletin bizzat yurttaşlar tarafından korunan, kollanan, denetlenen ve ileri götürülen, karşılıklı, interaktif bir ilişki olduğunu, bu noktaya gelen bir dünyada yaşadığımızı hatırlatmak istiyorum. Eğer “adalet” denilen müessesenin bir ucunda devlet ve onun organları varsa öbür ucunda da yurttaşlar ve insan hakları kuruluşları var.

Bu ikisinin karşılıklı ilişkisi içerisinde, “adalet” denilen şey, bir süreç olarak her yerde yaşanıyor ancak Türkiye, insan hakları savunucularının korunması konusundaki uluslararası sözleşmelerin altındaki imzasını yok sayarak, 9-10 insan hakları savunucusunu önceki hafta gözaltına aldı ve dün bunlardan 6’sı tutuklandı. Bu insanların hepsi, bugüne kadar yurttaşlar arasında adalet fikrinin yaygınlaşması, devletin adliye organlarının evrensel insan hakları hukukuna göre çalışması ve Türkiye’de bütün çatışmaların son bularak onarıcı adaletin gerçekleşmesi konusunda gösterdikleri çabalarla tanınıyorlardı ve ne yazık ki adaletin “a”sından bile söz edemeyeceğimiz bir kovuşturma sonucunda, inanılması imkânsız bir sorgulama süreci sonucunda haksız bulunarak cezaevlerine konuldular.

Şimdi, bu insanlar bu şekilde cezaevinde yatmaya devam ederken bizler burada adalet hakkında ne kadar haklı olarak konuşabiliriz? Türkiye Büyük Millet Meclisi, yurttaşların hakkının korunması, yurttaşların hakkının korunması için mücadele edenlerin hakkının korunması için hiçbir şey yapamaz ve önüne gelen bilmem kaçınıcı kanun tasarısını uygulamaya çalışır durumda.

Bu Meclisteki 5’inci yılını tamamlarken en az iki kere adliye organlarının çalışmasını düzenleyen yasaların baştan sona ve birbirlerini yadsıyacak şekilde değiştirildiğine tanık oldum, sizler de tanık oldunuz. Kendinizi ikna edebildiğinizi ben düşünmüyorum, ne öncekini değiştirirken ne de değiştirdiğinizi değiştirirken. Sonuçta, bu adaletin politikleştiği, siyasi egemenliğin, adaleti kendisini tesis etmek için bir kılıç olarak kullandığı yeni bir mücadele ikliminde adalet hakkında Meclis, elinden gelen hiçbir şeyi yapamıyor çünkü elinden bir şey gelmez durumda.

Bu şartlar altında bunu bugün değiştirseniz, yerine başka bir şey koysanız inanın ki Adalet Bakanlığı bürokratları ve Cumhurbaşkanlığı danışmanlarının oluşturacağı yeni bir teklifle aynı şeyleri tam tersine çevirebilirsiniz. Bunu daha önce yaptık. Dün Anayasa Komisyonunda verdiğim örnekte de olduğu gibi, burada sivil havacılık iş kolunda grevi yasakladınız sendikayı çöktürmek için, bir ay sonra sivil havacılık iş kolunda grevi serbest bıraktınız çünkü maksat hasıl olmuştu. Kanun yapma tekniği böyle olan bir Meclisin, ne yaparsa yapsın adaleti tesis edemeyeceği, tam tersine araçsallaşmış adaletin kurbanı olacağı açıkça ortadadır. 12 milletvekili hapiste olan bir Meclisin adalet hakkında daha mütevazı bir biçimde konuşması yerinde olur.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kürkcü.

Aynı mahiyetteki diğer önerge hakkında Gaziantep Milletvekili Sayın Mehmet Gökdağ konuşacak.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu madde, tasarının önemli maddelerinden bir tanesi, bizim de önemsedığımız maddelerden bir tanesi. Bu maddeyle de bölge adliye mahkemesi başkanlar kurulunun bir yetkisi, başkanlar kurulundan alınıp başkana verilmekte. Önemli bir yetki çünkü bu madde, bir daire kendi üyeleriyle toplanamadığı hâlde diğer dairelerden hâkim görevlendirmeyi kuruldan alıp başkana veriyor.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde adalete olan güvenin aşağılara düştüğü, yüzde 30'ların altına düştüğü, algının bu şekilde geliştiği, olumsuz geliştiği bir dönemde kuruldan yetkiyi alıp başkana, tek adama vermek, yargı üzerindeki güvensizliği daha da pekiştirecek bir sonuç doğurur. Hele hele son günlerde, son yıllarda davaya özel heyetlerin oluşturulduğu, buna hep birlikte tanık olduğumuz ve bu anlamda da algının giderek güçlendiği bir dönemde tek adama yetki vermek, tek kişiyi bu konuda yetkilendirmek bu konudaki endişelerimizi gerçekten artırmaktadır.

Değerli arkadaşlar, kurulun aldığı, kurulun yaptığı görevlendirme, insanlarda ve yurttaşlarımızda adalete olan yargı konusunda daha güveni sağlayıcı bir tutum geliştirir. Aslında adalete olan güveni geliştirmek için kurulları önemsemek, kurulları güçlendirmek gerekir. Şimdi, biz bu konuyu Adalet Komisyonunda görüşürken -Hakkı Başkanım da burada- bu sakıncanın önüne geçmenin yolunun aranmasını konuştuk, daha sonra Genel Kurulda görüşülür, düzeltilir ve buna bir çare getirilir diye düşündük ama gelmedi, olduğu gibi tasarı metninde yerini alıyor.

Değerli arkadaşlar, burada adaleti konuşuyoruz, adalete olan güveni konuşuyoruz. Bakın, bir kişinin, sadece bir kişinin adalet üzerinde egemen olduğu sakıncayı Adalet Bakanı Sayın Bozdağ, bir komisyon görüşmemizde şöyle ifade etti, komisyonda olan arkadaşlarımız hatırlar, Sayın Bakan da burada. Yargıtay ve Danıştay kanunu hakkında görüşülürken Sayın Bakan dedi ki: “Öyle hâkimler, öyle savcılar var ki Pensilvanya’dan gelecek olan düşünceye göre karar vermeyi cennetin anahtarı sayarlar.” Çok acı bir gerçekle bizi yüzleştirdi. Tabii, o yapıyı kim oluşturdu? O yapıyı oluşturmada kimin günahı var? Onları hepimiz biliyoruz ve şu tarafa koyuyorum, şimdi söylemek istediğim o değil. Aslında o yapıyı oluşturanlardan bunun hesabını sormak da bizim en doğal hakkımız. Kim oluşturdu o yapıyı? O yapı oluşturulurken bu ülkede Hükûmet kimdi, onu sormak gerekir ama şimdi söylemek istediğim şey şu: Bir kişiden gelecek emirle karar verecek olan yargıçların varlığı, bugün adalet mekanizmasının içine düştüğü hâlin nedenidir.

Değerli arkadaşlar, adalet, yargı, hiçbir kişiden, hiçbir kurumdan, hiçbir kuruldan emir ve talimat almamalı; yargıyı bu güvenin üzerine oturtmalıyız. Nasıl Pensilvanya’dan gelen talimatla karar verilmesi sakıncalı ve doğru değilse saraydan gelen talimatla karar vermek de doğru değil. Aslında sadece bir kişi değil, yargıya Meclis dahi talimat verememeli. Yargı ayrı bir güç, yargı ayrı bir kuvvet. Yargı bağımsız, tarafsız, özgür iradesine göre karar verebilecek bir anlayışta oluşturulmalı. Ancak o zaman adaleti sağlarız, ancak o zaman adalete olan güvenimiz ve yurttaşların güveni artar.

Değerli arkadaşlar, adaletle çok fazla oynamayın çünkü adalet, gün gelecek hepinize, hepimize gerekli olacak. O nedenle adaletin bağımsızlığını, tarafsızlığını hep birlikte el birliğiyle sağlamak durumundayız.

Hepinize sevgiler saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gökdağ.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm, geçici 1'inci madde dâhil olmak üzere, 15 ila 36'ncı maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Ömer Süha Aldan konuşacak. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Aldan.

CHP GRUBU ADINA ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 490 sıra sayılı bölge adliye mahkemeleriyle ilgili düzenlemenin ikinci bölümüne ilişkin söz aldım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, bölge adliye mahkemeleri, hukukumuzda 2004 yılından bu yana uygulanması için büyük çaba harcanan bir sistem. Bu sistemin günümüzde önemli bir kolaylaştırıcı unsur olduğunu görmekteyiz, lakin çok eksiklikler var. Bu düzenlemede bu eksikliklerin giderilmesi anlamında birtakım çabalar gösterilmiş, bunları da takdir ediyoruz ama en önemli unsur şu ki bir bölge adliye mahkemesinin belirlenmesinde mahkeme başkanına tek başına yetki verilmesini son derece sakıncalı buluyoruz. Zira bu, önemli davalarda atanacak hâkimin üzerinde kuşku bulutları oluşturacaktır. Komisyon çalışmaları sırasında da bunun üzerinde defaatle durduk ama ne yazık ki göz ardı edilmiştir. Asıl uygulamada bunu bir süre sonra göreceğiz ve atanan hâkimlerle ilgili yine çok değişik önyargılı değerlendirmeler doğacaktır. Gönül isterdi ki bu başkanlar kurulu gerekli hâkim görevlendirmesini yapsın. Bu hâkim görevlendirmesiyle ilgili bir kişinin belirlenmesinin ne gibi sonuçlar doğuracağını biraz sonra Adil Öksüz'ün serbest bırakılması olayına ilişkin olarak da somut bir şekilde bilginize sunacağım.

Değerli milletvekilleri, şu anda, çok önemli bir 15 Temmuz darbe girişiminden sonra, ciddi sorunlar yumağı yargıda devam etmektedir, ciddi kaygılar vardır. Yargıda yanlış verilen kararlar konusunda kaygılar gün yüzüne çıkmaktadır. Keza, hâkimlerin üzerinde büyük bir ürkeklik hâli söz konusudur. Özellikle İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesinin başına gelenlerden sonra, ciddi anlamda, hâkimler karar vermekte güçlük çeker hâle gelmişlerdir. Bu, önemli bir handikaptır. Tahliye zamanları gelen, hakkında suç işlediğine dair yeterli kanıt bulunmayan insanların tutukluluk hâlinin devamına karar verilmektedir. Bunun vahim sonucu şudur: Ortada darbe girişiminde bulunan, insanlarını tankın altında ezmekten çekinmeyen anlayış ile öyle ya da böyle bu gruba yapııştırılmış, iltisaklı olmuş ya da bu grup içinde görüldüğüne dair yanlış algı olan kişiler aynı kefeye konmaktadır. Bunun sonucunda, bu soruşturmalar, bu yargılamalar sulanacaktır. Bu sulanmanın sonucu da, gerçekten, gerçek adalete ulaşma anlamında kafamızda soru işaretleri oluşacaktır. Bu anlamda, özellikle, yürütme organını ve bir anlamda ona bağlı hâle gelen Hakimler Savcılar Kurulu üyelerini uyarmak istiyorum: Lütfen, yargıdan elinizi çekiniz, yargıya özgür, bağımsız, gönül rahatlığıyla karar verme hakkını tanıyınız. Bugün, hâkim ve savcılar gerçekten, biz de FETÖ suçlaması gibi bir akıbeta uğrar mıyız endişesini taşımaktadırlar.

İkincisi, yargının önemli sorunu: 4 bin dolayında, yargının yaklaşık üçte 1'i oranındaki hâkim ve savcı meslekten ihraç edilmiştir. Mevcut ihraçlar dolayısıyla yargıda önemli bir hâkim, savcı açığı ortaya çıkmış bulunmaktadır. Davalar sürüncemede kalmaktadır. Bölge adliye mahkemelerinin kurulmasından önce gelen davalar hâlen Yargıtay tarafından bitirilmesi gereken dosyalardır. Yargıtayda büyük bir yığılma söz konusudur, bu önemli bir sorundur.

Üçüncü bir sorun: Alelacele bu meslekten ihraç edilenler dolayısıyla mesleğe kabul konusunda birtakım sıkıntılar yaşanmaktadır. Bunlardan bir tanesi, staj sürelerini tamamlamadan bazı hâkim adayları göreve başlatılmıştır. İkincisi, çoğunlukla siyasal yapıları gözetilerek atanan avukatlar vardır, avukatlıktan hâkim, savcılığa atanırlar vardır. Uygulamada -ben bir anlamda uygulamadaki hâkim, savcı, avukatların düşüncesini dile getiriyorum- son derece yeterli hukuki muhakemeden yoksun bir yapı ortaya çıkmıştır. Deneyimsiz, mesleğini icra ederken bir yığın hatalar yapan hâkim, savcılar elindedir bugün yargı. Bu noktalarda özellikle konuya dikkat çekmek istiyorum.

Bir diğer konu, gene konuşmalarında bazı hukuki yanlışlıklara yer vereceğim ama şu Adil Öksüz meselesi konusunda boş Meclise bilgi aktarmak istiyorum. Geçen gün 15 Temmuz sonrası TRT'nin hazırladığı ve sürekli yayınlanan belgeselde “Adil Öksüz’ü serbest bırakan hâkim de sonunda tutuklandı.” diye bir ibare geçiyor. Oysa, gerçekte, değerli arkadaşlar, şu anda tutuklu bulunan hâkim, Adil Öksüz’ü serbest bırakan hâkim değildir. Adil Öksüz’ü serbest bırakan hâkim şu anda açıktadır. Bu, kamuoyundan özellikle gizlenmeye çalışılmaktadır. Adil Öksüz karakolda tutuluyor, o zamana kadar polisin gözetiminde, polisin sorgusunda. Polisin sorgusundan sonra birdenbire bir haber geliyor, jandarmaya teslim ediliyor. Ankara Adliyesine getirilmesi gerekirken Sincan Adliyesine götürülüyor. Sincan Adliyesine jandarmayla giderken bir tane büyük mavi dosya var, bu mavi dosya evraka konmuyor. Orada Adil Öksüz’ün cemaatin Hava Kuvvetleri imamı olduğu yazılı, bir; birkaç gün önce yayınlanan çatı iddianamesinde de Adil Öksüz’ün Hava Kuvvetleri imamı olduğu kaydedilmiş, savcı tarafından saptanmış. Bu kişi adliyeye geliyor 76 dolayında asker kişiyle beraber, hepsi savcı tarafından hiç sorgulanmadan, ifadeleri alınmadan tutuklamaya sevk ediliyor; sadece yirmi bir dakika sonra Adil Öksüz adliyeden ayrılıyor, serbest bırakılıyor, geri kalan herkes tutuklanıyor. O serbest bırakan hâkim, savcını arıyor, diyor ki: “Bana bu evrakı gönderdin ama dosyada bir tane delil yok, hiçbir kanıt yok. Ben bunu serbest bırakacağım.” Savcı diyor ki: “Bana da öyle geldi evrak. Sen bilirsin, istersen serbest bırak.” Ve serbest bırakıyor. Sonra herkes evine gidiyor. Sabaha karşı beşte oluyor bu olay. Öğleden sonra, aradan on saat geçtikten sonra başsavcı dosyaları getiriyor bir bakayım diye, bakıyor ki herkes tutuklanmış, bir kişi serbest bırakılmış, “Buna neden itiraz etmediniz?” diyor. O savcı on saat sonra bu karara itiraz ediyor. Malum, itiraz üzerine serbest bırakan hâkimin önüne gelir dosya. Hâkim o dosyayı inceliyor, diyor ki: “Benim eski kararında bir isabetsizlik yok, dosyada hiçbir kanıt yok. Onun için ben eski kararında direniyorum.” Bunun üzerine itiraz dolayısıyla bir üst sulh ceza mahkemesine gidecek dosya. O noktada Sincan Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı bütün sulh ceza hâkimlerinin işi çok yoğun olduğu için kendi üyelerinden birini görevlendiriyor. Bu görevlendirdiği kişi Hâkim Çetin Sönmez yani “Bu dosyaya evrak üzerinden bak.” diye. Çetin Sönmez’in eline evrak geliyor, bakıyor ki o da serbest bırakan hâkimin kararında bir isabetsizlik yok ve o zamana kadar, tabii, Adil Öksüz çoktan adliyeyi terk etmiş, uçağa binmiş, Sabiha Gökçen’de inmiş ve ortadan kayıp. Çetin Sönmez bu aşamada incelemeyi yapıyor, “Ben yakalamayı gerektirecek -tutuklamayı değil- bir husus görmüyorum.” diyor ve ne yapıyor? Aylar geçiyor, iki hâkim yani gerçek serbest bırakan hâkim ile Çetin Sönmez açığa alınıyorlar. Aylar geçiyor, birdenbire Çetin Sönmez’in öğrencilik yıllarında cemaatin evlerinde kaldığına dair iki tanık bulunuyor ve bu kişi tutuklanıyor ama diğer arkadaş hakkında hiçbir işlem yapılmıyor. Sonra, iddianamede, başka bir iddianame yani bu Adil Öksüz’ün serbest bırakılmasına ilişkin güvenlik görevlileriyle ilişkili iddianamede...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Başkanım, bir dakika verin; güzel bir konu, bir dakika verin.

BAŞKAN – Peki, vereyim bir dakika ek süre.

Buyurun.

ÖMER SÜHA ALDAN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tabii, bu kolluk görevlilerine ilişkin Adil Öksüz’ün serbest bırakılmasına dair iddianamede açıkça şu yazıyor: “Hâkim, savcılara gönderilen dosya boştu. Onların zaten yapacak bir şeyi yoktu.”

Şimdi, buradan yola çıkarsak gerçekten çok iyi sorgulamamız lazım. Bakın, bir tane ağır ceza reisinin o gün “Ya, Çetin Sönmez, sen görevlisin.” demesiyle adam içeride şu anda ve bu noktalarda hassas davranılmadığını görüyoruz ve öyle bir ortam yaratılmaya çalışılıyor ki “Adil Öksüz serbest bırakıldı, bırakan da içeride.” Toplum aldatılıyor, kandırılıyor. Ha, ben gerçek serbest bırakan hâkim de tutuklansın, yakalansın demiyorum asla ama iş detayına inilerek incelensin, haksızlık yapılmasın.

Adalet herkese lazım olur diyorum ve sizleri saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aldan.

Hakların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Filiz Kerestecioğlu konuşacak.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; fazla biz bize kaldığımız bu ortamda adalet üzerine ne anlatılır bilmiyorum ama gerçekten hoş bir Meclis görüntüsü. Bomboş, ıssız, derin ve o adliyelerin yabancılaştırıcı, girdiğiniz zaman özellikle vatandaş için korkutucu, “Adalet nasıl erişim acaba?” diye belki daha fazla düşünmesine neden olan görüntülerine de benziyor. Bilmiyorum, hiç adliye önünde bulundunuz mu? Aslında bulunmayan yoktur artık ama ben her gittiğim zaman adliye önünde oluşan vatandaş kuyruklarına bakarım, özellikle Çağlayan Adliyesinin önünde ve bu çok üzücü bir manzaradır. Her seferinde de bir fotoğraf çekerim oradan. Hakikaten insanlar adalet, belki şefkate en fazla ihtiyaç duydukları ve ulaşmak istedikleri bir yerde nasıl bir çileyle, daha kapıdan girişinde neler yaşayarak ulaşmaya çalışıyorlar. İçeride ise kim bilir neler yaşanıyor her vatandaş açısından.

Şimdi, OHAL’i tekrar uzattınız. OHAL’in bir de kadın hâli var aslında. Sadece genele bakmak yetmiyor, aynı zamanda kadın hâline de bakmak gerekiyor. Sadece 2016 yılında Türkiye’de 61 kadın cinayeti davası sonuçlandı ve 22’sinde erkeklere iyi hâl ve haksız tahrik indirimleri uygulandı. Şiddet, taciz ve tecavüzler karşısında karakollara başvuruda bulunan kadınlar “Darbe oldu, polisin işi gücü var.” denilerek yalnız bırakıldılar. Ben bunu kurucusu olduğum Mor Çatının deneyimlerinden de çok iyi biliyorum. Gerçekten, geçmişte karakollarda daha farklı şeyler yaşadık, şimdi ise karakollarda “Artık hepimiz adliyedeyiz, zaten hiçbir yere yetişemiyoruz.” denilerek, kadınların şiddeti önlemek için başvurularına karşı verilen cevaplar bu şekilde oluyor.

Aynı zamanda erkeklik yüceltildi ve şiddet özendirildi. Erkek şiddeti, taciz, cinsel istismar ve katliamlara karşı eril yargı kültürü, fail erkekleri iyi hâl ve haksız tahrikle ödüllendirirken Hükümet yetkililerinin şiddet ve tecavüz karşısında “Hoşuna gitmeyebilir, mırıldanırsın.” ya da “Madam gibi değil adam gibi ölmek.” sözleriyle erkeklik yüceltildi ve aslında bu diğer taraftan kadınların güncel hayatına şiddet olarak geri döndü.

Evet, OHAL uzatıldı üç kez, dördüncüsü oldu ve OHAL’de en az 25 bin kadın ihraç edildi.

Türkiye, İstanbul Sözleşmesi’ni uygulamadı. Uzun bir süredir, ilk defa imzalamakla ve İstanbul’da, Türkiye’de imzalamakla övünülen İstanbul Sözleşmesi, hiçbir şekilde gereği yerine getirilmeyen bir sözleşme. Ve buna uygun adımlar atılmadığı için de işte hâlen GREVIO tarafından değerlendirilme sürecinde. 2014 yılından beri tek bir konuda, bu sözleşmenin yürürlüğe girdiği tek bir konuda iyileşme olmadı ve bunu bağımsız kadın örgütleri de hiçbir taleplerinin yerine getirilmediğini ifade ederek söylüyorlar.

Şimdi, adliyeler anırlarla doludur. Ben de gecenin bu saatinde size bir iki adliye anısı anlatmak isterim özellikle kadınlar açısından baktığımızda. Çünkü bu ülkede biz kadın hakları için çok ciddi bir mücadele yürüttük ve o kazanımlar hakikaten kolay ulaşılan kazanımlar olmadı. Öyle olduğu için de zaten bugün en ufak bir geri adım atılmaya kalkıldığında, en ufak bir kazanım gasbedilmeye kalkıldığında kadınlar hemen buna karşı baş kaldırıyor ve en büyük direnci gösteren yine kadınlar oluyor.

Şimdi, bunlardan bir tanesi, 4320 sayılı Kanun’un yani şiddetin önlenmesine dair kanunun, o zaman “Ailenin Korunmasına Dair Kanun” başlığı altında, şimdi 6284 sayılı Kanun’un ilk uygulama zamanlarında yaşadığım bir şeydi. Şimdi, bu kanunun hakikaten şiddet uygulayan erkeğin evden uzaklaştırılmasını, telefonla, herhangi bir şekilde iletişim araçlarıyla kadınları rahatsız etmemesini ve başkaca da birçok tedbir içeren bir kanun olduğunu, aynı zamanda mahkemelerin, hâkimlerin kendi başlarına da duruma göre, o özel duruma göre kendilerinin karar verebileceği tedbirler de olabileceğini anlatmakta gerçekten

güçlük çekiyorduk. Aslında aynı güçlük hâlâ devam ediyor çünkü erkek egemen sistem ve erkek yargı hâlâ görevine canla başla devam ediyor. O zaman çok ciddi olarak şiddet görmüş olan bir kadının davasını üstlendiğimde, ilk başta savcıya başvurulduğunda savcının söylediği şu sözü hiç unutmuyorum: “Peki, avukat hanım, adam nereye gidecek, nerede kalacak?” Yani aslında şiddet gören kadını koruması gereken bir savcı o şiddeti uygulayan erkeğin nerede kalacağını, gece nerede yatacağını kendisine dert edinmişti. Hakikaten “İsterseniz savcı bey, alın evinize götürün, sizde kalsın.” dememek için kendimi zor tutmuştum. Ama bu anlayış bugüne kadar aynı şekilde devam etti.

Unutamadığım bir başka şey de -ki bugün Sayın Adalet Bakanı da burada, aslında kendisi de çok iyi biliyor- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde kadınların evlilik öncesi soyadlarını kullanabilmeleri artık bir karar hâline gelmişken ve buna ilişkin Türkiye’de bir yasal düzenleme yapılması gerekirken bunu hangi erkeğe sorsak, “Acaba eşinizin soyadını taşıyor musunuz? Bu sizin için bir kimlik sorunu mudur? Siz yoksa çocukluğunuzdan beri taşıdığınız soyadını mı taşımak istersiniz? Bundan vazgeçer misiniz, asla vazgeçemez misiniz?” diye sorsak hepinizin eminim ki söyleyeceği şey “Tabii ki, bu benim soyadımdır, asla bundan vazgeçmem.” olacaktır. Bu iş kadınlar için de böyledir arkadaşlar. Bu lüks değildir, bu bir kimlik sorunudur. Ben Filiz Kerestecioğlu olarak yaşamışsam Filiz Kerestecioğlu olarak hayatıma devam etmek isterim, başka bir soyadını taşımak istemem ve buna hiçbir şekilde zorunlu tutulmak istemem. Bu bir ayrımcılıktır ve bu ayrımcılık AİHM tarafından tespit edilmesine rağmen hâlâ bununla ilgili bir yasal düzenleme yapılmamaktadır ve bunun için kişisel olarak dava açsam, evet, kendi soyadımı sadece taşıma hakkını alabilirim ama ben bütün kadınlar bunu kullanabilsin diye bir idari dava açtım ve hâlâ bunun sonucunu beklemekteyim. Tabii, cüppede düğme olmadığı hâlde önünü iliklemek isteyen ya da çay toplayan yargıçlar varken iktidar ve siyasilerle, burada nasıl bir sonuca ulaşabilirim, onu şu anda bilmiyorum. Ama bununla ilgili daha AİHM içtihadı yokken, ilk defa 1980’li yıllarda, Anayasa’ya aykırılık iddiasıyla bir müvekkilim için dava açmıştım ve o zaman aile mahkemeleri yoktu. Asliye hukuk mahkemesinde bu davayı açtığımda, karşımda -hiç unutmam- bir hâkim, beş sayfalık, kendime çok güvenerek hazırladığım, işte “eşitlik ilkesine aykırılık, ayrımcılık” diyerek yazdığım bir dilekçeye “Şimdi, siz ne demek istiyorsunuz avukat hanım?” dedi. Dedim “Beş sayfa yazdım ama isterseniz anlatayım size.” “Anlatın.” dedi. Ben de kadının kendi soyadının kendi kimliği olduğunu, bunu kullanamamasının ayrımcılık olduğunu ve müvekkilimin kendi soyadını kullanmak istediğini anlattım ve bütün Anayasa maddelerini, uluslararası sözleşmeleri, bunları sıraladım, sıraladım ve hâkim bana dedi ki: “O senin dediğin asma yaprağı, her zaman olmaz.”

Evet, Türkiye’de gerçekten yargının erkek egemen bakışı aynen budur ve işte biz kadınlar olarak bu yüzden yıllardır “Erkek adalet değil, gerçek adalet.” diyoruz.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına ve şahsı adına Muğla Milletvekili Sayın Mehmet Erdoğan konuşacak.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on beş dakikadır.

MHP GRUBU ADINA MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, gecenin bu saatinde boş sıralara konuşturduğu için Mehmet Doğan Kubat’a -kendisi geziyor- öncelikle sitemlerimi iletiyorum. Aslında bunu televizyon saatinde konuşabilirdik.

Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 490 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın ikinci bölümünde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerimin başında 20 Şubat 2015 tarihinde Ege Üniversitesinde eğitimini sürdürürken teröristler tarafından şehit edilen ülküdaşımız Fırat Yılmaz Çakıroğlu'nu rahmet ve minnetle yâd ediyorum.

Bugün rahmetli Fırat Yılmaz Çakıroğlu'nu şehit eden katilin yüce Türk adaletinin önünde hesap vermesi sağlanmıştır. Bu hesabı soran yüce Türk adaletine teşekkür ediyoruz ancak bu kararda da görüldüğü gibi, üniversitelerimizde teröristlere hamilik yapan yöneticilere herhangi bir işlem yapılmamıştır. Bu durum bundan sonrası için bizi daha çok endişelendirmektedir. Buna benzer yeni olayların cereyan etmemesi için, katillerle birlikte, onları koruyan, kollayan üniversite yöneticileriyle ilgili de gerekli adli ve idari işlemler muhakkak yapılmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir yıl önce 15 Temmuz 2016 tarihinde yaşadığımız FETÖ'cü hain darbe girişimini tekrar lanetliyorum. Yüce Türk milletinin demokrasiye sahip çıkan kararlı duruşu, Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli'nin ön alan siyasi duruşu ve demokrasiye sahip çıkan diğer siyasetçilerin o günkü tavrıyla bu işgal girişimi püskürtülmüştür. Ancak devletimizin kurumları ciddi yaralar almıştır. Ordumuz, Emniyetimiz, istihbaratımız, yargımız ve devletimizin bütün kurumları bu hain girişimden zarar görmüştür.

15 Temmuz hain darbe girişiminde en çok zarar gören kurumların başında yargı gelmektedir. 15 Temmuz sonrası mevcut hâkim, savcı kadrosunun yaklaşık üçte 1'i görevinden ihraç edilmiştir. Bu üçte 1'in önemli bir kısmı şu anda tutukludur. FETÖ'yle mücadele kapsamında kendi meslektaşlarını tutuklamaktan çekinmeyen hâkim, savcılarının varlığı bundan sonra FETÖ'yle mücadelede bize umut vermektedir. Bu da zaten var olan hâkim, savcı açığını bu durumda ciddi miktarda artırmıştır, bu süreçte birçok hâkim, savcı adayının stajı erken bitirilerek hâkim, savcı olarak göreve başlaması sağlanmıştır. Bu durum da adliyede ciddi bir sıkıntıdır.

Yine, bilindiği gibi 21 Temmuz 2016 tarihi itibarıyla Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemeleri Kanunu yürürlüğe girmiş ve bölge adliye ve bölge idare mahkemeleri görevlerine başlamıştır. Yargının en önemli sorunlarından birisi de personel sorunu olup bu süreçte bu sıkıntı daha da artmıştır. Tabii, peş peşe çok sayıda hâkim, savcı alımıyla bu açık kapatılmaya çalışılsa da bu kadar hızlı atamaların da sakıncaları unutulmamalıdır. Yargının personel politikasının sürdürülebilirliği açısından bu işlerin bir takvim dâhilinde, her yıl belli sayıda hâkim, savcı alınması suretiyle yapılması faydalı olacaktır. Tecrübeli personel ile yeni personel arasındaki dengeyi de muhafaza etmek lazım. Tecrübesiz hâkim, savcı sayısının çok artması mekanizmanın işlemesi açısından yeni sıkıntıları da beraberinde getirecektir. Bölge adliye ve bölge idare mahkemeleri sistemimize yeni dâhil olmuştur. Bu mahkemelerde görev alan hâkim ve savcılarımızın üzerinde de ağır bir yük bulunmaktadır. Zor şartlarda görev yapan bu hâkim ve savcılarımız, aynı zamanda bölge adliye ve bölge idare mahkemelerinin teamüllerinin de oluşmasını sağlayacak kişilerdir. Bu süreçte, bu kanunla ortaya çıkan bazı sorunların giderilmeye çalışılması yerinde olmakla birlikte bu sürecin iyi yönetilmesi gerektiği de göz ardı edilmemelidir. Belki bir süre bekleyip acele etmeden, eksiklikleri ve ihtiyaçları bütünüyle tespit ederek köklü ve kalıcı değişiklikler yapmak lazım. Bu kanun değişikliklerinde acele etmek, göç yolda düzülür mantığıyla düzenlemeler yapmak bizi daha çok sıkıntıya sürüklemektedir.

Kanun tasarısını incelediğimizde, yapılan birçok düzenlemenin olumlu olmasına rağmen bazı düzenlemelerde ciddi eksiklikler ve sakatlıklar olduğu ortadadır. Tasarıyla mahkeme başkanlarının görevleri artırılmaktadır. Daha önce başkanlar kurulu tarafından hâkimler arası görev bölümü düzenlenmekteyken, ilgili mahkeme başkanı tarafından hâkimlerin görev dağılımının yapılması tabii hâkim ilkesini tartışmaya açmakta ve davaya göre hâkim görevlendirme tartışmalarına yol açabilecek veya yeni tartışmaları beraberinde getirecek bir düzenlemeyle karşı karşıyayız. Vakit varken bu durum düzeltilmelidir, yargı töhmet altında bırakılmamalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine bölge idare mahkemesi başkanlar kuruluna ait olan, hukuki veya fiili nedenlerle bir dairenin kendi üyeleriyle toplanamadığı hâllerde ilgisine göre diğer dairelerden üye görevlendirme yetkisinin bölge idare mahkemesi başkanına verilmesi doğru olmamıştır. Vakit varken bu düzenlemenin eski hâline döndürülmesinde fayda vardır.

Yine, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının resen ya da istem üzerine Yargıtay ceza dairelerinin kararlarına karşı itirazda bulunma yetkisine paralel şekilde bölge adliye mahkemesi cumhuriyet başsavcılığına itiraz yetkisinin tanınması özellikle kararlardaki maddi hataların giderilmesi bakımından yerinde olmuştur ancak itirazın karar veren daireye yapılması doğru değildir. Burada itiraz mercisinin doğru tespit edilmesi sistemin daha iyi işlemesini sağlayacaktır.

Yine, kanun tasarısının 29'uncu maddesinde düzenlenen bir aylık temyiz süresinin iki haftaya indirilmesi de anlamsızdır. Bu arada, bölge adliye ve bölge idare mahkemelerinde görev yapan hâkim ve savcılar bu kanunun ihtiyaç olduğunu ancak yeterli olmadığını belirtmektedir. Aynı şeyleri benim oğlan bina okur, döner döner yine okur misali tekrar tekrar görüşmemize, konuşmamıza, Meclisin lüzumsuz yere vaktini almamıza gerek yoktur. Bu işleri birazcık daha ortak akılla, uygulayıcıların ve vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını giderecek şekilde yapmamızda fayda vardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu vesileyle Türkiye gündeminde önemli bir yer işgal eden 685 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle kurulan Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu hakkında bazı değerlendirmelerde bulunmak istiyorum. Bildiğiniz gibi, geçen ay komisyon üyeleri atandı ve 12 Temmuz 2017 tarihinde Olağanüstü Hâl İşlemleri İnceleme Komisyonunun çalışmalarına ilişkin usul ve esaslar Resmî Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi. Bugüne kadar mağdurların müracaatlarını inceleyecek, kabul edecek ve herkesin sorununa çözüm üretecek diye umut dağıtan bu komisyon daha çalışmaya başlamadan, usul ve esasları ortaya çıktıktan sonra önemli bir sıkıntıyla karşı karşıya kaldık. Çünkü, şimdiye kadar herkesin adres gösterdiği bu komisyonun sadece aşağıdaki hususlarda çalışma yapacağı komisyonun kendi çalışma usullerinde belirtilmiş. Komisyonun görevlerini belirleyen 2'nci maddede:

“(1) Komisyon, olağanüstü hal kapsamında doğrudan kanun hükmünde kararnameler ile tesis edilen aşağıdaki işlemler hakkındaki başvuruları değerlendirip karar verir.

a) Kamu görevinden, meslekten veya görev yapılan teşkilattan çıkarma ya da ilişkin kesilmesi.

b) Öğrencilikle ilişkin kesilmesi.

c) Dernekler, vakıflar, sendika, federasyon ve konfederasyonlar, özel sağlık kuruluşları, özel öğretim kurumları, vakıf yükseköğretim kurumları, özel radyo ve televizyon kuruluşları, gazete ve dergiler, haber ajansları, yayınevleri ve dağıtım kanallarının kapatılması,

ç) Emekli personelin rütbelerinin alınması.

(2) Olağanüstü Hal kapsamında yürürlüğe konulan kanun hükmünde kararnamelerle gerçek veya tüzel kişilerin hukuki statülerine ilişkin olarak doğrudan düzenlenen ve birinci fıkra kapsamına girmeyen işlemler de Komisyonun görev alanındadır.

(3) Bu maddede belirtilen işlemlere bağlı olarak olağanüstü hal kapsamında yürürlüğe konulan kanun hükmünde kararnamelerde yer alan ilave tedbirler ile Kanun yollarının açık olduğu işlemler hakkında ayrıca başvuru yapılamaz.” hükümleri getirilmiştir.

Mağdur olan vatandaşlarımızın bu haklardan istifade etmesi için altmış gün içinde müracaat edebilecekleri ve altmış günlük sürenin hak düşürücü bir süre olduğu da tespit edilmiştir.

Bu düzenlemeye bakıldığında bu olaylar sebebiyle mağdur olan vatandaşlarımızın en az yarısının başvurabileceği bir mercinin olmadığı ortadadır. Örneğin pasaportu iptal edilen binlerce kişinin hangi merciye müracaat edeceği belli değildir. Yapılan bir ihbarla özel güvenlik belgesi iptal edildiği için işini kaybeden vatandaşın ne yapacağı, nereye başvuracağı belli değildir. Hakkında yapılan bir ihbar olduğu için ya da bazı itiraf ve iftiralara maruz kalarak hakkında adli tahkikat başlatılan kişilerin pasaportları iptal ediliyor ancak kişinin bundan haberi yok. Bu tip sıkıntılarla karşılaşan insanların sorunlarının nasıl çözüleceği belli değildir. Belediye şirketlerinde veya taşeron şirketlerinde çalışan birçok insanın sözleşmesi feshedilmiştir. Bu insanların dertlerini anlatabileceği bir makam yine yoktur.

Yine, mahkemelerde çözülmeyen birçok işin bu komisyonlarda tek tek çözülmesi de anlamsızdır. Bu komisyonun genel düzenlemeleri, genel kriterleri belirleyip buna göre işlem yapması lazım.

Yine, bu komisyonun özellikle ihraç edilen, mağdur olan kişilerle ilgili dosyaları çok sağlam oluşturması lazım. Yarın bu dosyaların hepsi sırasıyla idare mahkemesi, Danıştay, Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gideceği için Türkiye'nin önünde yeni çıkmaz sokakların yolları açılmamalıdır. Burada vakit varken yeni tedbirler alınmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütün bunların yanında tabii şu hususa da hepinizin dikkatlerini çekmek istiyorum: Taşeron şirketteki bir işçi, bir okulda çalışan öğretmen, bir özel hastanede çalışan hemşire, kamunun birçok eklentisinde, taşeron şirketlerde çalışan kişiler, devlete bulaşmış bütün FETÖ'cüler bulunabilirken FETÖ'nün siyasi ayağına ve üst bürokrasideki kısmına ulaşamaması, kamuoyundaki FETÖ'yle mücadele algısını ve adalet duygusunu yerle yeksan etmektedir. FETÖ'yle mücadele konusunda devletin yaptığı haklı mücadeleyi bir kısım siyasi saiklerle baltalamaya ve etkisizleştirmeye kimsenin hakkı olmadığı kanaatindeyiz.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, FETÖ'yle mücadelede, ucu nereye ve kime dokunursa dokunsun, mücadelenin kararlı bir şekilde yapılmasını bugüne kadar hep savunduk, bundan sonra da savunmaya devam edeceğiz. Eş, dost, akraba, hatır gönül ilişkileri üzerinden bu mücadelenin sulandırılmaması gerektiğini de ısrarla ifade ediyoruz. Yoksa FETÖ devletten temizlenemez, temizlenemediği gibi, daha da palazlanmasına zemin hazırlanır. Zamanı gelince, siyasi ayak yeni FETÖ'cülerini devlete monte eder.

Bir de devlete kamu görevlisi alırken devlete sadakat, ehliyet, liyakat yerine başkalarına sadık kişilere devlet kapısı açılırsa yeni FETÖ'lerin hortlamasının önü alınamaz. Türkiye'de personel rejimiyle kimse böyle oynamak cüretine kalkışmamalı ve devlete sadakat noktasında yeni personel istihdamında gerekli inceleme, araştırma ve hassasiyet gösterilmelidir.

“Bu Darbe Komisyonunun çalışmaları sırasında, işte, şu yapıldı, bu yapıldı.” Ama en çok, gerek ilahiyatçıların gerek istihbaratçıların ittifak ettiği konu, yeni paralel yapıların ortaya çıkmaması konusunda devletin bundan sonra bu yapılara karşı dikkatli olmasıdır. Bu konuda aldığımız duyumlar bizi endişelendirmektedir. Bu bakımdan, biz bu devleti sonuçta, ne yaparsak yapalım, insanlarla yöneteceğiz. Bu devleti yönetecek doğru insanları doğru yerlere koymak gibi bir görevimiz ve sorumluluğumuz vardır, bu sorumluluktan kimse kaçamaz. Yarın, yanlış yapanlar da bu sorumluluğun altında can çekişirler.

Bu duygu ve düşüncelerle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erdoğan.

Şahsı adına son olarak, Giresun Milletvekili Sayın Sabri Öztürk konuşacak.

Buyurun Sayın Öztürk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bölge Adliye ve Bölge İdare Mahkemelerinin İşleyişinde Ortaya Çıkan Sorunların Giderilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarla Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı hakkında söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği gibi, 5235 sayılı Kanun'la bölge adliye mahkemeleri ve 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'da yapılan düzenlemelerle istinaf kanun yolu kabul edilmiştir. Böylece, bölge adliye mahkemeleri ile bölge idare mahkemeleri 20 Temmuz 2016 tarihinde faaliyete geçmiştir.

İstinaf mahkemelerinin faaliyete geçmesiyle önemli bir hukuk reformu yapılmış, hak arama özgürlüğü ve adil yargılanma hakkının temini açısından hızlı ve etkili bir yargılamanın gerçekleştirilmesi için önemli bir adım atılmıştır.

İstinaf kanun yolunun kabulüyle ilk derece mahkemelerinde yapılan yargılamalardaki ve verilen kararlardaki olası hukuki eksiklikler hem hukuka uygunluk denetimine tabi tutulmakta hem de olay yargılaması yönünden yeniden denetlenmektedir.

İstinafın faaliyete geçtiği bir yıllık süre içerisinde usul hükümlerinin uygulanması ve teşkilat yapılanmasında ortaya çıkan birtakım aksaklıkların giderilmesi için şimdi de bu kanun değişikliği yapılmaktadır. Söz aldığım ikinci bölümde de istinaf mahkemelerinin faaliyete geçmesiyle ortaya çıkan sorunları giderici, yargılama sürecinin hızlandırılmasını sağlayan düzenlemeler yapılmaktadır.

Örneğin 16'ncı maddede, olayın daha ziyade aydınlanması gerekmeden beraate veya davanın düşmesine ya da alt ve üst sınırı olmayan sabit bir cezai hükmün bulunması gereken hâllerde ya da hükümden sonra yürürlüğe giren kanun nedeniyle eylem suç olmaktan çıkmış veya daha az ceza hükümlenilecekse bölge adliye mahkemeleri ceza dairesi tarafından hukuka aykırılık düzeltilecek ve başvuru esastan reddedilebilecektir.

Yine, düzenlemeyle, bölge adliye ceza dairelerince sanıklar lehine verilen kararlardan bu hususta istinaf başvurusu yapmayan diğer sanıklar da yararlanabilecektir.

17'nci maddeyle getirilecek değişiklik sonucu, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 282'nci maddesinde değişiklik yapılarak bölge adliye mahkemesi ceza dairesinde duruşma açıldığında görevlendirilen üye, ilk derece mahkeme hükmü, temyiz beyanları, keşif tutanakları ve bilirkişi tutanaklarını okuma yerine, anlatmayla yetinecektir.

21'inci maddeyle, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 291'inci maddesindeki temyiz isteminde bulunma süresi yedi günden on beş güne çıkarılmaktadır.

Kısaca, 490 sıra sayılı Tasarı'yla istinaf mahkemeleri uygulamasından doğan aksaklıklar, bu ve benzeri hükümlerle giderilmeye çalışılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bir yıl önce 15 Temmuz gecesi ülkemiz ve milletimiz büyük bir felaketle karşı karşıya kalmış, hain Fetullahçı terör örgütü mensupları tarafından darbe teşebbüsünde bulunulmuştur ancak bu hain kalkışma Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, milletimizin cesareti ve ferasetiyle önlenmiştir. Bu süreçte 250 vatan evladımız şehit olmuş, 2.193 insanımız gazi olmuştur. Bütün şehitlerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır diliyorum. Vatansever bütün gazilerimize de Allah'tan acil şifa, ebedi saadetler diliyorum. Bu arada, seçim bölgem olan Giresunlu şehitlerimiz Emrah Sağaz, Cengiz Hasbal, İsmail Kefal, Necmi Bahadır Denizcioğlu ve Mahmut Coşkunsu'yu rahmetle anıyor, ailelerine sabır diliyorum.

15 Temmuz hain darbe girişimi, aslında bir darbeden öte, âdetâ bu ülkeyi sömürgeleştirmek için sinsice planlanmış bir işgal girişimiydi çünkü bu ülke maalesef, birçok darbe yaşamış ama hiçbirinde bu ülkenin Meclisi, Cumhurbaşkanlığı, Emniyeti, istihbaratı, kısaca ülkenin tüm millî ve stratejik kurumları bombalanıp ateş altına alınmamıştı. O yüzden bu ülkeyi geleceğe umutla taşımak için 15 Temmuz'u iyi okumak, iyi değerlendirmek gerekir.

Sayın milletvekilleri, şu anda Türkiye'de FETÖ terör örgütünün omurgası kırılmış, hareket kabiliyeti yok edilmiştir fakat dünyanın 170 ülkesinde yabancı istihbaratların desteğiyle yapılanan FETÖ, maalesef, bu ülkelerde Türkiye düşmanı bir lobi gibi her türlü düşmanlığını sürdürmektedir.

Ülke olarak darbe girişimini, işgal girişimini savuşturduk ama terörle küresel mücadelemizi amansız olarak sürdürmekteyiz. 15 Temmuz gecesi bombalar altında bulunan bir milletvekili olarak o gece siyasi parti ayrımı yapmadan, iktidarıyla, muhalefetiyle milletvekillerinin hep birlikte hain FETÖ'cü darbecilere karşı omuz omuza mücadele vermesi takdire şayandı ancak şu anda, ülkenin bekası için yapılan mücadelede muhalefetin çok, daha çok desteğine ihtiyaç vardır. Elbette muhalefetin eleştirmesi, farklı düşünmesi doğaldır fakat herkesin, söylediği sözün, yaptığı eylemin öncelikle FETÖ açısından sonuçlarına mutlaka bakması gerekir. FETÖ'ye karşı yine aynı ruh, aynı kararlılıkla hep birlikte mücadele verilmelidir. Ülkemize karşı yürütülen psikolojik, asimetrik saldırıya karşı tek yumruk olmalıyız. Nasıl 15 Temmuz gecesi iktidar, muhalefet bir arada isek terör örgütleri FETÖ, PKK, PYD, DEAŞ, adı ne olursa olsun tüm örgütlere karşı tek yumruk olmalıyız.

Bu duygularla Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Öztürk, teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, şimdi soru-cevap işlemini yapacağız.

Süremiz on beş dakika; bu sürenin yedi buçuk dakikası soru sormaları için sayın milletvekillerine, diğer yedi buçuk dakikası ise bu soruları cevaplamak için Sayın Bakana aittir.

Sayın Yedekci, buyurun.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Türkiye’de adaletin olduğunu düşünüyor musunuz? Cevabınız “evet” ise toplumda giderek yükselen adalet arayışının sizce nedeni nedir? Vatandaşın adli kurumlara güvensizliğinin gerekçeleri sizce ne olabilir? Cevabınız “hayır” ise Bakanlığını yaptığınız adaletin tesis edilmesinin tarafgir yaklaşımlarla olamayacağını bilmiyor musunuz? Bu ısrarlı “Benden olsun, liyakati olmasa da olur.” tavrının gerekçesi nedir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Tümer...

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) – Sayın Bakan, ceza infaz memurlarının yaptıkları iş polis ve jandarmaya eş olsa da özlük hakları yetersizdir, örneğin bir sendikal hakları dahi yoktur, güvenlik sınıfı olarak değerlendirilmelerine karşın güvenlik hizmetleri sınıfı yerine genel idare hizmetleri sınıfında yer almaktadır. Adalet ve yargı birimlerinde çalışan personel aylık elli saat fazla çalışma ücretinden yararlanırken ceza infaz kurumları bu haktan yararlanamamaktadır. Oysa personel yirmi dört saat esası üzerine çalışmakta, ziyadesiyle fazla mesai ücretini hak etmektedir. Batı Avrupa ülkelerinde aynı hizmeti görenler cezaevi polisi olarak anılırken kapalı ortamlarda âdeta dışlanan ceza infaz memurları mesai hakkı, fiilî hizmet zammı, maaş ve sosyal haklarda da haklı olarak iyileştirmeler beklemektedir; cezaevlerinin kapasitelerinin çok üzerinde mahkûm barındırdığı bugünlerde ayrıca servis, lojman imkânları ve silah ruhsatı edinme haklarından da yararlanmaları gerekmektedir. Bu konunun hassasiyetle gündeme alınmasını talep ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Tarhan...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Bakan, gazetelerde yer alan habere göre Uşak Valisi TMSF tarafından el konulan 29 şirkete kayyum olarak atandı, tekrar ediyorum 29 şirkete kayyum olarak atandı. Bu, etik olarak doğru mudur?

BAŞKAN – Sayın Bakan...

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Bakan, çağdaş ceza hukukunun en önemli ilkelerinden suç ve cezanın şahsiliği ilkesinin, özellikle OHAL KHK’larında insanların akrabalarıyla ilgili... Yani suça karışmamış, herhangi bir suç örgütüyle iltisakı olmayan insanların da ihraç edildiğini görüyoruz. Dolayısıyla suç ve cezanın şahsiliği ilkesi ihlal edilmektedir. Bu konuyla ilgili kafanızda bir düzenleme var mı? Bunu düzeltmeyi düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Yedekci...

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan, tekrar.

Şimdi, OHAL süreciyle birlikte, terörle hiçbir ilgisi olmayan ama partinizle aynı siyasi görüşte olmayan yani muhalif düşünen çağdaş, demokrat insanların da cezalandırıldıkları konusu sürekli gündeme getiriliyor. Bu konuda sizin şahsi fikriniz nedir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakan...

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Bakan, OHAL KHK’larıyla kapatılan vakıf üniversitelerinden dolayı işlerinden olan akademik ve idari personelin başvuracağı herhangi bir kurum bulunmamaktadır, yapılan düzenleme gereği bu Komisyona da başvurmaları mümkün değil. Fabrika kapandı, iş bitti, yapı bitti, işe paydos gibi bir durum ortaya çıkıyor. Bu herhangi bir iltisakı, hiçbir suçu olmadığı hâlde işsiz kalan akademik ve idari personele ilişkin bir düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun, lütfen.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Yedekci, “Türkiye’de adalet var mı?” diye başlayan bir dizi soru sordunuz. Elbette Türkiye’de adalet var ama adalet görevini yerine getirmek üzere görev yapanlara karşı bir adaletsizlik var, bir haksızlık var.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Adalet var ama hâkim ve savcılara...

BAŞKAN – Sayın Yedekci, lütfen...

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Anlamaya çalışıyorum...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – İzninizle cevap vereyim.

Bakın, 2016 yılı adli sicil istatistikleri yayınlandı ve oradan -izniniz olursa- bazı rakamları paylaşmak isterim. 2016 yılında cumhuriyet savcılıklarında 7 milyon 398 bin 616 dosya, ceza mahkemelerinde yaklaşık 2,5 milyon, hukuk mahkemelerinde yaklaşık 3,5 milyon, diğer mahkemelerde de olan dosyaları böyle koyduğunuzda, adliyenin üzerinde 15 milyon civarında iş var ve bu kadar iş yapılıyor. Bunlardan karara bağlanan var, devam edenler var, soruşturması olan var, başka başka adli işlemler var. Bunlardan kaç tane konu Türkiye’nin gündeminde, her gün tartışılıyor? Elinizi vicdanınıza koyun, 15 milyon adli işlem var; 15 milyonun içerisinde Parlametoda milletvekillerinin veya dışarıda medyanın, başka çevrelerin tartıştığı karar sayısına, dava sayısına veya ceza sayısına baktığınızda, mukayese ettiğinizde gerçekten çok az sayıda.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Yani aşırı iş yükünden mi adalet tesis edilemiyor diyorsunuz?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bir şey söyleyeceğim. Yani bu kadar dosya yapılıyor, eleştiri yapılacağı zamanda insaflı olmak lazım. 15 milyon iş yapılan yer var, 15 milyonda 100 tane, hadi diyelim 200 tane eleştirilen konu var yani dosya üzerinden somutlaştırarak söylüyorum. O zaman bir karar verecek olsanız, 15 milyonda 100 tane eleştiri varsa “Buradaki durum nedir?” diye, bunu bir değerlendirmeniz önemli.

İkincisi, bakın, yargı tabii, bu son dönemde, bütün bu işleri yaparken bir sürü travma da geçirdi, onların içerisinde de geçiyor; meslekten ihraçlar var, istinafı kurduk. İstinafa birinci sınıf hâkimleri atayınca onların yerlerine aşağıdan birinci sınıf olanları getirdik, bir hareketlenme oldu. 20 Temmuzdan sonra oldu bunlar. İhraçların yerine -onlarda kıdemli olanlar gittiği için- aşağıdan oraya da bir hareketlenme oldu zaman zaman ve mesleğe yeni kabuller de oldu. Bütün bu şartlar altında, gerçekten, hâkim ve savcılarımız görevlerini büyük bir özveriyle yapıyorlar ve milletimizin kendilerinden beklediği adaletin zamanında ve doğru tecellisi için çalışıyorlar.

Ben, Türkiye’de, bu anlamda hâkim ve savcılarımızın görevlerini Anayasa ve hukuka uygun yapma konusunda özverili çalışma yaptıklarına ve milletimizin adalet beklentisine olumlu cevap verdiklerine inanıyorum. Eleştiriler yok mu? Var. Elbette mahkeme kararları eleştirilecek, hâkim de savcı da yaptığı işlerden dolayı eleştirilebilir ama benim, Adalet Bakanı ve HSK Başkanı olarak gördüğüm şu: Gerçekten, Türkiye’de 15 milyon işe bakıp ve burada eleştirilen konuların sayılı ve sınırlı olması yargımız için son derece önemlidir.

Yargıdan memnuniyete gelince. Yargıdan memnuniyet oranlarının çok yukarıda olabilmesi, işin doğası gereği mümkün gözüküyor; sebebi şu: Yargıya işi düşen herkesin yarısı kaybediyor, yarısı kazanıyor, kazanan da istediği gibi kazanamıyor. “Yargıda memnuniyet neyi ölçüyor?” dendiği zaman, memnuniyet, yargıya işi düşen kişilerin yargıdan aldığı hizmet karşılığındaki memnuniyetini veya memnuniyetsizliğini ölçüyor. Şimdi, bir yargılama sistemini sağlık sistemi gibi, diğer eğitim sistemi gibi düşündüğünüzde, herkeste aynı şey olmaz. Ama burada dava açılıyor, birisi kaybediyor, birisi kazanıyor, otomatikman bir şey var. Ama buna rağmen, 2016 yılı memnuniyet oranı -resmî veriler- yanılmıyorsa yüzde 52,4.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Kazananlarla yaptınız herhâlde!

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bakın, işin doğası gereği zorluk da var, buna rağmen yüzde 52,4’tür, bu iyi bir orandır.

İkincisi, yargıya güven, yargıya işi düşenlerle beraber, işi düşmeyen bütün vatandaşların yargı hakkındaki kanaatini ifade eder. Tabii, güven konusunun daha ileri noktada olması lazım.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Son yıllardaki azalmasını sormak istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Yedekçi, lütfen...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Burada alacağımız mesafeler var. Bunun sebebi de herkesin yargıya yüklenmesi, herkes eleştiriyor. Diyelim ki bir karar çıkıyor, kararı eğer beğeniyorsak “Ne güzel, Ankara’da hâkimler var.” diyoruz; eğer kararı beğenmiyorsak “Bu, Hükümetin talimatıyla hareket etti, bu kanunu görmedi, şu olmadı.” şeklinde belli noktalardan cevaplarla eleştiriyoruz. Ya, bir karar veriliyorsa onun neden verildiğini izah eden bir gerekçesi var, o kararı beğenmediğimizde o karara karşı gideceğimiz yasa yolları var, onu denetleteceğimiz yargı içinde başka mekanizmalar var, onların harekete geçirilmesi lazım. Yargıyı yıpratmak hiçbirimize fayda sağlamaz; milletimize, devletimize, hiçbirimize de bir fayda sağlamaz.

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Biz de aynı şeyi düşünüyoruz.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Elbette eleştireceğiz eleştirmemiz gereken bir şey varsa ama milletin adalete olan inancını zayıflatacak bir üslubu, usulü de işin doğrusu doğru görmediğimi ve hâkim ve savcılarımıza büyük bir haksızlık yapıldığını buradan ifade etmek isterim. Türkiye’de adalet de vardır, adalete hizmet eden ve bu görevini gerçekten fedakârlıkla yapan hâkim ve savcılarımız da vardır ama onların verdiği kararlardan rahatsız olanlar da olacaktır, bu işin doğası gereği her zaman olacaktır. Yani bunu ortadan kaldırmak mümkün değil. Bir kişiyle ilgili yirmi yıl, otuz yıl hapis cezası veriliyor. Hapis cezası alan elbette memnun olmayacak, onun yakınları memnun olmaz, sevenleri memnun olmaz. Veya ceza birisi az gördü, müdahil tarafı daha çok ceza istiyor, çıkmadı, o da memnun olmayacaktır ama sonuçta, adaletin kestiği parmak acımaz. Bununla ilgili itiraz, temyiz, her türlü denetim yolları da açıktır.

Bir de şunu ifade etmek isterim: Tabii, biz yargıya güveni artırmak için önemli adımlar attık. Bir defa, “Ne yaptık? dersiniz, kalkan not sistemini yeniden geri getirdik. Hâkimlere, savcılara istinaf ve temyiz mercileri not verecek. Şimdi, ikincisi: Denetimleri artırmak için adım attık ve inşallah -komisyonda tasarı var, teftişe alınacak müfettiş sayısını artırıyoruz- rutin denetimleri vaktinde ve etkin bir şekilde yapacağız ki onlar da rehberlik yapacaklar ve hâl kâğıdı vardı, kalkmıştı, yeniden getirildi. Liyakati esas alan bir düzeninin sağlıklı işlemesi için bu da şarttır, o getirildi. Hedef süreler kondu. Yargı, bundan sonra, bir şikâyet olduğunda o şikâyeti kaç gün içinde karara bağlayacağını şikâyet eden vatandaşa verecektir. Bunun uygulamasını getirdik, yönetmeliğini çıkardık, zannediyorsam 1 Ocak 2018 itibarıyla da bunun uygulamasını başlatacağız.

Bir de “Adli Veri Bankası” diye bir banka kurduk, bu da çok önemli, 1 Ocak 2017’de yürürlüğe girdi. Adli Veri Bankası, yargıya ilişkin -Google’da sorduğunuz sorulara cevap aldığınız gibi- ne kadar soru sorarsanız bütün bu soruların hemen hemen tamamına cevap verecek bir sistem, yargının tomografisini çekecek bu, herkes görebilecek, hâkim ve savcıların da tomografisini çekecek. Örneğin, bir savcı 10 tane iddianame hazırlamış, iddianamelerinin 9’u iade edilmişse o orada görülecek veya kaç tane kararı bozuldu mahkemenin, hangi maddeden, hangi fıkradan bozuldu... Şu anda, hâkim takip ederse kendisi bile zor öğrenebiliyor bunu ama bu yeni sistemde, baktığınız zaman, verdiğiniz kararların akıbeti ne oldu görülecek. Adalet Akademisi meslek içi eğitimi yaparken de bu verilerden istifade ederek eğitimi yapacaktır, ihtiyacı olanlara eğitim vermek suretiyle gelişmeyi de sağlayacaktır. Tabii, bu, Türkiye’nin suç haritasını da sağlıklı bir şekilde çıkaracaktır yani diyelim en çok cinayet hangi ildendi görülecek, hangi ilçede görülecek, hangi mahalle, hangi sokak, hangi cadde, hangi köy, gece, gündüz, mevsimler, eğitim durumu, saatler, bütün bunların hepsi bu sistemde görülecek. Yani bu da gerçekten bizim elimize çok sağlıklı veriler verecek, devletin adalet hizmetleri bakımından da başka kurumların “önleyici hukuk” dediğimiz hukuk anlayışını hayata geçirmesi bakımından da bu son derece önemli bir sonucu ortaya koyacaktır. Bunu özellikle ifade etmek isterim, bu da yargıya güveni artıracak bir şey.

Öte yandan, faaliyet raporlarını alenileştirdik. Bundan sonra -adliyelere asıyorlar, bu sene başladı- herkes yaptığı işi ilan edecek, ne kadar ne yaptığını ve bu, vatandaş denetimine açık olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) - Aynı şekilde, demin söylediğim...

BAŞKAN – Sayın Bakan, süremiz bitti.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) - Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, böylelikle soru-cevap bölümünü de tamamlamış olduk.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 01.24

YEDİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 01.26****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Fatma KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli), Ömer SERDAR (Elâzığ)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 113'üncü Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

490 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

491 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerine başlayacağız.

2.- İş Mahkemeleri Kanunu Tasarısı (1/850) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 491)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 19 Temmuz 2017 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

İyi geceler diliyorum.

Kapanma Saati: 01.27

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'u'nun, Bakanlık afet yönetim planına ve İstanbul'da bağı kurum ve kuruluşlara ait binalarda depreme karşı alınan önlemlere ilişkin sorusu ve Dışışleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun cevabı (7/14837)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Dışışleri Bakanı Sayın Mevlüt Çavuşoğlu tarafından yazılı olarak yanıtlanması arz ederim.

Dr.M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

- 1- Bakanlık kamu hizmetinin aksatılmaması için, afet karşısında hazır planı bulunmakta mıdır?
- 2- Bakanlığınızın afet yönetim planı varsa, hangi felaket senaryoları karşısında, hangi süreler içerisinde tam faaliyete geçebilir?
- 3- Bakanlığınızın kamu hizmetinin aksamaması için acil tedbir planları nelerdir?
- 4- Bakanlığınıza bağı kurum ve kuruluşların İstanbul ilinde depreme karşı hassas olduğu tespit edilen ve güçlendirme çalışması yapılan bina sayısı nedir? Bunlardan kaç kamu binasıdır?
- 5- **İstanbul ilinde** Bakanlığınıza bağı kurum ve kuruluşların binalarının depreme karşı dayanıklılık testi yapılmış mıdır? Dayanıklılık testi yapılan bina sayısı nedir? Kurum ve kuruluşlar ile il merkezi ve ilçelere göre dağılımı nedir?
- 6- **İstanbul iline** 2016 yılında Bakanlığınız tarafında depreme karşı önlem almak için ayrılan kaynak miktarı nedir? Ne kadarı harcanmıştır? 2017 yılında ne kadar kaynak ayrılmıştır?
- 7- **İstanbul ilinde** Deprem güçlendirmesi yapılmayan ve bakanlığınıza bağı olan binalarda meydana gelecek olayların sorumlusu kim olacaktır?
- 8- Bakanlığınıza bağı kurum ve kuruluşların İstanbul ilinde Sivil savunma konusunda yapılan çalışmalar nelerdir?

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı

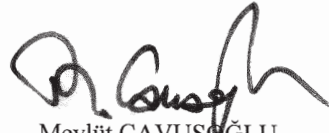
Sayı : 25563001-520.50-2017/12587308
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Sezgin
Tanrıkulu (14837)

TBMM BAŞKANLIĞINA

İlgi: 29.06.2017 tarih ve 43452547-120.07-106878 sayılı yazıları.

İstanbul Milletvekili Sayın Sezgin Tanrıkulu'nun 14837 esas numaralı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmuştur.

Saygılarımla arzederim.

Mevlüt ÇAVUŞOĞLU
Dışışleri Bakanı

Ekler:

1)14837 Sayılı Soru Önergesinin Cevabı

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SEZGİN TANRIKULU'NUN
YÖNELTİĞİ 14837 NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNİN YANITI**

SORU:

1. Bakanlığın kamu hizmetinin aksatılmaması için, afet karşısında hazır planı bulunmakta mıdır?
2. Bakanlığınızın afet yönetim planı varsa, hangi felaket senaryoları karşısında, hangi süreler içerisinde tam faaliyete geçebilir?
3. Bakanlığınızın kamu hizmetinin aksamaması için acil tedbir planları nelerdir?
4. Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların İstanbul ilinde depreme karşı hassas olduğu tespit edilen ve güçlendirme çalışması yapılan bina sayısı nedir? Bunlardan kaç kamu binasıdır?
5. İstanbul ilinde Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların binalarının depreme karşı dayanıklılık testi yapılmış mıdır? Dayanıklılık testi yapılan bina sayısı nedir? Kurum ve kuruluşlar ile il merkezi ve ilçelere göre dağılımı nedir?
6. İstanbul iline 2016 yılında Bakanlığınız tarafından depreme karşı önlem almak için ayrılan kaynak miktarı nedir? Ne kadarı harcanmıştır? 2017 yılında ne kadar kaynak ayrılmıştır?
7. İstanbul ilinde deprem güçlendirmesi yapılmayan ve Bakanlığınıza bağlı olan binalarda meydana gelecek olayların sorumlusu kim olacaktır?
8. Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşların İstanbul ilinde Sivil Savunma konusunda yapılan çalışmalar nelerdir?

CEVAP:

Olası bir afet durumunda, Bakanlığımızda çalışmaların aksatılmadan yürütülmesi amacıyla; Sivil Savunma Planı, Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi Yönergesi ve Yangından Korunma ve Söndürme Yönergesi hazırlanmıştır.

Bakanlığım Sivil Savunma Planı, herhangi bir afet olması durumunda öncelikle personelin ve binalarda bulunanların güvenli bölgeye tahliyesi, yangınlara müdahale, kurtarma ve ilkyardım faaliyetlerini, bu çalışmaların takiben hizmetlerin aksamadan sürdürülmesi için onarım ve iyileştirici faaliyetleri kapsamaktadır.

Afet ve acil durumda Bakanlığımızda ve Yurtdışı Temsilciliklerimizde hizmetlerin aksatılmadan yürütülmesi ve Başbakanlık, Genelkurmay Başkanlığı, Bakanlıklar, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ve diğer kurum ve kuruluşlarla koordinasyonun sağlanması amacıyla Bakanlığım ana yerleşkesindeki Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi (Kriz Merkezi) 24 saat esasına göre faaliyet göstermek üzere tam teşekküllü olarak hazır bulundurulmaktadır. Söz konusu Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi, olası bir afet durumunda hemen faaliyete geçebilecek niteliktedir.

Bakanlığım İstanbul Temsilciliğinin yerleşik olduğu İstanbul İstinye'deki Müşir Fuat Paşa Yalısı'nda öngörülen restorasyon kapsamında, binada deprem yönetmeliğine göre inceleme yapılmış olup, söz konusu çalışmalar ihale aşamasındadır.

